

30281

ACTA

LITTERARUM AC SCIENTIARUM REG. UNIVERSITATIS HUNG. FRANCISCO-JOSEPHINAE.

Sectio : JURIDICO-POLITICA.

TOM. II/a. Redigunt : ST. EREKY et EDM. POLNER.

EPERJES SZABAD KIRÁLYI VÁROS LEVÉLTÁRA

II. RÉSZ

(ARCHIVUM LIBERAE REGIAEQUE CIVITATIS EPERJES

1245-1526.

PARS SECUNDA)

IRTA ÉS ÖSSZEÁLLITOTTA :

Dr. IVÁNYI BÉLA

KIADJA :

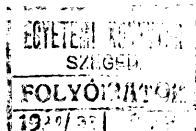
AZ EGÝETEM ÉS A ROTHERMERE-ALAP TÁMOGATÁSÁVAL
A M. KIR. FERENCZ JÓZSEF-TUDOMÁNYEGYETEM BARÁTAINAK EGYESÜLETE

SZEGED,

SZEGED VÁROSI NYOMDA ÉS KÖNYVKIADÓ RT.

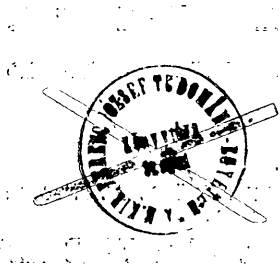
1932.

Ára 10 pengő

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

PHYSICS DEPARTMENT
5712 S. UNIVERSITY AVE.

PHYSICS DEPARTMENT
5712 S. UNIVERSITY AVE.

PHYSICS DEPARTMENT
5712 S. UNIVERSITY AVE.

A 75. oldalon XI. Gergely pápa bullája IV. Károly császárhoz a leges Saxonum helytelen tételei tárgyában. — „Datum Auinione ydus octobris pontificatus nostri anno IIIo.“ (1374. október 15. Avignon.) — Utánna 14 pontban a leges Saxonumnak a pápa által kifogásolt tételei soroltatnak fel, a kifogások megtételével.

A 76. oldalon VI. Orbán pápa egy bullája, amelyben a kolostorokba stb. felvettek által rendezett lakomázások szokása ellen foglal állást. — „Datum Rome apud Sanctum Petrum II nonas aprilis, pontificatus nostri anno septimo“. (1385. április 4. Róma.) Ugyanezen oldalon a pápai bulla után egy „Egregie princeps et domine gratiose“ kezdetű levélszerű irat másolata következik, amelyben szó van IV. (?) Miklós pápáról.

A 78. oldalon kezdődik a Summa tartalma: „Iste liber legum suprascriptus continet in tres partes, quarum prima tractat de iure personarum, secunda de iure rerum, tertia vero de iure actionum, quorum omnium premissorum notitiam habere quis poterit per registrum seu tabulam immediate sequentem. Et sic est finis, laus et gloria Christo Ihesu“. Ezután következnek a fejezetek rubrumai s legvégül az évszám: 1481. Végződik a Summa a 80. oldalon.

A 83. lapon „Incipiunt libertates civitatum . . .“ kezdődnek XVI. századi írással a tárnokjogi cikkek. A 127. lapon „Praefatio in librum thauernicalem 1560.“

A 129. laptól az írás XVII. századi.

A 138. lapon: „Cikkelek a melliekre minden ember valakí az váras igasságát avagy a Burgerrechtet nyeri, megesküszik“ magyar, latin, német és tót szöveggel.

178. lap. „Formula juramenti lutheranorum“. — Végül a legutolsó lap valami XV. századi missale hártya lapja.

Nagy folio, bőrrel bevont fatáblás két rézcsatos papír kódex, melyben a summa hasábosan van írva. — Levéltári száma: 455.

V. ö. Magyar Könyvszemle 1911. évf. 215—217. ll.

587. 1481—1482.

Az eperjesi kolostori templom számadásainak töredéke.

Nevezetesebb tételei:

„Item czwe clet hat man gelassin czu der Kirche der heylige dreyfalldikeit, dy hab ich gegeben for fl. II und eyn ort den.

Item II fl. sint dirbeten wurdin czweschen irbern lewten
in der ere sinte Fabiani und Sebastiani.

Item oem wegroch XIII den., als man dy Kirche hat ge-
weyt.

Item oem eyn strik czu der clocken VII den.

Item von der *bilde sancta Barbara* III den. und aber III fl.
und aber I fl. und aber I fl.

Item oem preter off dy altar VI den.

Item von czwen *altartucher* czu machin IX den.

Item an der *toffel sancti Fabiani und Sebestiani* dedi
III fl.

Item oem gestul XXV den.

Item oem hawn cleyder auff czu hengin II den.

Papiroson. Levéltári száma: 455/a.

588. 1482. február 13.

A szepesi káptalan előtt Salgai György fia Miklós a sáros-
vármegyei Salgón lévő birtok részét Chewff Márton eperjesi
polgárnak és nejének Margitnak 32 forintért zálogba adja.

Papiroson, kívül viaszba nyomott pecsét töredékével. Levéltári száma:
456.

589. 1482. február 28. Az egri püspöki palotában.

Henckel György egervárbeli udvarbíró Eperjes város ta-
nácsát 65 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs pecsét-
tel. Levéltári száma: 457.

**590. 1482. április 9. „In ecclesia sancti Stephani regis in
Sowar“.**

Nagysárosi Máté fia István közjegyző előtt László eper-
jesi bíró és társai egy részről, Sebesi Sós Péter másrészről, az
egri szentszék előtt folyó perükre nézve kiegyeznek.

Hártyán, alul közjegyzői jeggyel. Levéltári száma: 458.

591. 1482. június 26. Buda.

I. Mátyás király levele Eperjes város közönségéhez, mely-
ben meghagyja, hogy közülök két-három megbizottat Orbán
győri püspökhöz és kir. kincstárnokhoz küldjenek Budára.

Mathias, Dei gratia rex

Hungarie Bohemie etc.

commissio propria domini regis.

Prudentes et circumspecti fideles nobis dilecti. Discedentibus nobis ad presentem expeditionem nostram, contra serenissimum dominum Romanorum imperatorem, curam rerum et negotiorum nostrorum domesticorum fideli nostro reverendo domino Urbano electo et confirmato Jauriensi thesaurario nostro commisimus, cui inter alia negotia nostra iniunximus, ut nonnulla vobiscum et certis aliis civitatibus nostris nomine nostro loqui et tractare debeat. Volumus idcirco et fidelitati vestre mandamus, quatinus statim acceptis presentibus, tres aut quatuor ex pocioribus de vestri medio eligere et Budam ad ipsum thesaurarium nostrum mittere atque ea, que idem thesaurarius noster nomine nostro illis dicet et committet, vos in omnem eventum facere et exequi debeatis et teneamini. Aliud nullomodo facere ausuri. Datum Bude, feria quarta proxima post festum natiuitatis beati Johannis baptiste, anno etc. LXXX mo secundo.

Kivül: Prudentibus et circumspectis iudici iuratis ceterisque civibus et incolis civitatis nostre Eperyes, fidelibus nobis dilectis.

Eredetiye papiroson, kívül papirossal fedett viaszba nyomott záró pecsétel. Levéltári száma: 459.

592. 1482. június 29. „*In foribus ecclesie parochialis sancti Stephani regis et confessoris in Sowar*“.

Nagysárosi Máté fia István közjegyző előtt Sewslích László eperjesi bíró és társai ügyvédekét vallanak (Többek közt: „Johannem de Bancza notarium Agrie residentem. Item nobilem Michaellem Bwczlay baccalaurem . . . , Ladislaum de Doroghasa notarium, Paulum baccalaureum Strigonio commorantem . . .“)

Hártyán, alul közjegyzői jeggyel. Levéltári száma: 460.

593. 1482. július 21.

Eperjesi Márton, Liptai Benedek keresztesi szolgájának ura, ennek neje és Ambrus keresztesi plébános előtt alkotott végrendelete.

(Ennek nevezetesebb pontjai: „Item habeo apud sororem meam in Eperyes florenos triginta duos, et de illis florenis lego pro religiosis fratribus in Zovar commorantibus decem, ita ut inibi in ecclesia“ tartoznak öt eltemetni. A keresztesi plébánosnak hagyja „subam meam subconsultam in wlgó *Belleth*, quam apud sororem habeo et etiam pro tricesimis fl. I et pro commendatione I. Item etiam lego eodem Ambrosio plebano ioppam et

caligas de pernisió et sellam nostram, quam inibi habeo et circa zellam duos florenos, ut debet vigilias cantare pro anima mea. Item etiam lego religiosis viris de Eperyes florenos quatuor, ita ut trecesimas debent pro anima mea celebrare. Item etiam lego in eadem Eperyes florenos tres pro subsidio ecclesie sancti Nicolai. Item etiam lego *pro spalterio ad Kerestes scolaribus* florenum 1, ita ut in ecclesia sancte Crucis cantare debent. Item etiam habeo florenos septem aput Benedictum Zechy, lego de illis quatuor ad sanctam Trinitatem et tres ad sanctum Nicolaum pro sub sidio“.)

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 461.

594. 1482. július 26. (Eperjes.)

Nagy Imre végrendelete.

„Anno MCCCCLXXXII, feria sexta post Jacobi coram Gregorio et Stephano Ffay iuratis civibus Nad Emrich corapositionis legavit suum testamentum.

Primo. Si filius suus, qui est in longinquis partibus non venerit, legat fratribus suis duobus octo florenos.

Ad sanctum Nicolaum pro constructura X fl.

Ad Corporis Christi III fl.

Pauperibus ad hospitale I fl.“

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 462.

595. 1482. július 28. (Eperjes.)

Lichttener Keresztély eperjesi polgár Fuerszpeyl Miklós esküdt és Lőrincz jegyző előtt végrendeletet alkot.

(„Czwn wandelkeretzen ist her schuldig czu S. Nicolai noch getestament von der vorichtten hausfrawen. Dem heiligen leichnam fraternitati II fl. tenetur“.)

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 463.

596. 1482. október 23. Buda.

I. Mátyás király Tordai András eperjesi polgárnak a város közönsége nevében előadott kérelmére átírja a saját 1479. január 10-én Kassán kelt oklevelét.

Hártyán, alul selymen függő pecséttel. Ugyanaz papiroson, legújabbkori másolatban. Levéltári száma: 463/a.

597. 1482. október 25. Buda.

I. Mátyás király a szepesi káptalannak Eperjes város közönsége panaszára meghagyja, hogy tartson vizsgálatot

Szinyei („de Zwyne“) János és Mátyás ellen, akik Jakab eperjesi polgárt a sárosszegyei Szinye birtokon mások biztatására megverték és elfogták, továbbá, midőn Wdricus Mihály és Szaniszló szücs „de civitate nostra Lewchoviensi de nundinis ad propria redire volentes“ Ujfalura értek, ugyancsak a Szinyeiek őket megrohanták, megverték és kirabolták. Ugyanezek Mihály most eperjesi polgárt, de akkor még ujfalusi jobbbágyot, midőn Eperjesre akart költözködni, elfogták és kifosztották, végül Perényi István sárosi birtokának bírása, Sóvári Bertalan és a jobbbágyok Eperjes város erdeiben jogtalanul fát vágtak.

Papiroson, kívül vörös viasz zárópecsét töredéke. Levéltári száma: 464.

598. 1482.

„Item anno Domini MoCCCCoLXXXIIo.

Registrum Hannus Bartpheler off dy scholt dy her scholdig ist.

Item dem her Michel *claplan* (!) byn ich scholdig XXXXIIII, doran hab ich ym gegeben X fl.

Item dem hern Jorg czum Rawschinbach dem tpharrer bin ich scholdig VI fl. stb., stb.

Item IIIor mark selbirs minus II lot hot Hannus Bartpheler gelassin czu czwen kelichen und eyn pecher, eyn kelich in das closter den ander kelich czu sinte Niclos czu der frawen sinte Elene alter.

Item czum closter eyn *pelt* (bild) von LVI fl.

Marie Magdalene under kelich man nicht kan mit dirrechin, so sal man aus meynem guttern nemen das off C fl. *eyn pilt czu machen*, und Schinberger ist scholdig dy LXI minus I fl. off sinte Johannes des teffers, dy helfft czu gebin unvorzuglich (!).

Item czu der ander helffte $1\frac{1}{2}$ Jar von sinte Tag.

Item der Grauschin sal man gebin X fl. und II halbe kannen und eyn pint kanne, si sal is den knaben for haldin iren son, ap her wirt wellin *lerer* und prister werdin, *czu der lerung sal man ym helfin*.

Item XIII fl. czu der Rwmfart ap her is wil vorprengen wil, her denne nicht so sal man eyn andern gutten gewisen man do hyn sendin das dy Romfart wirt gelest und vorprengt aus den guttern sal man nemen dy

iczund werdin gefallen aus der Newstat und fart sal gelest werdin off dy fastnacht.

Item ersamen weysin liber hern her richter und alle liben hern dy habin eyn *eyd getan* den armen und reichin, der las ich mein scholt, das dy sal bezalt werdin dy do for geschribin ist und alle testament czu thun mit *bildern und kelich* und ander zachin und was obirege ding dy do werdin bleyben dy sal man wendin czu dinste Gotis“.

Papiroson, hosszúkás könyv alakban. Levéltári száma: 465.

599. 1483. február 9. Eger.

Bernát, az egri püspök generalis commissarius Eperjes város tanácsát 65 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel, a pajzs felett P. P. betűkkel. Levéltári száma: 465/a.

600. 1483. február 11—1484.

Az eperjesi kolostori templom számadásainak töredéke. (1483. „Item am dinstag vor fastnacht hab ich *dem moler* gegeben XIII fl. an der *tofel* Fabiani und Sebastiani (I./11.)

Item dem *moler* III fl. In die Trinitatis (V./25.)

Item an den *bwchern* III ort den.

1484. Item dem *maler* III ort. den.

Item oem eyn lewchter XXXII den.“)

Papiroson. Levéltári száma: 465/b.

601. 1483. február 20. (Eperjes.)

Gál diák („dyag“) Czigner Márton és Pap György esküdtek előtt végrendeletet alkot.

(„Primo mediam partem domus *juegerum* (!) bonorum tam mobilium et immobilium supellectilium uxori sue Zophie legat, aliam medietatem pretactorum bonorum ad ecclesiam sancti Nicolai.“)

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 466.

602. 1483. március 13. Rymanow.

Andrzejbowai Erzsébet Gergely másképp Bogoria pataki („in Pothah“) polgárnak menedéklevelet (salvus conducust) ad.

Rongált papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 467.

603. 1483. március 19. Buda.

I. Mátyás király Kassa és Bártfa városok tanácsának meghagyja, hogy az Eperjes város közönsége és Lapispataki Miklós közt Mihály eperjesi polgárnak a város határában való megölése és társának súlyos megsebzése miatt támadt ügyben, amelyben Lapispataki a király előtt ártatlanságát erősítette, tartsanak beható vizsgálatot és hozzanak ítéletet.

Ad relationem reverendi domini Urbani episcopi
Jauriensis et thesaurarii.

Papiroson, alul vörös viaszba nyomott töredékes pecséttel. Levéltári száma: 468.

604. 1483. április 4. Buda.

I. Mátyás király levele Eperjes város közönségéhez, melyben meghagyja, hogy hozzájuk küldött emberének Cancellyr János kassai harmincadosnak mindenben higgyenek.

Mathias, Dei gratia rex
Hungarie Bohemie etc.

commissio propria domini regis.

Prudentes et circumspecti fideles nobis dilecti. Dicit vobis nomulla fidelis noster egregius Johannes Cancellyr tricesimátor noster Cassoviensis de mente et intencione nostra, quare fidelitati vestre mandamus, ut quitquid idem nostro nomine vobis dixerit id credere debeatis, aliud non facturi. Datum Bude feria sexta proxima post festum pasce Domini, anno Domini millesimo quadringentesimo octvagesimo tercio.

Kívül: Circumspectis iudici iuratis ceterisque civibus civitatis Eperyes fidelibus nobis dilectis.

Eredetije papiroson, kívül papirossal fedett vörös viasz záró pecséttel. Kívül: „Credentionalis pro Cancellir“; Levéltári száma: 469.

605. 1483. július 19. Sáros.

Sóvári Sós István és Roskoványi Miklós, Zápolyai Imre szepesi örökös gróf és sárosi főispán alispánjai és a négy szolgabíró Schewczlich László eperjesi bíró kérelmére Sós Miklós jobbágyának Pálnak Eperjesre való szabad költözködést eszközölnék ki.

Tintafoltos papiroson, kívül öt viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 470.

606. 1483. szeptember 24.

A székesi káptalan előtt Telegdi Krisztina Salgai Miklós özvegye a sárosmegyei Salgó birtokon lévő birtokrészét Eperjes város közönségének 20 forintért zálogba adja.

Papiroson, kívül viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 471.

607. 1484. április 30. Eger.

Brixeni Fyxadus Fülöp, az egri püspökség kormányzója Eperjes város tanácsát 65 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs gemmás pecsét. Levéltári száma: 472.

608. 1484. augusztus 20. Buda.

Orbán győri püspök és királyi kincstárnok Eperjes város közönségét 300 forintnyi hadiadó (amit a király „pro subsidio ad presentem expeditionem suam contra turcos imposuerat“) lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz gyűrűs pecsét. Levéltári száma: 473.

609. 1484. október 21. Sáros.

Ivanczi László és Poboga Miklós, Egervári László sárosi főispán alispánjai és a négy szolgabíró előtt „religiosus vir frater Ladislaus de ordine fratrum heremitarum filius condam nobilis Georgii de Salgo“, a saját egész rendje nevében tiltakozik az ellen, („quomodo per quosdam declaratum extitisset et denunciatum, quod prefata possessio Salgo in prefato comitatu Saros habita et adiacens fetu prolis oboliret et omnino masculino sew videlicet et femineo deficeret“) hogy a király Salgó birtokot bármi címen elidegenítse.

Papiroson, kívül öt rányomott viasz pecsét közül kettő elveszett. Levéltári száma: 474.

610. 1485. április 15. Eperjes.

Vizaknai Ferenc Eperjes város tanácsát 600 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 475.

611. 1485. április 24. körül.

Eperjes város adólajstroma.

„Anno domini millesimo quadringentesimo octvagesimo quinto circa festum Georgii super hanc civitatem rex Mathias taxam sexingentorum florenorum taxando adiecit“.

„In die Penthecostes rex Mathias obtinuit civitatem Vienne in die Corporis Christi eidem iuramentum prestiterunt“.

Papíroson, hosszúkás könyv alakban. Levéltári száma: 476.

612. 1485. május 8. Eger.

Brixeni Fülöp, az egri püspökség kormányzója az eperjesi tizedet az ugyanottani tanácsnak 65 forintért bérbe adja.

Papíroson, alul papírossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs gemmás pecséttel. Levéltári száma: 477.

613. 1485. július 15. Bécs vára.

Commissio propria domini regis.

I. Mátyás király Sáros vármegye hatóságának Eperjes város közönsége panaszára meghagyja, hogy miután az eperjesiek az ország összes vámhelyein vámmentesek, védje meg őket a töltészi nemesek ellen is, kik tőlük vámhelyükön jogtalanul vámot szednek.

Papíroson, alul vörös viaszba nyomott pecsét. Levéltári száma: 478.

614. 1485. július 15. Bécs vára.

I. Mátyás király az ország összes hatóságainak és vámzedőinek Eperjes város közönsége kérelmére meghagyja, hogy az eperjesiektől a vámhely lefoglalásának terhe alatt vámot szedni ne merjenek.

Papíroson, alul papírossal fedett vörös viasz pecsét. Levéltári száma: 479.

615. 1485. július 17. Bécs vára.

I. Mátyás király Eperjes város panaszára meghagyja Orbán győri püspök és királyi kincstárnoknak, hogy az eperjesiektől régi kiváltságaik ellenére évi 500 frtnál több adót ne szedjen.

commissio propria domini regis.

Nos Mathias, Dei gratia rex Hungarie Bohemie etc. Memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod pro parte et in personis fidelium nostrorum circumspectorum iudicis et iuratorum ceterorumque civium ac totius communitatis civitatis nostre Epperies gravi querela nobis extitit expositum, quod quamvis civitas ipsa pro

annuo censu ex antiqua consuetudine solummodo quingentos aureos nobis dare et servare sit obligata, tamen hoc anno contra huiusmodi consuetudinem sexingentos aureos dare fuisset compulsa. Supplicatum itaque extitit pro parte incolarum eiusdem, ut ipsam civitatem et consequenter cives et incolas eiusdem, in antiqua libertate statuto et consuetudine conservare dignareremur. Nos igitur accepta huiusmodi supplicatione et simul etiam considerata inopia civium et incolarum, ipsorum predictam eorum consuetudinem in solutione dicti annui census duximus ratificandam et roborandam, ipsamque civitatem et consequenter incolas eiusdem in huiusmodi pristina consuetudine relinquentes, ita videlicet, quod a modo singulis annis quingentos solummodo aureos pro censu eorum ordinario nobis et fisco nostro regio dare et solvere sint obligati, imo ratificamus, roboramus et reliquimus presentium per vigorem, quocirca vobis fideli nostro dilecto reverendo domino Urbano electo et confirmato Jauriensi harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatenus a modo imposterum prefatam civitatem nostram consequenterque cives et incolas eiusdem in solutione census annui contra antiquam eorum consuetudinem per nos modo premissa ratificatam et roboratam turbare impedire aut molestare vel eosdem ad maiorem solutionem artare et astringere nullo modo presumatis, nec sitis ausi modo aliquali. Presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum in castro nostro Viennensi die dominico proximo post festum beate Margarethe virginis et martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo octogesimo quinto, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. vigesimo octavo, Bohemie vero decimo septimo.

Eredetiije papiroson, alul vörös viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 480.

616. 1485. július 17. Bécs vára.

Commissio propria domini regis.

I. Mátyás király Czecezi Kis Máté liptói és sárosi főispánnak meghagyja, hogy ne tŕrje azt, hogy a sárosi és újvárŕ várnagyok az eperjesieket a Fekete erdŕ használatából régŕ szabadságaik ellenére jogtalanul kizárják.

Papiroson, alul vörös viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 481.

617. 1485. november 13. Eperjes.

Czeczzei Máté lipthói főispán az újfalusi, vizsolyi, redmeczi stb. vámhelyek vámszedőinek meghagyja, hogy az eperjesiek-től vámot szedni ne merjenek.

Matheus de Czece, comes Liphoviensis etc. Vobis universis tributariis theloniatoribus sew eorum loca tenentibus in possessionibus Wyfalw Wysol Redmecz Nemthy Syr et The-rebes per nos constitutis et existentibus. Quomodo presentibus notificamus, quod regia maiestas mandavit nobis literis suis mediantibus ut iudices et cives ac cohabitatores in civitate Eperyes commorantes et existentes in theloniis ubi nos gerimus liberos et exemptos habere deberemus. Quocirca vobis presentibus nostris committimus nichilominus mandamus, ut dum et quando pretacti cum rebus aut in personis ad loca tributorum pervenerint, extunc pacifice et sine solutione aliquai permittatis et permitti faciatis. Secus facere non ausuri presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum in dicto oppido Eperyes die dominico in festo Bricci martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo octogesimo quinto.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecsét. Ugyanez papiroson, újkori másolatban. Levéltári száma: 482.

618. 1485. december 13. Sáros. (A dátum „feria quinta ipso die Lucie“, azonban Luca napja ebben az esztendőben *keddre* esett.)

Ivanczi László, Egervári László sárosi főispán alispánja és a négy szolgabíró Szöcs („Zewch“) László eperjesi bíró kérelmére János hanusfalvai lakatosnak az Eperjesre való költözöködsre engedélyt adnak.

Papiroson, kívül négy rányomott pecsét töredéke. Levéltári száma: 483.

619. 1485.

Áz eperjesi kórház építéséhez szükséges vasalkatrészekről, főleg szögekről szóló számadás töredéke.

Két darab papiroson. Levéltári száma: 483/a.

620. 1485.

Határjárás töredéke.

Papiroson, másolat. Levéltári száma: 484.

621. 1485.

Az eperjesi kolostori templom számadásának töredéke.
 (Nevezetesebb tételei: „Item czu des heyligen leychnams
 tag oem blumen und creucze und ander ding XX den.
 Item czu *mesbuch*, das man hot gegebin irbir lewte 1½ fl.
 Item am *mesbuch* VI den.“)

Papiroson. Levéltári száma: 484/a.

622. 1486. április 27. Eperjes.

Kereszteskoplósi Liptay Benedek, Czecei Máté liptói és sárosi főispán sárosi alispánja és a négy szolgabíró Eperjes város közönségének panaszára vizsgálatot tartanak Kapy András és Sandrin ellen, akik az eperjesiektől szabadságaik ellenére Töltszéken vámot szednek.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 485.

623. 1486. május 6. Eger.

Bernát, az egri bibornok püspök általános helytartója („locumtenens generalis“) az eperjesi tizedet a tanácsnak 65 forintért bérbe adja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viaszba nyomott gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 486.

624. 1486. május 6. Eger.

Bernát, az egri bibornok püspök általános helytartója Eperjes város tanácsát 65 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viaszba nyomott gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 487.

625. 1486. június 28. Sáros.

Kereszteskoplósi Liptay Benedek és Bezdédi Borsos Benedek, Czecei Máté liptói és sárosi főispán sárosi alispánjai és a négy szolgabíró előtt Hubay Miklós özvegye Ilona most eperjesi Zewczi István neje a sárosmegyei Somon lévő jobbágytelkét a Nagyszilván lévő erdőrészét Jekelfalvi Fias („Fyas“) Istvánnak zálogba adja.

Papiroson, kívül négy rányomott viaszpecsét közül csak egy töredékes van meg. Levéltári száma: 488.

626. 1486. szeptember 24.

Eperjes város adólajstroma.

Ugyanebben: Jegyzéke azoknak, akik Kellemesen földet kaptak.

Papiroson, hosszúkás könyv alakban. Levéltári száma: 489.

627. 1486. október 16. Buda.

Orbán győri püspök és királyi kincstárnok Eperjes város közönségét 800 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 490.

628. 1486. november 22.

I. Mátyás király „circumspectis iuratis civibus ac toti consilio civitatis nostre Epperyes“. Zewtcz István panaszt emelt, hogy László eperjesi bíró őt „multis verbis vituperiosis ac inhonestis pertractaverit ac alia quam plurima damna obrobria et scandala eidem exponenti intulerit. exindeque inter ipsum exponentem et dictum Ladislaum iudicem diverse cause lites et differentie mote fuerint et suscitatae, huiusmodique causas lites et differentias circumspecti iudices Cassoviensis et Bartphensis civitatum nostrarum inter easdem partes omnino disposuerint et ambas partes concordaverint“, ezen egyezséget azonban László bíró nem tartja meg, mire a király István polgár kérelmére meghagyja az eperjesi tanácsnak, hogy „ex parte antelati iudicis super omnibus premissis iuxta legitimas probationes et evidentiis nocumenta ipsius exponentis *iuxta legem et consuetudinem* dicte civitatis nostre Epperyes eidem exponenti bonum et rectum iudicium facere debeatis iustitia mediante. Et nichilominus volumus, ut prefato Ladislao iudici eundem exponentem infra decisionem ipsius cause in persona aut rebus et bonis suis quovismodo damnificare non permittatis“.

Az 1486. szeptember 24-iki adólaistromban. Levéltári száma: 489.

629. 1486. december 22. Eperjes.

Czeczei Máté lipői főispán összes harmincadosainak meghagyja, hogy az eperjesiektől, részükre a király által kiáltványozott 100 frt. erejéig harmincadot ne szedjenek.

Nos Matheus de Czece comes Liptoviensis universis et singulis officialibus tricessimatoribusque nostris ubicunque constitutis et locatis, qui post nos tricissimas regie maiestatis exigunt, mandamus et firmiter precipimus, ut quia regia maiestas civibus necnon civitati Eperies commisserat per nos eis

florenos centum daturus, eos cum ad loca tricessarum pervenerint usque complementum illorum centum florenorum libere absque omni solutione tricessarum permittatis, illa enim, que eis defalcantur seriose ad registra vestra reponere, ut cum completio illorum florenorum centum complebitur nobis insinuare debeatis, vigore et testimonio presentium mediante. Ex Eperies, feria sexta ante festum Nativitatis Domini, anno Domini 1486.

Eredetiye papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs gemmás pecséttel. Levéltári száma: 491.

630. 1486. (Eperjes.)

Rogkeczan Mártonné Anna asszony eperjesi polgárnő végrendelete.

(„ . . . coram honorabili viro domino Nicolao presbitero et Andree sartori et Stephano sartori, satis fidedigni in prenominata civitate existenti, principaliter ad hec vocatis et rogatis tale condo testamentum.

Item confessori meo lego testamentaliter domino Johanni capellano florenum et unum pulvinar.

Item domino Blasio priori in claustro Epperiensi (így!) lego unum pulvinar et unam camiseam.

Item lego unum florenum priori una cum suis fratribus ad cantandam unam tricesimam.

Item similiter unum florenum monachis in Schowar lego ad tricesimam peragendam.

Item llego ad czecham sutorum unum florenum.

Item ad czecham corporis Christi unum mitto florenum.

Item lego testamentaliter II fl. ad czecham pellificum ad aram beata Katherine.

Item campanatori lego lintheamen et pulvinar unum.

Item mitto II fl. ad czecham sartorum et ad aram sancte Zophie.

Item omnia super illa que legavit et testamentaliter legata sunt ita ut fit et fieri debet de illis antedictis et legatis de venditione domus dare et legare secundum legationem . . . stb., stb. demum et tandem residuum vel residuas pecunias de antedicta venditione domus debent dare et tribuere ad novam capellam illorum sanctorum trium regum videlicet Ladislai etc.“

Következnek a kint lévő követelések.

„Item de debitis illis et obligationibus supradictis sumant et suscipiant antedicti viri discreti ad emendum griseum pannum distribuere pauperibus.“)

Papíroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 492.

631. 1486.

Az eperjesi kórház építési-számadásának töredéke. (Egyes tételei:

„Item dy stangin czu *glasfenstern* und was dor czu gehoret.

Item den *steynmecczin* XXIII orter gestelet.

Item II blech und II hackin czu der thur in dy *Kirche*.

Item L nagil czu der thur.“

A kórházban kút is volt, mert „eyn emir czu bronne“ is szerepel a számadásban.)

Két darab papíroson. Levéltári száma: 492/a.

632. 1486.

Az eperjesi kolostori templom számadásának töredéke.

(Nevezetesebb tételei:

„Item dem *moler* IIIc den.

Item oem eyn *pet* toffil XII den.

Item oem eyn *oblat* eysin X den.

Item dem *moler* IIIc den.

Item oem eyn strik czu der *glocken* XX den.

Item oem eyn strik czu der *glogen* XIX den.

Item czu der *toffil* VIII fl.“)

Papíroson. Levéltári száma: 492/b.

633. 1487. február 12. Eger.

Verebéli Simon egri várnagy a tizedet Eperjes város tanácsának 65 forintért bérbe adja.

Papíroson, alul papírossal fedett fekete viasz gyűrűs pecsét, sk. aláírással. Levéltári száma: 493.

633a. 1487. február 12. Eger.

Verebéli Simon egri várnagy Eperjes város közönségét 65 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papíroson, alul papírossal fedett fekete viasz gyűrűs pecséttel, sk. aláírás. Levéltári száma: 494.

634. 1487. március 11. (Eperjes.) („Am sontag Reminiscere *nach* Gregorii“ hibás, mert Reminiscere vasárnap 11-én volt, Gergely napja pedig utánna 12-én hétfőn.)

Guman Anna asszony eperjesi polgárnő végrendelete.

(Egyik érdekes pontja: „Dy czwu swestern Agnes und Zophia yn kegenwoert zint gewesen und durch dy obgeschribenen hern gefroget worden *dreymals* und zich mittenander perottet haben ab sy zulcher testament zeusteen wolden und vorwillen eintrechtig vorwilten und voryoberten nicht czu stroffen hyrnocher. Auch dy E. Hern obenperut schicketen czwir und meher Jacob Kuerzner noch der dritten swestern Gerlen Clement schusters hawsz frauen, zy vorszaget und walde nicht komen dohyn. Dor noch wider Hans Guman und dy krancke zeine frawe Anna pefolen und potten yn kegenwort der E. Hern, Barbaram, dy tochtter Clements daz sy ginge und riffe dy mutter czu der testament, dy tochter qwam wider und zaget ire mutter welle mit mechte komen. Zo yrkantten dy E. Herrn, daz ein krankes nicht pillich moge vorczyen zein letczten willen zo eyn ynHEME were und ausz ubermuth widerzaget zcu komen. — Lisszen vorgeen dy testament mit vorjoberung der andern obenen frunden.“)

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 495.

635. 1487. november 10. Róma.

VIII. Incze pápa brevéje Erfurt város közönségéhez, az apostoli széktől engedélyezett búcsúk kihirdetése tárgyában.

Papiroson, egyszerű XVI. századi másolatban. Levéltári száma: 495/a.

636. 1487. december 3. Buda.

I. Mátyás király meghagyja a leleszi conventnek, hogy Tótselymesi Apród Miklós fiait Tarczai Mártont és Jánost a zemplénmegyei Kohány, Gerenda, Tárnoka és Zebegnyő az ungmegyei Szelmencz, a beregmegyei Som, Zápsoly és Csetfalu (?) birtokokba, a sárosmegyei Karácson és Méhő, a zemplénmegyei Szécs birtokok felébe, a pestmegyei Bereg és Szentfalva, a pilismegyei Horhi és Tárnok, a zemplénmegyei Tehna, Karád, Kereplye, Szög, Agárd, Bél, Dobra, Dámócz és Dargó birtokok részeibe iktassa be.

Átírja 1488. augusztus 26-án a leleszi convent. Levéltári száma: 504.

637. 1488. február 9. Buda.

Orbán egri püspök és királyi kincstárnok Eperjes város tanácsát 65 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 496.

638. 1488. március 7. Buda.

Orbán egri püspök és királyi kincstárnok Eperjes város tanácsát 600 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 497.

639. 1488. április 10. Eperjes.

Sóvári Sós István és Roskoványi Miklós Zápolyai Imre sárosi alispánjai és a négy szolgabíró László eperjesi bírónak a város közönsége nevében előadott kérelmére Mathó Gergely és Egyed Komlói jobbágyoknak szabad költözködési engedélyt adnak.

Papiroson, kívül mind az öt rányomott viasz pecsét elveszett. Levéltári száma: 498.

640. 1488. április 10.

A szépesi káptalan Miklós eperjesi plébános, Gellért fia Pál eperjesi bíró és Burger Péter esküdt kérelmére átírja Drugeth Vilmos *1331. május 14-én* Sároson kelt oklevelét.

Hártyán, kívül rányomott viasz pecsét helye. Levéltári száma: 499.

641. 1488. április 17. Sáros.

Czeczei Lőrinc és Bezzegi Borsos Benedek, Czeczei Máté liptói és sárosi főispán sárosi alispánjai és a négy szolgabíró László eperjesi bírót a Salgai Pál deákkal a sárosmegyei Salgó birtokon levő birtokrészek miatt folyó perben heted magával leteendő esküre ítélik.

Papiroson, kívül négy rányomott pecsétje közül egy van meg. Levéltári száma: 500.

642. 1488. május 5. Eger.

Bertalan egri kanonok és vicarius Schewtczlich Mátét az eperjesi plébániában megerősíti és meghagyja a nagy- és kissárosi, továbbá (kis-) szebeni plébánosoknak, hogy őt a plébániába iktassák be.

Bartholomeus decretorum doctor custos et canonicus ecclesie Agriensis, reverendissimique domini Urbani electi et con-

firmati eiusdem ecclesie Agriensis etc. vicarius in spiritualibus et causarum auditor generalis, nobis in Christo dilecto honorabili Mathie baccalaureo artium liberalium et magistrando, nato circumscripti Ladislai Schwetzclych iudici civitatis Epper-yes plebano parochialis ecclesie sancti Nicolai episcopi et confessoris in eadem Epperyes constructe, Agriensis dyocesis, salutem et animarum tibi commissarum lucrum. Nuper predicta ecclesia parochiali sancti Nicolai episcopi et confessoris depre-
 fata Epperyes per mortem honorabilis condam Gasparis de Ja-
 wer ultimi veri legitimi et immediati plebani ac rectoris eius-
 dem ecclesie de iure et de facto vacante circumscripti iudex ac
 iurati cives et tota communitas eiusdem civitatis Epperyes, ad
 quos electio nominatio et presentatio plebani ad ipsam eccle-
 siam sancti Nicolai episcopi et confessoris iure patronatus dici-
 tur pertinere, te ad eandem plebaniam elegerunt et per eorum
 literas nobis ad confirmandum in eandem et instituendum pre-
 sentare curaverunt. Supplicasti itaque nobis, quatinus te ad ean-
 dem plebaniam auctoritate ordinaria qua fungimur, canonicè
 instituere et confirmare dignaremur. Nos igitur, quia te ad
 eandem plebaniam sufficientem abilemque et idoneum fore ag-
 novimus, supplicationibus tuis huiusmodi inclinati, tenore pre-
 sentium auctoritate ordinaria prefati revedendissimi domini
 nostri domini Urbani electi et confirmati nobis concessa et qua
 fungimur, te ad eandem plebaniam confirmavimus et institui-
 mus, curam animarum et administrationem eiusdem ecclesie
 tam in spiritualibus, quam in temporalibus tibi plenarie com-
 mittentes, ac te per bireti nostri capiti tuo impositionem inves-
 tientes de eadem, recepto tamen primitus a te iuramento ad
 Sancta Dei Evangelia corporaliter prestito, quod eris fidelis et
 obediens prefato reverendissimo domino nostro domino Urbano
 electo et confirmato suisque successoribus episcopis eiusdem
 ecclesie Agriensis canonicè intrantibus ac vicariis eorundem
 pro tempore constitutis, et quod bona, iura et res eiusdem eccle-
 sie tue non alienabis, nec distrahes, sed si que forent alienata
 et distracta ad ius et proprietatem dicte ecclesie recuperabis
 et restaures toto posse. Quocirca honorabilibus viris dominis
 de Kys-Saáros, de Nagh Saaros et de Cibinio ecclesiarum pa-
 rochialium plebanis dicte dyocesis in virtute sancte obedientie
 et sub excommunicationis pena districte precipiendo commit-

timus et mandamus, quatinus visis presentibus te in corporalem realem et actualem possessionem eiusdem ecclesie necnon iurium et pertinentiarum eiusdem auctoritate nostra imponant et inducant, inductumque ab omnibus tueantur et defendant, faciantque tibi et nemini alteri de universis fructibus proventibus et emolimentis eiusdem ecclesie per hos ad quos pertinet integre responderi. Contradictores et illicitos detentores auctoritate nostra premissa per censuram ecclesiasticam conpescendo, in quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premisorum presentes literas nostras fieri et sigilli nostri appensione fecimus communiri. Datum Agrie, sub anno nativitatis Domini millesimo quadringentesimo octogesimo octavo, indicione sexta, die vero quinta mensis maii, hora completorii vel quasi in atrio superioris domus habitationis nostre, pontificatus autem Sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Innocencii divina providencia pape octavi anno quarto presentibus ibidem honorabilibus et discretis viris dominis Johanne de Barthfa, Mathia de Nyas, Nicolao de Sebesfalva, Benedicto de Sowar, Andrea de Zenthemreh plebanis, Johanne de Tharnocz et Laurencio de Agria presbiteris aliisqua quam pluribus testibus fidedignis.

Johannes de Bancha notarius.

Hártyán, alul selymen függő fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 501.

643. 1488. május 30. Buda.

I. Mátyás király Nagy Kendi-i Lipolth Istvánt, Kellemesi Mihályt, Salgai Pál deákot és Kendi Szaniszlót, mivel az Eperjes város közönségével folyó perben az idézésre meg nem jelentek, megbírságolja.

Papíroson, vörös viaszba nyomott zárópecsét töredékével. Levéltári száma: 502.

644. 1488. július 14.

A szepesti káptalan előtt Szöcs István Sároson lakó eperjesi polgár kötelezi magát, hogy azon 500 forintot, amellyel ő Eperjes város tanácsának tartozik és amelynek fejében háza és négy halas tava a tanácsnál zálogban volt, amelyet azonban a tanács Czecei Máté lipitói főispán közbenjárására visszabocsátott, — négy éven belül kiízeteti.

Papíroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 503.

645. 1488. augusztus 26.

A leleszi convent I. Mátyás király 1487. december 3-án Budán kelt iktató parancsára jelenti, hogy midőn Tótselymesí Apród Miklós fiait Tarczai Mártont és Jánost a parancsban felsorolt birtokokba beakarta iktatni, ennek Szerdahelyi Ferenc és társai ellentmondtak, mire őket a királyi kuriába megidézték.

Vízilotos papiroson, viaszba nyomott zárópecsét töredékével. Levéltári száma: 504.

646. 1488. szeptember 29.

Eperjes város adólajstroma.

Papiroson, hosszúkás könyv alakban. Levéltári száma: 505.

647. 1489. március 17. Buda.

I. Mátyás király meghagyja a jászai conventnek, hogy az Eperjes város közönsége, továbbá Kellemesi Mihály, Salgai Pál deák, Ternyei Ipoly István és Kendi Szaniszló között folyó perekben az eperjesiek ellen elkövetett hatalmaskodások, birtokfoglalások, jogtalan letartóztatások miatt az utóbbiakat 100—100 forintban elmarasztalván, mindaddig, amíg az ítéletileg kiszabott összeget le nem fizetik, javaikba zálog címén az eperjesieket iktassa be.

Papiroson, kívül papirossal fedett viasz záró pecsét. Levéltári száma: 506.

648. 1489. június 7.

Márton jászai prépost és conventje I. Mátyás királynak jelenti, hogy az eperjesiekkal folyó perben 100—100 forintra elítélt Kellemesi Mihály, Salgai Pál deák, Ternyei Lipolth István és Kendi Szaniszló közül Salgai Pál javait felbecsülte és azokba a felperes Eperjes város közönségét zálog címén beiktatta.

Papiroson, kívül viaszba nyomott zárópecsét némi töredéke. Levéltári száma: 507.

649. 1489. június 24. Buda.

Orbán egri püspök és királyi kincstárnok Eperjes város tanácsát 400 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecsét. Levéltári száma: 508.

650. 1489. július 28. Eger.

György, a nagyváradi Szent László egyház prépostja és az egri püspökség jövedelmeinek kezelője az eperjesi tizedet a városnak 65 forintért bérbe adja.

Papíroson, pecsétje elveszett. Levéltári száma: 509.

651. 1489. október 16. körül.

Eperjes város adórajstroma és egyéb feljegyzések. Ugy-
mint:

A város polgárai által a városnak kölcsönzött pénzek jegyzéke.

Registrum super vina empta.

Thomas Plawniczer iudex suscepit — von stb.

1491. február 10. — Inceptio anno Domini millesimo
quadringesimo LXXXI ipso die beate Scolastice . . . stb.
Régi adóhátralékosok által törlesztett pénzek jegyzéke.

Registrum solutionis pecuniarum mutuo datarum 1491.
feria secunda post Letare.

Ilyen jegyzék több következik.

„Anno Domini MCCCCLXXX fferia tertia post Iudica
veniens centurio expagavit florenos XII, ex parte domus in qua
recidet et magister *Petrus pictor* suscepit decem florenos pre-
textu hereditatis sue uxoris et duos florenos provisos ecclesie
sancti Nicolai susceperunt.

1490. április 24. után. Anno Domini MCCCCLXXX sub
iudicio sollertis viri Thome Plawniczer et suorum iuraterum
post festum Sancti Georgii excepti census annuales, ut infra.

Ezután: Anno ut supra (1491) civitas mutuavit *domino*
principi Vc florenos.

Anno ut supra (1491) circa festum Michaelis mutuavimus
Jacobo Szydłowyczky super duas kuppas flor. LXV.

Anno iterum ut supra civitas mutuavit domino principi Vc
florenos.

Anno domini millesimo quadringesimo nonagesimo
primo feria sexta post octavas Corporis Christi civitas mutua-
vit domino principi Johanni Alberto flor. VIe.

Anno Domini MCCCCLXXXI circa festum Galli domino
principi IIIc flor.

Anno Domini MCCCCLXXXII civitas dedit principi IIIc flor. et cuppas argenteas VIII sibi restituit."

Azután egy vámiizetési jegyzék következik, amely után: „Subsequentes persolverunt decimas in Kemes, anni 1490 sub iudicio vel tempore Thome Plawniczer iudicis.“

A tizedfizetők közt vannak:

Szenes Dyenisz
Zenthes Mathias
Kywer Antel
Kobszos Istwan
Kewer Jorig
Istwan dyak lanyá
Peter Nad Istwan fya
Zegyn Pawel stb.

1490—91. A „lapidum fractoribus“ kifizetett pénzek elszámolása.

1491—92. Kölcsön adók és kölcsönösszegek jegyzéke.

Item anno Domini M. CCCCLXXXI sabbato ante Stanislai civitas dedit *sculptori imaginum* in Cassovia Johanni dicto VIIIc den.

1491. április 24. körül. Eperjes város adólajstroma.

Item in anno Domini millesimo CCCCo 90 secundo tempore sagacis viri Gregorii Fyllach Jacobus suttor bona voluntate suscepit in suam custodiam et protectionem unum puerum videlicet Jeorgii Pleycher, qui propter conservationem pueri tenet (?) fl. VIII. taliter, ut ipse eandem peccuniam ad voluntatem suam exponat et ad usum, donec ille puer devenerit, ad rationem tenetur sibi reddere suam peccuniam predictam.

Anno Domini MCCCCLXXXII feria tertia ante Urbani coram nobis constitutus Mathias Hau de Cracovia concivis nos ter fassus est, quod provido viro Johanni Huttar obligaretur XV. fl. pretextu cuius sibi deputavit II fl. et I ort. apud Petrum pileatorem, pro reliquis vero sub fide et honore se obligavit, quod ad festum Johannis proxime venturum persolvere velit medietatem et successu temporis aliam medietatem.

Conventio stípendiariorum in valva superiori facta est de novo feria quinta post Reminiscere.

Caspar pixidarius fecit rationem cum dominis ex parte sui servitii et laboris sabbato post nativitatem Johannis baptiste anno etc. 1491.

Ezután számadási feljegyzések következnek, de nem lehet megállapítani, mely évből. Azután:

Sententia prolata super lite Laurencii et Ffoyt Hanuszen.

Von dem drittel dorumbe Laurencius dy Ffoyt Hanuszen angeclaget hot, ist zy frey' getheylet und das melczhawsz ist ir dy helfte czy geteylet frey und ap zy dy helfte der Schewer behalden und haben wil, zo zal zy ym genug thuen vor dy helfte des Bawheus, wil zy abir nicht zo zal er ir bezcalen dy halbe howestat.

1490 in viglia assumpt. M. incipit quartale magistri pixidarum.

Tempo Thome Plawniczer.

Anno Domini millesimo etc. nonagesimo feria tertia ante Katherine Paulus literatus exactor decimarum in comitatu Saros presentavit nobis centum et triginta duos florenos in parva pecunia, quos transmisimus regie maiestati per Octavianum *Italum* die et anno ut supra.

Anno Domini MCCCCLXXXI feria II ante Urbani advenit homo regius, volens occupare villas Bwyack et Luszan, nomine regie maiestatis.

Johannes Glogovita 1489 ante Mathei conventus est in notarium.

42 hosszúkás könyv alakba kötött papirosapon, amelynek kötése valamely középkori kézírású latin nyelvtan egy hártyalapja. Levéltári száma: 510.

652. 1489.

Számadások töredéke.

Papiroson. — Levéltári száma: 510/a.

653. 1489.

Mátyás eperjesi polgárnak két esküdt előtt alkotott végrendelete.

(„Ach(t) gulden zal man geben czw Sent Zaphan altare. Tawsent elyn leymet czw *glasz* fenstern in dy Kirche sent Niclis.“)

Papiroson, egyszerű egykorú másolat. Levéltári száma: 511.

654. 1490. január 6. Eperjes.

Eperjes város tanácsa Borsos Benedek sárosi alispán közbenjárására Salgai Pál deáknak 2 forint fizetését elengedi.

Papiroson, alul papirossal fedett viaszpecséttel. Levéltári száma: 512.

655. 1490. január 19. Buda.

Orbán egri püspök és királyi kincstárnok Eperjes város tanácsát 300 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz gyűrűs pecsét. Levéltári száma: 513.

656. 1490. január 29. Eperjes.

Eperjes város közönsége Ego Márton egri egyházmegyei lelkészt az eperjesi kórházi templom lelkészévé választja meg.

Kiadta: Wagner: Dipl. Sáros. 240. l.

Papiroson, alul fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 514.

657. 1490. február 22. Eger.

Imre lelkész, egri udvarbíró Eperjes város tanácsát 65 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs gemmás pecséttel. Levéltári száma: 515.

658. 1490. április 17. Komárom.

Beatrix királynénak és az országnagyoknak levele Eperjes város közönségéhez, melyben tudatják, hogy I. Mátyás király *április 6-án* („feria tertia post dominicam Palmarum“) Bécsben elhunyt, az egy hónap múlva a Rákoson megtartandó királyválasztó gyűlésre küldjenek tehát négy teljhatalmú megbízottat.

V. ö. Wagner: Dipl. Sáros. 133. lap.

Papiroson, kívül 9, papirossal fedett vörös viaszba nyomott gyűrűs zárópecséttel. Levéltári száma: 515/a.

659. 1490. június 1. Lincz.

Miksa római király levele Eperjes város tanácsához, melyben magyar királlyá választása érdekében ír.

Maximilianus, divina favente clementia Romanorum rex, semper augustus,

Archidux Austrie, dux Burgundie, Brabancie et Geldrie etc. Comes Flandrie et Tirolis etc.

Honorabiles sincere dilecti. Credimus vos non latere ius, quod serenissimo domino Friderico Romanorum imperatori semper augusto, domino et genitori nostro colendissimo ad coronam et regnum Hungarie competit. Cuius vigore sacra sua maiestas ex naturali et innata sua erga nos pietate et affectione paterne consensit, ut et nos in regem Hungarie eligamur atque coronemur. Idcirco vos, quos in primis Christiane religionis devotos et regno Hungarico affectissimos scimus, hortamur obnixè, ut pro bono Christiane religionis, cuius a crudelibus thurcorum ausibus defensio, nobis a teneris nostris annis semper cordi fuit, regnique Hungarici pace et tranquillitate, vestros nobis favores pro adipiscendo foso regno Hungarie impartiri velitis, quod nedum privilegiorum libertatum et emunitatum (így!) vestrarum confirmationibus, sed illarum ampliacionem conservacionem et augmentationem gratiosius, uti clementissimum dece regem, recognoscemus. Datum in oppido nostro Lincz, die prima mensis iunii, anno Domini etc. nonagesimo, regni vero nostri anno quinto.

Ad mandatum domini
regis proprium.

Maximilianus Ro.(manorum) Rex
per manum propriam.

Kivül: Honorabilibus nostris sincere dilectis iudici et consulibus oppidi Eperi(esi)ensis.

Eredetiye papiroson, kívül papirossal fedett vörös viaszba nyomott gyűrűs záró pecséttel. Levéltári száma: 516.

660. 1490. június 28. Bártfa.

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy híre jár, hogy az országnagyok egyrésze János (Albert) herceget királyá akarja választani, hogy jobb hírszolgálatához jussanak, emberüket Albertet Eperjesre küldték, ők is jól tennék, ha valakit ugyanezen célból állandóan Bártfán tartanának.

Unseren fruntlichen grusz allzeit bevor. Erszame weysze herren, unnsere sunder gutten liben frund und nachper. Wyssze aur E., das uns von Cassch zu entpoten ist wurden, wy das mann des konigs son Herczog Hannszen zu eynez konig vormeinnet zumachen, und dy lanntherren zmeyst teil zw im getreten weren, darumb so duenket uns gars unbekwemlich, das

wir nymant unnsereu halben do nyden haben sullen, haben wir uns awf das furgenommen, und schicken hynab dysen unnsereu man Albertum, do zw bleiben so lang das not gesehen wurde, und deücht uns auch gut sein, so wir yo sunderlich inn allen dingen bey eynander zusten vorsprochen haben, das und auch ewr E. ein man mit sampt dem unnsereu hynas schicken wollet nach dem als wir zwn Stedt danne vormals in dem willen und des eyns gewesen seyn. Mer was eur E. der genannt Albertus von unnsereu wegen sagen wirdt, dem bitten wir zu glawben awf dysmal, als uns selbs und ab eur E. indert was andere newer Zeitung vornommen hetten, geruchet uns dy selben auch zwvorkundigen awf unnsereu Zerung, wellen wir das wider in eynez solchen alhten zubeschulden. Geben am montag der vigilien Petri und Pauli der heiligen zwelfpoten, im Jar Cristi etc. LXXXX.

Richter unnd Ratmanne
der Stadt Bartpha.

Kivül: Den erszammen unnd weyszen herren Richter und Ratmanne der Stadt Epperjes, unnsereu sundergutten lieben frunde und Nachperen. Papirosen, kívül papirossal fedett feketes viaszba nyomott záró pecséttel. Levéltári száma: 517.

661. 1490. június 29. (Kassa.)

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy előttük Sóvári Simonné Margit asszony panaszt emelt, hogy Schewczlich László őt nővéérének végrendeletét és javait illetőleg megrövidítette, kéri, hogy írják meg, hogy igaz-e ez a vád?

Papirosen, kívül papirossal fedett vörös viasz zárópecséttel. Levéltári száma: 518.

662. 1490. szeptember 29. Eperjes.

János Albert, Magyarország választott királya Plavniczer Tamás eperjesi bíró és a város közönségének kérelmére, Eperjes városát minden szabadságában, de főleg vámkiváltságai-ban megerősíti.

Johannes Albertus, Dei gratia regni Hungarie etc. generalis electus. Memorie commendannus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod quia cum deceat reges et principes excellentissimos leges et iura condere. ponereque ac statuere in sua auctoritate et suos in eis regere ac conservare

subditos, decet etiam ipsa successu temporis predecessoribus decedentibus ex hac luce in successu posteriorum talia iura et libertates roborare, ut sub eis subditi tanto liberius valeant vivere in suis commoditatibus utilitatibus et proventibus pacifice et illibate. Proinde nos considerantes singularem benivolentiam et affectionem ad personam nostram providorum et prudentum virorum Thome Plavnyczet iudicis et iuratorum ac tocius communitatis civitatis nostre Epperies, quam nobis in nostra susceptione fecerunt decenter cum fidelitate sua obedientia et integritate, quam etiam corporali iuramento nobis prestito confirmaverunt, nobis insuper humiliter supplicando, quatenus eorum iura privilegia et libertates per predecessores nostros divos Hungarie reges eis data et concessa et signanter theloneum ipsis per olim Mathiam regem concessum, de gratia et benignitate nostra conferre et confirmare dignaremur temporibus perpetuis et in eum cum sequentibus conditionibus et articulis ipsis noviter per nos hodie adiunctis presentibusque literis insertis videlicet, quod principaliter ipsi exempti sint a solutione theloneorum tam de rebus, quam etiam personis in aquis et terris negotiantibus more aliarum liberarum civitatum. Item, quod unusquisque civium dicte civitatis nusquam cogatur cum mercibus suis ad depositionem aut exolutionem tricesimarum nisi in Epperies. Item, quod conserventur in eorum iuribus emunitatibus libertatibus exemptionibus et prerogativis ceterisque consuetudinibus licitis. Item, quod per comites capitaneos sive castellanos castri nostri Scharos pro tempore existentes non debent cogi ad labores collectas sive exactiones pecuniarias vel victualium quascunque. Item, quod nullus eis mandare debeat preterquam nos ipsi. Item, quod non debent cogi ad expugnandum civitates illis vicinas et circumadiacentes, tam cum eorum ingeniis bellicis, quam etiam personis. Item etiam non debemus tenere stipendiarios in civitate eorum, nisi tempore necessitatis. Nos itaque attentis instantibus supplicationibus eorum iura privilegia emunitates et libertates iuste vere et legitime eis concessa et donata tanquam his presentibus essent de verbo ad verbum inserta cum predicto theloneo de plenitudine nostre auctoritatis et scientia nostra approbamus ratificamus et confirmamus tenore presentium mediante, salvis tamen in omnibus et per omnia aliis nostris iuribus sive quibus-

cunque alienis. In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus est subappensum. Actum et datum in Epperies feria quarta ipso die Sancti Michaelis, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo.

Eredetije hártján, alul a királynak hártján függő vörös viaszba nyomott pecsétjével. Levéltári száma: 519.

663. 1490. körül.

A szepesi káptalan előtt Torday András eperjesi polgár „sano ductus consilio“ végrendelkezik, „quandam domum suam in circulo dicte civitatis Epperies existentem“ és egyéb sáros-megyei birtokait tartozékaival együtt „ecclesie beati Nicolai episcopi et confessoris in dicta civitate Epperies fundate“ adván.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban, két példányban. Levéltári száma: 520.

664. 1490—1520. körül.

Sóvári Sós Simon és neje Borbála „quendam domum in civitate Epperies habitam in vicinitate maccelli“ és két tolcsvai szöllőt mise alapra az eperjesi Szent Miklós egyháznak hagy-
nak.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 521.

665. 1491. május 11.

A szepesi káptalan előtt István lelkész „rector altaris sancti Michaelis archangeli in ecclesia parochiali beati Nicolai episcopi et confessoris in civitate Epperies fundati“, Miskolcon lévő három szöllejét Eperjes város tanácsának adja „pro relevatione ac utiliori et ulteriori conservatione prescripti altaris sancti Michaelis archangeli“, azzal, hogy a tanács a szőlők jövedelmének harmadrészét évenként míg él, neki, évi 14 forintot pedig az illető oltár fenntartására tartozik adni.

Hártján, alul selymen függő pecséttel. Levéltári száma: 522.

666. 1491. május 13. (Eperjes.)

Eperjesi Thorday András neje Margit asszony végrendelete.

In nomine Domini, Amen. XIII die mensis maii, anno eiusdem Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo primo, ego domina Margaretha conthoralis prudentis Andree Thorday de Epperies formidando acerbe necis adventum, quamvis egra corpore, mente tamen per omnia sana, inter alias meas salubres dis-

positiones cassantibus prioribus testamentis de rebus temporalibus a Deo michi datis et collatis deliberata et ultima voluntate mea tale condo testamentum: Item primo et principaliter omnes possessiones portionesque possessionarie et quavis iura possessionaria, tam perpetuo, quam iure in pignoratitico me rite concernentia et: Item singula bona mobilia immobilia et generaliter quaslibet res, quovis titulo me rite concernentia prefato prudenti Valentino Thorday filio meo dilecto lego et testamentaliter committo contra quoslibet impeditores et contradictores.

Coram honorabilibus dominis Matheo plebano prefate civitatis Epperies Michaelae cappellano, Andrea cappellario, item circumspectis Michaelae Zaath Johanne literato concivibus dicte civitatis. Item Ladislao de Nyomarka, Paulo literato de Zentkyral, nobili domina Hedwigi ac providis dominabus n. conthorali Johannis Brengzenn iurati concivis, domina Anna relicta condam Johannis Saroszy, Helena consorte Petri Sparar ad id vocatis specialiter et rogatis. In quorum fidem et testimonium sigillum ecclesie Sancti Nicolai episcopi prefate civitatis Epperies presentibus duximus concedendum.

Papíroson, alul papírossal fedett íekéte viaszba nyomott pecséttel, melyen Szent Miklós püspöksüveges pásztorbotos alakja látható. Levéltári száma: 523.

667. 1491. október 2. (Eperjes.)

Prews Gertrud asszony Sneyder István, Fleyscher Péter és Benedek eperjesi esküdtek, Glogovita János városi jegyző és Czigelpruer Mihály előtt végrendeletet alkot.

„Primo pro structura tabule Sancti Nicolai legat et mittat XX fl.

Domino Thome capellano 1 fl.

Domino Nicolao altariste 1 fl.

Item ortum mittit et legat pro fraternitate beate virginis in monasterio.

Item pro structura fenestrarum ecclesie beati Nicolai tres cantaros et duas scutellas stanneas.

Item ad altare beate Zophie in ecclesia parochiali situm X flor.

Ad altare Corporis Christi tunicam rubeam et pallium brunaticum.

Item tres florenos pro emendo panno ad vestiendum pauperes.

Item quinquaginta ulnas tele dealbate pro superpelliciiis aut albis ad ecclesiam sancti Nicolai.

Item unam tecturam rubeam alias czalawne pro palla altaris.

Item Nicolao filio eiusdem Stephan sneyder si sacerdo tabitur X fl.“

Végrendelet végrehajtó ugyancsak ez az István szabó.

„Item fassa est, quod Stanislao pellifici de domo tenetur tantum XI flor., quam quidem domum et pecunias supranotatas una cum ceteris que supererunt post exolutionem premissorum mittit et legat pro servando uno altaris, quamdiu ipsa pecunia duraverit.“

Papíroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 524.

668. 1492. január 6. Eperjes ostrománál a táborban.

Zápolyai István szepesi örökös gróf és Hugvicz János II. Ulászló kapitánya, a János Albert herceg pártján volt Eperjes város közönségének a király nevében kegyelmet adnak.

Nos Stephanus de Zapolya comes perpetuus terre Scepu-siensis etc. ac Johannes Hwgwycz capitaneus regie maiestatis, memorie commendamus tenore presentium significantes, quod cum serenissimus princeps dominus Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. dominus noster gratiosissimus, volens pro bono pácis omnes differentias ratione adhesionis ad illustrissimum principem dominum Johannem Albertum ducem etc. fratrem suum charissimum hoc tempore disturbii facte inter regnicolas suos hincinde exortas rectificare et eosdem clementie potius quam armorum via ad obediendum sue maiestati revocare, nobisque per literas sue maiestatis exinde confectas cum universis cuiusvis status hominibus hoc tempore disturbii prefato domino Johanni Alberto duci qualitercunque adherentibus, loquendi tractandi disponendi diffiniendique et ad nos sub salvo conductu vocandi ad suamque maiestatem redire volentes in persona sue ipsius maiestatis gratiam faciendi literasque superinde sub nostris sigillis dandi et concedendi plenam concesserint facultatem et potestatem, promittentes in verbo regio sue maiestatis, quicquid per nos actum ac diffinitum et conclusum cum talibus fuerit, ratum et firmum in omnibus habiturum.

Idcirco nos in persona ipsius regie maiestatis circumspectis iudici ac iuratis et ceteris ac universis incolis civitatis Eperyes, qui relicto et postergato facinore adhesionis eorum, hoc tempore guerrarum et turbidinum facte ex permissione annuentiaque dicti illustrissimi domini ducis ad clementiam et misericordiam dicti serenissimi domini Wladislai regis domini nostri gratiosissimi supplices redierunt, capitibusque eorundem ac universis eorum possessionibus et iuribus possessionariis cunctisque aliis bonis eorum ubilibet in hoc regno Hungarie existentibus quovis nominis vocabulo vocitatis, gratiam et misericordiam duximus faciendam et concendendam, facimusque et concedimus in hac parte attributa mediante, ita videlicet, quod tam in personis honore iuribus privilegiis, quam etiam bonis ipsorum salvi remaneant et remanere debent, absque omni impedimento, quemadmodum tenor literarum grationalium prius datarum continet, ne ipsi pretacti iudex et cives aut incole prefate civitatis Eperyes, aut alter eorum per aliquem huiusce incliti regni Hungarie comitem vel vicecomitem comitatum ceterosque iudices spirituales vel seculares, item civitates seu earum inhabitatores verbo sive factis pretextu huiusmodi adhesionis a modo et imposterum successu temporis graventur impediuntur seu aliter quovismodo dampnificentur, nec etiam gravari impediri dampnificari permittantur propter supratactam adhesionem, harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum in castris exercitus regie maiestatis sub obsidione prefate civitatis Eperyes in festo Epiphaniarum Christi, anno eiusdem millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo.

Eredetije papiron, alul papírral fedett vörös viaszba nyomott két gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 525.

669. 1492. január 18. Buda.

II. Ulászló király Zápolyai István és Haugvicz János kapitányainak intézkedéseirez hozzájárulva, Eperjes város közönségének a János Alberthez való szításért kegyelmet ad és őket régi szabadságaikban és jogaikban meghagyja.

commissio propria domini regis.

Nos Wladislaus, Dei gratia rex Hungarie Bohemie Dalmacie Croacie etc. Marchioque Moravie etc. Memorie commendamus tenore presentium significantes, quibus expedit, quod nos cum de benignitate nostra regia, tum vero debitum (ut decet) habentes

respectum, ad eam dispositionem et concordiam, quam fideles nostri dilecti, spectabilis et magnifici Stephanus de Zapolya, comes perpetuus terre Scepusiensis ac Johannes Hawgwicz de Biskwepich, capitanei nostri inter nos et illustrissimum principem dominum Johannem Albertum ducem etc. germanum nostrum charissimum, his proximis diebus fecerunt et firmaverunt, certisque aliis bonis inducti respectibus, precipue vero contemplatione eiusdem illustrissimi domini ducis fratris nostri charissimi, prudentibus et circumspectis iudici iuratis ceterisque universis civibus incolis et inhabitatoribus civitatis nostre Eperyes super eo, quod eidem illustrissimo domino fratri nostro, simulcum tota illa civitate, capitibusque ac rebus et bonis eorum adhaeserant et ab inicio usque ingressus eiusdem in hoc regnum partes suas, contra nos tenuerunt et foverunt, animo deliberato, deque prelatorum et baronum regni nostri consilio, iuxta tenorem et continencias literarum eorundem capitaneorum nostrorum, gratiam duximus faciendum et omnem indignationem nostram, quam ob hanc adhesionem contra eos conceperamus, removendam et remittendam atque universa bona ipsorum, per nos quibuscunque et qualitercunque previa occasione collata ac donata, relaxando et restituendo, immo facimus removemus remittimus indulgemus relaxamus et restituimus, ac ipsos simulcum universis bonis eorundem, in nostram specialem gratiam et protectionem suscipimus, presentium per vigorem, decernentes, quod tam in personis et bonis, quam etiam in honore, necnon in iuribus consvetudinibus, libertatibus, prerogativis et privilegiis eorum antiquis salvi remaneant et conservantur in eisdem, prout relique libere civitates nostre, ceterique subditi nostri conservabuntur. Quocirca vobis fidelibus nostris dilectis, reverendo in Christo patri domino Thome episcopo ecclesie Jauriensis summo et secretario cancellario nostro, item magnificis futuro palatino, necnon comiti Stephano de Bathor iudici curie nostre et wayvode Transsilvano ac reverendo domino Stephano electo et confirmato Sirimiensi, personalis presentie nostre locumtenenti vestrasque in iudicatu vices gerentibus, praeterea comitibus vel vicecomitibus, ceterisque iudicibus et iusticiariis ordinariis regni, ecclesiasticis videlicet et secularibus necnon officialibus magistris civium iudicibusque et villicis ac iuratis civibus quarumlibet civitatum oppidorum et villarum pre-

sentibus et futuris persentium notitiam habituris harum serie districte precipientes mandamus, quatenus amodo prefatos iudicem et iuratos, ceterosque cives incolas et inhabitatores dicte civitatis nostre Eperyes ratione huiusmodi adhesionis et eorum, que penes ipsum illustrissimum dominum ducem fecerunt iudicare vel vestro astare iudicatu compellere, aut ipsos vel eorum alterum in personis rebusque et bonis ipsorum quibusvis impedire turbare molestare aut quovismodo dampnificare nullo unquam tempore presumatis, nec sitis ausi modo aliquali, similis gratie nostre sub obtentu et in quantum gravem indignationem nostram evitare cupitis, presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum Bude, in festo beate Prisce virginis, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo, regnorum nostrorum Hungarie etc. anno secundo, Bohemie vero vigesimo primo.

Eredetiye hártján, alul vörös viaszba nyomott pecsét töredékével. Levéltári száma: 526.

670. 1492. február 2. Buda.

Az 1492. évi törvénycikk 45. szakaszának másolata.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 526/a.

671. 1492. február 2. (Eperjes.)

Keresztély fuvaros (vector) nejének Apolloniának végrendelete.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 527.

672. 1492. február 17. Eperjes.

István egri karkáplán és Némái András, Eperjes város polgárait az 1490. és 1491. évi tized lefizetéséről nyugtatják.

Papiroson, alul fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 528.

673. 1492. február 24.

„Item registrum testamenti Elizabet consortis Andree, coram domino Martino eius confessore.

Item tunicam rubeam domino Martino eius confessori pro tricesima.

Item legavit ut ipse Andreas (a férje) faciat preparare balneum animarum.

Item legavit ut ad duas mensas pauperes vocat et eos reficiat.

Item legavit, ut in hospitali in die parasceves circa sepulcrum psalterium canere faciat.

Item palium viridum una cum aliis vestimentis camisiis linteaminibus legavit omnino puero Blasio quem nutrit ita, ut Andreas vix eius illa vendat et puerum nutriat, ut sit exorator pro ea velud pro matre carnali ex quo sine prole fuit.

Item domum ortum quatuor iugera et omnia suppellectilia lego et mitto Andree viro meo, ita ut ipsum nullus impediatur, quia labore maximo acquisivit una mecum et si ipsum quis impedire vellet in iudicio cum eo contendam.“

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 529.

674. 1492. március 7. (Eperjes.)

Tót Pál fia Gergely eperjesi polgár végrendelete. Ennek egyes pontjai:

„Item super domo Jacobi carnificis habeo fl. 15. Illos habeo recipere in ultima solutione, ex illis 15 quinque lego ad hospitale, quinque ad claustrum, quinque puero meo.

Item domum cum agris et omnia mobilia et immobilia lego uxori mee cum filio, ita ut nullus eam impedire debeat.

Post mortem autem pueri et uxoris lego omnia ad hospitale et ad claustrum.

Iste articulus per dominum plebanum et per iudicem et iuratos cives civitatis huius *limitatus est* ita videlicet, quod *tercia pars* cedere debet predictis duabus ecclesiis pro salute anime testatoris, reliquas duas partes possidere debet dicta conthoralis sua Barbara.

Item lego monilia matris mee cum aliis clenodiis parvis ad unum calicem cum thunica illa et si non pervenirent facere et reformare calicem extunc vendat uxor 4 iugera et cum illa pecunia faciant reformare.“

Papiroson, egyszerű, egykorú másolatban, két példányban. Levéltári száma: 530.

675. 1492. március 21. Buda.

II. Ulászló király Lossonczy László tárnokmesternek és a tárnoki szék ülnökeinek meghagyja, hogy miután a János Albert herceg pártján volt eperjesieknek megkegyelmezett és őket régi polgári méltóságukba vissza helyezte, tehát a hét sza-

bad királyi város közé az őket már előbb is megillető tisztelettel fogadják be.

commissio propria domini regis.

Wladislaus, Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. Fidelibus nostris magnifico Ladislao de Lossonecz, magistro thavernicorum nostrorum, item prudentibus et circumspectis magistris civium ac iudicibus et iuratis civibus, necnon senioribus et assessoribus septem liberarum civitatum nostrarum salutem et gratiam. Quamvis sub hiis disturbiorum diebus, quibus hoc regnum nostrum post obitum serenissimi condam domini Mathie regis predecessoris nostri immediati bone memorie, non externis solum sed etiam internis et domesticis discordiis agitabatur, multi subditorum et fidelium sacre dicti regni nostri corone partibus adhererint hostilibus, per hocque a republica eiusdem regni nostri visi fuerint quodam modo alienati. Tamen cum rerum et temporis conditionem nobiscum ipsi reputamus, multos ex eorum numero, qui a fide defecisse putabantur conspicimus, prout sunt precipue fideles nostri prudentes et circumspecti iudex iurati atque ceteri cives et incole civitatis nostre Eperyes, qui non malivolentia vel aliqua perversitate animi, sed studio potius defendende et conservande salutis sue et suorum, prout in tanta rerum omnium perturbatione fieri oportuit, coacti, fratris nostri illustrissimi domini Johannis Alberti ducis, qui hoc regnum nostrum maxima vi devastabat et omnes quos attingere poterat, suo imperio parere cogebat, hostili imperio sese submiserant. Tum igitur his ex causis et rationibus, tum vero vigore atque vi compositionis et concordie cum eodem fratre nostro per medium fidelis nostri spectabilis et magnifici Stephani de Zapolya comitis Scepusiensis etc. novissime inite, adducti, eosdem iudicem cives ac omnes incolas dicte civitatis nostre Eperyes ad gremium fidelitatis admisimus et acceptavimus ac pristina ipsorum civili dignitati restituimus et reposuimus, immo admittimus acceptamus et reponimus per presentes, requirentes fidelitates vestras eisdemque nichilominus firmiter precipiendo et mandamus, ut acceptis presentibus, prefatos iudicem et cives dicte civitatis nostre Eperyes, sub honore et titulo pristina eorum dignitatis in medium predictarum septem nostrarum civitatum liberarum, earumque consveta iudicia et omnium aliarum de more gerendarum rerum negotia sine contradictione

admittere et acceptare debeatis locis et temporibus semper oportunitis. Aliud nullomodo facturi gratie nostre sub obtentu, presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Bude in festo beati Benedicti abbatis, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo, regnorum nostrorum anno Hungarie etc. secundo, Bohemie vero vigesimo primo.

Alul a papir szélén: M. S.

Eredetije papiroson, alul papirossal fedett vörös viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 531.

676. 1492. március 22. (Eperjes.)

Dorottya, eperjesi molnárné (töredékes) végrendelete.

Töredékes papiroson. Levéltári száma: 531/a.

677. 1492. március 27. (Eperjes.)

Fillach Gergely eperjesi polgár végrendelete.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 532.

678. 1492. június 1.

A szepesi káptalan Glogovita János eperjesi városi jegyzőnek a város közönsége nevében eladott kérelmére átírja Zápolyai István és Hugwitz János 1492. január 6-án az Eperjes melletti táborban s II. Ulászló királynak 1492. január 18-án és március 21-én Budán kelt okleveleit.

Hártyán, alul selymen függő pecséttel. Levéltári száma: 533.

679. 1492. június 29. (Eperjes.)

Cromer Pál eperjesi polgár végrendelete.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 534.

680. 1492. szeptember 24. Buda.

Lukács bosnya püspök és királyi kincstárnok Eperjes város tanácsát 900 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viaszba nyomott gyűrűs pecsét. Levéltári száma: 535.

681. 1492. október 4. Krakkó.

János Albert lengyel király levele Eperjes város tanácsához, melyben megköszöni a hűséget, mellyel iránta viseltettek, ígéri, hogy érdekükben II. Ulászlónál közben fog járni. Ami a náluk maradt puskákat illeti, azokat pedig nekik ajándékozza.

Johannes Albertus, Dei gratia rex Polonie, supremus dux Lithwanie Russie Prussieque dominus et heres etc.

Prudentes viri grate dilecti. Commemorantes fidei vestre, qua nobis inservivissetis cum vobis preessemus et rogantes ut vestri quoque non obliviscamur. Superioribus diebus scripsistis nobis, estque, ut sciatis nobis fides vestra in animo, vobisque semper ob eam gratiosum nos exhibebimus et quantum poterimus res vestras apud fraternam maiestatem in futurum promovebimus eundemque vobis gratiosum et propositum reddimus. Quantum vero est ad pixides quas apud vos reliqueramus, vosque pro eis petitis, quamvis nobis fuissent oportune, tamen petitionibus vestris annuentes, vobis easdem relinquimus, ut exinde habeatis inditium gratie in vos nostre. Datum Cracovie, ipso die Francisci, anno Domini 1492.

commisio propria
regie maiestatis.

Kívül: Prudentibus viris iudici et iuratis civitatis Epperies, grate nobis dilectis.

Eredetiye papiroson, kívül papirossal fedett vörös viaszba nyomott záró pecséttel. Kívül XVI. századi kézzel: Pixides donate a rege Polnie. Levéltári száma: 536.

682. 1492. október 11. Sóvár.

Simon sóvári, Benedek somosi, György szentpéteri, Jakab rozgonyi, Simon kissárosi plébánosok jelentése Bertalan egri kanonokhoz, az eperjesi karmelita zárda vagyonkezelése miatt Sayszlich László volt eperjesi bíró ellen folyó perben történt 12 tanu kihallgatásáról.

Az első tanu Jordanus nagyszilvai plébános, 80 éves, előadta, hogy tudja, hogy Seychlyk János eperjesi bíró volt, „sed ignorat utrum fecisset vitricus claustrum fratrum Carmellitarum de eadem Epperies sed nesit (így!) utrum habuisset pecunias et thezauros dicti claustrum fratrum Carmelitarum, sed dicit, quod idem Ladislaus Seyhlyk omni anno coram civibus dicendo sic: Amici et domini mei, iam idem, quod habui exposui ad fabricam ecclesie, recipiatis rationem a me, iam habeatis alium loco mei, et hoc fecit omne anno coram iuratis et civibus, ipsi autem noluerunt alium eligere loco sui, nec rationem habere, sed semper petentes ipsum, ut ipse provisor et procurator illius claustrum sit, dixit prefatus Lagislaus: Ubi recipiam pecunias pro edificatione claustrum, dixerunt idem cives, ubi sis aliquod testamen-

tum debeas exigere et domos sigillando captivandos donec restituitur testamentum, dicit etiam testis, quod idem Ladislaus fecit edificare et maiorari claustrum cum quatuor calumpnis, testitudinem, tecturam, *imagines*, altaria, pagimenta, ornamentum altarium, fenestra vitreas, stellas, de numero et quantitate pecuniarum ignorat, de anno et die ignorat testis. Idem testis dicit, quod claustrum fuisset edificatum in sex aut quatuor annis.“ Körülbelül majdnem szóról-szóra ugyanezt vallja a többi tanu is.

Papiroson. Levéltári száma: 537.

683. 1492. december 28. Buda.

Losonczi László tárnokmester Eperjes város tanácsának meghagyja, hogy a legközelebbi tárnoki székre ülnököket küldjenek.

Papiroson, alul fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 538.

684. 1492. (Eperjes.)

Sad Mihály eperjesi polgár végrendelete.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 539.

685. 1492.

Az eperjesi külső tanács tagjainak névsora.

(Anno Domini MCCCCLXXXII sub iudicio sollertis viri Gregorii Fillach.)

Registrum super centum homines.

Egy ív vízfoltos papiroson. Levéltári száma: 539/a.

686. 1492. körül.

Bockoros Ágoston végrendeletének egy része.

V. ö. Történelmi Tár: 1909. évf. 402. l.

Papiroson. Levéltári száma: 539/b.

687. 1493. január 13. Eger.

Verebélyi Simon az egri püspökség jövedelmeinek kezelője Eperjes város tanácsát 65 forintnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűsgemmás pecséttel. Levéltári száma: 540.

688. 1493. január 24. Eger.

Bertalan egri örkanonok és vicarius előtt az „inter religiosum fratrem Ladislaum priorem ceterosque fratres et conven-

tum claustris sancte Trinitatis in civitate Epperjes fundati ordinis beate Marie virginis de monte Carmeli ut actores“ és „Zewch“ másképp Sayczlyk László jelenleg kassai polgár közt 500 forint miatt folyó perben (melynek tárgya, hogy László „de pecuniis eidem claustris sancte Trinitatis in dicta Epperjes fundato et fratribus in eodem degentibus tam testamentaliter legatis quam etiam donatis ad se recepisset“) a karmeliták ügyvédje periratát előterjesztvén, az abban előadottakat az ellenfél ügyvédje tagadta, mire a vicarius László volt bírót a kolostor pénzeiről való elszámolásra ítéli.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott pecséttel, két eredeti példányban. Levéltári száma: 541.

689. 1493. február 24. után.

Jegyzéke azon eperjesi polgároknak, akiknek zsellérek vannak.

Papiroson. Levéltári száma: 542.

690. 1493. március 9. Bécs.

Swinnd János bécsi karmelita prior, austriai, magyar- és stájerországi vicarius levele Eperjes város tanácsához, melyben az eperjesi karmelita kolostort párfogásukba ajánlja.

Kiadta: Wagner: Dipl. Sáros. 530. lap.

Papiroson, kívül papirossal fedett vörös viasz zárópecséttel. Levéltári száma: 543.

691. 1493. május 3. Buda.

Lukács csanádi püspök és királyi kincstárnok Eperjes város közönségét 400 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viaszba nyomott gyűrűs pecsét. Levéltári száma: 544.

692. 1493. május 22. (Eperjes.)

Hanczefay István eperjesi polgár végrendelete.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 545.

693. 1493. május 23. Eger.

Bertalan egri örkanonok és vicarius Ego Márton lelkészt, akit az eperjesi tanács az ottani kórház rectorává választott, ezen állásában megerősíti.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 546.

694. 1493. május 29. Buda Szent Lőrinc. „In domo nostra cenobiali ad honorem sanctissimi Laurentii martiris supra Budam fundata“.

Benedek pálos prior generalis elrendeli, hogy Tótselymesi Apród Miklós fia Tarczai János és felesége Sára, azért, mert „domum lapideam in platea Omnium Sanctorum vocato in vicinitatibus domorum Georgii Gayr ab una et Nicolai pellificum partibus ex altera in civitate Budensi sitam et habitam, que per condam Johannem pellificem vendita et per vos pretio fuerat empti precibus fratrum nostrorum inclinati claustris Sancte Crucis et Sancti Spiritus in Pyliseo et per consequens fratribus in eisdem Deo famulantibus“ adták, a két kolostorban a boldog-ságos Szűz Mária tiszteletére mondott misék lelki előnyeiben részesedjenek.

Papíroson, alul fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 547.

695. 1493. október 16.

Gergely dominikánus az (eperjesi) tanácsot 19 forint lefizetéséről nyugtatja.

Ego frater Gregorius ordinis predicatorum de Epperiesz filius Pauli de Scharosch recognosco me accepisse a sagacis dominis XIX florenos de universis debitis me obligatis in die Galli, anno Domini 1493.

Papíros szeleten. Levéltári száma: 548.

696. 1493. október 18. Pozen.

János Albert lengyel király levele II. Ulászló magyar királyhoz, melyben Eperjes város érdekében ír, kérve Ulászlót, hogy a nevezett város közönségét régi szabadságaiban védje és tartsa meg.

Serenissimo principi domino Wladislao, Dei gratia Hungarie et Bohemie etc. regi, germano nostro charissimo, Ioannes Albertus, eadem gratia rex Polonie, salutem et fraterni amoris prosperorumque successuum incrementa. Serenissime rex, germane noster charissime, tenemus adhuc recenti memoria maiestatem vestram, posteaquam istinc cedebamus promississe nobis civitatem Epperies in iuribus et libertatibus suis conservari debere. Intelligimus nunc tamen eos hac libertate septem civitatum, cui maiores eorum antiquitus ascribi meruerunt, iam pene destitutos esse, nostra causa et aliis affectos iniuriis, quod certe,

quia ob fidem, quam erga nos habuerunt illis actidere credere-
mus, non possemus non graviter et moleste ferre. Quocirca vo-
luimus vestram maiestatem admonere et rogare, velit eiusce
promissionis sue rationem habere ex his, a quibus eiuscemodi
iniuriis lacessiti sunt demandare, ut se amplius ab his iniuri-
endis contineant, ipsique iuribus et libertatibus suis, ut par est,
abs quovis impedimento perfruantur, erit profecto id nobis ita
gratum, ut nihil sit preterea pro commodo eorum requirendum,
et quemadmodum rem iustam a nestra maiestate petimus, sic
nec preces nostras ab ipsa credimus repudiari debere, que fe-
liciter valeat optamus. Datum*) Poznavie, feria sexta in die
Sancti Luce, anno Domini millesimo quadringentesimo nona-
gesimo tercio, regni nostri anno secundo.

Ad mandatum
proprium domini regis.

Kivül: Serenissimo principi domino Wladislao, Dei gratia Hungarie
et Bohemie etc. regi, germano nostro charissimo.

Papiroson, kívül töredékes vörös viasz záró pecséttel. Levéltári
száma: 549.

697. 1493. november 2. Eger.

Bertalan egri kanonok és vicarius Lászlónak, a Szent-
Háromságához címzett eperjesi karmelita kolostor zárdafőnöké-
nek kérelmére a zárda mint felperes és néhai Zewch László kas-
sai polgár örökösei: Máté eperjesi plébános, Saychlik János
és Zsófia, jelenleg Chyrner János eperjesi polgár neje, mint al-
peresek közt folyó perben a feleket megidézi és meghagyja,
(hogy kiknek az nincs kitéve,) hogy az alperesek vagyonát ve-
gyék bírói zár alá.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 550.

698. 1493. november 13. Buda.

Egervári László tárnokmester Eperjes város közönségé-
nek meghagyja, hogy 1494. január 5-ikén, amidőn a király pa-
rancsára „iudicium generale in hac civitate Budensi celebran-
dum statuimus“, ülnökeiket küldjék Budára.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs pe-
cséttel. Levéltári száma: 551.

---

*) Itt az eredetiben *Bude* volt írva, de azt ugyanaz a kéz, amely
írta, törölte.

699. 1493. december 25. Eger várában.

Ösi György az egri püspökség jövedelmeinek kezelője Eperjes város közönségét 65 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs gemmás pecséttel. Levéltári száma: 552.

700. 1494. február 14. Buda.

Zsigmond pécsi püspök és királyi kincstárnok Eperjes város közönségét 400 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 553.

701. 1494. február 19. Buda.

Egervári László tárnokmester Eperjes város közönségét a tárnokmesternek járó 5 forint lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 554.

702. 1494. március 19. Esztergom.

Tamás esztergomi prépost és vicarius a Schewczlich László örökösei és az eperjesi karmeliták közt folyó perben Olomóczi Gábor egri kanonokot bírónak küldi ki.

Átrja Olomóczi Gábor 1494. március 26-án. Levéltári száma: 556.

703. 1494. március 23. Kassa.

II. Ulászló király a János Albert lengyel királlyal Lőcsén való találkozásához Eperjes város közönségétől a kíséret számára élelmiszereket kér.

commissio propria domini regis.

Wladislaus, Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. Fidelibus nostris circumspectis iudici et iuratis ceterisque civibus et toti communitati civitatis nostre Eperyes, salutem et gratiam. Conventuri sumus his diebus proxime instantibus, cum serenissimo principe domino Johanne Alberto eadem gratia rege Polonie fratre nostro charissimo etc. in civitate nostra Lewchowiensis, propter multas causas et rationes publicam utilitatem totius regni nostri atque universe reipublice christiane concernentes, ad quam conventionem tam nobiscum ac dominis prelatibus et baronibus regni, quam etiam cum eodem domino rege Polonie, non mediocris gentium multitudo concurret, huic

autem multitudini magna etiam victualium copia erit necessaria, propterea volumus et mandamus fidelitati vestre firmissime, quatenus acceptis presentibus, statim sine omni procrastinatione de vestri medio cervisiam cum vasculis centum, item acetum ex vino confectum cum mediis vasis duobus, avene cubulos mille et larda quinquaginta communiter disponi et expediri facere ac ea omnia ad secundum aut tertium diem festi Resurrectionis Domini proxime venturi ad civitatem nostram Leuchoviensem predictam maiestati nostre transmittere omnibus modis debeatis, nos vero condigna et iustissima pretia huiusmodi omnium victualium ibidem persolvi ac reddi et restitui faciemus. Certificamus autem vos et quemlibet vestrum ac etiam quoscunque subditos cestros huiusmodi victualia deferentes, quod ubique tam ineundo, quam redeundo in pace et sine omni impedimento sub nostra protectione poterunt proficisci, quod si forsitan secus facere presumeretis, aut alter vestrum presumeret quoquomodo, informationem et auctoritatem dedimus fideli nostro spectabili et magnifico Stephano de Zapolya comiti Scepusiensi ac predicti regni nostri palatino etc. qualiter ipse cum duplici solutione huiusmodi victualium et etiam cum aliis gravaminibus, vos et quemlibet vestrum ad premissa facienda cogi et compelli faciat, eadem auctoritate nostra presentibus eidem in hac parte plenarie concessa mediante, aliud ergo nulomodo facere audeatis, presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Cassovie, in dominica Palmarum, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto.

Alul kissé rongált papiroson, papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 555.

704. 1494. március 26. Eger.

Olomóczi Gábor egri kanonok és kiküldött bíró az egri, kissárosi, sóvári, somosi, kendi és több egri egyházmegyei plébánosnak Tamás esztergomi prépost és vicarius 1494. március 19-én Esztergomban kelt és hozzája intézett bíró küldő parancsa alapján meghagyja, hogy a Schewczlich László örökösei és az eperjesi karmeliták közt folyó perben, amely az esztergomi szent székhez lett fellebbezve, a feleket idézzék meg.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 556. — Ugyanez még egy példányban, amelyen a következő oklevél olvasható:

705. 1494. április 8. Sebe(s)falva.

Miklós sebesfalvi, Simon sóvári és szentimrei plébánosok a fenti idéző parancsra jelentik, hogy Máté eperjesi plébánost, ennek fivérét Jánost, továbbá Zsófiát jelenleg Cirner Jánosnét, mint Schewczlich László örököseit, Lászlót az eperjesi karmelita rendház főnökét, Eperjes város közönségét, továbbá „vitricos ecclesiarum videlicet Michaelum Kuncz, Nicolaum Czibay vitricos in ecclesia sancti Nicolai confessoris, Demetrium Cadder in claustro sancte Trinitatis, Barla vitricum in hospitali beate Virginis, necnon discretum Martinum rectorem hospitalis“ megidéztek.

Papiroson, egykorú egyszerű másolatban. Levéltári száma: 557.

706. 1494. április 8. Lócse.

II. Ulászló király Eperjes város tanácsának meghagyja, hogy Grünwald György vicebírótól szerezzék meg I. Mátyás király azon parancslevelét, melyet a király Sewczlich László eperjesi bíró kérelmére bocsátott ki és amelyet a vicebíró jogtalanul magánál tart.

commissio propria domini regis.

Wladislaus, dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. Fidelibus nostris circumspcctis iudici et iuratis civibus civitatis nostre Eperies salutem et gratiam. Expositum extitit nostre maiestati in persona fidelis nostri circumspccti Stephani Zewch nunc in oppidi Zemlen commorantis, quod cum alias ipse exponens in medio vestri residentiam habuisset, tunc incidissent inter eundem exponentem ab una ac circumspcctum Ladislaum Sewczlych iudicem vestrum quedam differentie atque cause, quarum pretextu idem exponens pro tuitione et defensione suorum iurium quasdam literas serenissimi condam domini Mathie regis preceptorias ad vos detulisset, literas vero huiusmodi ad manus circumspccti Georgii Grynwalthe, qui vicem iudicis predicti apud vos in hac causa subierat, assignasset, credens sibi iuxta mandatum et literas ipsius condam domini Mathie regis ex parte predicti Ladislai iudicis debitam fieri iustitiam, verum ipse Georgius non solum iudicium et iustitiam eidem exponentis non fecisset, sed etiam literas ipsas regales apud se reservasset et eidem exponenti restituere noluisse, unde eidem exponenti gravis oppressio atque iniuria et scandalum fuisset causatum. Et quamvis literas huiusmodi etiam postea ipse exponens usque

modo sepenumero per predictum Georgium sibi et in privato et in iudicio coram vobis reddi postulaverit, tamen ipse Georgius hactenus id facere non curasset, sed allegasset sese literas ipsas amisisse et perdidisse, ex quo autem ipse exponens, prout nobis eius nomine declaratur, gravi admodum et intollerabili est propter non restitutionem illarum literarum iniuria atque scandalo affectus, ideo nos, qui neminem subditorum nostrorum per alios potentiores iniuste atque illegittime volumus opprimi, mandamus fidelitati vestre firmiter, quatenus acceptis presentibus statim prefatum Georgium Grynwalth vestri in presentiam convocetis eundemque nomine maiestatis nostre amoneatis et requiratis, cui et nos firmiter precipimus et mandamus, quatinus statim predictas literas apud se retentas, si quidem res eomodo se habent prout superius declaratur, eidem exponenti reddere et restituere debeat et teneatur, qui si fecerit bene quidem, alioquin ex parte eiusdem Georgii eidem exponenti tam super facto non restitutionis huiusmodi literarum, quam etiam aliarum iniuriarum oppressionum et scandalorum eidem exinde causatorum iuxta sua proposita allegata atque probata iudicium et iustitiam ac plenariam satisfactionem impendere debeatis, auctoritate nostra regia vobis in hac parte attributa ac iura et iustitia mediante, secus non facturi, presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum in Lewczha, feria tertia ante dominicam Misericordia Domini, anno eiusdem millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto.

Papírosón, egyszerű egykorú másolatban. Kívül a városi jegyző egykorú regesztája: „Copia litterarum regalium Stephani Secz“. Levéltári száma: 558.

707. 1494. április 28. Lőcse.

János Albert lengyel király bizonyítja, hogy Liptay Benedek nála a fogságban meghalt.

Joannes Albertus, Dei gratia rex Polonie, supremus dux Lithuanie Russie Prussieque dominus et heres etc.

Notum esse volumus per presentes universis quibus expedit, quomodo superiori tempore nobis in regno Hungarie agentibus, detinueramus propter quendam contra nos excessum Benedictum Liptay, quem in civitate Epperies, tum nostra, captivum servavimus, donec tandem Deo volente in ipsa captivitate vita functus est, quod presentibus literis fatemur esse verum,

quibus in testimonium sigillum nostrum est sub impressum. Datum in Levczovia feria secunda proxima ante festum sanctorum Philipi et Jacobi apostolorum, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto, regni nostri anno secundo.

Ad mandatum
proprium domini regis.

Papiroson, alul vörös viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 559.

708. 1494. május 9. Eger.

Bertalan egri kanonok és vicarius a budaméri, rozgonyi, sóvári és kissárosi plébánosoknak meghagyja, hogy miután az eperjesi karmelita zárda, Márton rector hospitalis, Kuncz Mihály és Czibay Miklós az eperjesi Szent-Miklós egyház vitricusai és Eperjes város közönsége mint felperesek, néhai Schweczlich László kassai polgár örökösei mint alperesek közt folyó perben Máté eperjesi plébános óvadékot tett le, az alperes örökösök vagyonát a bírói zár alól odják fel.

(Zewch László több éven át „fuit factor et negociator totius civitatis Epperjes ac ecclesiarum in eadem civitate fundatarum et super huiusmodi sua administratione ipsis nullam rationem durante vita ipsius dedisset“ s ha meg nem halt volna, Eperjes város tanácsa ítéletileg kényszerítette volna elszámolásra, „nunc vero de dissipatione rerum et bonorum prefati condam Ladislai plurimum timetur“, ezért kellett a bírói zárt elrendelni. — Ld.: 550. levéltári szám.)

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 560. Ugyanennek másolata meg van 550. levéltári szám alatt.

709. 1494. május 31. Eger.

Olomóczi Gábor egri kanonok és kiküldött szentszéki bíró Lászlót, az eperjesi karmelita rendház főnökét és conventjét, Eperjes város közönségét, Mártont, az eperjesi kórház rectorát Máté eperjesi plébános és társai ellen megidézi.

Kiadta: Wagner: Dipl. Sáros. 538. lap.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 561.

710. 1494. május 31. Buda.

Ursus de Ursinis theanói püspök, Magyar-, Cseh- és Lengyelországba küldött pápai legatus, az egri, kassai, nagy- és

kissárosi, sóvári, fintai, sebesfalvi és más egri egyházmegyei plébánosnak meghagyja, hogy miután a Máté eperjesi plébános és társai, továbbá László eperjesi karmelita rendházfőnök és conventje és társai közt folyó pert Olomóczi Gábortól eléje fellebbezték, Mátét és társait eléje „in foribus alme ecclesie beate Marie virginis maioris in castro Budensi“ idézzék meg.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 562.

711. 1494. június 4. Eger.

Bertalan egri kanonok és vicarius a budaméri, nagy- és kissárosi, sóvári, fintai, szentpéteri, somosi, kassai, szebeni és más egri egyházmegyei plébánosnak meghagyja, hogy miután a Koncz Mihály és Chythbay Mikós az eperjesi Szent-Miklós egyház gondnokai mint felperesek, továbbá néhai kassai Zewch máskép Saychlyk László örökösei Máté eperjesi plébános és társai mint alperesek közt néhai Lajos eperjesi cipész és neje Margit által a Szent-Miklós egyházra hagyott ház (melyben most Orsolya „relicta condam centurionis“ lakik) értéke, 38 forint miatt folyó perben Mátét és társait a mondott összeg megfizetésére ítélte, ezen összeg megfizetésére őket az egyházból való kiközösítés terhe alatt szorítsák.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 563.

712. 1494. július 7. Göncz.

Ursus de Ursinis theanói püspök, Magyar-, Cseh- és Lengyelországba küldött pápai legatus a kassai, olaszfalusi (de Villa Latina) plébánosokat, a kassai németek hitszónokát („predicatori alemanorum de Cassovia“), a váraljai plébánost, András szepesi káplánt, Jordán Péter budaméri plébánost megbízza, hogy miután a „circumspectos procuratores et sollicitatores ecclesie ac monasterii honorum ac rerum ex una“, továbbá az eperjesi plébános közt folyó pert a felek eléje fellebbezték, ezen ügyben mint választott bírák járjanak el.

Papiroson, alul papirossal fedett pecséttel. Levéltári száma: 564.

713. 1494. augusztus 20. (Eperjes.)

Bogner János eperjesi polgár végrendelete.

(Ennek néhány pontja: „Primum legavit pro structura tabule beati Nicolai tertiam partem domus sue:

Item pro republica civitatis XII balistas.

Laurencio pictori de Cracouia III^{1/2} florenos.“)

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 565.

714. 1494. szeptember 15. Eperjes „in palacio inferiori in domo Petri pictoris“.

Közjegyzői oklevél másolata, mely szerint Plawniczar Tamás eperjesi bíró, Brengeszein János, Sneyder András, Cromer Szaniszló, Flayscher Péter, Fleyscher Benedek, Huttar János, Fleyscher Bernát, Gloger János városi jegyző, Melczer Péter, Péter „*moler*“, Kurszner Gergely, Smidt Gáspár eperjesi esküdtek, Márton „*hospitalarius et rector ecclesie beate Marie virginis*“, László karmelita prior „*conventus ecclesie sancte Trinitatis*“, János decretorum doctor és rector „*ecclesie parochialis beate Elizabeth in civitate Cassoviensi fundate, pretacte Agriensis diocesis*“, Szebeni András mester szepesi kanonok, Bálint artium liberalium baccalaureus, rector „*ecclesie parochialis gloriosissime virginis Marie in Waralia in comitatu Scepusiensi et dicte Strigoniensis diocesis, iurisdictionis vero spiritualis antefate collegiate ecclesie Montis Sancti Martini*“ és Jordán Pétér (Petrus Jordani) sacri Lateranensis palatii vicecomes, jelenleg budaméri plébános et alias altarista seu gratialis de dicta Epperyes mint választott bírák közbejöttével az Eperjes tanácsa, a város közönsége, Márton eperjesi kórházi rector, László karmelita házfőnök és conventje, továbbá Máté artium liberalium baccalaureus, rector ecclesie parochialis beati Nicolai confessoris et antistitis, Schewczlich János artium liberalium baccalaureus Máté plébános fivére és társaik közt egyházi javak miatt folyó perben barátságosan kiegyeznek.

Papiroson, az eperjesi Szent Miklós egyház, továbbá Eperjes város papirossal fedett fekete viaszba nyomott pecsétjével. Levéltári száma: 566.

715. 1494. december 11. Eger.

Ósi György, az egeri püspökség jövedelmeinek kezelője Eperjes város közönségét 35 forintnyi tizedbér hátralék lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 567.

716. 1494. december 28.

A szepesi káptalan Thorday András eperjesi polgár betegágyához két kanonokot küld ki, akik előtt András végrendeletet

alkotván sárosmegyei birtokait, névszerint Som, Szentpéter, Czeméte, Deméte helységeket, továbbá Hercegfalva és Nawolháza pusztákat Szinyei Mátéra hagyja.

Papiroson, kívül viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 568.

717. 1495. január 1. (Eperjes.)

Czirner Gáspárné Borbála asszony végrendelete.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 569.

718. 1495. január 2.

A szepesi káptalan előtt Szinnyi Mátýus azon házat és minden tartozékát, amelyet Thorday András eperjesi polgár végrendeletileg neki hagyományozott, életfogytiglani használatra Thordaynak átengedi.

Papiroson, kívül viaszba nyomott töredékes pecséttel. Levéltári száma: 570.

719. 1495. március 16. Eger.

Bertalan egri kanonok és vicarius a kis- és nagysárosi, sebesfalusi, szentpéteri, kendi és a többi Eger egyházmegyei plébánosoknak meghagyja, hogy Szinnyi Mátýust és eperjesi Thorday Andrást Enyickei Bálint és Dormánháza Dormán Lukács ellen idézzék meg.

Papiroson, alul fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 571.

720. 1495. május 15.

Zsigmond pécsi püspök és királyi kincstárnok Eperjes város közönségét 350 forintnyi (300 frt. pénzben és 50 frt. posztóban) adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 572.

721. 1495. augusztus 14. Buda.

II. Ulászló király meghagyja a szepesi káptalannak, hogy Eperjes város közönségét a sárosmegyei Komlóson lévő jobbágy telkekbe, a malomfalusi malom fele részébe és bizonyos Koczyk Jakab özvegye Zsófia komlósi, malomfalusi és hidegkúti birtok részébe iktassa be.

Átírja a szepesi káptalan 1495. szeptember 16-án kelt jelentésében. Levéltári száma: 573.

722. 1495. augusztus 31. Trencsén.

Szapolyai István nádor meghagyja a szepesi káptalannak, hogy intse meg Chewff Márton eperjesi polgárt arra nézve, hogy a nála zálogban lévő sárosmegyei Salgó birtokot a zálogösszeg ellenében Máriási Istvánnak bocsássa vissza.

Átírja a szepesi káptalan 1495. szeptember 22-én kelt jelentésében. Levéltári száma: 574.

723. 1495. szeptember 16.

A szepesi káptalan II. Ulászló királynak 1495. augusztus 14-én Budán kelt iktató parancsára jelenti, hogy midőn Eperjes város közönségét a sárosmegyei Komlóson lévő jobbágytelkekbe, a malomfalusi malom fele részébe bizonyos Koczyk Jakab özvegye Zsófia komlósi, malomfalusi és hidegkúti birtokrészébe be akarta iktatni, ennek Koczyk Anna és Márkusfalvi Máriási István ellentmondtak.

Papiroson, viaszba nyomott zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 573.

724. 1495. szeptember 22.

A szepesi káptalan Szapolyai István nádor 1495. augusztus 31-én Trencsénben kelt parancsára jelenti, hogy Chewff Márton eperjesi polgárt megintette arra nézve, hogy a nála zálogban lévő sárosmegyei Salgó birtokot Márkusfalvi Máriási Istvánnak, elfogadván tőle a zálogösszeget, bocsássa vissza.

Papiroson, töredékes viasz záró pecséttel. Levéltári száma: 574.

725. 1495. október 9.

A szepesi káptalan Plawnyczér Tamás eperjesi bíró, Glogovita János városi jegyző és Brenze János ugyanottani esküdteknek a város közönsége nevében előadott kérelmére átírja Nagy Lajos királynak 1347. május 31-én Budán kelt oklevelét. (Ld.: a 10. levéltári számú oklevelet.)

Papiroson, kívül viaszba nyomott pecsét némi töredékével. Levéltári száma: 575.

726. 1495. október 26. Lőcse.

Lőcse város tanácsának levele Eperjes és Szeben városok tanácsához, melyben írják, hogy a bíró haza érkezett és jelentette, hogy ügyükben még semmit sem mulasztottak, továbbá, hogy a legközelebbi vasárnap este Eger felé indul, ahova jöjjenek az ő embereik is, hogy onnan együtt tovább utazzanak.

Papiroson, kívül Lőcse és Szeben városok papirossal fedett viasz pecsétjével. Levéltári száma: 576.

727. 1495. december 30. Eger.

Ósi György egri administrator („administrator Agriensis“) Eperjes város közönségét 35 forintnyi tized hátralék lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 577.

728. 1495—1507.

Az eperjesi Szent-Lénárd kápolna számadáskönyve.

„Item registrum supper capellam Sancti Leonardi de elemosina, que est data anno 9mo 6to“, de van benne feljegyzés 1495-ből is.

Papiroson, hosszúkás füzet alakjában, 16 beírt lapon. Levéltári száma: 577/a.

729. 1495—1715.

Eperjes város levéltárában található fontosabb oklevelek jegyzéke.

Papiroson. Levéltári száma: 578.

730. 1496. január 18. Walpó vára.

II. Ulászló király levele Eperjes város közönségéhez, melyben írja, hogy Corvin János Lengyelországban sereget gyűjt Magyarország megtámadására. Amíg ő személyesen nem megy a fenyegetett részek védelmére, Szapolyai Istvánt bízta meg a védelemmel, nekik pedig meghagyja, hogy vigyázzanak, nehogy a város ellenség kezébe kerüljön.

Wladislaus, Dei gratia rex

Hungarie et Bohemie etc.

commissio propria domini regis.

Prudentes et circumspecti, fideles nobis sincere dilecti. Certificati sumus illustrem Johannem Corvinum Oppavie et Liphthovie ducem etc. in regno Polonie gentes congregare et convocare atque omnes latrones et alterius status et conditions flagitiosos homines, ad stipendia sua eo consilio eoque conatu, ut ad hoc regnum nostrum Hungarie hostiliter venirent, in eodemque depredationes spolia incendia et aliorum cunctorum malorum genera facerent et committerent, confluere. Quorum sinistro conatui debita provisione occurrere decrevimus, nam

et personaliter versus illas partes regni nostri superiores ire et proficisci statuimus et iam in itinere sumus et speramus, quod vos et ceteros subditos nostros a talium gentium sinistro pravoque consilio et conatu cum Dei auxilio in brevi defendemus, interea autem defensionem illarum partium fideli nostro spectabili et magnifico Stephano de Zapolya comiti Scepusiensi et regni nostri Hungarie palatino commisimus, requirimus idcirco fidelitates vestras, eisdemque nichilominus firmissime committimus et mandamus, quatinus acceptis presentibus infra nostrum illo adventum de bona custodia illius civitatis nostre providere et taliter etiam vigilie eiusdem civitatis incumbere, quominus gentes tales, quas iam adventare accepimus armis vel furto civitatem illam surripiant et subintrent, secus nullomodo facturi. Datum in castro Walpo in festo beate Prisce virginis, anno domini etc. LXXXimo sexto.

Kivül: Prudentibus et circumspectis iudici et iuratis ceterisque civibus et toti communitati civitatis nostre Eperyes fidelibus nobis sincere dilectis.

Papiroson, töredékes vörös viaszba nyomott pecsétel. Levéltári száma: 579.

731. 1496. január 20. Kassa.

Szapolyai István nádor és Somi Józsa temesi főispán, királyi kapitány levele Eperjes város tanácsához, melyben meghagyják, hogy a bíró és egy esküdt rögtön jöjjön hozzájuk Kassára, egyuttal hirdessenek a városban általános felkelést.

Prudentes et circumspecti vicini nobis dilecti. Hac hora applicuerunt ad nos litere regie maiestatis in quibus sua maiestas nonnulla nobis significavit et mandavit, que ex mandato sue maiestatis vobiscum participare debemus. Ideo requirimus vos et in persona regie maiestatis committimus vobis; quatinus statim visis presentibus vos iudex cum uno iurato potiore iter arripere et cras modis omnibus hic apud nos constitui debeatis. Interea autem in illa civitate publice faciatis proclamare, ut nobiles et universi coloni illius comitatus sub pena infidelitatis per singula capita insurgere et prompti esse debeant, et vos quoque cum hominibus et ingeniis vestris prompti esse debeatis, aliud non facturi. Datum Cassovie feria quarta proxima post festum conversionis beati Pauli apostoli, anno etc. nonagesimo sexto.

Stephanus de Zapolya comes perpetuus terre Scepusiensis et regni Hungarie palatinus etc.

Josa de Som comes Themesiensis ac regie maiestatis capitaneus generalis.

Kívül: Prudentibus et circumspectis iudici et iuratis civibus civitatis Eperyes, vicinis nobis dilectis.

Papiroson, kívül papirossal fedett fekete és vörös viaszba nyomott záró pecséttel. Levéltári száma: 580.

732. 1496. január 30. (Kassa.)

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy a Sóvári Simon özvegye Margit kassai polgárnőnek járó 5 hold földet és a Mikó János gyámjától járó 15 forintot („qui in pretorio vestro repositi sint“) adják ki.

Papiroson, papirossal fedett vörös viasz zárópecséttel. Levéltári száma: 581.

733. 1496. március 3. Rózsahegy.

Szapolyai István nádor levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy az ellenséget megverte és széjjel szórta, embereiket most már tehát haza küldi és a segítségért köszönetet mond.

Prudentes et circumspecti vicini nobis dilecti. Sciatis, quod inimici huius regni hoc regnum invaserant et spolia dampnaque plurima faciebant, habito cum ipsis campestri conflictu prostrati sunt per gentes nostras, Dei cum adiutorio et expulsi, sicuti homines vestri, quos de mandato regie maiestatis contra ipsos penes nos miseratis, quos iterum ad vos remisimus, latius referre poterint, ex quo autem vos mandato regie maiestatis in hac parte paruistis, nobis gratum est, et quitquid nos de cetero pro comodo et utilitate vestra facere poterimus, facere prestamus, et bene valete. Datum in Rosomberk, feria quinta proxima ante dominicam Oculi, anno Domini etc. nonagesimo sexto.

Stephanus de Zapolya, comes perpetuus terre etc.
Scepusiensis et regni Hungarie palatinus

Kívül: Prudentibus et circumspectis iudici et iuratis civibus civitatis Eperyes, vicinis nobis dilectis.

Papiroson, záró pecsétje elveszett. Levéltári száma: 582.

734. 1496. június 1. Buda.

II. Ulászló király Flescher Benedek eperjesi bíró és Brenzen János esküdtnök a város közönsége nevében előadott kérel-

mére átírja V. László királynak 1455. március 13-án Bécsben kelt oklevelét.

A szöveg alján: Relatio venerabilis Georgii prepositi Sancti Nicolai de Alba, secretarii regie maiestatis.

Ld.: a 286. levéltári számú oklevelet.

Hártyán, alul selymen függő viasz pecséttel. Levéltári száma: 583.

735. 1496. június 16. Sáros.

Márkusfalvi Máriaási István, Szapolyai István sárosi főispán alispánja és a szolgabírák előtt Ternyei Nicodemusa sárosszegyei Gergellakán lévő két jobbágytelkét, melyet Gergellakai Miklós neki 12 forintért zálogba adott, Gergellakai Menyhértnek elzálogosítja.

Vízfoltos papiroson, kívül rányomott öt gyűrűs viaszpecsét közül egy elveszett, egy pedig töredékes. Levéltári száma: 584.

736. 1496. június 20. Eger.

Ósi György az egri püspökség jövedelmeinek kezelője a tizedet Eperjes város közönségének évi két részletben fizetendő 70 forintnyi összegért bérbe adja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 585.

737. 1496. június 25.

A szepesi káptalan előtt Thorday András eperjesi polgár Eperjesen lévő házának felét Eneskei Zelwa Andrásnak és feleségének Borbálának adja.

Papiroson, kívül viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 586.

738. 1496. július 14. Eperjes.

Binder András leánya Krisztina Huttar János és Glogovita János városi jegyző, esküdtek előtt végrendeletet alkot. („Primum pro ecclesia beati Nicolai legat VIII fl. Fratibus ad claustrum sanctae Trinitatis pro tricesimis legendis VIII fl.

Porcum unum pro pauperibus alendis.“

Többi javait atyjának, Binder Andrásnak hagyja.)

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 587.

739. 1496. július 22. (Eperjes.)

Albert eperjesi kovács Kalmár Szaniszló és György, továbbá Glogovita János városi jegyző esküdtek előtt végrendeletet alkot.

(„Primum pro tricesimis legendis legavit 1 fl.

Item pauperibus in hospitali degentibus alias octo capecias frugum hyemalium.

Item pauperibus predictis similiter unam vaccam.

Item pauperi alicui in foribus ecclesie iacenti tunicam nigram.

Domino Andree sacerdoti ceco tunicam meliorem *oekeyer*.

Eidem cervical et pulvinar unum.

Item instrumenta fabrilia post mortem uxoris legavit ecclesie beati Nicolai. Si autem contingeret, quod uxor sua alium virum duceret et aliquem puerum procrearet, extinc omnia illa instrumenta condescendere debebunt in heredem seu puerum illum.

Laczko carbonista tenetur sibi Ilc et LXXXII den.

Civitas tenetur sibi XL¹/₂ den. et Vlc.

Georgius Calmar et alii quamplures super quibus *specialia registra lignea* habet, pro laboribus sibi tenentur“ etc.)

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 588.

740. 1496. július 26.

A szepesi káptalan előtt Thorday András eperjesi polgár eperjesi házának felét, továbbá a sárosmegyei Szent-Péter, Czeméte, Som, Deméte birtokokat, azután Hercegfalva és „Nawolhaza“ pusztákat, melyeket mind zálogban bír, az értük járó zálogösszegért az egri Szent János egyháznak, illetve káptalannak adja.

Hártyán, alul selymen függő viasz pecséttel. Ugyanezt átírja II. Ulászló király 1497. július 6-án Budán. Levéltári száma: 589.

741. 1496. július 26.

A szepesi káptalan előtt Thorday András eperjesi polgár visszavonja azon ajándékozásokat, amelyeket Szinnyei Máté javára tett azért, mert Máté a kiszabott feltételeknek eleget nem tett.

Átírja II. Ulászló király 1497. július 6-án Budán kelt oklevelében. Levéltári száma: 607.

742. 1496. július 31. Eger.

Ósi György egri administrator Eperjes város közönségét a 70 forintnyi tizedbér felének 35 forintnak lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 590.

743. 1496. augusztus 3. (Eperjes.)

Gabberth János eperjesi polgár Melczer Péter és Gloger János esküdtek előtt végrendeletet alkot.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 591.

744. 1496. augusztus 6. (Eperjes.)

Tham Márton eperjesi polgár Melczer Péter és Gloger János esküdtek előtt — presente etiam Gregorio *auritabro* — végrendeletet alkot.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 592.

745. 1496. augusztus 16. (Eperjes.)

Czaus György eperjesi polgár Fleysser Bernát, Gloger János városi jegyző és Cromer György előtt végrendeletet alkot.

(„Demum commisit servandum unum altaristam ad annum, pecuniam dabit uxor et frater suus Bartholomeus. Item commisit ut et septem misse de beata virgine convente legantur et persolvantur.

Ad fraternitatem sutorum alias beate Virginis 1 fl.

Ad fraternitatem pellificum alias beate Katherine 1 fl.

In Nova Civitate *in societate* cum Grawsser habentur bona pro L fl., que cum vendita fuerint, ex tunc pars sua debet exponi pro salute anime sue.“)

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 593.

746. 1496. szeptember 3. (Eperjes.)

Yak Jakab eperjesi polgár Grünwald György, Brengeszeyn János, Czipser Gergely és Gloger János esküdtek előtt végrendeletet alkot.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 594.

747. 1496. október 2. (Eperjes.)

Kalmár, másképp Srotter Márton eperjesi polgár Sneyder András és Glogovita János esküdtek előtt végrendeletet alkot.

(„Item *apotecario in Cassa* Bartholomeo 1 fl. et ort. 1 den. Item Agnethe in hospitali 1 flor.“)

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 595.

748. 1496. december 22. Eger.

Ósi György az egri püspökség jövedelmeinek kezelője Eperjes város bírát („judices civitatis Eperyesiensis“) a 70 forintnyi tizedbér második részletének 35 forintnak lefizetéséről nyugtatja.

Papíroson, alul papírossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 596.

749. 1496—97.

Registrum centum hominum ad annum Domini MCCCCLXXXVI ejectionum.

Számuk 80, köztük: Albirth *Moler*, Petter *Moler*, Simon *Steynmeecz*.

Sub iudicio sollertis et circumspccti viri domini Benedicti Fleysser, prenotati viri sunt electi pro centum hominibus *die consveta*, anno vero Domini MCCCCLXXXVI pretacto.

Ugyanez a címe az 1497. évi lajstromnak is. Ekkor 68 a centumvirek száma.

Papíroson. Levéltári száma: 597.

750. 1497. január 21. (Eperjes.)

Fillach Gergely özvegyének Caritasnak jelenleg Grünwald Györgynének Czipszer Gergely, Melczer Péter eperjesi esküdtek és Gloger János városi jegyző előtt alkotott végrendelete. (Minden készpénzét és posztóját férjére hagyja.

„Item medietas aliorum bonorum omnium tam mobilium, quam immobilium cedere debent eidem domino Georgio Grünwalt *secundum modum et consvetudinem civitatis* approbatis.“

E javak negyed részét fivérei és nővérei kapják.

„Item alia quarta cedere debet fraternitati corporis Christi, eidem etiam manicas de adamasco ac mitram auream legavit.

Item cingulum argenteum parvum fratribus ad Sowar legavit.“)

Papíroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 598.

751. 1497. január 21—1513.

Eperjes város számadáskönyve.

Bőrbe kötött, 298. lapra terjedő hatalmas, quart alakú kötet. Levéltári száma: 598/a.

752. 1497. február 10.

A budai káptalan előtt Szeretvai Ramocsa Boldizsár fia Ferenc a maga és családja nevében tiltakozik az ellen, hogy Tótselymesi Tarczai János és anyja Zsófia a zemplénavarmegyei Szécs városát és a beregvármegyei Som birtokot illetőleg egyezséget kössenek.

Vízfoltos papiroson, kívül viaszba nyomott pecsét töredéke. Levéltári száma: 599.

753. 1497. március 11. Buda.

Lossonczi László tárnokmester Eperjes város közönségét a neki járó 5 forint lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 600.

754. 1497. április 7. Eperjes.

Máté eperjesi plébános, Tamás ugyanitteni *német* hitszónok, Mihály nagysárosi és Gál sóvári plébánosok az egri káptalan és Szinnyi Máté közt folyó perben eskü alatt kihallgatott 67 tanu vallomását közlik.

A tanukihallgatás: „in ecclesia sanctorum regum Stephani et Ladislai *in civitate* Epperies fundata“ történt.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 601.

755. 1497. április 19. Eger.

Olomóczi Gábor egri kanonok és vicarius II. Ulászló királynak jelenti, hogy miután az egri káptalan és Szinyei Máté közt folyó perben a felek az ügynek a királyi kuriába való átételét kérték, nekik az ott való megjelenésre határnapot tűzött ki.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 602.

756. 1497. május 7. Eger.

Ösi György az egri püspökség javainak kezelője az eperjesi tizedet a város közönségének évenként két részletben fizetendő 70 forintnyi bérösszegért bérbe adja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 603.

757. 1497. május 30. Buda.

Zsigmond prépost, a királyi jövedelmek kezelője Eperjes város polgárait 400 forintnak „ad rationem taxe ex mandato

et voluntate regie maiestatis dum sua maiestas Prage constitueretur ad eos impositae, manibus nostris ad facta et negotia sue maiestatis“ lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 604.

758. 1497. június 2.

Az eperjesi „Boldogságos Szűz Mária“-hoz címzett confraternitás zálogba adott fegyvereinek jegyzéké.

Anno Domini 1497. sub iudicatu prudentis ac circumspecti viri Benedicti Carnificis et suorum iuratorum civium protunc proxima feria sexta post octavas Corporis Christi supra hec impignorata arma fraternitatis dive Virginis Marie eadem ad capitolum recipientes prefatus dominus iudex cum suis iuratis dedit VIII denarios absque orthone, quorum armorum numerus talis extat ut sequitur. Pro primo erant X galee bone.

Item sex toraces integre proprie *brostblech*, et due alie toraces a se invicem divise et non coniuncte.

Item partes posteriores vulgariter *hinderteil* erant VI integre et bone.

Item arma ad brachia alias *Meisel* erant VIII paria.

Item ad quatvor pedes duorum virorum a pudibundis ad genua usque et ad calcaneum usque ad plantam.

Item ad partes inferiores pedum duorum tegentes vel defendentes suras usque ad calcaneum due porciones.

Item lorice circum lumbos vulgariter *schirczer* tres cum 3bus similibus goleriis.

Item cirotece ferree vulgariter *blehhenczken* quinque paria.

Item calcaria tria tantum.

Item due pixides manuales cum manubriis et cornibus duobus, in quibus continebantur pulveres et una pixis tertia sine manubrio vel ligno cum quo debeat teneri.

Item tres pharetre, quarum in una continebantur quinque tela cum ferramentis, in secunda duodecim cum similibus ferramentis, in 3a undecim similiter cum talibus.

Item pennas pavinas duobus hominibus ad deferendum, czwo strausfederen albas.

Item vibramentum unum quo trahitur balista vulgariter
eyn leyer.

Papiroson. Levéltári száma: 605.

759. 1497. június 23. Buda.

De commissione domini regis.

II. Ulászló király a szepesi káptalannak meghagyja, hogy Eperjes város tanácsa számára kutassa fel levéltárában és adja ki azon bevalló levelet, amelyben Thorday András eperjesi polgár eperjesi házát, továbbá összes birtokait az eperjesi Szent Miklós egyháznak adta.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 606.

760. 1497. július 6. Buda.

II. Ulászló király az egeri káptalan és Szinyei Máté közt a Thorday András eperjesi polgárnak a sárosmegyei Szeptéper, Czemeéte, Som, Deméte birtokokban, továbbá Herczegfalva és Nawolháza pusztákon lévő birtokrészei és 160 forint miatt folyó perében, amelyet a peres felek kívánságára Olomóczi Gábor *1497. április 19-én Egerben* kelt oklevelében a királyi kuriához tett át, átírva a szepesi káptalan két rendbeli *1496. július 26-án* kelt oklevelét, az összes vitás birtokokat az egeri káptalannak ítéli oda.

(Ld.: az 589. és 602. számú oklevelet.)

Papiroson, alul papirossal fedett töredékes veres viasz pecséttel. Levéltári száma: 607.

761. 1497. július 7. Buda.

De commissione domini regis.

II. Ulászló király meghagyja a szepesi káptalannak, hogy kutassa fel és Eperjes város tanácsának másolatban immár adja ki Thorday András eperjesi polgárnak az eperjesi Szent Miklós egyház javára tett bevallását.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 608.

762. 1497. augusztus 14. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király Eperjes város közönségének kassai Sayczlyk János kérelmére meghagyja, hogy a sárosmegyei

Kellemes birtokot, amelyet az elmúlt zavaros időkben Jánostól jogtalanul elfoglaltak, bocsássák neki vissza.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 609.

763. 1497. augusztus 21. Eger.

Ósi György az egri püspökség javainak kezelője Eperjes város közönségét 35 forintnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 610.

764. 1497. november 5. Buda.

II. Ulászló király Kassa város közönségének meghagyja, hogy miután a mármarosí sóbányákat és kamarákat Beatrix királynétól visszavette és Zsigmond prépost kezelése alá adta, úgy ennek, mint embereinek mindenben engedelmesséjének.

Wladislaus, Dei gratia rex Hungarie Bohemie etc. Fidelibus nostris prudentibus et circumspectis iudici iuratisque ceterisque universis civibus civitatis nostre Cassoviensis salutem et gratiam. Sciatis, quod nos omnes camaras et fodinas salium nostrorum Maromarusiensium, que antea apud manus illustrisime domine Beatricis regine utcunque extiterant, a manibus eiusdem et hominum suorum fidelium cum universis eorundem fidelibus et pertinentiis, cum consilio ac matura deliberatione dominorum prelatorum et baronum nostrorum, pro maiestate nostra per homines nostros iam defacto auferri et occupari fecimus, illasque apud manus nostras tenemus. Quapropter nos cameram illam filialem, simulcum ceteris omnibus aliis camaris similiter filialibus exterioribus ad dictas camaras et fodinas nostras Maromarusienses pertinentibus fideli nostro venerabili Sigismundo preposito administratori nostro tenendam astulimus, easque a manibus dicte domine regine et hominum suorum per ipsum Sigismundum prepositum similiter occupari statuimus. Requirimus idcirco fidelitates vestras eisdemque nichilominus firmissime committimus et mandamus aliud nulla ratione volentes, quatenus statim acceptis presentibus, cameram illam in ipsa civitate nostra in medio vestri habitam existentem, prefato Sigismundo preposito administratori nostro, aut hominibus suis per eum ad id deputatis presentium scilicet ostensori, a manibus dicte domine regine et hominum suorum occupare et occupari facere permittere eisdemque hominibus dicti Sigismundi

prepositi in occupatione ipsa camara iuxta requisitionem eorundem omne auxilio et assistentia adesse necnon illis deinceps tanquam veris camerariis vestris in omnibus solitis et consuetis parere et optemperari modis omnibus debeat et teneantur. Et aliud sub gravissima indignationis nostre pena facere nulla ratione audeatis, presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum Bude in festo beati Emerici ducis, anno 1497.

Kívül egykorú regeszta: Copia regie maiestatis ex parte camere salium, ut eandem manibus Sigismundo preposito assignaremus.

Papíroson, egyszerű egykorú, elég rossz másolatban. Levéltári száma: 611.

765. 1497. december 16. Eger.

Ösi György az egri püspökség javainak kezelője Eperjes város közönségét 35 forintnyi tized hátralék lefizetéséről nyugtatja.

Papíroson, papírossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 612.

766. 1497.

Számadáskönyv töredéke.

„Item ym jor noch Christi geburt alz man schreybit 1497 haben dy erberen herrin, dy Schewer herrin eyn genomen aus der Stad Schewer, herrin Mertin Czoff und Mathias Reych.“

Papíroson, hosszúkas könyv alakban, 9 lapon. Levéltári száma: 612/a.

767. 1497.

Névsor töredéke. (Előfordul benne: Fleischer Benedek bíró.)

Hosszúkas papíroson. Levéltári száma: 613.

768. 1498. január 8. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király Eperjes város tanácsának meghagyja, hogy Semsey Ferenc királyi aulicus nyási jobbágyát és villicusát Kápolnai Tamást, aki szabad költözködési engedéllyel Eperjesre költözött, a nevezett községbe küldje vissza „ad dandam . . . villicatus sui rationem.“

Papíroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 614.

769. 1498. január 11. Sáros.

Máriásy István sárosi várkapitány és alispán és a szolgabírák előtt Eperjes város közönsége ügyvédekkel vall. Az ügyvédek: Ternyei Imre és Nikodém, Orgonás András deák, Bot János, Terjék Mihály, Usz Péter és Nyomárkay Benedek.

Papiroson, kívül négy rányomott viasz pecséttel. Levéltári száma: 615.

770. 1498. január 11. Sáros.

Máriásy István sárosi várkapitány és alispán és a szolgabírák Eperjes város közönsége kérelmére egy nyási jobbágnak Eperjesre való szabad költözködésre engedélyt adnak.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 616.

771. 1498. február 15. Sáros.

Máriásy István sárosi kapitány, alispán és a szolgabírák Semsey Lászlót, mivel egyik jobbágyát, akinek szabad költözködési engedélye volt, Eperjesre költözni nem engedte, 3 márkával megbírságozzák.

Papiroson, kívül öt rányomott viasz pecsét közül kettő töredékes. Levéltári száma: 617.

772. 1498. március 9. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király Eperjes város tanácsának panaszára meghagyja Sáros vármegye hatóságának, hogy a Semsey („Czempsey“) Ferenc volt nyási jobbágya Kápolnai Tamás most eperjesi polgár miatt folyó ügyben az ennek Semsey által lefoglalt javait adassák vissza, a panaszosokat pedig bírsággal ne zaklassák, „nam ipsi exponentes secundum libertatem dicte civitatis ex parte dicti jobagionis nostri iudicium et iustitiam facere sunt parati“. Egyébként pedig terjesszék fel az egész ügyet a királyi kuria elé.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viaszba nyomott szép gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 618.

773. 1498. március 19. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király Eperjes város tanácsának panaszára meghagyja az ország összes közigazgatási hatóságainak, hogy azokat a jobbágyokat, akiknek szabad költözködési engedélyük

van és a földbért lefizették, az Eperjesre való költözködésben ne akadályozzák.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 619.

774. 1498. március 12. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király az ország összes közigazgatási hatóságainak meghagyja, hogy miután Bártfa város közönsége panaszt emelt, hogy „nonnulli essent homines, qui ad hoc regnum nostrum de exteris regnis albas telas deferrent atque inducerent, illasque in bonis vestris atque nostri in medio deponerent et contra libertates et privilegia eorundem civium nostrorum venditioni exponerent“ a bártfaiak kárára, bárhol találnak tehát ilyen idegen gyolcsot, azt „cum auxilio et adiutorio comitum vestrorum parrochialium“ foglalják le.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 620.

775. 1498. március 12. után. Sáros.

[Máriásy] István sárosi várkapitány és alispán és a szolgabírák Eperjes város polgárainak kérelmére néhány hanusfalvai jobbágnak szabad költözködésre engedélyt adnak.

Kissé rongált papiroson, kívül öt viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 621.

776. 1498. március 15. Sáros.

Máriásy István sárosi várkapitány és alispán és a szolgabírák előtt Semsey Ferenc az eperjesiekkal folyó perben, de főleg a Kápolnai Tamás jobbágy miatt folyóban kiegyezik.

Papiroson, kívül négy viaszba nyomott pecsét közül kettő elveszett. Levéltári száma: 622.

777. 1498. március 26.

A szepesi káptalan előtt Enyiczkei „Zelwa“ Bálint Torday András volt házának felét, melyet az egri káptalan neki adott, 40 forintért Eperjes város közönségének adja el.

Papiroson, kívül viaszba nyomott pecsét töredéke. Levéltári száma: 623.

778. 1498. március 27.

[A szepesi] káptalan előtt Keresztély (Cristan) „artium liberalium baccalaureus, notarius civitatis Eperyes“ a város.

közönsége nevében tiltakozik az ellen, hogy az egri káptalani a Torday András által neki hagyott fél házat elfoglalja és az érte felajánlott becsárat elfogadni ne akarja.

Kissé rongált papíron, kívül rányomott pecsétje elveszett. Levéltári száma: 624.

779. 1498. április 8.

A szepesi káptalan II. Ulászló királynak jelenti, hogy az egri káptalant a sárosmegyei Som, Szentpéter és Czeméte birtokokba, továbbá Torday András eperjesi félházába, tekintet nélkül Szinyei Máté és Eperjes város közönségének ellentmondására, visszaiktatta.

Papíron, viaszba nyomott zárópecséttel. Levéltári száma: 625.

780. 1498. június 11. Plawniczter Tamás eperjesi bíró házában. (Eperjes.)

Eperjesi Jordani Péter közjegyző előtt az eperjesi tanács jelenlétében Máté babérkoszorus eperjesi plébános állásáról és javadalmáról lemond.

Jelen vannak a bírón kívül: „Johannes Brengyszeyn Benedictus carnifex, Andres sartor, Paulus Mock, Stephanus sartor, Mathias Reych, Petrus *pictor*“ esküdtek és „Cristannus bacca-laureus *prothonotarius civitatis*“.

Tanuk: Tamás „*predicator Almanorum*“, Márk hospitalensis, János altarista sancte Katherine, Balázs capellarius sancti Stephani regis, Mihály capellanus *Sclavorum*, Lőrincz krompachi káplán és „*Conrado baccalaureo rectore scolarium*“.

Hártyán, egykorú papírba csomagolva, melyen Keresztély városi jegyző következő regesztája olvasható: Instrumentum publicum pretextu unionis inter civitatem et plebanum Scheuczlich et suorum consagvineorum Johannis baccalaurei, et Sophie Czirnerinn. Magán a hártján Werner György regesztája: Resignatio plebanie. Levéltári száma: 626.

781. 1498. július 1. Bécs.

Benzenreutter János theologiai tánárnak és a karmeliták felsőnémetországi és magyarországi provinciálisának levele Eperjes város tanácsához, melyben László eperjesi prior panaszára kéri őket, hogy legyen gondjuk a konventre, amely most el van szegényedve, ne terjesszenek a szerzetesekről rossz híreket, bizonyos tizedfizetés alul a rendházat mentsék fel, az építkezésekben pedig segítsék őket.

Papíron, halvány írással, papírossal fedett vörös viasz zárópecséttel. Levéltári száma: 627.

782. 1498. július 9. Eger.

Ferrarai Florinus Lajos az egri püspökség kormányzója és vicarius, „egregio Johanni *doctori* de Epperyes, plebano ecclesie parochialis sancti Nicolai episcopi et confessoris in eadem Epperies“ tudomására hozza hogy a Schayslych Máté volt plébános lemondásával megüresedett állásban Eperjes város közönségének ajánlatára őt megerősítette.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 628.

783. 1498. július 26. Sáros.

Máriásy István sárosi várkapitány és alispán és a szolgabírák Eperjes város polgárai kérelmére két cemiczei jobbágnak az Eperjesre való szabad költözésre engedélyt adnak.

Papiroson, kívül viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 629.

784. 1498. augusztus 2. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király Sáros vármegye hatóságának Eperjes város közönsége panaszára meghagyja, hogy intsék meg Sebesky (így!) Tamást, hogy bizonyos Márk nevű jobbágyát, ki engedéllyel Eperjesre akart költözni és őt minden ok nélkül visszatartotta, engedje szabadon távozni.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 630.

785. 1498. augusztus 2. Buda.

Zsigmond prépost és királyi kincstárnok Plauczer Tamás eperjesi bírót, István szabót és Keresztély városi jegyzőt 400 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Alul megjegyzés: Ad hec tenentur solvere regie maiestati pannis pro fl. Ic.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 631.

786. 1498. augusztus 30. Sáros.

Máriásy István sárosi várkapitány és alispán és a szolgabírák Eperjes város közönségének kérelmére egy kendi-i jobbágnak Eperjesre való szabad költözésére adnak engedélyt.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott zárópecséttel. Levéltári száma: 632.

787. 1498. október 26. Buda.

Zsigmond prépost és királyi kincstárnok Szabó András eperjesi polgárt a város közönsége nevében lefizetett 63 forintnyi adóhátralékról nyugtatja, 37 forintnyi hátralékot pedig a király parancsára „propter incendium et combustionem eiusdem civitatis superioribus diebus factum“ elenged.

Papiroson, papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 633.

788. 1498. december 19. Eger.

Ferrarai Florinus Lajos az egri püspökség kormányzója és vicarius meghagyja az eperjesi plébánosnak, hogy az eperjesieket a reájuk kimondott interdictum alól oldja fel, mert a tizedet illetőleg az egri provisorral kiegyeztek és fizettek.

Papiroson, alul fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 634.

789. 1499. január 22. Buda.

II. Ulászló király levele Eperjes város közönségéhez, melyben meghagyja, hogy követét, Miklós egri prépostot, kit sürgősen János Albert lengyel királyhoz küldött, kocsival, lovakkal és más szükségesekkel lássák el.

Wladislaus, Dei gratia rex
Hungarie Bohemie etc.

commissio propria domini regis.

Prudentes et circumspecti fidelis nobis dilecti. Misimus in certis et arduis rebus nostris et regni nostri, hunc fidelem nostrum reverendum Nicolaum prepositum Sancti Petri de castro Agriensi ad serrenissimum principem dominum Johannem Albertum, Dei gratia Polonie regem etc. fratrem nostrum carissimum, qui ut ad ipsum dominum regem ocius pervenire possit, mandamus fidelitatibus vestris serie presentium firmissime, ut dum ipse Nicolaus prepositus vestri in medium applicuerit et vos requisitos habuerit, continuo eidem de equis, curru et aliis necessariis rebus et si opus fuerit etiam de securitate transitus provideatis et provideri faciatis. Secus nullomodo facturi. Datum Bude, feria tertia proxima post festum beate Prisce virginis, anno Domini. LXXXXmo nono.

Kivül: Prudentibus et circumspectis iudici et iuratis civibus et toti communitati civitatis nostre Eperyes, fidelibus nobis dilectis.

Papiroson, kívül papirossal fedett töredékes vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 635.

790. 1499. február 4.

A szepesi káptalan előtt Márkusfalvi Máriásy István és Cheff Márton eperjesi polgár a sárosmegyei Salgón azon öt jobbágytelket illetőleg, amelyeket Máriásy még I. Mátyás királytól új adomány címén kapott és amelyeket Cheff Máriásytól zálogba vett, egyezséget kötnek.

E szerint Cheff e telkeket élete végéig birhatja, ha pedig meghal „ad altare omnium Sanctorum in ecclesia parochiali de prefata Epperjes constructo condescendant et devolvant et in super idem Martinus Cheff in ultimo suo testamento de rebus et bonis suis ad prefatum altare omnium sanctorum tot et tantum legare et alias sufficienter dotare debeat et teneatur, unde unus presbiter sive rector eiusdem altaris perpetuis futuris temporibus sustentari possit“. Ha pedig ezt Márton nem tenné, akkor az öt jobbágytelek ennek halála után minden további nélkül Máriásyra száll.

Papiroson, kívül viasz pecsét töredékével. Levéltári száma: 636.

791. 1499. március 6.

A szepesi káptalan előtt Szinyei Máté, Eperjes város közönsége által meghatározott feltételek mellett egy eperjesi házat vesz.

Nos capitulum ecclesie Scepusiensis, memorie commendamus per presentes, quod egregius Matheus de Zwynye, oneribus et gravaminibus nobilis domine Anne consortis ac Stephani filii necnon Elizabeth et Margarethe filiarum suorum omniumque aliorum et singulorum natorum scilicet et nascendorum in subscriptis super se assumptis coram nobis personaliter constitutus, per eundem sponte et libere confessum extitit pariter et relatam in hunc modum, quod quia ipse considerans et in animo diligenter revolvens, tam crebras, tamque frequentes invasiones vastationes et depredationes, que novissimis temporibus huic inclito regno Hungarie et signanter parti superiori eiusdem regni per nonnullos dicti regni emulos facta et illata fore noscuntur: Ideo ipse hiis occurrentibus malis obviare volens, ac pro conservatione rerum et bonorum suorum tutum et securum providere locum, in civitate Epperjes vocata quandam domum sibi emere et comparare decrevisset, ac iudex iurati et tota communitas eiusdem civitatis Epperjes sub conditionibus et articulis infrascriptis eandem domum sibi ad emendum et comparandum

annuissent et consensissent, prout de facto emisset et comparasset, ita videlicet, quod primo bona eiusdem Mathei de Zwynye in ipsa civitate Epperyes sita et habita, videlicet domus, agri et cetera bona immobilia ad nullum fratrem amicum vel consanguineum suum devolvantur, sed neque eisdem fratribus, amicis et consanguineis suis ex eisdem rebus et bonis testamentaliter quitquam legare possit, sed domum ipsam, cum ceteris bonis filii et heredes sui omnibus aliis quibus maluerint preterquam nobilibus vendere valeant. Quodque sit fidelis regie maiestati prout ipsa civitas de observanda huiusmodi fidelitate iuramentum prestitisset, et cum hoc civitati predicti honorem et comodum queret ac consilia cum nobilibus que contra comodum et honorem civitatis existunt non habebit. Et insuper secreta civitatis predicte, que sciēt et ad suam notitiam devenient eisdem nobilibus nullo modo manifestabit. Item, quod ipse Matheus de Zwynye sit obligatus et astrictus ad omnia illa, ad que unusquisque civium eiusdem civitatis Epperyes est astrictus, videlicet census regales persolvere, custodias civitatis, labores circa eandem et omnia alia que necessitas civitatis requirit, exercere. Item etiam, quod nullum ex cohabitatoribus civitatis trahet ad ius spirituale vel sedes nobilium alicuius comitatus irrequisito iudice civitatis pro tempore constituto. Item, quod si aliquis cohabitator predicte civitatis Epperyes aut iobagiones ipsorum contra eundem Matheum de Zwynye aliquid actionis vel questionis habuerit, idem Matheus de Zwynye iudicio dicte civitatis astare et parere debet. Item, quod idem Matheus de Zwynye in dicta civitate Epperyes propria auctoritate neminem ex iobagionibus vel familiaribus suis vel alterius cuiusvis status et conditionis homines sine scitu iudicis civitatis pro tempore constituti captivabit, sed siquid actionis vel facti contra eosdem habebit, easdem coram iudicet prefato prosequi et attemptare debeat. Quodque idem Matheus de Zwynye sit liber exercendi et attemptandi mercantias tales extra civitatem, que suam concernunt nobilitatem. Ultimo et finaliter, quod illa omnia, que dicte civitati Epperyes interdicta sunt, videlicet silve et aque, etiam eidem Matheo de Zwynye et suis hominibus interdicta sint, et quod cum armis thabernas intrare aut in foro incedere ipse et homines sui non debeant, et alias tenebit et reget se secundum *omnia statuta* predicte civitatis Epperyes.

Ad que omnia et singula premissa firmiter et inviolabiliter observanda prefatus Matheus de Zwynye coram nostra presentia spontanea sua obligavit voluntate. Datum feria quarta proxima ante festum beati Gregorii pape, anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

Papiroson, kívül viaszba nyomott töredékes pecséttel. Levéltári száma: 637.

792. 1499. március 22. Buda.

Ráskai Balázs tárnokmester vicetárnokmestere Ethele Miklós Schneyder István eperjesi esküdtet és Keresztély városi jegyzőt a tárnokmesternek járó öt forint lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Kívül Keresztély írására valló regeszta: „Quiettantia magistro thavernicorum anni 1499.“ Levéltári száma: 638.

793. 1499. május 3. Buda.

Vajai László, az egri püspökség jövedelmeinek kezelője a tizedet Eperjes város közönségének évi 86 forintért bérbeadván, őket a 40 forintos első részlet lefizetéséről nyugtatja, a hátralék lerovására pedig december 6-ikát tűzi ki.

Papiroson, papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 639.

794. 1499. július 4. Sáros.

Máriásy István sárosi alispán és a szolgabírák előtt Eperjes város tanácsa Czefi Márton eperjesi polgárt a sárosmegyei Salgó birtok egyrészének — amely néhai Flórián Lászlóé volt és amelyet ennek felesége Dorottya Eperjes város tanácsának zálogba adott — birtoklásától és használatától eltiltja.

Papiroson, kívül rányomott pecsét közül három elveszett. Levéltári száma: 640.

795. 1499. november 12. (Eperjes.)

Sparer Ilona asszony eperjesi polgárnő Fleischer Benedek, Keresztély babérkoszorús, városi jegyző és mások jelenlétében végrendeletet alkot.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 641.

796. 1499. november 26. (Eperjes.)

Mihály „oleator“ eperjesi polgár özvegyének végrendelete.

Végrendeleti végrehajtók: Márton eperjesi plébános és

Márton confessor és consanguineus „et eisdem adiungo vitricum eiusdem ecclesie sancti Nicolai.“

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 642.

797. 1499. december 2. (Kassa.)

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben a nemességgel való bizonyos ügyekről ír, jelenti továbbá, hogy Rymer Lukács nem fog kíséretet kapni „sunder im wyrt keyn Gelet zugesaget.“

Papiroson, papirossal fedett vörös viasz zárópecséttel. Levéltári száma: 643.

798. 1499. december 6.

Dormánházai Lukács, az egri püspökség jövedelmeinek Sárosmegyében beszedője Eperjes város tanácsát 46 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 644.

799. 1499. december 17. Eger.

Vajai László, az egri püspökség jövedelmeinek kezelője, szolgáját Dormány Lukácsot az eperjesiektől járó 46 forintnyi és a szebeniektől járó 25 forintnyi tizedpénz lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 645.

800. A XV. század vége felé. (Eperjes.)

Sigart János eperjesi polgár Gumann János és János szabó esküdtek, továbbá Bálint bodnár és Egó Bálint polgárok előtt végrendelkezik.

Papiroson. Levéltári száma: 645/a.

801. XV. század.

Valamely egyházi könyv töredéke.

Négy darab papiroson és egy hártya darabon. Levéltári száma: 645/b.

802. 1500. március 11. Buda.

II. Ulászló király Eperjes város közönségének meghagyja, hogy a sárosmegyei birtokaik után járó hadi adót a megyénél haladéktalanul fizessék le.

commissio propria domini regis.

Wladislaus, Dei gratia rex Hungarie Bohemie etc. fidelibus nostris prudentibus et circumspectis iudici et iuratis ceterisque civibus et toti communitati civitatis nostre Eperyes salutem et gratiam. Superioribus diebus vobis per alias literas nostras scripsisse et simul etiam commisisse recolimus, ut omnes et singuli vestrum de bonis scilicet et possessionibus vestris privatis, tam hereditariis, quam etiam impignoraticis in illo comitatu, de Saros habitis, demptis illis dumtaxat, que precise de membro illius civitatis nostre essent et ad illam pertinerent, in medium universitatis nobilium eiusdem comitatus pecunias exercitiales exolvere et exsolvi facere deberetis, ut autem nunc intelligimus nonnulli essent ex vobis, qui scilicet huiusmodi bona et possessiones privatas haberent, de illisque easdem pecunias exercitiales extradare et exolvi facere difficultarent, et quia audire potuistis, quod per nos ac dominos prelatos et barones, necnon universitatem totius regni nostri id manifeste conclusum et dispositum est, ut omnes et singuli tales, qui ut praemittitur possessiones privatas, tam hereditarias, quam etiam impignoraticas haberent, demptis dumtaxat illis possessionibus, que precise de membro illius civitatis nostre existerent, de quibus scilicet nos ipsi respondere habemus, in medium universitatis nobilium illius comitatus, in quo scilicet eodem site sunt, pecunias ipsas exercitiales exolvere et exolvi facere debeant. Idcirco fidelitati vestre harum serie firmiter precipiendo mandamus, quatenus acceptis presentibus, omnes et singuli vestrum de huiusmodi possessionibus vestris privatis, tam hereditariis, quam etiam impignoraticis perscriptas pecunias exercitiales in medium universitatis nobilium prescripti comitatus, iuxta nostram et eorundem dominorum prelatorum ac universitatis nobilium ordinationem, absque omni renitentia et subterfugio exolvere et exolvi facere debeatis et teneamini, de illis vero bonis et possessionibus, que, ut premissum est, ad illam civitatem nostram pertinent et de membro eiusdem existunt nos ipsi prout debemus respondebimus et responderi faciemus, aliud ergo nullatenus facere audeatis, presentibus perlectis exhibenti restititis. Datum Bude, feria quarta proxima post dominicam Invocavit, anno Domini millesimo quingentesimo.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 646.

803. 1500. március 11. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király Bártfa város közönségének meghagyja, hogy bármiféle címen birt birtokaik után járó hadiadót (pecunias exercituales) fizessék meg.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 646/a.

804. 1500. március 30. Buda.

Bornemisza János királyi kincstárnok Eperjes város polgárait 350 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 647.

805. 1500. április 15. (Eperjes.)

Marczin Margit eperjesi polgárnő „coram venerabili Laurencio confessori suo“, továbbá Czipser Gergely és Keresztély babérkoszorús városi jegyző előtt végrendeletet alkot.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 648.

806. 1500. május 8. Rákosmező.

II. Ulászló király kiadja az ezen évben hozott törvény-cikkeket.

Kivül: Civitatis de Eperjes.

Hártyán, könyv alakban, selymen függő vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 649.

807. 1500. május 17. Buda.

II. Ulászló király Eperjes város közönségének meghagyja, hogy sárosmegyei birtokaik után a hadiadót a megyénél fizessék be.

commissio propria domini regis.

Wladislaus, Dei gratia, rex Hungarie et Bohemie etc. Fidelibus nostris prudentibus et circumspectis iudici et iuratis ceterisque civibus civitatis nostré Eperyes salutem et gratiom. Intelleximus, qualiter vos de illis villis sive possessionibus, que de membro illius civitatis non essent et quas vos aut alter vestrum sive pignoris sive emptionis titulo teneretis, pecunias exercituales in medium universitatis nobilium illius comitatus de Saros dare et exolvi facere nolletis, cum aut ut scitis *in proxima generali dieta* regnicolarum nostrorum ita diffinitum et conclusum existat, ut

omnes libere civitates de illis bonis, que de membro civitatis non sunt, vel que ad aliquas personas privatas sive pignoris, sive titulo amptionis pertinent, pecunias exercitiales in medium comitatum dare et exolvere debeant, quare nos huiusmodi regnicolarum nostrorum iustituto contrairi nollentes mandamus fidelitati vestre harum serie firmiter, quatenus omnia talia bona vestra, que modo premissa ad vos aut alterum vestrum sive emptionis, sive titulo pignoris pertinent et que de membro illius civitatis non sunt, in medium dicti comitatus de Saros dicari et connumerari permittere ac de illis huiusmodi pecunias exercitiales in medium eiusdem comitatus dare et exolvi facere modis omnibus debeat et teneanimi, et aliud nulla ratione facere presumatis, presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum Bude, die dominico proximo post festum beate Sophie, anno Domini millesimo quingentesimo.

Eredetiye papiron, alul papírral fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 650.

808. 1500. május 20. Buda.

Ethele Miklós (de Sywl), (Ráskai Balázs) vicetárnokmestere, Schneyder István eperjesi esküdtet és Cristan babérkoszorúst, városi jegyzőt Eperjes város részéről a tárnokmesternek járó 5 frt. lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 651.

809. 1500. június 16. Eger.

Ferrarari Florinus Lajos, az egri püspökség kormányzója és vicarius a kassai, miskolci szikszói, szinai (? szinyei?), bártfai, továbbá az egri szent Mihály arkangyal, szent Jakab apostol és szent Dömötör vértanuról címzett egyházak és a többi egri egyházmegyei plébánosnak meghagyja, hogy miután az eperjesi Jakcho Pál neje Erzsébet mint felperes és Planiczzer Tamás eperjesi bíró, Zabo István, Zekergyhartho Szaniszló, Mezaros Benedek neje Margit és Sthyglycz özvegye Magdolna, mint alperesek közt, felperesnek „super facto . . . captivationis, vinculationis, rerum et bonorum ablationis ac de dicta civitate Epperyes *expulsionis*“ folyó perben 1499. június 15-én kelt ítéletében az alpereseket felmentette, felperesnőt a további perlekedéstől eltiltva 24 frtnyi perköltség megfizetésében elmarasztalta,

ezen összeget a kisebb, de ha kell nagyobb egyházi censurák terhe alatt hajtsák be.

Papiroson, melynek bal alsó sarkában még ma is meglévő lártya szalagocskával négy oklevél volt mellékelve, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 652.

810. 1500. július 16. Eger.

Ferrarai Florinus Lajos, az egri püspökség kormányzója az eperjesieket 38 frtnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 652/b.

811. 1500. július 21. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király levele Sáros vármegye közönségéhez, melyben meghagyja, hogy miután a legutolsó országgyűlés határozatai szerint a török ellen a háborút megindítják, a legközelebbi Szent Mihály napra titokban fegyveresen felkészülve Bácsón gyűljenek össze.

Papiroson, kívül papirossal fedett vörös viaszba nyomott zárópecséttel. Levéltári száma: 653.

Kiadta: Wagner: Dipl. Sáros. 17. 1.

812. 1500. november 30. (Kassa.)

Mihály mester kassai plébános Erzsébet „mulierem Elizabetha cognomine“ (Krausz Elsze) asszonyt Plauczer Tamás eperjesi bíró és társai kérelmére 24 frt. meg nem fizetése miatt (a kassai Szent Erzsébet egyházban) kiközösíti.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 654.

813. 1500. december 13. (Bártfa.)

„Ego Johannes arcium baccalaureus, plebanus Bartphen-sis“ Erzsébet asszonyt Plavniczer Tamás eperjesi bíró és társai kérelmére 24 frt. le nem fizetése miatt kiközösíti.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel, mely a Szent Egyed templom pecsétje volt. Levéltári száma: 655.

814. 1500. december 13. (Kis-Szeben.)

„Ego Andreas plebanus ecclesie divi Joannis civitatis Cibiniensis“ Erzsébet asszonyt Plawniczer Tamás és társai kérelmére 24 frt. le nem fizetése miatt kiközösíti.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 656.

815. 1500. december 13. Eperjes. „Scriptum in civitate Epperies in domo iudicis domini Benedicti Flesszer.“

„Lucas Dormanhazy“, az egri püspökség jövedelmeinek sárosi kezelője Eperjes város tanácsát 44 frtnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul rányomott viasz pecsét helye. Levéltári száma: 656/a.

816. 1500. december 15. Buda.

II. Ulászló király levele az eperjesi jubileumi láda kulcsainak őreihez, melyben meghagyja, hogy a ládát felnyitva, a benne lévő pénzt Bornemissza János kincstárnok kezeihez küldjék be.

Wladislaus dei gratia rex

Hungarie et Bohemie etc.

commissio propria domini regis.

Venerabilis, prudentesque et circumspecti fideles nobis dilecti. Cum neminem lateat sanctissimum dominum nostrum summum pontificem in hoc regno ad petitionem nostram sacrum iubileum ideo celebrandum concessisse, ut proventus eiusdem in Thurcos Christiane religionis hostes ferocissimos exponantur, propterea id nobis opere precium necessariumque nimis fore visum est, ut expeditionem nostram, quam in eos hostes Deo duce instituere habebimus ex prescriptis sacri iubilei proveniuntibus, in eum finem, ut prefertur, concessis, aliis etiam subsidiis regni nostri et facultatibus nostris adiunctis congruis apparatibus preveniamus. Quamobrem fidelitatibus vestris harum serie mandamus, quatenus acceptis presentibus arcam iubilei, in qua suffragia reposita sunt, aperire et pecunias ad illam impositas sub bono et recto numero excipere et ad manus fidelis nostri magnifici Johannis Bornemyza thesaurarii nostri, aut hominum suorum presencium exhibitorum, ut scilicet illis suffragiis, rerum nostrarum iniciis paulatim et in tempore consulere possimus, dare et assignare debeatis et teneamini, secus non facturi, presentes vero superinde pro vestra expeditione reservetis. Datum Bude, feria tertia proxima post festum beate Lucie virginis, anno Domini etc. quingentesimo.

Kívül: Venerabili prudentibusque et circumspectis plebano necnon iudici ceterisque commissariis et clavium arce iubilei civitatis nostre Eperyes conservatoribus, fidelibus nobis dilectis.

Papiroson, papirossal fedett vörös viasz záró pecséttel. Levéltári száma: 657.

817. 1500. december 20. (Sáros.)

Mihály sárosi plébános „mulierem Elizabet cognomine vero Krawselse“, Plawniczer Tamás eperjesi bíró és társai kérelmére 24 frt le nem fizetése miatt kiközösíti.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 658.

818. 1501. január 8. Buda.

Bornemissza János királyi kincstárnok levele az eperjesi plébánoshoz és a jubileumi láda kulcsainak többi őréhez, melyben a lądában lévő pénz beküldését kéri, s azután „Gaspar episcopus Calliensis orator apostolicus et in facto jubilei commissarius“ véleménye alapján a plébánosnak megmagyarázza, hogy a jubileumi esztendő meddig tart.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 658/a.

819. 1501. március 21. Simontornya.

Gergellakai Buzlay Mózes királyi ajtónállómester és tolnai főispán a Gergellaka birtokból húzott összes jövedelmét az eperjesi kórházban lévő szegények eltartására adományozza.

Nos Moyses Bwzlay de Gergellaka, ianitorum regalium magister ac comes comitatus Tholnensis. Memorie commendamus quibus expedit universis, quod nos considerantes animas predecessorum et precipue parentum nostrorum et etiam salutem nostram, dedimus omnes proventus ordinarios census et omnia victualia et etiam servitia illorum nostrorum jobagionum, quos in Gergellaka habemus ad hospitale, quod est in civitate Eperyes vel extra muros civitatis, ita, ut nutriant pauperes in illo hospitali existentes cum illis censibus et aliis victualibus necnon servitiis, que in Gergellaka habemus, usque ad nostrum tamen beneplacitum, ita tamen, quod rusticos ibi existentes non desolent. Pro maiori autem cautela has literas sigillavimus sigillo nostro quo utimur et manu nostra assignavimus. Ex castro nostra Symonthornya, in dominica Letare, anno etc. 1501.

Moyes Buzlay
de Gergellaka manu
propria.

Eredetije papiroson, alul Buzlaynak papirossal fedett fekete viaszba nyomottpecsétjével, melynek kiterjesztett szárnyú sast ábrázoló címerpaizsát a sárkányrend jelvénye veszi körül. A pecsét mellett sajátkezű aláírása. Levéltári száma: 659/a.

820. 1501. március 21. Simontornya.

Gergellakai Buzlay Mózes, királyi ajtónállómester és tolnai főispán levele Eperjes város közönségéhez, melyben értesíti őket, hogy Gergellaka birtok összes jövedelmét az eperjesi kórháznak adta.

Prudentes et circumspecti viri vicini et amici nobis dilecti. Darius scire vestris amiciciis, quod nos considerantes animas parentum nostrorum et etiam salutem nostram, dedimus omnes proventus possessionis nostre Gergellaka vocate ad hospitale, quod est in medio vestri. Ideo petimus vestras a. (-micitias), ut videatis ad magistrum hospitalis vestri, ne bona, que hospitali legavimus, dispergantur, sed tantummodo fiant ad usum pauperum et etiam defendatis, ne illos pauperes desolent. Ex castro nostro Symontornya, in dominica Letare 1501.

Moyses Buzlay de Gergellaka
Janitorum regalium magister
ac comes comitatus Tholnensis.

Kivül: Prudentibus et circumspectis iudici et iuratis ceterisque civibus civitatis Eperyes, amicis et vicinis nobis honorandis.

Papiroson, papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs gemmás zárópecséttel. Levéltári száma: 659.

821. 1501. április 7. Buda.

Bornemissza János királyi kincstárnok Eperjes város polgárait 100 forint és egy bál görlici posztónak adó fejében való lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett rányomott fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 660.

822. 1501. május 4. Buda.

II. Ulászló király Florino Lajos egri vikáriusnak ismételtlen meghagyja, hogy Enyiczkei Szilvay (Sylway) Bálint eperjesi lakos és Miklós egri kanonok közt egy eperjesi ház fele része miatt a szentszék előtt folyó pert tegye át a királyi kuriához.

Alul: Relatio reverendi domini Sigismundi Thurzo electi Sirimiensis, secretarii regie maiestatis.

A papir alsó szélén: S. Thurzo.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 661.

823. 1501. május 5. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király Abaujvármegye hatóságának meg-

hagyja, hogy Hassági Farkas részére Belsei Mihály ellen, aki az előbbinek az abaujvármegyei Dobsza birtokán lévő Tamás nevű familiárisa ellen hatalmaskodott, szolgáltatson igazságot.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 661/a.

824. 1501. május 7. Buda.

Marianus de Bartholmis de Perusio bibornok, szentszéki legátus a somosi, szentpéteri, budaméri és sóvári plébánosoknak meghagyja, hogy Plaucher Tamást, Szabó Istvánt, „Zekergyarto“ Szaniszlót, „Masaros“ (így!) azaz Mészáros Benedek feleségét Margitot és Stylich özvegyét Margitot, eperjesi lakosokat Jakch Pál neje Erzsébet ellen idézzék meg.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 662.

825. 1501. június 11. Eger.

Ferrarai Florinus Lajos egri kormányzó és vikarius a tizedet Eperjes városának egy évre 86 forintért bérbe adja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 662/b.

826. 1501. június 12. Buda.

Marianus de Bartholmis de Perusio bibornok és szentszéki legátus az Erzsébet asszony eperjesi polgárnő mint felperes és az eperjesi polgárok, mint alperesek közt folyó perben közbenjáró ítéletet (sententia interlocutoria) hoz.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viaszba nyomott gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 663.

827. 1501. június 23. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király levele az eperjesi jubileumi láda kulcsainak őreikhez, melyben meghagyja, hogy mivel a török elleni hadikészület céljaira pénzre van szükség („Quoniam ad conductionem gentium et ad faciendam expeditionem contra Thurcos, qui postquam trewge quas cum ipsis feceramus expiraverunt, vires eorum in nos concitare et regnum hoc nostrum invadere moliantur pecunias summe indigemus“), a ládát nyissák ki, s annak tartalmát Bornemissza János királyi kincstárnok kezeihez juttassák el.

Papiroson, vörös viasz zárópecsét töredékével. Levéltári száma: 664.

828. 1501. június 23. Buda.

Bornemissza János királyi kincstárnok levele az eperjesi plébánoshoz és a jubileumi láda kulcsainak többi őreihez, melyben meghagyja, hogy az országba betörni készülő török elleni védelem céljára a ládában lévő pénzt Tarczay János kezeihez fizessék le.

Papíroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 664/a.

829. 1501. július 2. Huszt királyi várból.

Tarczay János levele az eperjesi plébánoshoz és a jubileumi láda többi biztosaihoz (commissarius), melyben meghagyja, hogy a jubileumi ládában lévő pénzt jegyzőjének, László deáknak kezeihez azonnal adják ki. (A láda László előtt nyitassék ki, a pénz számoltassék meg, s azután adjanak egymásnak nyugtát és ellennyugtát.)

Papíroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 664/b.

830. 1501. július 11. Eperjes.

Csomafájai László deák, Tarczai János jegyzője Márton eperjesi plébánost és Flesszer Benedek bírót 113 frt. 19 dénár és 11 garasnyi jubileumi pénz lefizetéséről nyugtatja.

Ego Ladislaus literatus de Chomafaya, notarius egregii domini Johannis Tharczay etc. per hoc manuscriptum neum fateor, quod venerabilis dominus Martinus vicearchidiaconus de Saros et plebanus de Eperyes presentibus suis capellanis, cum prudente et circumspecto Benedicto Flesszer iudice civitatis Eperyes presentibus certis civibus hac die dederunt et assignaverunt manibus meis de pecuniis iubilei in monetis fl. centum et XIII, quorum 5 erant in auro, et denarios XVIII et grossos Rhomanos Karlinenses XI, super quibus eisdem pro cautela presentes sigillo meo et cirograffo impressas dedi. Datum in Eperyes in festo Translationis beati Benedicti abbatis, anno Domini Mo quingentesimo primo.

Idem Ladislaus literatus
manu propria.

Papíron, pecsétje elveszett. Levéltári száma: 665.

831. 1501. július 25. Eger.

Ferrarai Lardusi Tádé pankotai főesperes és egri kormányzó Eperjes város tanácsát 43 frtnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papíroson, alul papírossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 665/a.

832. 1501. október 1.

Az egri káptalan Eperjes város tanácsát a sárosmegyei Szent Péter, Som és Czeméte birtokoknak jövedelme fejében Keresztély (Cristan) mester városi jegyző által lefizetett 12 forintról nyugtatja.

Papíroson, kívül viaszba nyomott pecsét némi töredéke. Levéltári száma: 666.

833. 1501. október 1.

Az egri káptalan néhai Thorday András eperjesi polgár ugyanitt lévő házának felét (szomszédok: Berse János és Lipthay Benedek), melyet az nekik adományozott, az eperjesi Szent Miklós egyháznak és Eperjes város közönségének 50 forintért eladja.

Papíroson, kívül viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 667.

834. 1501. október 28. Buda.

II. Ulászló király meghagyja a szepesi káptalannak, hogy Eperjes város közönségét a sárosvármegyei, Szent-Péter, Czeméte stb. helységekben lévő birtokrészekbe iktassa be.

Átírja a szepesi káptalan 1501. december 29-én kelt jelentésében. Levéltári száma: 668.

835. 1501. december 29.

A szepesi káptalan II. Ulászló királynak 1501. október 28-án Budán kelt iktató parancsára jelenti, hogy midőn Eperjes város közönségét a sárosvármegyei Szent-Péter, Czeméte, Mulat puszta és Szilvás helységben lévő birtokrészekbe be akarta iktatni, ennek Sebesi Miklós fia Tamás ellentmondott.

Papíroson, kívül zárópecsét töredéke. Levéltári száma: 668.

836. 1501. december 31. Buda.

Bornemissza János királyi kincstárnok Eperjes város közönségét a Benedek bíró és Keresztély (Christan) jegyző által lefizetett 200 frtnyi adóról nyugtatja.

Papíroson, alul papírossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 669.

837. 1501.

Bulay Gergely eperjesi polgár végrendelete.

Kiadta: Wagner: I. m. 241. l.

Papíroson, alul két, fekete viaszba nyomott töredékes pecséttel. Levéltári száma: 670.

838. (1501. ?)*

Brengsay János eperjesi polgár végrendeletének töredéke.
 („Debitis quibus ipse ecclesie Sancti Nicolai et civitati obligatur fassus extitit se omnimode dare locum, prout libro civitatis habunde continetur, demptis dumtaxat fl. IIII ratione cuiusdam *antiphonarii*, quod Mathias Catedralis post mortem Balthasaris finivit. Nichilominus tamen reliquit hoc arbitrio dominorum discutiendum . . .“)

Papiroson, Levéltári száma: 670/a.

V. ő.: Magyar Könyvszemle, 1911. évf. 135. l.

839. 1502. január 5. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király levele az eperjesi jubileumi láda kulcsainak őreihez, melyben meghagyja, hogy a ládában lévő pénzt Bornemissza János királyi kincstárnok kezeihez küldjék be.

Papiroson, papirossal fedett vörös viasz záró pecséttel. Levéltári száma: 671.

840. 1502. január 5. Csicsér.

Csicseri László, Ambrus és Zsigmond levele Eperjes város tanácsához, melyben a városnál zálogban lévő birtokaikról, továbbá arról írnak, hogy nemsokára századmagukkal Leleszen Csicsér birtok határait illető esküt fognak tenni, amely alkalomra, ha szükséges, maguk közül néhányat Leleszre küldhetnének.

Papiroson, gyűrűs záró pecséttel. Levéltári száma: 672.

841. 1502. január 24. Eperjes.

Dormánházi Lukács, az egri püspökség sárosmegyei jövedelmének kezelője, Eperjes város tanácsát 43 frtnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 672/a.

842. 1502. március 11. Buda.

Sywli Ethele Miklós, Ráskai Balázs tárnokmester vicéje István szabó eperjesi bírót és Zybner Keresztély városi jegyzőt a tárnokmesternek járó 5 frt. lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 673.

*) Valószínűbb, hogy a végrendelet 1521-ben kelt!

843. 1502. március 28. Prága.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király az eperjesi jubileumi láda kulcsainak őreihez: „Quoniam in presentiarum ad exolutionem gentium nostrarum contra Thurcos conductarum necnon ad provisiones castrorum finitimorum peccuniis vehementissime indigemus“, meghagyja, hogy a ládában lévő pénzt Bornemissza János királyi kincstárnok kezeihez fizessék le.

Papiroson, papirossal fedett vörös viasz gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 674.

844. 1502. április 8. Buda.

Bornemissza János királyi kincstárnok levele az eperjesi plébánoshoz és a jubileumi láda kulcsainak őreihez, melyben meghagyja, hogy a ládában lévő pénzt emberének, Horváth Gergelynek kezeihez adják ki.

Alatta a kincstárnok sajátkezü utóirata, hogy a jubileum még augusztus 15. nyolcadáig tart. „Item in aliquibus locis male operati sunt distributores literarum, qui distribuerunt literas solum pro sigillaribus et sic regie maiestati nullam utilitatem fecerunt, sed solum domino legato, quia sigillares“ nem a királyt, hanem a pápai legátust illetik, ezért tehát legyenek óvatosak, nehogy ugyanezen hibába essenek.

Papiroson, záró pecséttel. Levéltári száma: 674/a.

845. 1502. május 4.

Az egri káptalan Eperjes város tanácsát a Som és Szentpéter helységekben lévő birtokrészekért járó 212 frt. lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, kívül rányomott pecsétje elveszett. Levéltári száma: 675.

846. 1502. június 19. Buda.

Bornemissza János királyi kincstárnok Eperjes város polgárait 200 frtnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 676.

847. 1502. június 22. Eger.

Ferrarai Lardusi Tádé, az egri püspökség kormányzója a tizedet az eperjesieknek egy-évre 82 frtért bérbe adja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 676/a.

848. 1502. július 19. Buda.

II. Ulászló király Eperjes város tanácsához. Jaxscha Pál felesége Erzsébet eperjesi polgárnő panaszt emelt, mely szerint ő Planczer Tamás volt eperjesi bírót és István szabó esküdtet állítólag hamis váddal illetvén, ezek és más esküdtek „omnibus suis bonis tam mobilibus, quam immobilibus sine ullo ordine et processu iuris sine denique cognitione et ullo iudicio spoliata et insuper eidem civitate etiam non mediocri eiusdem infamia interdictum fuisset“, meghagyja tehát, hogy a jogtalanul elfoglalt javakat adják vissza, azután pedig „procedatur coram vobis testibus rite examinatis ad iustum et legitimum iudicium prout privilegium vestrum canit, quod si altera partium iudicio vestro contenta non fuerit, habeat demum liberam facultatem eo appellandi, quo consuetudo istius civitatis nostre permittit“.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 677.

849. 1502. július 28.

Tegsze Lőrincné végrendelete.

„Item czu zinth Niclos 1 schussel und VIII fl.

Czu der *ungerischen Cappel* III fl.

Item eyn das Closter czur Kirchen III fl.

Eyn das Spittal — — — — III fl.

Item dem herrn Merthen dem Spittler VI fl.

Item czum desz heyligen leychnams pruderschaft den besten Mantel.

Item dem prior Ladislao.

Item alles was do ubrig ist abir zeyn wirth noch meinem tode das zal man geben in das Closter.“

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 678. és 678/a.

850. 1502. július 29. Buda.

II. Ulászló király előtt Uzfalvi Uz Tóbiás panaszt emel Gergellaki Menyhért ellen, hogy midőn az Uzok a sárosvármegyei Tamásfalva pusztán fekvő Határfa-völgye érdeje nevű erdőben fát akartak vágni, Menyhért több gergellaki jobbágya az Uzokat fegyveresen megtámadta s őket megsebezte, úgy hogy Uz Lőrinc néhány nap mulva meg is halt. Ezzel szemben Menyhért ártatlanságát hangoztatta, mire a király Uz Tóbiást arra nézve, hogy a fenti hatalmaskodás tényleg úgy történt, amint előadatott, ötvened magával leteendő esküre ítéli.

Papiroson, kívül papirossal fedett vörös viasz záró pecséttel. Levéltári száma: 679.

851. 1502. augusztus 4. Buda.

Péter bibornok szentszéki legátus az eperjesi, kassai és somosi plébánosoknak meghagyja, hogy a Jakcza Pál eperjesi polgár felesége Erzsébet, továbbá Planczer Tamás és István szabó eperjesi polgárok közt folyó ügyet vizsgálják meg és a tanukat hallgassák ki.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 680.

852. 1502. szeptember 13. Eperjes.

Dormáni Lukács, az egri püspökség sárosi jövedelmeinek kezelője Eperjes városát 41 frnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 680/b.

853. 1502. október 10. Buda.

Buzlai Mózes királyi udvarmester levele Gergellaka polgáraihoz, melyben szigorúan meghagyja, hogy „omnes census vestros ordinarios et ipsas pecunias exercitiales et singulos proventus prefato hospitali de Eperyes“ tartoznak adni.

Papiroson, záró pecséttel. Levéltári száma: 680/a.

854. 1502. október 19.

(Chaholi Gáspár) jászai (prépost és) konventje előtt Uzfalvi Uz Tóbiás és Péter egyrésztől, Gergellaki Menyhért másrésztől az Uzfalvi Uz Lőrinc megöletése miatt támadt ügyekben kiegésznek.

Hártyán, alul selymen függő viasz pecséttel. Levéltári száma: 681.

855. 1502. október 23. Eperjes.

Zalobynai András deák fia Bálint közjegyző előtt Keresztély „Cristanus almeuniversitatis Cracoviensis arcium liberalium baccalarius, notarius prefate civitatis“, (t. i. Eperiesiensis), a város tanácsa nevében kijelenti, hogy az Erzsébet asszony ügyében kiadott királyi parancs és Péter bibornok parancsa nem, illetve csak bizonyos feltételek mellett teljesíthető. A parancs elrendeli, hogy Erzsébet javait adják vissza, s hogy neki igazságot szolgáltassanak.

Tanuk: Márton eperjesi plébános, János predicator, Mihály altarista Corporis Christi, György, Márton és Gáspár eperjesi plébánosok, Mátyás novellus sacerdos.

Hártyán, közjegyzői jeggyel. Levéltári száma: 682.

856. 1502. november 12. Kassa.

„Michael plebanus Cassoviensis, arcium magister“, Márton eperjesi plébános, sárosi alesperes és Máté somosi plébános mindenkinek, de főleg II. Ulászló királynak és Péter bibornok szentszéki követnek tudtul adják, hogy Erzsébet asszony, kinek az eperjesi tanács a király parancsára hajlandó lett volna igazságot szolgáltatni, dacára a neki felajánlott szabad menet s jövetnek, a tanács előtt meg nem jelent. Azután Péter bibornok parancsára különböző okokból Somosra idézték a feleket, de Erzsébet asszony ebben az esetben is engedetlen volt.

Papiroson, alul az eperjesi egyház fekete viaszba nyomott s papirossal fedett pecsétjével s egy ugyancsak fekete viaszba nyomott, papirossal fedett mesterjegyes pecséttel, a harmadik pecsét elveszett. Levéltári száma: 683.

857. 1502. december 1. Buda.

Bornemissza János királyi kincstárnok Eperjes város polgárait 150 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett, fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 684.

858. 1502. december 15. Eperjes.

Hedrich Bernardin, Semsey Ferenc sárosi főispán, alispánja és a szolgabírák Eperjes város tanácsának kérelmére vizsgálatot tartanak Sóvári Sós Péter familiarisai, Terjékfalvai Lencsés (vagy Lenges) Ferenc és Mihály (Michalko) ellen, akik, midőn „de Cassovia de annuale foro in nocte silentio“ Szent Péter községbe értek, „ad quendam tabernam domum jobagionum circumspectorum iudicis et iuratorum civium Eperiesiensium ad Martinum Vido wngariter dicendo *Czoky gasda: az hazbol*, et prefatus Martinus Vido nichil dixit et econverso prefatus Franciscus Lenczes dixit: *fek louat gasda*.“ A korcsmába, ahol eperjesi cipészek, s többek közt Gerber Péter is jelen volt, Ferenc bebocsátást kért, amit végre Gerber közbenjárására meg is kapott, itt azonban a cipészekkel is összeveszett („vos fetidosi sutores, quid estis vos?“) és Michalkóval együtt fegyveresen hatalmaskodott.

Papiroson, kívül öt, részben töredékes gyűrűs viasz pecséttel. Levéltári száma: 685.

859. 1502. december 15. Eperjes.

Hedrich Bernardin, Semsey Ferenc sárosi főispán alispánja és a szolgabírák Eperjes város tanácsa kérelmére vizs-

gálatot tartanak Lapispataki Miklós felsebesi Maczyka nevű jobbágya ellen, ama hatalmaskodás tárgyában, amelyet ez Bálint eperjesi szabó fia Lőrinc ellen „penes ymaginem Sancte Elene“ követett el. (Maczyka Lőrincet „per crinibus ad terram jecisset“, s ennek lovára ülén, azt el akarta hajtani, mire Lőrinc lármát csapott, s erre János, Eperjes város familiárisa és mások üldözőbe vették Maczykát, aki megállva harcba bocsátkozott velük s Jánostól sebet is kapott, azután elmenekült.)

Papiroson, kívül négy rányomott töredékes pecséttel. Levéltári száma: 686.

860. 1502. december 15. Eperjes.

Hedrich Bernardin, Semsey Ferenc sárosi főispán alispánja és a szolgabírák az Eperjes város tanácsa és Lapispataki Miklós közt, ennek felsebesi jobbágya Maczyka által Bálint eperjesi szabó fia Lőrinc ellen „penes ymaginem Sancte Elene“ elkövetett hatalmaskodás ügyében tárgyalási határnapot tűznek ki.

Papiroson, kívül négy rányomott záró viasz pecsétje közül csak egy ép. Levéltári száma: 687.

861. 1502. december 18. Eperjes.

Dormáni Lukács, az egri püspökség jövedelmeinek kezelője Eperjes város tanácsát 41 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs pecsét. Levéltári száma: 687/a.

862. 1502. december 21. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király megismétli az 1502. július 19-én Budán kelt és Jakcza Pál neje Erzsébet, továbbá Planczer Tamás volt eperjesi bíró és társa közt folyó ügyben Eperjes város tanácsához intézett parancsát.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 688.

863. 1502.

Colb János özvegye Krisztina, Pál szücs s Péter festő jegyzőhelyettes („Petro pictore, loco notarii“) előtt végrendeletet alkot.

„Item, primo Nicolaus Zorko tenetur fl. XVIII, quos lego ad edificium ecclesie beati Nicolai confessoris.

Item, Dorothea Coloschin tenetur fl. XVIII, quos lego ad edificium ecclesie beate Marie virginis ad hospitale.

Item unum balteum lego ad structuram thabule beate Marie virginis ad hospitale, secus nolo habere.

Unam tunicam brunaticam cum nodulis argenteis lego pro Corpore Christi ad fraternitatem.

Unum paleum brunatici coloris cum pendulis argenteis lego ad cecham sancte virginis Katherine.

Item ad fraternitatem lanificum pro honore sanctorum trium regum lego unam tunicam virideri coloris.

Item ad fraternitatem beate Marie virginis ad claustrum lego fl. V.

Item Michael Colb, fratri videlicet meo lego fl. LXVIII, quibus Nicolaus lapicida tenetur annuatim solvere.

Item Mathias *scriba* tenetur fl. 1. den XX, lego ad cecham suttorum in ecclesia parochiali.“

Papiroson, alul a fekete viaszba nyomott pecsétek közül egyik elveszett. Levéltári száma: 689.

864. 1502—1684.

A Gergellaki családot, s vele kapcsolatosan Eperjes szabad kir. várost érdeklő oklevelek elenchusa.

Két ív papiroson. Levéltári száma: 689/a.

865. 1503. január 2. Buda.

Péter bibornok, szentszéki követ a kassai, eperjesi és somosi plébánosoknak meghagyja, hogy a Jakcza Pál eperjesi polgár felesége Erzsébet, továbbá Plawniczer Tamás és István szabó eperjesi polgárok közt folyó ügyet vizsgálják meg és döntsenek benne.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 690.

866. 1503. január 5. Eperjes.

Hedrich Bernardin, Semsei Ferenc sárosi főispán alispánja és a szolgabírák előtt Sóvári Sós Péter kijelenti, hogy Michalkó nevű familiárisáért, aki Szent Péter birtokon Gerber Péter és más centurio ellen hatalmaskodott, nem felel, hanem megengedi elfogását.

Papiroson, kívül öt rányomott viaszpecsétje közül néhány elveszett, s a többi töredékes. Levéltári száma: 691.

867. 1503. január 9. Buda.

Bornemissza János királyi kincstárnok levele Eperjés város plébánosához és a jubileumi láda kulcsainak többi őreihez, melyben meghagyja, hogy a jubileumi pénzt a kassai harmincadosnak adják át.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 691/a.

868. 1503. január 19. Eperjes.

Hedrich Bernardin, Semsei Ferenc sárosi főispán alispánja és a szolgabírák előtt Lapispataki Miklós kijelenti, hogy Maczyka nevű felsebesi jobbágnak Lőrincz eperjesi polgár ellen elkövetett hatalmaskodásáért nem felel, mert ez nem az ő jobbágya.

Papiroson, kívül öt viaszpecsétje közül csak egynek töredéke van meg. Levéltári száma: 692.

869. 1503. február 17. Kassa.

Mihály kassai és Márton eperjesi plébánosok, mint kiküldött szentszéki bírák a Jakchy Pál eperjesi polgár felesége Erzsébet, továbbá Plawniczer Tamás és István szabó eperjesi polgárok közt folyó ügyben Erzsébet asszony tizenegy tanuját, s az ellenfél tanuit kihallgatják.

„Primus Joannes Brengseyn civis iuratus de Epperies *iudex substitutus* eo tempore, quo res acta est cum ceteris iuratis civibus infrascriptis causam illam decidit et sententiam tulit, non odio amore vel favore, nec alia quavis animi passione, sed solum Deum et iustitiam preoculis habendo iuxta consvetudinem et iura civitatis eorum ad interrogata respondit, quomodo ipsa Elizabeth per dominum Thomam Plawniczer tunc iudicem eorum et Stephanum sartorem accusata fuisset, quomodo eos diffamasset et deturpisset verbis coram bonis viris et honestis mulieribus, propter que verba etiam verebantur, ne quid maius inde eis dampnum et preiudicium fieret ac demum confusio. Dixerat enim Elizabeth litigando cum quadam impregnata muliere consorte Anthonii braseatoris nominans eam meretricem et quomodo non suscepisset et concepisset legitime puerum, sed vel a Thoma Plawniczer iudice, si masculus fieret, vel a Stephano sartore, si femina. Quod cum coram iudicio proponebatur ipse, qui tunc *vicem* iudicis gerebat, cum suis annexis civibus rem tractabant et an testes haberent, qui hec audiverunt inter-

rogabant. Tandem per actores prefatos adducti sunt tres testes, unus vir nomine Joannes Lang macellarius, due honeste mulieres, una relicta Petri Creger, alia relicta Hwschwet, qui unanimi voce confessi sunt ipsam Elizabetam predicta verba dixisse et sua fuisse, que licet instanter negabat. Post hec incarcerata fuit triduo et tandem more civitatis eorum condempnata de infamia et inhonestatione in suos superiores, expulsa est a civitate et sibi interdicta, que licet ligua (igy! *lingua* helyett!) privari debuisset secundum iura civilia, ex quo ligua (igy!) offendit. Idem fassi sunt iurati alii cives...“ ugy mint: Benedek macellarius, Caspar faber, Petrus *pictor*, Cristianus notarius.

Papiroson, alul két, fekete viaszba nyomott s papírral fedett pecsétel, melyek közül egyik a kassai, a másik az eperjesi egyházé. Levéltári száma: 693.

870. 1503. február 18. Kassa.

Mihály mester kassai és Márton eperjesi plébánosok, mint szentszéki kiküldött bírák a Jakchy Pál eperjesi polgár felesége Erzsébet asszony mint felperes, továbbá Plawniczer Tamás eperjesi esküdt és István-szabó bíró mint alperesek közt „de et super facto ut dicebatur captivationis, vinculationis, rerum et honorum ablationis ac de dicta civitate Epperies absque ordine et processu iuris expulsionis et proscriptionis ipsius domine Elizabet per prefatos in causam attractos facte“ folyó perben alpereseket a bizonyítékok elégtelensége miatt felmentvén, felperesnőt a további perlekedéstől eltiltják s őt a perköltségekben elmarasztalják.

Tanuk: „Presentibus... magistro Joachim de Wratislavia predicatore Cassoviensi, Petro capellario sancti Michaelis de dicta Cassa, Servacio de Transilvania presbitero et Joanne de Novavilla capellanis de eadem, ac Michaele Kwkulbrecht iurato cive, Paulo Cwilcher, *Alexandro pictore*, Henrico de Colonia, Anthonio aurifabro, Blasio gladiatoris de Cassovia...“

Papiroson, alul a kassai és eperjesi parochiális egyházak papirossal fedett fekete viasz pecsétjével. Levéltári száma: 694.

871. 1503. március 27.

Staynen Krisztina leánya Ágnes, Brengiszeyn János, Czibner Keresztély városi jegyző és Cleyn György esküdtek előtt végrendeletet alkot.

„Deinde ex illis florenis quinquaginta, quos super domo memorate genitricis sue in civitate Bartpha habet, florenos XXXIII legavit Martino Rab, qui ipsam annis novem cum dimidio educavit tanquam filiam suam ex lumbis suis progenitam.

Item germano patris sui in villa Reichwalt residenti legavit florenos VI et omnia iugera, quibus hactenus usus est Martinus Weitlant iudex dicte civitatis Bartpha.

Ad ecclesiam parochialem civitatis Eperiesiensis in honorem divi Nicolai episcopi et confessoris dedicatam legavit florenos X et hoc pro structura.

Demum debita florenorum XXVIII in Waradino legavit consulatui Bartphensi ut eosdem secundum discretionem eorum meliorem pro salute anime sue exponerent, nam ipsis bene constat a quibus eadem debita postulare debent.

Florenos VII, quos Appolonia Teycherin a multis annis dicte genitrici sue obligabatur, legavit ad ecclesiam sancti Leonardi in suburbio prefate civitatis Bartpha habitam et situatum.“

Papiroson, alul három rányomott fekete viasz pecsét. Levéltári száma: 695.

872. 1503. április 2.

Benedek eperjesi mézszáros feleségének Melczer Gáspár és Péter *pictor* esküdtek előtt alkotott végrendelete.

„Item primo legavit ad fraternitatem Corporis Christi duo palia videlicet rubea et brunatica.

Item legavit ad fraternitatem sancti Laurentii palum viridum. (!)

Item legavit ad fraternitatem beate virginis Marie ad claustrum tunicam rubeam.

Item mastucam legavit ad fraternitatem beate virginis Marie ad hospitale.

Item legavit pro structura sancti Nicolai florens XII, quos tenet Andreas solvere de domo in qua residet.

Item tricesimam cantare fl. III.

Item unum cepellanum tenere per unum annum.

Item in hospitale reedificare stubam pauperum, ut possint pauperes in ipso balneari.

Item unum calicem ad altare sancti Laurentii ex novo fabricari.“

Papiroson, alul két, fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 696.

873. 1503. április 6. Eperjes.

Hedrich Bernardin, Semsei Ferenc sárosi főispán alispánja és a szolgabírák Eperjes város tanácsa kérelmére nyomozást tartanak Uszfalvi Usz (Uz) Tóbiás ellen, aki Gergellakán egy eperjesi jobbágyot megsebesített.

Papiroson, kívül rányomott öt viasz pecsétje közül csak egy ép. Levéltári száma: 697.

874. 1503. május 1. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király az eperjesi jubileumi láda kulcsai öréknek meghagyja, hogy az összegyűlt pénzt Bornemissza János királyi kincstárnok kezeihez küldjék be.

Papiroson, kívül vörös viasz zárópecsét töredékével. Levéltári száma: 698.

875. 1503. május 14. Buda.

Bornemissza János királyi kincstárnok levele az eperjesi jubileumi láda kulcsainak őreihez, melyben a begyűlt pénz elküldését kéri.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 699.

876. 1503. június 14. Buda.

Bornemissza János királyi kincstárnok Eperjes város polgárait 200 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 700.

877. 1503. július 6. Eger.

Ferrarai Lardus Tádé, az egeri püspökség kormányzója a tizedeket Eperjes város tanácsának 86 forintért bérbe adja, amiből 45 forint lefizetését nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 700/b.

878. 1503. július 26.

Scholcz Gáspár Fleyscher Benedek és Keresztély notarius baccalaureus esküdtek előtt végrendeletet alkot.

„Fraternitati omnium Sanctorum fassus est se obligari flor. VII, flor. X fuerunt in numero sed hyeme transacta coram dominis in capitolio deposuisset den. IIIc, quos dominus Thomas Plawniczer ad se recepisset dicte fraternitati presentandos.

Gerdrudis conthoralis Andree Binder presens existens fassa est, se cum marito suo pretextu *cambii* domorum obligari dicto testatori den. XXIIIc ad festum divi Martini proxime affuturum et post annum ad eundem diem festum omnimode persolvendos.

Mathias carpentarius teneretur ei flor. $\frac{1}{2}$, pro quo stabula reformare debet. Quatuor iugera fatebatur se vendidisse ipsi Bencze, genero videlicet Seczy Mertenen et Gaspar cerdoni II iugera cum satis reliqua iugera quot habet in numero, signata sunt in libro censuum civitatis.

Florenum unum legavit pro una tricesima in ecclesia parochiali legenda, alium florenum monachis hic existentibus pro una tricesima ad salutem anime prioris uxoris sue Barbare legenda.

Demum denarios IIc pro uno balneo animarum.“

Papiroson, alul fekete viaszba nyomott, s papírral fedett két pecséttel. Levéltári száma: 701.

879. 1503. szeptember 28. Buda.

II. Ulászló király Szapolyai István nádor özvegyének és János fiának Eperjes város közönsége panaszára meghagyja, hogy sárosvárbeli embereiknek és tisztjeiknek az eperjesiek zaklatását, továbbá az ideköltözöködni akaró jobbágyok feltartóztatását és kifosztását tiltsák meg.

Ad relationem magnifici Johannis Bornemissza thesaurarii regie maiestatis etc.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 702.

880. 1503. szeptember 28. Buda.

II. Ulászló király Szapolyai István nádor özvegyének és János fiának meghagyja, hogy az eperjesiektől még a nádor által jogtalanul elfoglalt vámszedőhelyet haladéktalanul bocsássák vissza.

Wladislaus, Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. Generosse domine relicte condam spectabilis et magnifici Stephani,

de Zapolya, palatini huius regni nostri ac spectabili et magnifico Johanni filio eiusdem, salutem et gratiam. Venientes nostri impresentiam fideles cives civitatis nostre Eperyes, exponere nobis curarunt, qualiter exactio tributi seu thelonei illius, quod istic in medio eorum post id temporis quo tributum ipsum per prefatum condam palatinum ab eisdem civibus violenter occupatum fuerat, pro vobis exigi fertur, neminem alium peterquam eosdem cives nostros ex quo ipsi exaggerationem et repletionem pontium circum ipsam civitatem in plerisque locis existentium facere tenentur, concerneret, super quaquidem exactione a serenissimo principe, condam domino Mathia rege predecessore nostro bone memorie literas efficacissimas haberent, quas et nos in specie vidimus. Unde cum vel ex debito nostri regiminis teneamur quemque subditorum nostrorum in suis iuribus conservare, supplicationibus eorundem civium nostrorum per eos propterea nobis factis inclinati, volumus et vobis serie presentium firmiter mandamus, quatinus statim acceptis presentibus huiusmodi tributum prefatis civibus nostris absque omni ulteriori difficultate prescriptis iuribus ipsorum exigentibus omnino reddere et remittere, manusque vestras et hominum vestrorum de eodem penitus excipere et exigi facere modis omnibus debeatis et teneamini, nec eosdem cives nostros contra huiusmodi iura ipsorum in hoc ullo pacto perturbetis aut molestetis. Secus non facturi, presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum Bude, feria quinta proxima ante festum beati Michaelis archangeli, anno Domini millesimo quingentesimo tercio.

Ad relationem magnifici Johannis
Bornemyza, thesaurarii regie
maiestatis etc.

Eredetije papiroson, alul a királynak vörös viaszba nyomott töredékes pecsétjével. Levéltári száma: 703.

881. 1503. szeptember 28. Eperjes.

Hedrich Bernardin, Semsei Ferenc sárosi főispán alispánja és a szolgabírák Eperjes város tanácsának kérelmére nyomozatot tartanak Ternyei Nikodém ellen, aki egy jobbágyát nem engedte elköltözni.

Papiroson, négy rányomott töredékes viasz pecséttel. Levéltári száma: 704.

882. 1503. október 5. Buda.

II. Ulászló király oklevele, melyben a következőket olvassuk:

„Cum intelligamus civitatem nostram Eperyes superioribus diebus in magna sui parte exustam esse, exindeque cives et incolae eiusdem magna in rebus et bonis eorum dampna et incommoda suscepisse. Cum igitur ex eo, tum vero nonnullorum fidelium nostrorum humillima supplicatione per eos pro parte prefatorum universorum civium et incolarum eiusdem civitatis nostre Eperyes maiestati nostre facta moti omnes et singulos eorum, quorum videlicet domus combuste sunt, infra sex integrorum annorum spacia, eorum vero quorum domus incombuste et illese permanserunt, quo ipsorum opitulamine dicta civitas nostra aliquantisper refici et restaurari possit, infra quatuor annorum spacia a data presentium computando ab omni et qualibet solutione taxarum seu contributionum nostrarum ac lucri camere sive subsidii cuiuscunque nostri, duximus eximendos et supportandos ita tamen, quod quitquid pecuniarum ac proventuum interea temporis nobis de medio ipsorum civium nostrorum provenire deberet, id totum ad munitionem et restaurationem ipsius civitatis nostre fideliter et integre expendere debeant et teneantur“, ennélfogva Bornemissza János királyi kincstárnoknak és mindenféle adószedőnek meghagyja, hogy ezen rendelkezés értelmében az eperjesiektől adót szedni ne merjenek.

Ad relationem magnifici Johannis Bornemyza
thesaurarii regie maiestatis etc.

Papíroson, alul papírossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 705.

883. 1503. október 30. Buda.

Ráskai Balázs tárnokmester Eperjes város tanácsának meghagyja, hogy a vízkereszt nyolcadán tartandó tárnoki székbe ülnökeiket küldjék el.

Papíroson, alul rányomott vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 705/a.

884. 1503. november 23. Buda.

II. Ulászló király Kassa város közönségének Eperjes város közönsége panaszára meghagyja, hogy Gáspár eperjesi polgárnak jogtalanul lefoglalt javait és árúit haladéktalanul adják vissza.

Wladislaus, Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. Fidelibus nostris prudentibus et circumspectis iudici et iuratis, ceterisque civibus civitatis nostre Cassoviensis salutem et gratiam. Ex querimoniis pro parte fidelium nostrorum circumspectorum civium ac totius communitatis civitatis nostre Eperyes intelligimus, quod cum quidam concivium suorum nomine Gaspar superioribus diebus cum certis suis mercimoniis per eum extra hoc regnum nostrum emptis, de quibus videlicet tam ratione loci depositionis vestre, quam etiam tricesime nostre istic apud vos satisfecisse dicitur, hincinde ad nundinas in certis locis partium illarum protunc celebratas peragrari cepisset, vos eundem de nundinis oppidi Wyhel ad Zeeh proficiscentem hostiliter aggredientes ac invadentes, ipsum unacum suis omnibus eiuscemodi rebus illo Cassoviam abduxissetis, quasi scilicet locum depositionis vestre premissa contra iura vestra pretergressus fuerit, cum tamen ratione earundem suarum mercium prius ut prefertur, quam eas venales fecerit, integre apud vos et de loci depositione huiusmodi et etiam tricesima nostra satisfecisse dicitur, unde supplicatum extitit maiestati nostre pro parte eorundem de Eperyes, ne ipsos contra debitum turbari per vos et dampnificari permetteremus, nolentes igitur vos eosdem cives nostros ultra debitum molestari, mandamus fidelitati vestre harum serie firmiter, quatinus statim acceptis presentibus, prescriptas universas res et mercimonia prefati Gasparis de Eperyes eidem si quidem et de loco depositionis et tricesima nostra, ut prefertur, satisfecit, integre et sine omni ulteriori renitentia et difficultate reddere et restituere modis omnibus debeatis, nec ipsos aut eorum quempiam hoc modo indebite turbare presumatis, nam alias non pretermitemus, quin vos a tali eorum iniusta oppressione coerceamus, aliud igitur nullomodo facere audeatis presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum Bude in festo beati Clementis pape, anno Domini millesimo quingentesimo tercio.

Ad relationem magnifici d. (omini) Johannis Bornemyze
thesaurarii regie maiestatis.

Papíroson, alul vörös viaszba nyomott töredékes pecséttel. Levéltári száma: 706.

885. 1503. november 25. Buda.

II. Ulászló király Eperjes város közönségének kérelmére átírja és megerősíti I. Mátyás király 1479. január 10-én Kassán kelt oklevelét.

Kivül: R^{ta}_{folio} CCCCXXXIII

Anno 1503.

Hártyán, alul selymen függő viasz pecséttel. Levéltári száma: 706/a.

886. 1503.

Tamás eperjesi mézszáros „iuxta morem et consuetudinem liberarum et regalium civitatum in hoc inclito regno Hungarie . . . coram sagacibus et circumspectis viris Petro *pictore* et Cristanno baccalauero notario, iuratis civibus“ végrendeletet alkot.

„Ad fabricam ecclesie divi Nicolai episcopi et confessoris sive convalvero sive non, lego duo stamina panni bohemicalia, unum est nigri et alium grisei coloris, que omnia hora quando volunt patroni ecclesie recipere possunt; illac recepta sunt.

Insuper si humanis exutus fuero, florenos VI de pecuniis paratis pro fabrica eiusdem ecclesie parochialis huius civitatis lego. — Solvit uxor in auro.

Pro fabrica ecclesie hospitalensi in hac regia civitate fundate flor. III, et hoc pro tabula gloriosissime Marie virginis.

Ad fraternitatem sutorum, alias ad altare Marie virginis in ecclesia parochiali fundate florenum unum. — Solutus est in auro.

Ad fraternitatem pellificum lego similiter florenum 1. — Solutus est in auro.

Ad fraternitatem carnificum florenum unum. — Solvit in auro.

Ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi florenos II. — Soluti sunt in auro.

Ad fraternitatem sartorum itidem florenum I. — Solutus est in auro.

Ad fraternitatem omnium Sanctorum florenos II. — Solvit in auro.

Ad ecclesiam sancti regis Stephani a latere parochialis ecclesie fl. 1, et hic pro comparandis cilindriis solutus est.

Pro una tricesima quam capellani parochialis ecclesie legere debent fl. I. — Solvit.

Monachis ad claustrum huius civitatis similiter pro una tricesima legenda fl. 1. — Solvit.“ stb.

„Item Lucacz de Villa Czergo, quem Stephanus scultetus ab infantia educavit, tenetur mihi adhuc flor. VI, quos lego ad fabricam huius ecclesie parochialis.

Postremo alia omnia bona mea, domum videlicet et iugera quibuscunque censentur nominibus, irrevocabiliter lego honeste domine Margarethe uxori mee legittime, que ad omnia prenotata favorabiliter consensit.“

Papiroson, alul két, fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 707.

887. 1504. január 6.

Bencza Mihály eperjesi polgár Schmid Gáspár, Keresztély baccalaureus notarius, András orgonista és Cray Tamás előtt végrendeletet alkot.

„Penes *imaginem* versus Sowar prope fluvium Zecksow puero Ambrosio legavit II jugera sine seminatura in estivali campo.

Ad ecclesiam sancti regis Stephani (pro tecto) fl. 1, solutus est.“

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott két pecsétje közül egy elveszett. Levéltári száma: 708.

888. 1504. január 7. Nagybánya.

Nagybánya város tanácsának levele Mármaros vármegye hatóságához és Füzéresi („de Fyzeres“) Jánoshoz, melyben „Zekeres“ Mihály polgártársuk ügyében írnak, akinek tíz dzsnáját Sebesi Tamás bizonyos pénzösszeg fejében, amelyet a váradi püspök sáfárjának kölcsönzött, lefoglalta. Mivel pedig sem a váradi püspök, „et nec ipsius familiares sint sub potestate et iuris ditione nostra“, ennél fogva jogtalanul történt a zaklatás, s kéri a tanács a vármegyét, hogy e tárgyban szolgálta sson igazságot.

Papiroson, kívül a város fekete viaszba nyomott s papirossal fedett szép pecsétjével. Levéltári száma: 708/a.

889. 1504. január 12. Eger.

Ferrarai Lardusi Tádé; az egri püspökség kormányzója Eperjes városát 31 forintnyi tized hátralék lefizetéséről nyug-

tatja, 41 frt. helyett, „sed pro damno incendii eisdem florenos decem relaxavimus etc.“

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 708/b.

890. 1504. január 29. Buda.

Thasi György, Ráskai Balázs tárnokmester vicéje, István szabó és Benedek mészáros eperjesi polgárokat a tárnokmesternek járó 5 forint lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett viaszba nyomott gyűrűs gemmás pecséttel. Levéltári száma: 709.

891. 1504. február 16. Lőcse.

Lőcse város tanácsa bizonyítja, hogy az eperjesi vámot mindig Eperjes városában szedték.

Nos iudex et iurati cives civitatis Lewchoviensis. Memorie commendamus per presentes significantes, quibus expedit universis. Quia thelonium, quod pro nunc in civitate Epperjes continue exigitur ad scitum nostrum alibi locorum nunquam est exactum aut habitum. In cuius rei testimonium presentes sigillo nostre civitatis duximus consignandas. Datum Lewchovie, feria sexta proxima post diem beati Valentini martiris, anno Domini millesimo quingentesimo quarto.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 710.

892. 1504. február 19. (Kisszeben.)

Kisszeben város tanácsa Eperjes város tanácsa kérelmére bizonyoságlevelet állít ki arról, hogy a város vénei azt vallották, hogy az eperjesi vámhely emberemlékezet óta fennáll, annak jövedelmét I. Mátyás király adta a városnak, akinek halála után a vámhelyet Szapolyai István nádor foglalta el, s elfoglalva tartja a mai napig.

Nos iudex et iurati cives civitatis Czeben presentibus significantum duximus universis quibus expedit, quomodo prudentes et circumspecti cives civitatis Epperiesiensis nostri venerunt in presenciam summa instantia petentes testimonium super theoloneo in eadem civitate constituto, quid nobis an nostris senioribus de eodem scitum sit. Nos itaque attendentes ambitum communis iusticie ac petitiones iustas dictorum civium convocatis senioribus civitatis nostre eosdem iuris ordine exa-

minando de loco et exactione prefati tributi, qui sub fide ac conscientiis suis recognoverunt in hunc modum. Quia dictum theolonium quantum tenerit memoria eorum semper in civitate Epperiesiensi exactum fuisset, ymo tempore sernissimi quondam principis Mathie dicti cives idem theoloneum pro commodo et utilitate civitatis ipsorum exigi fecerunt. Cum itaque quondam rex Mathias debita solvisset nature, sepedictum theolonium per spectabilem ac magnificum dominum Steffanum de Zapolia palatinum regni huius occupatum est et hucusque tentum. Quod et nobis constat notumque est. In cuius rei evidens testimonium presentes sigillo nostre civitatis consignatas prenotatis iudici iuratisque civibus dicte civitatis Epperiesiensis duximus concendendum. Datum feria secunda post Dominicam Esto Mihi, anno Salutis millesimo quingentesimo quarto.

Papiroson, alul Kisszeben város fekete viaszba nyomott s papírral fedett nagyobb köriratos pecsétjével, melynek címerpaizsában Szent János dicsfénnnyel övezett feje látható. Levéltári száma: 711.

893. 1504. július 6. Eger.

Ferrarai Lardus Tádé, az egri püspökség kormányzója Eperjes város tanácsát 40 forintnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 711/b.

894. 1504. július 7. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király Eperjes város tanácsához. „Expositum extitit maiestati nostre in personis fidelium nostrorum circum-spectorum Andre Bagos et Emerici Bereczk dicti, alias concivium vestrorum, nunc vero inhabitatorum civitatis nostre Cassoviensis, qualiter vos superiori tempore dum iidem pro observanda libertate illa, quam nos pro relevamine eorum, quorum domus exuste erant, civitati ipsi ex gratia nostra concesseramus, instetissent, eosdem ob eiuscemodi ipsorum pro se et pro communitate ipsa susceptum laborem, ex quo videlicet in hoc sese voluntati vestre opposuissent, graviter persequentes e medio vestri exulassetis, bonis denique etiam et rebus eorum ipsos privassetis, cuius rei causa iidem exponentes iam ad civitatem nostram Cassoviensem moraturos etiam sese contulissent. Quarpropter . . . mandamus“, hogy ingó és ingatlan javaikat

nekik adják vissza és ha valami panaszuk van ellenük, azt „in presenciis iudicis et iuratorum civium dicte civitatis nostre Cas-soviensis pro antiqua consuetudine regni, sed et ipsius civitatis nostre iure mediante requirere debeat, vobisque iudicium et iustitia non deerit.“

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 712.

895. 1504. szeptember 23. (Eperjes.)

Harenbocken Orsolya asszony „coram venerabili viro domino Stephano altarista fraternitatis brasiatorum, necnon coram prudentibus et circumspectis viris Alberto Goder, Georgio Cleyn et Cristanno baccalario notario iuratis civibus“ végrendeletet alkot.

„In primis ad fabricam ecclesie parochialis legavit flores II.

Pro una tricesima decantanda, flor. III.

Ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi tunicam albam sine monilibus.

Ad fraternitatem gloriosissime Marie virginis den. Ic.

Ad fraternitatem sancte Katherine, flor. $\frac{1}{2}$.

Ad altare sancte Sophie similiter flor. $\frac{1}{2}$.

Domino Stephano supradicto den. Ic.

Domino Martino Corschner confessori suo den. 1c.“

Papiroson, alul két töredékes fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 713.

896. 1504.

Szécsi (Secii) Benedek, Péter pictor és Benedek mészáros esküdtek, továbbá Lekews Mihály és Cromkatus András szomszédok jelenlétében végrendeletet alkot.

„Item lego ad structuram sancti Nicolai ad ecclesiam parochialem fl. II.

Item lego pro Corpore Christi fl. II.“

Hártyán, oldalt két, fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 714.

897. 1505. január 6. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király Ferenc eperjesi polgár abbeli panaszára, hogy őt Benedek deák szintén eperjesi lakos „variis injuriis et

contumeliis intollerabilibus diffamasset, de quo idem exponens ut fertur, coram vobis legittimam fecit protestationem, non tamen ipse ob nonnullas suas legitimas allegationes dictum Benedictum coram vobis in ius trahere potuisset, nam quamvis idem Benedictus sepius medio tempore dicti exponentis iniustam moliretur captivitatem a vobis tamen iustitia vestra dicente, ut idem exponens ait: hactenus ab adversarii oppresione defensus est.“ Meghagyja tehát a város tanácsának, hogy ezen ügyben pártatlanul szolgáltsanak igazságot.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 715.

898. 1505. január 18. Eger.

Ferrarai Lardus Tádé, az egri püspökség kormányzója Eperjes város tanácsát 42 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs gemmás pecséttel. Levéltári száma: 715/a.

899. 1505. január 20. (Eperjes.)

Hancka Anna asszony eperjesi polgárnő Keresztély baccalaureus notarius és Cleyng György esküdtek előtt végrendeletet alkot.

(1½ frtot hagy „ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi.“)

Papiroson, papirossal fedett két pecsétje közül egyik elveszett. Levéltári száma: 716.

900. 1505. április 17. Sáros.

Bertóti Szaniszló, Perényi Imre sárosi főispán alispánja és a szolgabírák előtt Tordai Bálint és felesége Borbála Eperjes város tanácsát a sárosmegyei Salgó helységben lévő birtokrésznek 25 forintnyi zálogösszeg lefizetése ellenében való visszabocsátásáról nyugtatják.

Papiroson, kívül öt, részben töredékes, részben elveszett pecséttel. Levéltári száma: 717.

901. 1505. április 17. Sáros.

Bertóti Szaniszló, Perényi Imre sárosi főispán alispánja és a szolgabírák előtt Eperjes város tanácsa a sárosmegyei Salgó helységben Salgói Flórián László özvegyétől Dorottyától 25 forintért zálogba birt birtokrészt ugyanezen összegért László

unokájának, Kozma Bálint feleségének Borbálának visszabocsátja, s őt a mondott összeg lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott pecsétje közül kettő elveszett. Levéltári száma: 718.

902. 1505. május 7. (Eperjes.)

Cromcatusch András özvegye Dorottya „coram domino Petro arcium liberalium baccalaureo confessori scilicet suo, necnon coram prudentibus et circumspectis viris Benedicto lano et Cristanno baccalaureo iuratis civibus huius regie urbis“ végrendeletet alkot.

„In primis fassa est se pretextu domus in qua residet ecclesie sancti Nicolai obligari flor. IIII, qui de domo eadem postquam vendita fuerit solvi debent.

Deinde VII iugera terrarum arabilium in valle versus possessionem Sowar situata legavit ad tabulam divi Nicolai episcopi et confessoris.

Item tria iugera seminata unacum satis ad testudinem ecclesie hospitalensi, que iacent penes ortos.

Quinque iugera unacum seminata penes fontem Czerge iacentes ad altare s. Michaelis, Johannis et Sophie.

Tercium dimidium iugerum non longe *ab antiquo civitatis iudicio* iacentem unacum satis monachis ad Sowar pro legendis tricesimis.

Tunicam ipsius coloris brunatici ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi cum monilibus.

Mastrucam suam ad fraternitatem sutorum alias ad altare gloriose virginis.

Filie Georgii procuratoris fratris sui carnalis pronunc Bartphe existentis vaccas duas et duos porcos, similiter unam scutellam stanneam de minoribus et unum cantharum.

Mulieri Anne sue procuratrici pallium coloris flavei, quod similis diebus gestavit, ad ecclesiam parochialem in possessione Thoelczing flor. II, et ad ecclesiam in Capii similiter flor. II.

Pro legendis tricesimis in capella sancti regis Stephani, ipsis capellanis et domino Blasio flor. XII.

Confessori suo domino Petro specialiter flor. I.

Duo stamina panni coloris grisei pro vestitu pauperum, que comparari debent de grossis illis, quos habet.

Scolari Luce de domo postquam vendita fuerit et de 1½ brasio flor. III.

Demptis hiis florenis III domum et brasium quod habet legavit ad structuram ecclesie huius civitatis parochialis.

Quinquaginta ulnas tele albe ad tria altaria in capella sancti regis Stephani, de eadem tela ad Ostropatak ad faciendam unam albam centum ulnas tele crude pro vestitu pauperum hominum.“

Papiroson, alul három, fekete viaszba nyomott pecsét töredéke. Levéltári száma: 719.

903. 1505. május 12. (Tolcsva.)

Nemes György és Kékedi György (a másik oklevélben: Gergely) tolcsvai bírák és az esküdtek előtt Barthalyos Barabás a tolcsvai „Kwth patcha“ hegyen lévő szöllejét Eperjes város közönségének (képviselik: Brengiszeyn János, Gáspár kovács és Belsz Mihály esküdtek) eladja.

Alul, más írással ez a megjegyzés olvasható: „Item sigillatio harum fuit literarum in anno presenti millesimo quingentesimo cum sexto coram iudices istos utputa Johanne Seghyt, Paulo Demyén iuratique eiusdem anni Paulus Hungvari, Laurencius Fonda Martinus Olayios, Albertus Lwkws, qui tamen has *sigillo ligato* magis roborari fecerunt.“

Hártyán, alul selymen függő viasz pecsétel. Levéltári száma: 720.

904. 1505. május 12. Tolcsva.

Demjén tolcsvai lelkész „provisor egregii domini Martini de Ceke“, Nemes György és Kékedi Gergely tolcsvai bírák és az esküdtek előtt Nemes György bíró tolcsvai házát („unum predium sew domum“) Eperjes város közönségének (képviselik: Goder Albert és Belsz Mihály esküdtek) öt forintért eladja.

Alul, más írással a következő megjegyzés olvasható: „Item roboratio legis huius possessionis existit quo is Georgius Nemes eosdem dominos Epperiensenses reservare teneatur in spatio anni unius tribusque diebus adiunctis, tandem siquispiam ex heredibus vel successoribus huius predicti Georgii Nemes eosdem dominos sepefatos impedire vel molestare conaretur, extunc ante litis ingressum valorem sew existimationem dicte

domus deponere debeat sicque iure legitimeque procedat iuxta ritumque huius possessionis nostre. Sigillatio autem huius existit in anno millesimo quingentesimo sexto coram iudice Johanne Seghyd, Paulo Demyen aliosque iuratos videlicet Paulo Hungvari, Martino Olayos, Alberto Lokws, Laurencio Fonda...“

Hártyán, alul selymen függő viasz pecséttel. Levéltári száma: 721.

(A hibásan 1505. május 22-én kelt 722. levéltári számú oklevelet ld.: 1515. május 22. alatt.)

905. 1505. május 23. Eger.

Ferrarai Eardus Tádé egri kormányzó Eperjes városát 43 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 722/a.

906. 1505. május 31. Buda.

II. Ulászló király Kassa, Bártfa és Eperjes városok közönsége panaszára a somosi vámszedőknek meghagyja, hogy ezen városok polgáraitól vámot szedni s őket háborgatni még akkor se merjék, ha Somos helység határain kívül folytatnák útjukat.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 723. Ugyanennek másolata meg van Kassa város levéltárában.

907. 1505. augusztus 1. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király Eperjes város tanácsához. „Expositum extitit maiestati nostre in persona fidelis nostri circumspecti Jacobi lanificis, qualiter ipse superioribus annis, ante combustionem videlicet civitatis illius nostre, quendam domum istic in medio vestri a quodam nobile Nicolao Lyphay centum et vigin-tiquinque florenis comparasset, ex qua summa adhuc triginta septem flor. eidem obligaretur. Cum autem tempore premissae combustionis civitatis ipsius ipsa quoque domus funditus conflagrata fuisset, videns se idem exponens nimium ex hoc depauperatum esse summamque prescriptam triginta septem florenorum non posse prefato creditori suo exolvere, consilio et persuasione vestra indictus, licet eundem nobilem creditorem suum rogatum fecerit, ut aliquid ex ea summa relaxaret, ipse tamen id facere recusasset, quiquidem exponens, cum postea per vos, ut domum ipsam reedificaret astrictus fuisset, licet ipsam utcunque reedificari fecerit, vos tamen polliciti essetis et compromisissetis sub-

sidio decem florenorum ipsum exponentem pro huiusmodi restauratione domus sue ex censibus ipsius civitatis provisuros ex quo quidem subsidio pollicito hucusque preter duos florenos eidem non dedissetis. Nunc autem, cum idem exponens per prefatum nobilem in dies pro exolutione premissa debitorum molestetur, supplicavit nobis humiliter, ut ipsum interim, quoad huiusmodi subsidium pollicitum per vos restituetur, domumque ipsam in toto restaurare poterit impediri per prefatum nobilem non permitteremus“, meghagyja tehát, hogy ezen idő alatt az illető nemes által Jakabot sem személyében, sem javaiban háborgatni ne engedjék.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 724.

908. 1505. október 23. Bécs.

Payr Jobst bécsi karmelita prior és magyarországi vikárius levele Eperjes város tanácsához („den . . . *Burgermaister*, richter unnd ratt det Statt Epperies“), melyben az Eperjes város tanácsa és az itteni karmelita prior közt fennforgó viszály tárgyában ír.

Papiroson, kívül papirossal fedett fekete viaszba nyomott zárópecséttel. Levéltári száma: 725.

909. 1506. február 16. Kassa.

Kassa város tanácsának levele Bártfa város tanácsához, melyben véleményét nyilvánítja „czw besuchen von wegen der mawten etc. dy anderen wmbilige Stuel, alz nemlich Zemplin wwnd Abbawywar.“

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 725/a.

910. 1506. február 25. Kiszzeben.

Kiszzeben város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben egy a király által hozzájuk küldött levél tárgyában ír.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 725/b.

911. 1506. március 18. Nesa.

Ráskai Balázs tárnokmester levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy a Szent György nap utáni tizenkettedik napon tartandó tárnoki székre ülnökeiket küldjék el.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 725/c.

912. 1506. március 19. Bécs.

Fortis János „arcium et sacre theologie doctor“ és karmelita prior provinciális levele Eperjes város tanácsához, melyben a köztük és az eperjesi karmelita prior közt fenforgó viszályról s annak békés elintézéséről ír.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 726.

Kiadta: Wagner: Dipl. Sáros. 543. lap.

913. 1506. március 21. (Kassa.)

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy előttük Banck János krakkói polgár megjelenvén, előadta, hogy egy bizonyos határnapra Eperjesen nem jelenhetett meg, mert a kassai harmincados feltartóztatta, hogy azonban „seyne sach aber seyn recht nicht vorloren haben moecht“, kérelmére megidézték „Istwan dyack“ kassai harmincadost, aki igazolta, hogy Jánost tényleg néhány napig, míg bizonyos dologban meg nem egyeztek, Kassáról el nem eresztette.

Papiroson, záró pecséttel. Levéltári száma: 726/a.

914. 1506. március 25. Bécs.

Fortis János „arcium et sacre theologie professor“, karmelita prior provinciális levele Eperjes város tanácsához, melyben örömet fejezi ki, hogy a békét az eperjesi parral megkötötték s egyben a tanácsot több dologra figyelmezteti.

Papiroson, kívül papirossal fedett szép záró pecséttel. Levéltári száma: 727.

Kiadta: Wagner: Dipl. Sáros. 544. lap.

915. 1506. április 7. (Eperjes.)

Corczolasch Mátyás özvegye Erzsébet asszony „coram venerabili Petro artium liberalium baccalaureo, confessori suo, necnon coram sagacibus ac circumspectis viris domino Petro *pictore* et Cristanno baccalaureo alias notario“ végrendeletet alkot.

„Preterea fassa est Stephanum pannirasorem ei obligari den. Ilc, quos eidem mutuo dedisset et praetextu cuiusdam cathene den. Ic eidem Stephano pannirasori conduxisset suum horreum pro den. Ilc, ad quod horreum fruges civitatis imponere misit.

Georgio Calmar fassa est se vendidisse allodium suum

pro florenis XL. In *mercipotu* solvisset florenos VIII, qui deinde singulis annis dominica Oculi per flor. VIII solvere tenebitur usque ad finalem solutionem.

Sequitur series testamenti.

- Ex pecuniis, quas prefatus Georgius Calmar ratione alodii empti solvere tenetur fl. VI. imprimis dandos legavit ad tabulam beate virginis hospitalensis.
- Ex premissis debitis florenos IIII legavit ad fabricam ecclesie civitatis huius parochialis.
- Ex debitis eisdem dominis capellanis den. IIIc pro tricesimis sive decantandis aut legendis.
- Omnia monilia sua duos scilicet paria fibularum, XV nodulos, duos aureos annulos cum cingulo argenteo legavit ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi.
- Quedam sutrix Nicolai sutoris de Cassovia impignorasset ei duas magnas fibulas pallei pro denariis IIIc, ex hac pecunia relaxavit ei denarios L, den. IIIc $\frac{1}{2}$ solvere tenetur, quos similiter legavit dominis capellanis pro canendis aut legendis tricesimis, secundum quod voluerint.
- Item illos denarios IIc, quos Stephanus pannirasor ei ratione horrei obligatur, legavit ad tabulam sancti Nicolai.
- Domino Stephano ad sanctum Leonardum unum cossinum oblongum cum supraductura et unum linteamen domino Blasio.
- Magistro concionatori Jacobo unum linteamen cum cantaro stanneo trium quartalium.
- Mulieri Agneti et puelli (igy!) Hedvigi in hospitali moram habentibus unam plumaticam absque supraductura.
- Pallium ipsius brunaticum unacum monilibus legavit ad altare sancte Katherine, alias ad fraternitatem pellificum. Ad fraternitatem sutorum den. Ic.
- Unam tecturam ad altare sancte Sophie.
- Ad structuram ecclesie hospitalensis fundum domus sue *exustam* (igy!).
- Reliqua debita omnia legavit ad structuram ecclesie parochialis.

Postremo ex annotatis debitis pro animarum balneo legavit florenos II.“

Papiroson, három rányomott pecsétje elveszett. Levéltári száma: 728.

916. 1506. április 30. Sáros.

Bertóti Szaniszló Perényi Imre nádor és abauji főispán sárosi alispánja és a szolgabírák előtt Sóvári Sós Péter és Salgói Pál deák özvegye Anna elismerik, hogy az eperjesi tanács bizonyos salgói szántóföldet Anna asszonynak visszabocsátott.

Papiroson, kívül öt rányomott viaszpecsétje közül csak egy van meg. Levéltári száma: 729.

917. 1506. május 24. Buda.

II. Ulászló király Gergellakai Buzlai Mózes végintézkedését, melynélfogva a sárosmegyei Gergellaka helységben lévő birtokrészét az eperjesi szegényházban alapított boldogságos Szűz Mária egyháznak és a szegényháznak hagyta, megerősíti.

Alul: Coram magistro Francisco de Marocha.

Hártyán, alul selymen függő viasz pecséttel. Levéltári száma: 730.

Kiadta: Wagner: Dipl. Sáros. 242. lap.

918. 1506. május 24. Buda.

Ráskay Balázs tárnokmester levele Eperjes város tanácsához. Miután János kőfaragó (Johannes Stainmecz) és Welsz Mihály a tárnoki székre küldött eperjesi ülnökök a tárnokmesterek járó salláriumot kifizették, őket erről nyugtatja.

Papiroson, záró pecséttel. Levéltári száma: 730/a.

919. 1506. május 24. Buda.

Bathyányi Benedek királyi kincstárnok az eperjesieket száz forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul rányomott pecsétje elveszett. Levéltári száma: 731.

920. 1506. július 27. A Moson melletti táborban. „Datum in descensu exercitus in campo possessionis Moson.“

Perényi Imre nádor, Szapolyai János szepesi comes és Somi Józsa temesi főispán levele Borsod vármegye közönségéhez, melyben írják, hogy a székesfejérvári országgyűlés határozata értelmében „nos contra Alemanos, qui regnum hoc hostiliter quodam modo intraverant electi fuimus“, azonban a németekkel helyre állván a béke, a vármegye hadi népét (gentes vestras) visszaküldik azzal, hogy ha szolgálataikért még

valami járandósággal tartoznának, azt a katonáknak fizessék meg.

Megcsonkított papiroson, melyről a zárópecsétek elvesztek. Hátlapján kezesek névsora. Levéltári száma: 731/a.

921. 1506. október 3. (Eperjes.)

Fixelné Klára asszony eperjesi polgárnő, gyóntatója, Corschner Márton, továbbá Fleyscher Benedek és Keresztély baccalaureus notarius, esküdtek előtt végrendeletet alkot.

„Domum suam vendidisse Gallo tubicinatori pro florenis XIII.“

A neki járó pénzekből, „ex ista pecunia imprimis legavit ad fraternitatem Corporis Christi florenos III et florenos 1½ pro uno stamine panni ad vestiendum pauperes, solvit fl. 1.

Tunicam rubeam legavit ad fraternitatem sutorum.

Vestimenta tamen illa debent dividi pauperibus.

Postremo suum viridum pallium legavit ad frataernitatem sancte Katherine.

Unum cantarum ad quem pinta intrat et unam mediam domino concionatori, uti pro ea in ambona Deum oraret, vendi debent.“

Gyóntatója, Corschner Márton 100 dénárt kapott.

„Anno 1508. solvit capellanis pro una tricesima denarios 1c.“

Papiroson, alul két, fekete viaszba nyomott pecsét helye. Levéltári száma: 732.

922. 1506. október 8. Sáros.

Bertóti Szaniszló, Perényi Imre nádor és abaujvári főispán alispánja és a sárosi szolgabírák előtt Eneskei Zsigmond szolgabíró bevallja, hogy Eperjes város tanácsának kérelmére vizsgálatot tartott Sóváron Iffw István és Simon sóvári jobbágyok ügyében, akiket uruk, Sóvári Sós Péter szabad költözködési engedélyük dacára, több részletesen felsorolt ok miatt nem akar Eperjesre eresztetni, mert állítása szerint a kissárosi erdőben hat fát lopva kivágtak, s midőn az itteni lakosok őket ezért kérdőre vonták, „dixerunt quod dominus Petrus Sosz de Sowar fecisset ipsos ducere lingna (így!) ad edificium ecclesie beati Stephani regis ad Sowar et postmodum ipsi predicta sex

lingna (így!) in civitate Epperies vendiderunt“ és a kissárosiak azután Sós Péternek elmondták az egész esetet. Erre Sós Péter kijelenti, hogy ő ezeket a jobbágyokat csak akkor ereszti el, ha egy héten belül a nevezett egyháznak fákat szállítanak. Iffw Lukácsot, aki szintén Eperjesre akart költözködni, Sós Péter szintén nem eresztette el, ezért a nevezett István és Simon jót álltak azon kötelezettséget illetőleg, hogy telkén házat fog építeni, ezt azonban a mai napig nem tette meg.

Papíroson, kívül rányomott pecsétjei közül csak egy van meg. Levéltári száma: 733.

923. 1506. október 30. Buda.

II. Ulászló király a szepesi káptalanhoz. „Dicitur nobis in persona honorabilis magistri Balthazaris rectoris hospitalis beate Marie virginis in civitate nostra Eperyes vocata fundati, quomodo ipse in dominium totalium portionum possessionarium magnifici Moysis Bwzlai de Gergellaka magistri curire nostre et egregii condam Nicolai fratris eiusdem carnalis in possessione Gergellaka predicta in comitatu de Saros existentium habitarum, ipsum exponentem ac predictam ecclesiam beate Marie virginis in dicto hospitali fundatam consequenterque ipsum hospitale ac pauperes in eodem degentes legitime vellēt introire“, meghagyja tehát, hogy Balázs rectort a nevezett ingatlanokba iktassa be.

Átírja a szepesi káptalan 1506. december 27-én kelt jelentésében. Levéltári száma: 734.

924. 1506. december 18. (Eperjes.)

Kleyn György eperjesi bíró és a tanács kiadják az eperjesi sörfőző czéh szabályait.

In dem Name der hochgelobten und ongeteylten Drayfaldckait des Vaters des Swnes und des hayligen Gaystes amen. Noch dem als den von manchen Iaren vil allerdurchleuchtigiste und hochgeborene kkoenig dyszes woledlen kkoenig Reichs von Hungeren swenderlich und dysze erbare Stadt Eperies czwoeschen anderen koeniclichen frayen Steten begnodt und mit mancherley fraytumb und gerechtikayten noch inhalt der privilegien auszgesaczt haben dar durch dysze Stadt als und andere koenicliche Stete am folcke an hantwerckslewten und czechen gerechtikaiten mit merung des gemeynen nwczes alle czeit czwnemen moechte, haben wyr Georg Cleyn Richter, Hannes Brengiszeyn, Benedic Fleyscher, Gaspar Schmid, Cris-

tannus Baccalaureus, Michel Belsz, Piter *Moler*, Barthus Czausz, Hannes Hutter, Georg Cromer, Andres Schnayder, Thoenis Schmid und Thoenis Froelich Rathmanne der genanthen Stadt Epperies swenderlichen und mit vleys betracht soelcher loeblichen fraytumb und aussaczung bey unseren geczayten (als und unsere Veter seliges gedechtnisz gethon haben) noch czw kommen. Daruemb wyr iczt genanther Richter und Rathmanne der bemelten Stadt Epperies bekennen offenlich czw vor und thwen konth mit dyszem unserem brief allen und iczlichen kegenwertigen und auch czwkoemftigen dy yn sehen, horen ader leszen, das vor unsers Rathes kegenwertikait erschinen sint dy erbaren Steffen gewantscherer, Nicles *Steynmecz*, *Albirt Goder* und Hannes Spariszgelt Czeh Mayster, yn namen und person aller Brweder der Melczer Czeche alhy fwerb brocht haben yn der weysz: wy wol das dy iczt genanthe Melczer Czeche bey dysz koeniclichen frayen Stadt vor alten geczaythen bas do her alle czeit aufrichtig und oerdenclich bey dem altar des hayligen Crewczes yn dysz Stadt Tpharkvrchen czw lob Got dem almechtigen und dem hayligen Crewcze gehalten ist, idoch wer es yn und brwederen onauszsprechlichen schwer, das dy selben artickel, welcher sy noch loeblicher ordnung und gewonhait gebraucht hetten, briflich und Sigelhaftig nicht weren bestetiget, und haben uns on onderlosz yn hycziger begyr fleysig und demweticlichen gebeten yn dy nemlichen artickel mit yren puncten und steckleyn durch fridsamer rwe und eyntracht czweschen yn groentlich und briflich geruchten czwbestetigen, darweber so haben wyr uns foste bekemert und betracht, als wyr den von rechtes wegen schuldig czw thwen seyn, hernocher auch mit czaitigem und eyntrechtigen Rath und vorwelung der eldesten und der ganczen gemeyn erkant haben, das soelche yre beth und werbung vil mer loeblicher und wol willich den streflich ader schedlich wer der durch der dinst Gotis und des hayligen Crewczes on yrkeyne yrrung czweschen den brwederen alle czeit gemert und geerwirdiget mechte werden, haben wyr yre werbung und czemliche begyr noch willikait der bethe nicht wellen vorachten, sunder dy bemelte loebliche Czeche und Bruderschaft yn craft dysz hernider geschriben artickel mit allen clauselen und puncten ader stoecken aufnehmen bestetigen orden und stiften und auch groentlich

auszseczen: hinfer auch czw eyner gerechtikait yn mit geben und vorlayen, worhaftig mitgeben und vorlayen, durch sy vorderlich und durch alle yre nochkoemmling onvorrecklich und ewiglich czwhaldenn, darnoch sich eyn iczlicher egenlich wisse czwregiren was er hynfer yn dysz czeche vobringen ader lassen sal und mayden. *Czwm ersten*, welcher erbarer der yn dysze loebliche Bruderschaft ader Czeche treten und dy aufnehmen wil, der sal bey dysz koeniclichen erbaren Stadt gesessen seyn, darczwy seyn kontschafft brieffe der worhayt noch loeblicher gewonheit von wannen er bwertig und das er eelichen gebaren sey aufrichticlichen, und wy er sich gehalten hab, niderlegen sal. So er das verderlich vor dem erbaren Rath, hernoher auch vor dysz Czeche wirth gethan haben, als denne sal er noch alter loeblicher gewonhait und auszsaczung dysz Czechen und czw merung Gotis dinst und des hochwirdigen hayligen Crewces XII gulden niderlegen und also hernoher aufgenommen sal werden.

Weyter haben wyr gestift und geordent, das an iczlicher der dysz Czechen gerechtikait hot und braucht, der sal alle nochfolgende quatemper den. II yn der czait des eynanges der brweder eynlegen bay der geharsamkait und busse, so aber yrkeyner dy nemlichen den. II eyn ganczes jar rwemher nicht vorsagte eynczwlegen man ader witbe, dy vorliszen allenthalben dy czeche.

Hy bey ist swenderlich und egen czw mercken, das an iczlicher Melcher ader byr brayer sal secke haben drithalb elen lang und eyner elen und hant breth, und nicht lenger ader breter on der der busse noch erkentnisz der Czech Mayster, welcher aber nicht hot an egen Melczhausz ader eyn besunder teyl mit anderen, der sal das Malcz kauffen yn den Stadt Mwelen ader von den dy besondere und eygene Melczhaysz haben und mit nicht yn gemitten ader frenden Melcz hayseren malcz machen sal, und so yrkeyner anderswo byr brayet und nicht an eygen ader besunder brayhawsz het, als den sal er das byr yn seyn hausz tragen ausz cswschencken und czw vorkauffen noch seynen besten und nicht wo er ysz gebrawen hot, ader yn yrkeynen anderen hawsze.*)

*) Ide, a következő mondat elé más írással a „sal nix“ szavak betoldva.

Item wer an den Sonobent ader an anderen fayerobenthen yn dy Mwelen malcz let fweren, das sal geschen vor der fesper und nicht darnoch, und so es mit den malen, bas noch der fesper vorspetiget wirt, der sal es mit nicht erhayn fweren den an den montag, bey der busse czechen marck und verlisung der Czeche sinttemmol dy mutter Gotis mit allen auszerwelten yn den ebigen hymmelreich ken unserem herrenn Cristo Ihesu on onderlesz unserer besonderer vorbitteren und vorsinieren ist, sol und wyr sy und alle Gotis hayligen an yrem hayligen obent und tage erwirdigen und alle czeit vor augen haben. Swenderlich auch am Sontag ader an ander fayertagen das gancze jar rwemher swelchen malcz fwren yn dy Mwelen oder rausher mit nicht geschen sal, und auch nicht czw malen, bey der busse vor II gulden wax, hynfwer auch ken fayer an yrkeynen fayertag onder gemacht sal werden vor mitter nacht, es say den darnoch von der iczt bemelten ursache wegen, bey der abgenanthen busse und geharsamkait der Czeche.**)

Wber das haben wyr gestift und geordnet, das an iczlicher byr brayer sal nicht mer den eyn mol czw vyr wochen brayen, bey der vorlisung der Czeche und seynen braytag yn den nemlichen fyr wochen gar eben und egen mercken sal, of das daser nicht ee bray den der selbe kempt es sey den das yn do von gemeyne fayertage abdrengen, so mag er an tag oder czwyne derfwer anheben mit lobe der Czech Mayster, idoch sal er auf seynen fwerigen bray tag kommen und den selben hernoher behalden.

Item am obent der hayligen Cristfayertagen, Wsteren und Tphingsten sal nimancz byr brayen, es say den czwen ader dray tage derfwer, onder der busse II gulden wax, darnoch sal er wider auf seynen bemoempton bray tag treten und derbey bleyben.

Item an iczlicher der dysze loebliche Czeche (als oben bestempt ist) erworben hot, und byr brayet, der sal das gancze jar wemb ewserthalben***) der fraytumb von keynem anderen der auch yn der Czeche und eyn schenck ist byr kauffen und auszschencken auszgenommen dy czeit beyder fraytumb der hayligen Drayfaldikayt und sint Lloerincz, yn welcher sy des

**) Itt más kézzel ez a megjegyzés olvasható: „bis do her“.

***) Az eredetiben az Item-től kezdve egészen eddig aláhúzva.

fray swellen seyn und auch dy dohalbe Czeche haben, sunder keyn ander der do nicht hot dysze erbare Czeche.

Item an iczliches eeliches kint knab ader dyren das sich fremlich und aufrichtiglichen helt, welches elderen dysze Czeche erberlich erwarben und gebraucht haben, dy mwegen und swellen halbe Czeche haben, bey den leben yrer elderen und auch noch der vorscheydung von dysz vorgenclichen werled, so den czwo personen czwsamen quemen, welcher elderen beyder sampt dysze erbare Czeche haben, und sich noch ausszszaczung der hayligen Roemischen und Cristlichen Kyrchen czw der ee nemen, dy swellen beydenthallen (von genissung megen yrer elderen bey dem leben und erbung noch dem tode) alle czeit gancze Czeche haben, so aber eyn teyl der elderen halbe Czeche het und nicht das andere, als den mwegen sy nicht den aleyn halbe Czeche haben, und dy andere helfte swellen sy gewinnen. Idoch hy bey swellen sy vorderlich wissen und gar egen mercken, das soelche noch dem tode yrer elderen alle quatemper yerlich sain andere Brweder vorpflicht seyn czwthwn: yn der czait des eynganges eynen tphenig eyn swellen legen, anders so es yn eynen jare nicht gescheg, vorlyren sy (alsoben und anderen brwederen bestempt. ist) dysze Czeche.

Item an iczlicher witman der mit seyner fwerigen hauszfrauen gancze Czeche gehat hot, so er sich noch yrem vorschayden mit eyner anderen dy do keyn teyl dysz Czeche hot voranderte, der sal willig und alle czeit bey ganczer Czeche behalden werden, sonder nicht a witbe, dy noch yres herrenn todt an anderen nem der und keyn teyl het dysz Czeche, er sal sy halp gewinnen. Welcher aber an erbare dyren ader fraw czw der ee nem, dy halbe Czeche het und er selbest nicht, und dy andere helfte hynfwer auch nicht vorsargte aufczwnemen und czwgewynnen, als den noch yrem tode vorlaist er dy halbe Czeche und mag der selben weyter nicht gewissen weber das haben wyr geordnet, welcher erbar gesel von larnung wegen konst und gutter sitten wanderte und also an etlich iar wy lang es wer auszblib und hernoher onvorändert erheym quem, der vorleust nicht halbe Czeche dy er von wegen seyner elderen hot, aleyn so er sich anderswo und nicht yn dysz koeniclichen Stadt voranderte, und sich also hernoher yn dysze erbare Stadt fwegte, als der vorlyr er dy nemliche halbe Czeche. Wÿr

haben auch bey gutten gewissen erkant, das so yrkeyn swelcher wer der dysze Czeche alhy wonende hot, und hernocher of eyn darf czweg, malcz czw machen, dorausz byr czw brayen, a soelcher vorleust allenthalben dy Czeche, und ab er herwiderruemb czw dysz Stadt wesens halben quem, so sal er dy Czeche von newes an (noch inhalt der abgenanthen artickel) gewinnen, e das er sich erbarlich und fremlich noch seynen abschayden von der Stadt gehalten hab.

Item kayner sal weber acht****) secke malcz yn dy Mwele czw eynen gebrayd byr schicken, welcher wyder dyszes unsz gemecht thwn und erfonden wirt, seyn busse ist vor dray gulden wax.

Item keyner yn dysz loeblichen bruderschaft sal Burckgroeffen ader auf doerffer von yrem getreyde malcz machen, noch keyn byr brayen, welcher das yn frewel thet und also erfonden wyrd, der sal on alle baremherczikait und genad dysze Czeche von newes an gewinnen, es say den es gescheg durch treflicher ursache willen mit lob der herrenn des Rathes und der Czech Mayster.

Item welcher ausz dysz Czeche mit eynem anderen gemeynschaft het malcz czw machen, und byr brayen, welcher nicht het dysze Czeche eyn soelcher czw eyner genugsamen strofung und exempel allen anderen Brwederen sal vorlaren haben dy Czeche. Nymancz sal auch yn fyr wochen weber eyn malcz fray seyn czw vorkauffen onder der busse.

Item an iczlicher der yn dysz Czeche ist und machen wyrd girsten malcz eynen anderen wemb gelt, der dysze Czeche nicht hot erlanget ader Edellewthen, der vorleust auch dy Czeche, sunder es sal aleyn fray seyn czw machen eyn kwebel wemb das andere, idoch mit lob der herrenn des Rathes und der Czech Mayster.

Item keyn frender mencz sal frend malcz yn dy Stadt brengen byr dorausz czw brayen und weck czw fyren, ausgenommen yn der czait der tayerung der fwer wyrt seyn czw seyner czait Richter und buerger und dy Czech Mayster.

Es ist auch wol willich czemlich und oerdenlich, das keyner das anderen fasz nemen sal, es gescheg wo es wer, es say den mit wissen des ist, und auch nicht eynes anderen czaychen

****) Az „acht“ fölé más kézzel egy „5“-ös írva.

do von abschnayden, ader an newen boden nicht eynseczen sol, on der der busse der vorlisung der bruderschaft, wentwo ruemb dy natwerliche und gemeyne gerechtikait wil und l rnet den mentschen eynen iczlichen das seyne czwlossen was yn nicht angehoert, und welcher des anderen fasz yn seyn hawsz eynnimpt mit wissen und nicht seyn wer, der sal vorfallen seyn eyn halb tphont wax.

Item welcher bruder nicht quem czwm kerczen machen vor Gotis Leichnames tag zw swenderlichen lob und erwirdigung des hochwirdigen und waren laichnames unsers herrenn Cristi Iesu, als und yn anderen erbaren Czechen yn der ganzen Cristenhait a loebliche ordnung und gewonhait ist, der sal sich ontschuldigen und dorausz frayen mit eynen halben tphont wax, ader des a genungsame und bewayszliche ursache geben warwemb er sich darczw nicht hot mwegen fwegen.

Czwm leczten haben wyr gestift und eyntrechtig beschloesen, wer merczen brayen wil der mag des machen eyn mol also vil als er wil, und auch weiczens, sunder aleyn auf seynem be-nwmpten und gesaczten braytag nicht ee, den merczen yn der czeit beyder fraytumb, als auf dy haylige Drayfaldikait und sint Lloerincz auszczuschencken swest nicht, sunder er sal nicht an weyczen czeyger der neben haben, onder der busse noch erkentnisz der Czech Mayster swelche czw strofen.

Geschen und geben am fraytag noch dem tage der hayligen Lucie Iunckfrawen, mit anhangendem Sigel unsz Stadt dem groesten, im Iare Cristi Iesu unser seligmachers und yrloesers tausint fwemfhundert und yn dem sexten. Wem ere und lob yn ewige ewikaythen. Amen.

Eredetije hártján, alul a városnak selymen függő viasz pecsétjével. Levéltári száma: 733/a.

925. 1506. december 27.

A szepesi káptalan II. Ulászló király 1506. október 30-án *Budán* kelt iktatóparancsára jelenti, hogy Boldizsárt, az eperjesi szegényház előljáróját, továbbá az ugyanitt alapított boldogságos Szűz Mária egyházat és szegényházat a Gergellaka sárosmegyei helységben lévő birtokrészekbe ellentmondás nélkül beiktatta.

Hártján, alul selymen függő viasz pecséttel. Levéltári száma: 734.

926. 1507. január 24. Eger vára.

Ferrarai Lardus Tádé, az egri püspökség kormányzója Eperjes városát 43 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 734/a.

927. 1507. február 8.

A jászai konvent előtt Salgói György fia László gönczi pálos szerzetes a sárosmegyei Salgó birtokot a szepesi káptalannak adományozza.

Atírja II. Ulászló király 1507. március 23-án Budán kelt oklevelében. Levéltári száma: 754.

928. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Bernát mészáros, Melczer Péter, János „peliator“, Calmar György, András szabó, Goder Albert és Pál szücs eperjesi esküdtek, továbbá, Mészáros Péter, Czwff Márton, Perlen János, Scharer István, Schnayder András, Grichner Miklós, Benedek deák és Mihály szabó „*ex centum viris de eadem civitate Eperies*“ kérelmére tanuvalloimást tartatnak Fisi János ellen, aki a somosi vámon Eperjes város egész közönségét gyalázta és sértegette.

Papiroson, kívül öt, részben töredékes pecséttel. Levéltári száma: 735.

929. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. András szabó eperjesi esküdt kérelmére a fenti ügyben jár el.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott, részben töredékes pecséttel. Levéltári száma: 736.

930. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Benedek deák eperjesi külső tanács-tag kérelmére ugyanazon ügyben, mint fent, jár el.

Papiroson, öt viasz pecséttel. Levéltári száma: 737.

931. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Bernát mészáros eperjesi esküdt kérelmére a fenti ügyben jár el.

Papiroson, kívül öt rányomott viasz pecsétje közül kettő elveszett. Levéltári száma: 738.

932. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Calmar György eperjesi esküdt kérelmére a fenti ügyben jár el.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott, részben töredékes pecséttel. Levéltári száma: 739.

933. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Czeff Márton eperjesi centumvir („ex centum viris de civitate Eperies“) kérelmére a fenti ügyben jár el.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 740.

934. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Goder Albert eperjesi esküdt kérelmére a fenti ügyben jár el.

Papiroson, öt viaszba nyomott pecsétje közül egy elveszett. Levéltári száma: 741.

935. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Grechner Miklós eperjesi külső tanácsstag kérelmére a fenti ügyben jár el.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 742.

936. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. János „peliator“ (helyesen: pileator) eperjesi esküdt kérelmére a fenti ügyben jár el.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott pecsétje közül egy elveszett. Levéltári száma: 743.

937. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Mihály szabó eperjesi centum vir kérelmére a fenti ügyben jár el.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 744.

938. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Pál szücs eperjesi esküdt kérelmére eljár a várost sértegető Fisi János ellen, s kihallgattatja Fazeakas Mihály és társai eperjesi polgárokat.

Nos Stanislaus de Bertholth vicecomes spectabilis et magnifici domini Emerici de Peren comitis perpetui comitatus Abwy wariensis et regni Hungarie palatini necnon iudices nobilium comitatus de Saros, damus pro memoria, quod cum nos ad condigne petitionis instantiam circumspecti Pauli pellificis iurati

civis de Eperies, duos ex nobis de sede nostra iudiciaria, puta nobiles Andream Borzvai de Salgo et Sigismundum de Eneske iudices nobilium sedis nostre iudicarie et in persona comitis nobilem Georgium de Eneske ad inquisitionem faciendam transmissemus, qui tandem exinde ad nos reversi, nobis in sede nostra iudiciaria fideliter retullerunt in hunc modum, quod ipsi feria sexta proxima ante purificationis beate Marie virginis accessissent ad civitatem Eperies, ibique ab omnibus quibus decens et opportunum fuisset ignobilibus, probi et honesti conditionis hominibus ad fidem eorum Deo debitam singulos seorsim, et singillatim inquirendo, talem de premissis omnimodam scire et experiri potuissent certitudinis veritatem, quorumquidem testium attestaciones sic modo continentur. Item circumspecti Michael Fazekas, Cristanus Geberth et Mathias Gewrik de Eperies uno modo et unanimiter fassi sunt in hunc modum: Quod in festo Sancti Valentini martiris anno scilicet transacto preterito, dum ipsi ad theolonium in Somos exigi solitum venissent, intrassent ad nobilem Johannem de Fys petendo eundem, quod ipsos a solutione theoloni sew tributi liberos permitteret, quia ipsi essent de civitate Eperies et libertatem haberent eundi per tributum. Tunc prefatus Johannes Fisy dixisset; Vadatis, vos omnes estis filii meretrices et traditores et etiam omnes iurati cives ac tota communitas de civitate Eperies sunt traditores et filii meretrices, et eandem econverso idem Johannes Fisy ad prefatos Michaellem Fazekas, Cristanum Geberth et Mathiam Gewryk dixisset. Sartivi vobis capucium, iam poteritis transire. Item Mathias Czontos et Paulus Sygen de eadem Eperies uno modo et unanimiter fassi sunt in hunc modum, ut ipsi auditu audivissent, a prefatis Michaelle Fazekas Cristano Geberth et Mathie Gewdyk et (ut) etiam ipsi idem Michael Fazekas, Cristanus Geberth et Mathias Gewryk ipsis protestationem fecissent, quod prefatus Johannes de Fis omnes iuratos cives ac totam communitatem de civitate Eperies traditores et filios meretrices fore vitoperasset, potencia ipsius mediante, vigore et testimonio presetium literarum nostrarum mediante. Datum in opido Saros feria quinta proxima post festum beate Scolastice virginis, anno 150 septimo.

Kivül: Pro circumspecto Paulo pellifici, iurato civi de Eperies contra nobilem Johannem de Fis — Inquisitoria.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 745.

939. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Perlen János eperjesi külső tanács-
tag kérelmére a fenti ügyben eljár.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 746.

940. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Mészáros Péter eperjesi külső ta-
nácsstag kérelmére a fenti ügyben eljár.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 747.

941. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Péter serfőző eperjesi esküdt kérel-
mére a fenti ügyben eljár.

Papiroson, kívül öt viaszba nyomott pecsétje közül egy elveszett.
Levéltári száma: 748.

942. 1507. február 11. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Scherer István eperjesi külső ta-
nácsstag kérelmére a fenti ügyben eljár.

Papiroson, öt pecsétje közül kettő elveszett. Levéltári száma: 749.

943. 1507. március 4. Sáros.

Bertóti Szaniszló sárosi alispán a négy szolgabíró előtt
Benedek deák „ex centum viris de civitate Eperies“ ügyvédje
Kozma Bálint útján panaszt emel Fisi János és felesége Margit
ellen, mert őt Fisi „traditorem et filium meretricis fore vitupe-
rasset“, mire Fisi ügyvédje Ternyei György „ad responden-
dum“ terminust kért, amit meg is kapott.

Papiroson, kívül öt rányomott viasz pecsétje közül egy elveszett,
a többi töredékes. Levéltári száma: 750.

944. 1507. március 9. (Eperjes.)

Barlabás eperjesi polgár végrendelete.

Anno Cristiano 1507, feria tertia post dominicam. Oculi,
providus Barlabasch obtento prius favore iudicis secun-
dum liberarum civitatum consvetudinem in hoc inclito
regno coram prudentibus ac circumspectis viris Cris-
tanno Czibner, Georgio Cromer necnon coram Alberto
Goder iuratis civibus, ultimam voluntatem suam, eo ut
infrascripto sequitur, conclusit modo.

Imprimis fassus est, quod maritus quondam prioris uxoris
sue Sophie, Simon Soecz ad ecclesiam huius civitatis

parochialem testamentaliter legasset certas pecunias, sed ignoraret si florenos X, aut XX; florenos X solvisset tempore Ladislai Schewczlich iudicis, quos cum in capitolio deposuisset, dixisset sibi prefatus Ladislaus Schewczlich: Domine Barla, vos adhuc fl. X obligamini. Ideo commisit perspicere testamentum dicti Simonis Soecz, in quo si flor. XX. scripti sunt, extunc adhuc flor. X ecclesie solvere tēneretur.

Cetērum fassus est, quomodo Benedicto literato ratione panni a suo peredecessore Georgio Grinwalt recepto obligaretur in summa den. LXXVI, et ratione certorum iugerum similiter ab eodem Georgio Grinwalt receptorum den. IIc. solvit.

Item ecclesie hospitalensi florenos $V\frac{1}{2}$, quos ab eadem ecclesia mutuo recepisset dum fuit vitricus.

Item fassus est, quomodo Michaeli Stropkay vendidisset suam partem brasiatorii flor. VI in hoc ei solvisset den. Ic LXXX, ex hiis debitis adhuc extantibus dicto Michaeli Stropkay ex eo, quod ipsum in infirmitate in domum suam recepisset, relaxavit den. L.

Deinde fassus est, quomodo domine Halaruschin obligaretur den. Ic III, aput quem pro pignore sunt scutelle stannee III maioris valoris existentes.

Segnitur series testamenti.

De domo sua, postquam vendita fuerit imprimis solvi debent prenotata debita ecclesie parochiali, insuper floreni II, quos de novo pro structura illac legavit, deinde alia solvi debent debita.

Residua pecunia, que de domo manserit, debet in toto dare monachis in Sogar.

Octo cantharos stanneos et duas scutellas stanneas, item tres plumaticas, unum pulvinar, duos cossinos, quinque linteamina et unum mensale legavit pro sua sepultura, ex hiis tamen vestimentis commisit ipsis testamentariis si moriretur aliquid dandum Appolonie, si quicquam residuum fuerit.

Postremo tunicam suam brunaticam et peliceam legavit hospiti suo Michaeli Stropkay tenendam.

(L. S. — L. S. — L. S.)

Anno 1508. feria 3. post Letare, providus Michael Stropkay pretextu dicti brasiatorii solvit iterum den. Ic. Ratione cum confecta adhuc tenetur de eodem den. Ilc LX Laurencius Czay solvit ecclesie annis duobus preteritis florenos XI.

In hoc anno 1509. feria sexta post Pasce dictus Michael Stropkay solvit den. Ic, qui dati sunt patrono ecclesie hospitalensis Martino pellifici secundum tenorem testamenti. Eidem etiam ex aliis pecuniis dicti testatoris dati sunt den. XXIII. In hoc anno 1510. solvit ecclesie parochiali finaliter den. Ic, ecclesie vero hospitalensi den. IIIc XXVI, qui manserunt in pretorio civitatis tenetur illac in hoc anno 1510. solvit finaliter den. III¹/₂c, de quom iam nihil obligatur.

Papiroson, három papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 751.

945. 1507. március 18. Sáros.

Bertóti Szaniszló sárosi alispán és a négy szolgabíró Bálint mészáros, Péter serfőző, János „pilliator“, Carmar György, András szabó, Goder Albert, Pál szűcs eperjesi esküdtek, továbbá Mészáros Péter, Czweif Márton, Perlen János, Scherer István, Schnayder András, Benedek deák és Mihály szabó „excentumviris de civitate Eperies“, az eperjesi belső és külső tanács nevében egy részről (képviseli őket Kozma Bálint eperjesi ügyvéd), továbbá Fisi János közt folyó becsületsértési perben a vármegye hatósága Fisit mindegyik panaszos ellen külön-külön heted magával leteendő esküre ítélte, amivel Fisi meg nem elégedvén, ügyvédje, Ternyei György a királyi kuria elé fellebbezett, a hova a megye hatósága a pert felterjeszti.

Papiroson, kívül öt, részben töredékes viasz pecséttel. Levéltári száma: 752.

946. 1507. március 18. Sáros.

Bertóti Szaniszló sárosi alispán és a négy szolgabíró Péter eperjesi *pictor* és Fisi János közt a somosi vámnál elkövetett becsületsértési ügyben (Fisi a festőt „latronem, spoliatorem et traditorem vituperasset“) Fisit harmad magával leteendő es-

küre ítélték, ez ellen azonban Fisi ügyvédje a királyi kuria elé fellebbezett, mire a megye hatósága a pert ide felterjeszti.

Papiroson, kívül rányomott pecsétje közül kettő elveszett, a többi töredékes. Levéltári száma: 753.

947. 1507. március 23. Buda.

II. Ulászló király a szepesi káptalan kérelmére átírja és megerősíti a jászai konvent 1507. február 8-án kelt oklevelét.

Vízfoltos hártván, alul selymen függő töredezett viasz pecséttel. Levéltári száma: 754.

948. 1507. március 31. (?) Szacsur.

Szacsur helység közönségének levele Eperjes város tanácsához, melyben bizonyos elfogottak szabadonbocsátását kérik.

Csonka papiron, töredékes záró pecséttel. Levéltári száma: 754/a.

949. 1507. május 12. (Eperjes.)

Péter mészáros eperjesi polgár végrendelete.

Anno millesimo quingentesimo septimo, in vigilia Ascensionis Christi Jesu, circumspectus vir Petrus Fleyscher quamvis languidus corpore, ratione tamen per omnia compos coram sagacibus ac circumspectis viris Cristanno Baccalario, Berenhardo Kkwnisch et Johanne Hutter tale ut sequitur edidit testamentum finale.

Imprimis animam suam commisit cunctipotenti Deo.

Deinde fassus est, se filio suo Gaspar, ex priori uxore sua Barbara progenitum, ratione paternorum et maternorum bonorum, ad ipsum iure naturali devolutorum omnimode satisfacisse, quod idem Gaspar filius suus hic existens etiam coram iudice iuratisque civibus ordine iuris quesitus fassus est et in librum civitatis huius eadem expeditio omnimoda inscripta foret.

Similiter filiesue Sophie ex eadem quondam uxore sua Barbara progenitam conscientiose fassus est eidem bona hereditaria materna in toto exolvere et expeditisse. Que expeditio itidem in matricam huius civitatis inserta esset.

Item ultra prenatotam expeditionem dicte filie sue Sophie, pretextu bonorum maternorum fassus est se tempore disturbii Polonorum videlicet temporibus generum suum Georgium et prefatam filiam suam Sophiam in infirmitatibus suis in domo sua hic in civitate septimanis sedenti,

pie tractasse et in expensis propriis donec ambo convalescissent et plus quam florenos X super eos exposuisse. Praeterea ad conscientiam anime sue Deo debitam fassus est, se eidem filie sue ultra predictam expeditionem vendidisse unum vas vini flor. VI, quod ei nondum solvisset. Recepisset etiam ab eo dicta filia sua Sophia carnes, fruges successive. Novissime vero in quadragesima proxime preterita unum brasium pro florenis III, que in summa ad minimum tamen florenos XX estimaret.

Item fassus est, quomodo iamdicta filia sua Sophia post matris sue mortem ad se recepisset omnia pecora, duos videlicet vaccas et VIII scrofas vel porcos.

Similiter etiam suppellectilia de parte eiusdem matris sue scutellas scilicet stanneas discos crateres pelves caldaria necnon alia suppellectilia ad coquinam pertinentia.

Similiter matris clenodia et ornamenta omnia.

Ceterum ad finem vite sue ultimi fassus est presentem conthoralem suam Margaretham ad ipsum portasse de bonis prioris mariti sui in valore flor. LIII et XL ingera terrarum arabillum.

Postremo fatebatur se obligari domino Johanni Perlen den. IIc, quos filio suo Johanni privigno Cracovie ad ipsius iussa mutuo dederat.

Item ratione panni a domino Berenhardo recepti fassus est se obligari den. LXXX.

Et Johanni Grauscher ratione mutuacionis den Ic.

Alberto *pictori* flor. II auri.

Et famule Ursule ratione servicii den. IIc.

Item domine Girg Ferberin de Cassovia den. Ic.

Dionisio suburbano den. LXXXX.

Et Agnete famule sue den. Ic XXV.

Item fassus est oculis lacrimantibus oculis, ita ipsum Deus salvet, quod in omni facultate sua non haberet den Ic aliquot vicibus repetendo, nec aliquem florenum.

Ceterum memorate filie sue Sophie ad prenotata debita flor. scilicet XX, quibus ei obligatur ratione paternorum bonorum legat flor. XII in annis tribus eidem ad festum divi Laurentii semper per flor. IIII solvendo. Item unum cantharum ad quem pinta intrat, unam scutellam stan-

neam, similiter II discos stanneos. Si vero in hoc ratione paternorum bonorum contenta esse noluerit, extunc iudex et iurati iuris tramite agnoscunt, quid eidem filie sue Sophie de bonis suis sibi a Deo collatis cedere debebit.

Papiroson. Levéltári száma: 755.

950. 1507. június 4. (Kisszeben.)

Kisszeben város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy megjelenvén előttük Antal fazekas eperjesi polgár, előadta, hogy bizonyos asszony megvádolta őt azzal, hogy elcsábította, noha, mint a vizsgálat során kiderült, ez az asszony Fülöp kisszebeni posztókészítővel is élt.

Namhafftigenn ersammen und weysen herren. Unser besunderen frundt und nachporen. Wyr fugen ewer namhafftige weysheyth czw wyssenn, dasz vor unsz ist kommen der ersamme meyster Anthonius toeppe E. W. mitwaner, vorgebunden wy her yn vorgangen czeyten bescholdigeth wer worden von eynen eczlichen weybe das er yr scholdig wer und sy keynen anderen man ny erkenneth hethe, wan den ob melten Anthonium toeppe. Noch czeyt solcher bescholdung ist ym offenbar worden dasz sy mit eczlichem yn solcher sache oder sunde der unreynikeyt teylhafftig were gewest und der selbege eyner yn unserem mittel mitwonner sey und unsz vormanen und pytten von wegenn der gemeyne gerechtikeyt, dasz wyr solch geczewgnisz vor herenn wolden, sey wyr an sehende zeyne bequeme gebet und begyre, und haben lassen vor unsz ruffen den erberen Philippinn tuchmacher unseren mitwaner, welcher bekenth hatt vor unsz yn syczenden ratt nach ordnung des rechtem, wy her in vorgangen czeyttenn, do her noch frey und ledig zey gewest des selbigen weybes, dy den offt beneenten Anthonium toeppe bescholdiget hatt, teylhafftig yr leybesz sey gewest, durch gutwillig vorhengnisz desz selbigen weybesz, do sy noch yn gestaldt eyner Junckfraw were gegangen, solche geczewgnisz vor unsz gescheenn, bekennen wyr Richter und rottmanne weytter E. N. W. und czw mer sicherheyth habin wyr dysenn Briff mit unserem Statt sygel lassen beuesten. Datum am freytag noch Corporis Christi, im jor Tawsent vonffhunderth unnd Syben.

Richter und rattman der
Statt Czebenn.

Kivül: Den Namhafftigen Ersammen und weysen herren Richter und Rottman der Statt Epperies unseren besunderen frunden und nachperen. Papirosen, kivül papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 755/a.

951. 1507. június 4. Kassa.

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben István szabó kassai polgárnak és nejének Walpurgának bizonyos ügyben a kassai tanács előtt tett vallomását közli.

Erszamme weysze heren: Beszunder guenstige frewndt: Wyr fugen ewer Weyszhet czwissen, das vor wns der erszame Steffen Schneyder wnszer mitpurger mit czamptt seyner eelichen hawszfrau Waltpurgisz, noch ordenung des Rechtes gefrogt, von wegen der hernoch geschrybenen ding: Bekant haben czwm ersten dy frau Waltpurg dy den dy ding czwm ersten ynnen wurden ist, hat bekant: Wy das vor V. Iaren alz yr her der Steffen Schneyder Richter wer gewest, wer czw yr kommen dy Marus des Domine tochter, wnnde yr gesagt hett, wy yr gode dy Zophia des Martons tochter (welche alz wyr vorstanden haben, durch recht umbracht wnnde getoedt ist) in dy rockenstub dy selbe czeytt kommen wer wnnde dy selbe ganzce Nacht bey eynem mit Namen Sebastian eynen woellenweber gelegen hett: Also hette zy noch yr geschickt wnnde weren bey yr auch erbere andere frauen bey dreyen gewest, wnnde yr der genanten Zophia dy ding fuergehalden, het zy gelanckent also hetten zy dy frauen beschawt, wnnde zy wer noch nicht schwanger gewest. Also hetten zy mit den anderen frauen dy vorbestimpte Zophia yre goede mit gutten wnnde auch herticlichen worten vormanet wnnde auch bedrewet, das zy sulchen dingen nicht solde noch gehen, wnnde das wer dor noch yrem heren auch czw oren kommen. Also bekante Steffen schneyder, alz her dy ding innen wer worden, hette her vor sich lossen ruffen den genanten Sebastian wollenweber, wnnde ym auch dy ding vorgeworffen: wy her vorstanden hett das her mit der vorofftgenanten Zophia czw hyld wnnde yn auch vormanet wnnde bedrewet hett das her sulche ding nicht treyben sold, wenn zo zy schwanger wuerd. Enczwer her muest zy nemmen zw der ee, aber mueste zeyn leben dorum geben. Sulchs bekenhthnesz von wns gescheen, hab wyr von wegen der gerechtikayth wnnde auch fleisiger bet wilen an stadt Tvenes

Topper ewer W. mitpurgers an wns gescheen ewer W. geoffenbartt. Datum ausz Cassa, am freytag nest noch gotes leychnamsztig im Iar Thauszent funfhundert unnde sibenden.

Richter wunde Rottmann
der Stadt Cassa.

Kivül: Den Erszamen Weyszen Heren Richter wunde geschwornen purgerenn der Stadt Epperies, wnszerenn besunderen gunstigen frewnden. Papirosen, záró pecsétje elveszett. Levéltári száma: 755/b.

952. 1507. július 15. Eger vára.

Ferrarai Lardus Tádé, az egri püspökség kormányzója az eperjesieket 42 forintnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papirosen, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 755/c.

953. 1507. július 31. Buda.

II. Ulászló király, Fysi Jánost Péter festő eperjesi polgár ellen a perbeli idézésre való meg nem jelenése miatt megbírságolja.

Papirosen, kívül papirossal fedett vörös viaszba nyomott zárópecséttel. Levéltári száma: 756.

954. 1507. november 8. Buda.

Bathyányi Benedek királyi kincstárnok Eperjes város tanácsát 150 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papirosen, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 757.

955. 1507.

Codacz Krisztina „corpore egra, ratione tamen peroptima compos, coram . . . Cristanno Czibner et Petro pictore“ végrendeletet alkot.

„Imprimis fassa est, se a dominis molarum emisse duos cubulos tritici, tertium vero ignoret, si fuit triticum vel non, quibus constaret quantis pecuniis obligaretur.

Comiti salium duos sales obligaretur den. XII.

Preterea fatebatur ei Johannem Thurolt ratione porcorum duorum ab ea emptorum den. XXV, quos ad altare sancte Anne legavit.

Item conthoralis Thome Rockenczand ei obligaretur den. XXXI, quos eidem mutuo dedisset, quos similiter ad al-

tare sancte Anne legavit, pro pignore habet unam tunicam virideam.

Item ad structuram capelle ecclesie parochialis legavit den. Ic.

Ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi similiter den. Ic.

Ad fraternitatem gloriosissime Marie virginis ecclesie hospitalensis den. Ic.

Pro lectura unius tricesime ipsis capellanis den Ic.

Cristoforo sutori commisit ex ipsius pecuniis, quos apud eum reservatos haberet in numero den. Xc, ut unum animarum balneum cum suis pertinentiis faceret. (Ez az egész tétel áthúzza, ezzel a marginális megjegyzéssel: Hos florenos X Cristoforus sutor ei restituit coram notario.)

Item certa fila vendere commisit, ut pro pecuniis earundem certa Requiem legerentur.

Item unam petiam tele crude et XXXVI ulnas vel citra, quam dominis testamentariis vendere commisit et pro salute ipsius exponere ad ipsorum agnitionem meliorem prescriptam peciam tele legavit ad fraternitatem sutorum circa ecclesiam parochialem.

Item duas ipsius tunicas coloris flavei et rubei legavit ad fraternitatem Trium Regum, pallium suum coloris flavei pro reformatione stallorum sacerdotalium iam conductum.

Item due olle cum butiro una constat den. XLVII, alia vero XXVIII, quam legat pro lectione missarum Requiem, mayor similiter vendi debet, ut inde cera emeretur pro reformatione candelarum ipsis sacerdotibus circa lecturam omnium predictarum missarum.

Item duas togas alias suprapelicia legavit ad fraternitatem Corporis Cristi, ut communicantes in eis ante venerabile sacramentum donec durarent incederent.

Insuper confessori suo domino Georgio legavit unum cosinum oblongum supraductum.

Item pallium quottidianum coloris flavei legavit domine Ursule ipsius curatrici.

Item ulnas tele quinque albe et unum linteamen similiter

unum cossinum supraductum domino Stephano ad sanctum Leonardum.

Alia autem lectisternia, duos videlicet cossinos minores, tres plumaticas ad hospitale ipsis pauperibus.

Postremo in memoriam revocabat se den. centum dedisse super tritico cuidam Georgio de Legene, quos ei obligaretur, quos ad ecclesiam parochialem legavit.

Alter vero Demetrius filius Anthonii de Cruce obligaretur ei den. LXXX, legavit eisdem pro emptione cere ad sepulturam.

(L. S.)

(L. S.)

Item Bartholomeum quondam civitatis famulum fassa est ei obligari den $1\frac{1}{2}c$ pro den. L impignorasset ei unum cantharum ad quem pinta intrat.

Preterea duos saccos cum farina legavit pro pauperibus pistandum ad usum pauperum.“

Papiroson, alul két, papirossal fedett pecsétje közül az egyik elvezett. Levéltári száma 758.

956. 1507.

Kivonat az Antal eperjesi kovácsnak fizetett pénzek jegyzékéből.

Registrum magistri Anthonii fabri civitatis anno 1507.

Auf das Weynhawsz Vc lätten nagel vor den. L.

Das gegitterchen bey den Thor vor den. XVI.

Czwe blech zw der stige den. XII.

Decknagel zw der kkyrche vor den. XII $\frac{1}{2}$.

Eyn Moerter hawe vor den. VIII.

Czwm oberthar XIII blech vor den. XLII.

Eyn eyszen do man dy brecke mit auf hebt wemb eynen groschenn.

In dy nider Mwele a newe kwrbe vor den. XXXII.

Czw der Stadt thorenn LXV nagel laten vor den VI $\frac{1}{2}$.

Halbe sparnagel XXVI auch dohyn vor den XIII.

In dy Oeber Mwele eynen ring zw eyner welle vor den.

XII.

Eynen ring yn dy Walck Mwele vor den V.

In dy nider Mwele zw der Sege II keyl vor den III.

Gescherft den Steynmeczen vor den XLVI.

Vor das aynbindenn der loter glockenn den. XXV.

An das Niderthor czw der Brecke III blech vor den. XII.

Item czwm Nēwēn Thwren VIIIc latten nagel und LXXV als czwm resten vor den. LXXXVIII.

Czw der ffoegel Stange eynen ring vor den. V und vor den. III latten nagel.

Czwm Thwrem bey den cluster nagel czwm decken II tausint und IIIc dorczw L lattennagel und VIII halbe sparnagel.

Czw fyr thyren ym hoffe des Weynhawsz alle czwgeherung vor den. XXIII.

Dray gegitter vor dy fenster czwm Weynhawsz, czwm czwg alle czwgeherung macht yn der summa den. Ic XXXVI.

Gescherft den Steynmeczen vor den. VI.

Den tuchmacheren czwe blech auf dy stempe vor den. XII.

Auf dy Stadt Mawer IIIc latten nagel und Ic halbe sparnagel, auch yn das Weynhaws czwm dylen I¹/₂c latten nagel. Wyder yn das Weynhaws 16 lange spar nagel wo mit man dy stege angenagelt hat auch zwm *kegel placz* VIIc decknagel. dy summa macht den. Ic XXVII¹/₂.

In dy Bathstube czwm dylen nagel mit groszen heperen IIc vor den XX.

Czw der Stadtschayer auf der bleche czwm hacken und czwo schlefen vor den. XII.

Item yn den Steynbroch VIII keyl den. XLVIII.

Item eyn rodhawe auch yn Steynbroch den. XII.

Gescherft den Steynmeczen den XXV.

Czw der Brecke weber dy Tharcz a grosze sparnagel XV — den. XLV.

Eynen ring den tuchmachern zw der Walck Mwele den. III.

(Antal kovács egész évi keresménye 49 frt volt. „Summa facit unacum sua dica fl. XLIX. — Solutio facta est totalis.“)

Papiroson, Levéltári száma: 758/a.

957. 1508. február 15. Eger vára.

Ferrarai Lardus Tádé, az egri püspökség kormányzója az eperjesieket 42 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 758/ab.

958. 1508. március 16—1545.

Eperjes város nyilvános építkezéseiről szóló számadás-könyv és egyéb feljegyzések.

Rongált bőrbe kötött 221. lapos quarto alakú kötet. Levéltári száma: 758/b.

959. 1508. március 27. Nyitra.

II. Ulászló király meghagyja a jászai konventnek, hogy a szépesi káptalánt a sárosmegyei Salgó birtokba iktassa be.

Átírja a jászai konvent 1508. április 22-én. Levéltári száma: 762.

960. 1508. április 1. Buda.

Sywli Ethele Miklós vicetárnokmester Eperjes város közönségét a tárnokmesternek járó öt forint lefizetéséről nyugtatja.

Kívül: Eperies.

Papiroson, alul papirossal fedett viaszba nyomott gyűrűs gemmás pecséttel. Levéltári száma: 759.

961. 1508. április 6. Sáros.

Bertóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák előtt Uzfalvai Uz Tóbiás, György volt eperjesi bírót „ratione et pretextu non factione et impensione iudicii pro parte pastoris gregum ac circumspecti Pauli sératoriis (így!) in eadem civitate Eperies commorantium quittum redidit et modis omnibus expeditum, ymo redidit et commisit coram nobis talimodo, quod iudex presens et iurati cives eiusdem civitatis Eperiesiensis prefatos pastorem et Paulum seratorem secundum nosce eorum puniri et astringere debeant“.

Papiroson, kívül rányomott pecsétei elvesztek. Levéltári száma: 760.

962. 1508. április 8.

Cleyn Mihály özvegyének Dorottyának végrendelete.

„Imprimis fassa est, quomodo prefatus quondam maritus suus Michael Cleyn lecto egritudinis iacens bona tamen ratione compos fassus esset se filio suo Mathie pretextu maternorum et paternorum bonorum hereditariorum solvisse florenos XLV et amplius nihil obligari, ratione cuius solutionis omnimode dictam dominam Dorotheam conthoralem suam minime inquietare haberet.

Item ratione frugum de civitatis horreo receptorum fateatur se obligari den. III¹/₂. Iam solvit.

Item directam et equalem medietatem domus sue legavit ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi, aïam vero medietatem fratribus suis Michaeli Belsz et alteri Michaeli similiter Belsz.

Sex cantharos stanneos et tres scutellas ad fenestram cappelle ecclesie parochialis.

Ceterum fassa est se partem brasiatorii vendidisse Nicolao Pope pro florenis VIII, florenos II ei solvisset, adhuc obligaretur fl. VI, tres ad festa pentecostes deponendos et ultimos florenos III ad festum Sancti Laurentii solvendos, de quibus pro sepultura sui corporis in ecclesia parochiali legavit flor. 1. Etiam ex eadem prescripta pecunia debet merces solvi famule Helene den. XXV et duas togas unam grossam et aliam subtilem et quicquid residuum ex prescripta pecunia remanserit, legavit ad structuram ecclesie parochialis.

Pallium suum coloris viridi unacum monilibus legavit ad fraternitatem Marie Virginis.

Pellicam suam cum fibulis argenteis et tunicam rubeam similiter cum fibulis argenteis et unam plumaticam sine supraductura legavit ad fraternitatem Carnificum.

Item centum ulnas tele crude et quinquaginta ulnas tele albe commisit vendere, uti iamdicti fratres sui horeste contraderent sepulture.

Quidam rusticus in possessione Abram fassa est sibi obligari ratione cerevisie den. 32.

Item domina Hosyw Balaschney in Sowar similiter ratione cerevisie den. XXV. Solvit totum.

Item Mathe de Sedikert ratione cerevisie empte den. LXXX.

Alter Demetrius in Kkysch Saros den. LXXV. et unum linteamen, quod ei mutuo ad portandum ei humulum dedisset.

(L. S.) . . . . . (L. S.)

Quidam Czaschar nomine de Cacasfalva pro cerevisia recepta den. XL.

Item commisit quod ex ista cerevisia prescripte fruges, quas de civitatis horreo recepit, pro den III¹/₂c solvi debent. Soluti sunt omnimode.

Preterea predictis suis fratribus commisit extorquere annotata antiqua debita, de quibus certam partem legavit ad tabulam Sancte Anne noram, ita tamen, quod ei etiam maneret exinde nonnulle expense.

Executores huius testamenti constituit prefatos fratres suos.

Executores den. LXXX, quos ei Mathe Biro de Sedikert obligatur, legavit Paulo Thot ab eo exigendos.

Postremo ad missam Sancte Anne quam ara Sancte Anne celebratur legavit fl. III, qui debebunt de domo recipi, media pars de parte legatur ad fraternitatem Corporis Christi et alia media pars de parte legatur binis fratribus de domo eadem, qui in proximo deponi debebit.

Item omnia ipsius lectisternia debent vendi et exinde balneum animarum preparari.

Papiroson, két, papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 761.

963. 1508. április 22.

A jászai konvent II. Ulászló királynak 1508. március 27-én *Nyitrán* kelt iktatóparancsára jelenti, hogy midőn a szepesi káptalant Salgai László gönczi pálos szerzetes sárosmegyei Salgó birtokába beakarta iktatni, ennek Kozmafalvi Kozma Bálint és társai ellentmondtak, mire őket megidézte.

Vízfoltos papiroson, kívül rányomott pecsét töredéke. Levéltári száma: 762.

964. 1508. május 25. Buda.

Bathyányi Benedek királyi kincstárnok Eperjes város tanácsát 150 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs pecséttel. A címerpajzsot a sárkányrend jelvénye fogja körül. Levéltári száma: 763.

965. 1508. május 27. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló királynak fia II. Lajos nevében kiadott diploma inauguralé-ja.

Hártyán, alul selymen függő törött viasz pecséttel. Levéltári száma: 764.

Kiadta: Kovachich: Sylloge decretorum comitialium, I. kötet, 226. l.

966. 1508. május 28. Buda.

II. Ulászló király Eperjes városának a vörös viasszal való pecsételési jogát adományozza.

Alul: Ad relationem venerabilis magistri Philippi More prepositi secretarii regie maiestatis.

Alul a plicatura jobb sarkában: Philippus More.

Hártyán, alul selymen függő pecséttel. Levéltári száma: 765.

967. 1508. július 6. Sáros.

Bertóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák a Gergellakai Menyhért és Miklós, továbbá Uzfalvai Uz Tóbiás közt a Gergellakán lévő birtokrész zálogba adása miatt folyó ügy tárgyalását a legközelebbi megyei közgyűlés idejére halasztják.

Papiroson, kívül öt rányomott pecsétje közül egy töredékes van meg. Levéltári száma: 766.

968. 1508. július 6. Sáros.

Bertóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Bernát mészáros eperjesi bíró Crausz Mihály, Gáspár kovács, Goder Albert, Pál szücs, János süveggyártó, Calmar György, Benedek mészáros, Bódog kovács, Czandus Bertalan, Péter festő (pictor), Keresztély jegyző és János eperjesi esküdtek kérelmére vizsgálatot tartanak Uzfalvi Uz Tóbiás ellen, a ki a többi gergellakai nemesekkel együtt az ugyaníttieni „Bedekwthaberche“ és „Kyosparlaga“ nevű erdőket jogtalanul használja.

(A vallomást tevő tanúk közt vannak magyar nevéek: „Nyagergel“ András, Német György, Nagy György „Gegw“ György, Gabó Imre, stb.)

Papiroson, kívül öt rányomott pecsétje közül egy elveszett, négy pedig töredékes. Levéltári száma: 767.

969. 1508. július 10. Eger vára.

Ferrarai Lardus Tádé az egri püspökség kormányzója az eperjesieket 42 forintnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 767/a.

970. 1508. július 20. Sáros.

Bertóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák előtt Bernát mészáros eperjesi bíró és esküdttársai (nevüket ld: a 767. sz. oklevélben) panaszt emelnek Uzfalvi Uz Tóbiás ellen,

aki a gergellakai Bedekutabércze és Kígyósparlaga nevű erdőt jogtalanul használja.

Papiroson, kívül öt töredékes viasz pecséttel. Levéltári száma: 768.

971. 1508. szeptember 26. Sárospatak.

Tóth András sárospataki bíró és a tanács levele Eperjes város tanácsához, melyben Sydó Albert kérelmére bizonyítják, hogy az eperjesi kovács Sydó lovát rosszul patkolta, a miből Sydónak kára van.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 768/a.

972. 1508. október 11. Kassa.

Pohárnok Antal abaujvármegyei hadi adószedő (dicator) levele Eperjes város közönségéhez, melyben meghagyja, hogy jöjjenek hozzá és a király által kivetett pénz összeget is hozzák magukkal.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 768/b.

973. 1508. október 12. Sáros.

Bertóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Uzfalvi Uz Tóbiást a Benedek mészáros eperjesi esküdt polgárral fennforgó perben, a kitűzött határidőben való meg nem jelenés miatt megbírságozzák.

Papiroson, kívül öt rányomott pecsétje közül kettő van meg. Levéltári száma: 769.

974. 1508. október 12. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Bernát mészáros eperjesi bíró ellen a fenti ok miatt megbírságozzák.

Papiroson, kívül rányomott öt pecsétje közül két töredékes van meg. Levéltári száma: 770.

975. 1508. október 12. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Calmar György eperjesi esküdt ellen a fenti ok miatt megbírságozzák.

Papiroson, kívül öt rányomott viasz pecséttel. Levéltári száma: 771.

976. 1508. október 12. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Czandus Bertalan eperjesi esküdt ellen a fenti ok miatt megbírságozzák.

Papiroson, kívül öt rányomott viasz pecsétje közül egy elveszett. Levéltári száma: 772.

977. 1508. október 12. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Bódog (Felix) kovács eperjesi esküdt ellen a fenti ok miatt megbírságojják.

Papiroson, kívül rányomott viasz pecsétje közül egy töredékes. Levéltári száma: 773.

978. 1508. október 12. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Gáspár kovács eperjesi esküdt ellen a fenti ok miatt megbírságojják.

Papiroson, kívül rányomott pecsétje közül kettő elveszett. Levéltári száma: 774.

979. 1508. október 12. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Goder Albert eperjesi esküdt ellen a fenti ok miatt megbírságojják.

Papiroson, kívül rányomott öt pecsétje közül kettő töredékes. Levéltári száma: 775.

980. 1508. október 12. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást János eperjesi polgár ellen a fenti ok miatt megbírságojják.

Papiroson, kívül rányomott öt pecsétje közül egy elveszett. Levéltári száma: 776.

981. 1508. október 12. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást János süveggyártó eperjesi esküdt ellen a fenti ok miatt megbírságojják.

Papiroson, kívül rányomott öt pecsétje közül három töredékes. Levéltári száma: 777.

982. 1508. október 12. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Keresztély eperjesi városi jegyző ellen a fenti ok miatt megbírságojják.

Papiroson, kívül rányomott öt pecsétje közül kettő elveszett s egy töredékes. Levéltári száma: 778.

983. 1508. október 12. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Krausz Mihály eperjesi esküdt ellen a fenti ok miatt megbírságojják.

Papiroson, kívül rányomott öt pecsétje közül kettő töredékes. Levéltári száma: 779.

984. 1508. október 12. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Pál szücs eperjesi esküdt ellen a fenti ok miatt megbírságojják.

Papiroson, kívül rányomott öt pecsétje közül egy elveszett. Levéltári száma: 780.

985. 1508. október 12. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Péter picttor eperjesi esküdt ellen a fenti ok miat megbírságotják.

Papiroson, kívül rányomott öt pecsétje közül egy elveszett. Levéltári száma: 781.

986. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Bernát mészáros eperjesi bíró és az esküdtek kérelmére vizsgálatot tartanak Sebesy János Benedek nevű jobbágya érdekében, a ki a vallomások szerint „nullas res suas ad predictam civitatem Eperies duxisset, sed solummodo medium cubulum triticum ad molendinum ad farizandum duxisset“.

Papiroson, kívül öt rányomott pecsétje közü egy elveszett. Levéltári száma: 782.

987. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Uzfalvi Uz Tóbiás ellen Bernát mészáros eperjesi bírót és a tanácsot a köztük folyó perben a kitűzött határidőben való meg nem jelenés miatt megbírságotják.

Papiroson, kívül egy viaszba nyomott pecsét. Levéltári száma: 783.

988. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Benedek mészáros eperjesi esküdt polgár ellen Uzfalvi Uz Tóbiást a kitűzött perbeli határidőben való meg nem jelenés miatt másodszor is megbírságotják.

Papiroson, kívül egy rányomott viasz pecséttel. Levéltári száma: 784.

989. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Bernát mészáros eperjesi bíró ellen a fenti okból újra megbírságotják.

Papiroson, pecsétje elveszett. Levéltári száma: 785.

990. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Calmar György eperjesi esküdt polgár ellen a fenti okból újra megbírságotják.

Papiroson, kívül öt rányomott viasz pecsétje közül egy elveszett. Levéltári száma: 786.

991. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Czandus Bertalan eperjesi esküdt ellen a fenti okból újra megbírságotják.

Papiroson, egy viasz pecsét elveszett. Levéltári száma: 787.

992. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Felix kovács eperjesi esküdt ellen a fenti okból újra megbírságotják.

Papiroson kívül rányomott öt viasz pecsét közül kettő töredékes. Levéltári száma: 788.

993. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást János eperjesi esküdt ellen a fenti okból újra megbírságotják.

Papiroson, egy viasz pecsétje elveszett. Levéltári száma: 789.

994. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást János süveggyártó eperjesi esküdt ellen a fenti okból újra megbírságotják.

Papiroson, kívül öt részben töredékes viasz pecséttel. Levéltári száma: 790.

995. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Keresztély jegyző eperjesi esküdt ellen a fenti okból újra megbírságotják.

Papiroson, kívül öt rányomott viasz pecsétje közül egy elveszett. Levéltári száma: 791.

996. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Crausz Mihály eperjesi esküdt ellen a fenti okból újra megbírságotják.

Papiroson, kívül egy rányomott viasz pecséttel. Levéltári száma: 792.

997. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Pál szűcs eperjesi esküdt ellen a fenti okból újra megbírságotják.

Papiroson, kívül egy viasz pecsét helye. Levéltári száma: 793.

998. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Péter festő eperjesi esküdt ellen a fenti okból újra megbírságotják.

Papiroson, kívül öt viasz pecsét közül egy elveszett. Levéltári száma: 794.

999. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Gáspár Kovács eperjesi esküdt ellen a fenti okból újra megbírságotlák.

Papiroson, egy viasz pecséttel. Levéltári száma: 795.

1000. 1508. október 26. Sáros.

Bertóti Szaniszló stb. Uz Tóbiást Goder Albert eperjesi esküdt polgár ellen a fenti okból megbírságotlák.

Papiroson, öt rányomott viasz pecsétje közül kettő töredékes. Levéltári száma: 796.

1001. 1508. november 11. Tolcsva.

Czekei Márton Eperjes város közönségének kérelmére a város tolcsvai házát minden adófizetés alul felmenti.

Hártyán, alul selymen függő fekete viaszba nyomott gemmás pecséttel. Levéltári száma: 797.

1002. 1508. december 6. Eger.

Ferrarai Lardus Tádé, az egri püspökség kormányzója Eperjes város közönségét 42 frnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 797/a.

1003. 1508. december 17. (Eperjes).

Albert eperjesi polgár felesége Lucia Bernát mészáros és Keresztély baccalaureus esküdtek előtt végrendeletet alkot.

„Imprimis ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi legavit florenos II de domo sua recipiendos, quos quidem florenos II prefatus Albertus (a férj) ad dictam fraternitatem in annis duobus solvere debebit. Domum autem totam cum omnibus supellectilibus legavit annotato Alberto contradictione quorumcunq; non obstante. Item pallium unum flaveum ipsius meliorem legavit ad fraternitatem gloriosissime Marie virginis et tunicam unam viridem ad fraternitatem pellificium alias ad altare s. Katherine. Preterea telam albam pro uno superpellicio legavit domino Michaeli Doma *cappellano Hungarorum*.

Papiroson, két, papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 798.

1004. 1508. (Eperjes.)

Schrütter György eperjesi polgár Kleyn György és Benedek mészáros előtt végrendeletet alkot.

„Item dem Poyo Gergel hy den L. — Dati sunt ad hospitale pauperibus den L. — Solvit.

Item czwm heyligen leychnam losz ich eynen den Ic. Soluti sunt.

Item czwm paw sancti Nicolai den Ic, soluti sunt.

Item czwm spital auch czw paw den Ic;

Item Czay Lorincz ist myr schuldig den XLV, dy lasz ich dem Herrn Merten im spital dasz her mess lesen szal.“

Papiroson, alul két, papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 799.

1005. 1509. január 1. Nagyszombat.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király tudatja Eperjes város közönségével, hogy mindaddig, míg a dühöngő pestis miatt az országból távol tartózkodik, Perényi Imre nádor lesz a helytartója.

Papiroson, kívül vörös viasz záró pecsét töredéke. Levéltári száma: 800.

Kiadta: Wagner: Dipl. Sáros. 149. 1.

1006. 1509. január 26. (Eperjes.)

Erzsébet asszony eperjesi polgárnő, György városi iskolamester felesége, Goder Albert és Keresztély babérkoszorus, városi jegyző előtt végrendeletet alkot.

„Imprimis fassà est se nemini quicquam obligari, sed honesta domina Drothea Coluschin ei pretextu servicii suì obligaretur den Ic, quos legavit ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi.

Item fassa est Leonardum Carnificem sibi ratione servitii sui adhuc obligari den. L et unam togam dealbatam, quos quidem den. L et togam legavit fratri suo Jacobo carnifici ab eodem exigendam.

Item pallium coloris viridi legavit ad fabricam ecclesie parochialis alias capelle.

Postremo induvias suas necnon lectisternia ac alia quevis bona sua legavit marito suo Georgio tenendas possidenda pariter et habenda.

Presentes extiterunt providus Jacobus carnifex germanus suus, necnon providus Michael Tphlecker in persona honeste domine Sophie conthoralis sue, sororis scilicet carnalis prefate testatricis, ad prenotata omnia concordii voce consentiendo.

Kivül: Testamentum honeste domine Elizabet conthoralis discreti Georgii rectoris scolaram oppidi Sáros.

Papiroson, alul papirossal fedett két fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 801.

1007. 1509. február 20. (Eperjes.)

Borbála néhai László fürdős özvegye („relicta quondam Ladislai Balneatoris“) ... „coram venerabili Martino hospitalensi“, továbbá Felix kovács és Colin János esküdtek előtt végrendeletet alkot.

Imprimis pro sepultura corporis sui ad structuram parochialis ecclesie legavit fl. I.

Ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi flor. II.

Ad fraternitatem sutorum alias gloriosissimae Marie Virginis flor. II. pro emptione cere.

Ad fabricam ecclesie parochialis specialiter iterum legavit flor II.

Ad altare S. Kkatherine virginis et martyris flor II.

Ad altare S. Marie Magdalene flor. II.

Confessori suo domino Georgio de Czibinio legavit flor. I.

Domino Martino hospitalensi legavit similiter flor. I.

Prescripta pecunia debet recipi de domo postquam vendita fuerit et ad loca prescripta dari, si autem carius vendi poterit extunc residua pars debet in duas equales partes dividi, quarum una pars dari debet ad altare S. Anne allia (így!) pars ad tabulam sancti Leonardi.

A végrendelet végrehajtók — ad hoc specialiter rogati — Spariszgelt János és György sellator valának.

Papiroson, alul papírral fedett fekete viaszba nyomott két pecséttel. Levéltári száma: 802.

1008. 1509. március 29. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák a Bernát eperjesi bíró és Uzfalvai Tóbiás közt a sárosmegyei Gergellaka birtokon levő „Bedekwtha“ és „Kyoparlaga“ erdőkben elkövetett jogtalan favágás miatt folyó pert a kir. curia elé terjesztik.

Papíroson, kívül öt rányomott pecsét helye. Ugyanez papíroson egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 803. — Ld.: a 964/a. számú oklevelet is.

1009. 1509. április 12. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák a Bernát eperjesi bíró és Kapy Menyhért közt folyó per tárgyalását elhalasztják.

Vízfoltos papíroson, kívül pecsét nyoma. Levéltári száma: 864.

1010. 1509. április 24. Buda..

Perényi Imre nádor és királyi helytartó levele Eperjes város közönségéhez, melyben meghagyja, hogy Batthyányi Benedek kir. kincstárnok kezeihez a végek védelmére 1000 frtot azonnal fizessenek le.

Papíroson, záró pecsétje elveszett. Levéltári száma: 804/a.

1011. 1509. április 28. Buda.

Bathyányi Benedek kir. kincstárnok levele Eperjes város tanácsához, melyben jelzi, hogy a rendkívüli adó beszédésére Pohárnok Antalt küldi hozzájuk.

Papíroson, záró pecséttel. Levéltári száma: 804/b.

1012. 1509. május 28. Sámbock.

Gergellakai Buzlay Mózes országbíró és tolnai főispán levele Eperjes város közönségéhez, melyben megköszöni, hogy azon helység (Gergellaka) szegényháza ügyében közreműködtek. Egyébként írt a nádornak, kérve őt, hogy azon vármegye alispánjának hagyja meg, hogy az illető javakat minden támadó ellen védje meg, s ő is írt e tárgyban az alispánnak.

Papíroson, záró pecséttel. Levéltári száma: 804/c.

1013. 1509. június 21. Eger vára.

Szavojai Pius Herkules apostoli prothonotárius, az egri (püspökség) kormányzója, Eperjes városát 40 forintnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papíroson, alul papírossal fedett vörös viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 804/d.

1014. 1509. július 28. (Eperjes.)

Czoewff Márton eperjesi polgár „coram nobili viro domino Martino huius inclite civitatis plebano, necnon coram sagacibus ac circumspectis viris Johanne Brengszeyn et Johanne Hutter

iuratis civibus, item coram providis et honestis viris Thoma Plawniczer et Cristanno Czibner arcium liberalium baccalau-reo“ végrendeletet alkot.

Tartozik Banck Ferencnek Krakkóban 24 frttal, fizetve („solvit“).

Karrel Miklósnak Krakkóban 6 frttal, „ad sacculum civi-tatis repositi“.

Char Ádámnak Krakkóban 2 frttal, „similiter in sacco civitatis“.

Tóbiásnak Kassán tartozik 16 frttal, fizetve.

Hattusch Miklósnénak 1 frttal, fizetve.

„Civitati huius Eperies“ tartozik 5½ frttal, fizetve.

„Fraternitati capelle omnium Sanctorum ecclesie huius parochialis“ tartozik 8 frttal, fizetve.

Rippesch-i Hohaysz Gergelynek tartozik ½ frttal, fizetve.

„Servitrici sue Sophie pretextu servicii“ tartozik 8 frttal, fizetve.

Ezen adósságokat ama pénzből kell fizetni, amely házá-nak eladásából fog befolyni.

„Deinde inscriptionem illam, quam fecit domino Stephano Mariaschi sub sigillo venerabilis capituli Scepusiensis pretextu possessionis Salgo et omnium bonorum suo-rum conscientiose *ter revocavit*.

Preterea portiones suas possessionarias, quas modo im-pignoratitio habuit in prefata possessione Salgo, simi-liter in possessione Bwyack et alibi secundum continen-tiam litterarum impignoraticiarum desuper emanatarum omnimode et integraliter legavit pro edificio ecclesie civitatis huius parochialis.

Remanentia vero pecuniarum de domo ipsius post solu-tionem annotatorum debitorum in tres equales divisit partes, quarum duas iterum legavit pro struc-tura memorate ecclesie civitatis huius parochialis, ter-ciam vero partem ad altare alias ad fraternitatem om-nium Sanctorum in capella a latere iamfate ecclesie pa-rochialis fundatum.

Pro executoribus predicti testamenti sui elegit dominum iudicem et iuratos cives civitatis huius Eperies.

Item fratri suo Laurentio in Transilvania moram agens et

sorori sue ibidem in summa legavit flor. XXV de domo sua recipiendos.

Utensilia domus omnia quibuscunque censentur nominibus legavit omnia ad ecclesiam hanc parochialem.

Sophie consanguinee sue cece legavit florenos IIII, solvit“.

Papiroson, alul öt, papirossal fedett fekete viaszba nyomott pecségei közül egy elveszett. A pecsétek között van az eperjesi egyházé, azután Keresztély jegyzőé. Levéltári száma: 805.

1015. 1509. szeptember 1. (Bártfa.)

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy az elhunyt Czoeff Márton hagyatéka tárgyában teendő intézkedéssel várjanak addig, amíg az elhunyt-nak Bártfán lakó hasonló nevű rokona Eperjesre mehet.

Papiroson, záró pecséttel. Levéltári száma: 805/a.

1016. szeptember 11. (Eperjes.)

Eperjes város tanácsa kiadja az ottani szabóczéh szabályait.

Wyr Berenhard Kwnisch richter und Joerg Cleyn, Hannes Brengiszeyn, Gaspar Schmid, Michel Belsz, Hannes Perleyn, Hannes Hutter, Albricht Goder, Barthus Czausz, Felix Schmid, Andresz Schnayder, Hannes Colin und Macz Binder geschworene bwrger dysz koeniclichen und frayen Stadt Epperies thwen kont und wissen mit laut und erschallung dyszes unsers briefs: allen und iczlichen: auch unseren nochkemlingen und wem sichts czemet und geburt, noch dem als uns der almechtige guttige got durch seyn hoe mildikait mit gemeiner stwemme des volkes (welche durch eyngbung des hayligen Gaystes Gofis stwemme genant wirt) czw vorwesz und regirer dysz erbaren Stadt bas czw seyner czeit on unsz vordinstnes beschen und auszerwelt hot, ist uns wol offenbar und wissen, das Got der almechtige der ist, der dy reichtwemer seyner ebigen weyszhaif eynsencket yn dy Szylen der mentschen: und gibt den dy do lernen dy genode hwecher czw stegen und dy auch czw erkennen: welchem in schuecht czw schwer ist: und on yn auch inschuecht muglich ist czw besiczen und darweber czw herschen, so ist es wol czemlich, das wyr eyn soelchen unszer regiment erbar lewthe noch unsers allerdurchlewchtigisten herrnn und herrnn kkoenig Lassels genod bey unseren geczeithen also mit vleys yn allen anligenden sachen vorsargten,

das wyr seynen goetlichen genoden gutte rechenung der von geben mwegen: und dy auch noch unserem gerichte hinder uns also lassen moechten, das seyn allerhailigistes lob gemert wird, domit wyr mitsampt yn seyne goetliche holde und baremherczikait erwirben, sint vor uns mit eyntrechtiger stwemme erschienen dy erbaren meister der schnayder hantwerchs alhy: als Michel schnayder, Cristoff Stropker, Jocub Petticz und Broesel Ludwig czehmeyster, neben yn auch dy anderen meyster gemayniclich: als Linhart Staygof, Loerincz Cromer, Valten David, Piter Barthack, Merten Schrayber, Peter Dyack, Piter Scharwol, Steffen Rab, und haben uns furgelegt yr beschweres und anligende noth yn der weys: Wy das sy czw der selben czeyt als dysze erbare Stadt yn yrem besten und gresten teyl durch das fayer vorczert ist, weren und sy wmb yre hantfest yn der nemlichen ferlichkait des fayers kommen, der durch sy onder eynander alle czeit eyn bequeme ordnung und eyn guttes regiment gehat hetten, hernocher uns yn besonderem und gar demwtigen vleys bittende, das wyr yn auf a newes dy bemelte yre bruderschaft und czeche mit unserem rayfen rath (vorderlich czw lob und ere Got den almechtigen und der hayligen frawen sint Sophie mitsampt yren liben techteren: welcher alter sy yn unszer Tpharkkirchen belaichten), mit eyner neuen hantfest geruchten grentlich auszczwseczen und auch czwbestetigen. Welche yre willige bet und werbung wyr ansehend, dy nemliche yre Bruderschaft und Czeche mit wol betrachttem muth, darczw mit eyntrechtigem und czaytigen rath, yn craft dyszer herinder geschriben und durch uns gestiften artickel yn allen czw gemeynen nocz und frommen, orden, stiften bestetigen, und auf a newes groentlich auszseczen, domit sy sich czweschen uns webel und gut leydender, erlich und bequemlich czw aller czeit aufhalten moechten. *Zwm ersten* swellen sy yren eyngack (durch aufhaltung und belaichtung willen des alters der hayligen frawen sint Sophie) alleweg haben czw fyr wochen: darczw eyn iczlicher vorpflicht und schuldig ist den. *Item*, welche erbarer meyster czw vorgyer ader czw fyrrmeyster dyszer Czeche mit eyntrechtigem willen der anderen auszerwelt werden, dy swellen allenthalben craft und macht haben, dy anderen ongeharsamen und webertreter czw stroffen, domit das czweschen yn eyn recht-

fertige ordnung und eyn erhaftiges weszen czw aller czeit gehalten moechte werden. Hy bey swellen sy egen mercken und yn syn nemen, das keyn fyrmeister sal aleyn ausz eygener terschikait dy lade der Czeche (von maydung wegen etlicher vormercklichkait) oeffen, es sey den sache sy weren alle fyre yn kegenwertikait gesamelt. *Veyter* hab wyr czweschen yn geordnet, so man das czeychen der Czeche czw seyner czeit wemsbchickt und der mit eyner do heyn erlanget und begriffen wirt nicht koempt czwm eyngang, ader daruber on lobē der eldsten meyster weg czwg, eyn soelcher sal der Czechen mit eynen halben tphont wax (von wegen der ongeharsamkait) onderligen. Es wer, den er het eyn eeliche und bewayszliche auszred, das er sich darczw nicht het mwegen fwegen. Weicher aber das czeychen weber nacht behild, seyn busz ist eyn halb tphont wax. *Item* welcher ausz eygenen willen und terschikait vor den fyr Meysteren (so sy czw nocz frommen und eren der Czeche gesamelt sint) mit warthen ader mit wercken, frewelte, seyn busz und strofung ist noch der Meyster erkentnisz. Es geben auch dy hayligen recht, das dy strofung eynēs onentlichen mentschen ist eyn bequeme erczney vil anderen. Darumb so es gescheg das sich czwin meyster mitteynander ontretten und etlicher mosz mit warthen ader ym eyngang der Czeche und swst auch anderszwo sich onerthen, eyn swelche onrichtikait sal czwm ersten durch dy erbaren meyster besehen und ab es geschen moechte, entlich mit besunder strofung geent werden. Wer es aber sache, das eyn swelche onrichtikait und schmeung eynen teyl groeblich und weber dy mosz seyne ere antret und sich von der meyster erkentnisz beschveret deuchtet, als den mag er dy nemliche sache vor dy herrn des Rathes yn appellirung weys nemen. *Item*, welchem meyster eyn strefliche busz yn der Czeche vor ursache wegen aufgelegt wyrd, und dy ausz etlicher widerspenckait, ader anderschelde, dy er der Czeche schuldig wer, auf eynen bestympten tag nicht vorsagte czw czalen, der sal nicht gewalt . . . dyszes hantwerch czw arbethen, es sey den er voreyn undricht sich voran mit den meysteren. Weber das hab wyr yn mit eyntrechtigem rath und willen vorlyen, das sy eynen iczlichen stoerer der dysz Czechen gerechtikait nicht hot erlanget, den werck geczay nemen mwegen, darczw eynen

swelchen mit craft und macht der herrenn des Rathes swellern haben czw strofen. *Item* czw hochwirdigen lob Gotis laichnames, sal sich eyn iczlicher erbar Meyster mitsampt seyner bethgenossenn am dinstag negst vor Gotis laichnames tag yn dy herbrige czwin kerczen machen gestellen, bey der busz eynes halben tphont waxes. Wer es aber sache, das sich eyn teyl durch bequemer ursache willen darczw nicht moechte fwegen, so sal das nemliche teyl ader person eyn swelche ursache den Czech Meysteren ontdecken, und also hernocher mit yrer lobesich des mag entschloen. Es ist auch wol czemlich und willig als und yn anderen loeblichen Czechen oerdentlich gehalten und besehen ist: Wen man an Gotis laichnames octaff ader czw fyr wochen und swest auch das gancze yar remher czw gehen czeythen mit dem hochwirdigen Sacrament wmb gith, so sal kegenwertig seyn der joengsten Meyster eyn auszczwtragen der Czechen stebe: und dy anderen dy darczw mwgen kommen, swellern sy czw senderlichem lob: und erwirdigung Gotis helfen tragen: Es sey den yrkeyner het eyn eeliche ursach und auszred, das er sich darczw nicht het mwegen fwegen. Auch eyn ionger Meyster ist schuldig czw seyner czeit als czw gehoeren czeithen und swest auch das gancze yar remher wen es geburlich ist: dy kerczen yn czeithen an czw czenden und ausz czw leschen, also: lang bas er erlist wirt von eynen anderen, als oft aber, als er darynne vorsewmlich erfonden wirt seyn busz ist eyn $\frac{1}{2}$ tphont wax. *Darczw* dy joengsten Meyster swellern und yn der czeit beyder yarmerckte dyszer erbaren Stadt (als auf dy haylige Drayfaldikait und sint Loerincz etliche tage noch befelnisz der herrenn des Rathes, czw aufrichtikait und czw eren) am thare styn gewoppent. Nochedem aber, als sy ynwoner disz kkoeniclichen und erbaren Stadt sint und alle czeit webel und gut mit uns leyden und auch geliden haben: Hab wyr sy bedocht von des selben wegen czw besehen und czw befartelen: Vorderlich, das sy keyn schnayder ym lande oder anderszwoher weberfweren sal mit geschnitten und gemachten cleyderen yn der czeit der fraytumb beyder yarmerckte alhy und swst, auch ewsersthalben der nemlichen yarmerckte das gancze yar remher. *Item*, so yrkeyn erbar man bey eynen Meyster alhy etliche cleyder lysz machen, er wer eyn ynwoner ader auszwoner dyszer Stadt: dy sal er hernocher alhy

mit nicht fray seyn auszczwhengen und czw vorkauffen, bey vorlisung der nemlichen cleyder, auszgenomen alte getragene cleyder, welche eyn iczlicher czw seynen nocz und frommen fray ist czw vorkauffen. *Hynfwer* hab wyr yn vorlyen, das sy fray swellen seyn allerlay twecher mit der ele czw vorschnayden und czw vorkauffen, auch wolgeneczt auf den kauf czw vorarbethen, das eyn gut man domit czw danck vorsagt moechte werden: Auszgenommen Czepszer twecher, welche sy aleyn fray swellen seyn yn der czeit beyder fraytumb czw kaufen und czw vorarbethen und yn der Stadt czw vorkauffen also lang bas swelche fraytumb wert nicht lenger sunder ewsersthalben der yarmerckte mwegen sy auch swelche Czepszer twecher vorarbethen, aber alhy yn der Stadt mit nicht czw vorkauffen, aleyn andersz wo, wo sy kennen auf dem lande, onder der busz und strofung noch der herrenn des Rathes erkentnisz. Wer es aber sache, das yrkeyn Meyster swelche twcher yn der gemeyn ongeneczt vorschned und vorarbethe, so swellen dy nemlichen cleyder czw eyner genugsamen strofung vorfallen seyn der Czeche. *Item* eyn iczlicher Meyster ader meysterin, der nicht kempt yn der quatemper czeit czwm laich Czechen und Szylmesz auf das wenigste eyn teyl (dy man czw trost und schwenderlichem heyl den arem elenden Szylen ausz dyszer bruderschaft vorschayden vorlunt welche inschnecht mer auf dyszer vorgenccklichen werled haben, wen das gemeyne gebet der Cristglawbigen mentschen) der ist der Czeche mit eynen fyrtel wax onder worffen. So den eyn Meyster ader meysterin, ader eynes erbaren kint vorschid, so swellen dy fyr joengsten Meyster kegenwertig seyn, dy nemliche laiche czwm begrepnisz czw tragen, darczw sich und dy anderen Meyster und meysterin fwegen swellen auf das wenigste eynteyl, bey der busz eynes $\frac{1}{2}$ tphont waxes. Es geben auch dy kayserlichen gesez, das den kinderen, dy eelich ontsprussen sint, eyn gewisz teyl aller gwetter der elderen yn von natwerlicher gerechtikait wegen nochfolgende seyn, wes halben und wyr erkant haben, das eynes iczlichen erbaren Meysters swn ader tochter, dy sich erlich und aufrichtig gehalten haben, dy swellen czw aller czeit (von erbung wegen yrer elderen) halbe Czeche haben. *Item* so eyn witbe yn dyszer Czeche yrkeynen gesellen von eynen Meyster (der er czwine ader draye het) yr

begeret czw arbethen, der sal yr mit der Meyster Rath und willen also lang widerfaren, bas sy sich vorandert und dy Czeche ym willen hot czwhalden. So aber yr keyn erbar gesel dyszes hantwerchs aufnemen und gewynnen wold dysze Czeche, der sal voran seyne kkontschafft brieffe von wan er bwertig und das er eelich gebaren ist erczegen, hynfwr auch burgerrecht (als und anderszwo sitten ist) aufnemen sal, hernoeh dysze nochfolgende Meyster Stwck machen sal und bewayszen, als eyn decke czw eynem renwagen, item alle czwegehoerung als der prister es halb drette gith czwm amacht der hayligen mesz, ausz Sammet ader Cammich, darczw eyn Char Cappe, eynen prelaten rock mit eyner Meysterkugel. Eyn Moennich Cappe, eynen Czather auf eynen ader czwin gibel. Eynen weberhang weber eyn ros. Eyn satel decke. Iop und hoszen. Eynen erlichen rock und mantel eyner wol gewaxen dyren, und eyner edlingen rock. Wnd so er yn den obenbestemten sachen mit bewaysung der iczt genanthen Meysterstweck allenthalben genugsam wirt erfonden, als den von wegen der Czechen gerechtikait, niderlegen sal II gulden und IIII tphont wax, auch eyn mol den Meysteren czwrichten sal noch seynen vormwegen und czwo pinthen weyn schencken. Vorandert er sich aber nicht onder eynen yare, so mwegen ym dy Meyster dy Czeche legen bas er kempt yn yre holde. *Item* keyn gesel sal seynen Meyster begeben fyr wochen derfwr vor Waynacht fayertagen, Wsteren, Tphingsten und vor der yärmerecten dyszer Stadt. Wold er den yn swelcher anligender czeit von seynen Meyster abschayden, so sal er eynen anderen dem Meyster an seyn stelle seczen. Swest eyn andere czeit sal er es seynen Meyster aleyn acht tage derfwer czw wissen geben on bestellung eynes anderen gesellen eyn Iwnknab vor XIII tagen. Welcher Meyster eynen lerknaben aufnimpt, der sal voran wissen, das er eelich ontsprussen sey, hernoeh yn dingen und aufnemen sal yn der Czeche vor den Czechmeysteren. *Item* lert eyn knab czwe yar, so sal er seynen Meyster czw loii geben II gulden und czwe tphont wax yn dy Czeche, lert er aber dray yar als den gibt er ym aleyn eynen gulden und auch czwe tphont wax yn dy Czeche. Wold den yrkeyn Meyster eynen aufnemen on gelt, den sal er nicht aufnemen onder fyr yaren und onder czwe tphont waxen der Czeche, es wer den sache

er kaufte sich ab mit gelt, wnd der Meyster seynen lerknaben auch schuldig und vorpflicht ist mit seynen ancleyderen (als mit eynen rock, jop und hoszenn) czwgeweren. Ontfrembt aber eyn Meyster dem anderen seyn gesind ader arbet, und das wissend und offembar wyrd, eyn swelcher sal erenstlich gestroft werden noch der Meyster erkentnisz. Darwemb wyr obgenanther Richter und geschworene bwerger, wellende das dysze loebliche und erbare Czeche des Schnayder hantwerchs bey dyszer kkoeniclichen Stadt mit allen oben geschriben artickelen czw aller czeit bestendig crefftig und onvorrockt sal bleyben auch yn der mosz und weys von yn allen gehalden sal werden, hab wyr dyszen brief mit unserem Stadt Sigel dem gresten hernider hangende gerucht czw beweren und czw befestigen, der geben ist am dinstag negst noch dem hochwirdigen fest der geburt der hymmel koenigin Marie, im yare unsers liben herrenn Cristi Iesu tausint fwnfhundert und yn dem newndenn.

Alul, a plicatura baloldalán, kívül Czibner Keresztély városi jegyzőnek, aki az oklevelet írta, következő fohásza olvasható: „Paretice, pro me Cristanno lector, qui perspicis istam, non dedigneris dicere semper ave.“

Eredetije hártján, alul piros selymen függő, vörös viaszba nyomott, de a fonárról levált pecséttel. Levéltári száma: 805/b.

1017. 1509. november 25. Eperjes.

Pohárnok Antal abaujvármegyei adószedő Eperjes város közönségét 200 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 806.

1018. 1509. Kassa.

Pohárnok Antal Eperjes város tanácsát 225 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 807.

1019. 1510. január 28. (Montag nach Policarpi) Lőcse.

Lőcse város tanácsának levele Eperjes város tanácsához. „Es ist in unszer keygenwerth kwmmen der wirdig her Stheffan unszer caplan und dy ersamen Bernhart Moler und Greger Janko unsere mitwoner und thestamenter des herrn Baltazar.“ Ezek előadták, hogy Benedek cipész eperjesi polgár három forinttal tartozik, melynek behajtására Plawniczer Tamás eper-

jesi polgárt hatalmazták fel, s kérik, hogy ennek legyenek segítségére.

Papiroson, záró pecsétje elveszett. Levéltári száma: 808.

1020. 1510. március 14. Kassa.

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy István szabó kassai polgár felesége után maradt javakat adják ki.

Papiroson, papirossal fedett vörös viaszba nyomott záró pecséttel. Levéltári száma: 809.

1021. 1510. március 31.

Trinckeszawsz Gáspár „coram . . . domino Mathia confessore suo“, továbbá „coram . . . Michaelae Belsz, Cristanno Cibzner et Johanne Colin iuratis civibus“ végrendeletet alkot.

A tartozások és követelések felsorolása után: sequitur testamenti series.

„Dominis capellanis penes ecclesiam civitatis huius parochialem pro tricesima una decantanda legavit florenos III.

Domino Mathie confessori suo uti ipsum in memoriam haberet fl. II.

Ad structuram ecclesiae civitatis huius parochialis fl. VI, solvit eosdem ecclesie.

Magdalene oleatrici sorori sue carnali legavit fl. II.

Alia omnia bona sua mobilia et immobilia quibuscumque vocitentur nominibus legavit conthorali sue et heredibus suis tenenda et possidenda.“

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott négy pecséttel. Levéltári száma: 810.

1022. 1510. április 20. Kassa.

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy bizonyára tudják már „wy man eyn frembden newen week gemacht hat, aber noch machten, dardurch man frey von Ofen unnd Pestht unnd anderen Steten ken Crocka unnd yn Polen czyhen mag, welcher uns Steten allen unnd auch dem ganczen Oberlant czw grossen vorderbnesz ist.“ Kéri, hogy ebben és más ügyben is április 28-án a városok Eperjesen tartsanak gyűlést.

Papiroson, kívül töredékes vörös viasz záró pecséttel. Levéltári száma: 811.

1023. 1510. április 25. Lőcse.

Lőcse város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben a néhai Boldizsár polgár végrendelete végrehajtói által Plawniczer Tamásnak arra nézve adott meghatalmazásról ír, hogy Benedek cipésztől három forintnyi tartozást behajtson.

Papíroson, záró pecsétje elveszett. Levéltári száma: 812.

1024. 1510. május 20. Tolcsva. (Tholczwa.)

Bondor Lukács és Mészáros Gergely tolcsvai bírák előtt Nemes György özvegye Erzsébet telkét 7¹/₂ frtéért Eperjes város közönségének adja el.

(Tanúk valának: Borsos János, Cormos Antal, Jochos Benedek, Czomo Mihály, Sypos Tamás, Vegh Mihály. Az oklevelet Cristannus jegyző írta.)

Hártyán, alul Tolcsva helység selymen függő pecsétje. Levéltári száma: 813.

1025. 1510. május 21. (Bártfa.)

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy Plawniczer Tamás előttük megjelenvén, előadta, hogy néhai Scholcz Péter „schwdig blyben war drey schwarcz polnisze thwch und eyn Sloeszer, so her aber erkanth hot wy das im allenthab benn seyne gwtter vorpotten weren, hoth der genant her Thomas mit seyner hawsfraw wmb swlch seyne schwlt gered welche, das genanten Petters hawsfraw im vor unns volkwmene macht unnd kraft geben hath ethliche seyne schwlt eynczwforderen, als nemlich bey ewer w. miteburger Greger panczermacher flor. XVIII, welche flor. XVIII der obgenante Peter vor seynen leczten vorscheyden, vor dem erszamen her Jurgk Schennck unnszeren Stadte schreyber unnd Jacobo succentore, dy her den czw im hoth lasszenn rwffen hoth thwen gedenken unnd awch schryfftylch szwysszen anderen seynen sachen hath lasszen schreyben.“

Papíroson, kívül papirossal fedett vörös viasz záró pecséttel. Levéltári száma: 814.

1026. 1510. június 14. Eger.

Szavojai Herkules Pius apostoli prothonotárius, egri kormányzó Eperjes városát 40 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papíroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 814/b.

1027. 1510. június 29. Tata.

Várdai Ferencz váczai püspök és királyi kincstárnok Eperjes város közönségét 140 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja. (A város nevében Cristannus jegyző és Czauzer Bertalan esküdtek jártak el.)

Papiroson, papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 815.

1028. 1510. július 23. Szarvaskő vára.

Szavojai Herkules Pius apostoli prothonotárius és az egrí püspökség kormányzója a tizedeket Eperjes városának egy évre 86 forintért bérbe adja.

Ugyanezen papiron: **1510. augusztus 1. Eger.**

Szavojai Herkules Pius sajátkezű írásával elismeri, hogy az eperjesiek 43 forintnyi tizedbért lefizettek.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 815/b.

1029. 1510. augusztus 11. (Eperjes.)

Maschfel János eperjesi polgár Belsz Mihály és Cristannus baccalaureus eperjesi esküdtek előtt végrendeletet alkot.

„Imprimis ad altare sacratissimi corporis Christi legavit fl. 1.

Deinde omnia bona sua mobilia et immobilia, domum videlicet et iugera quibuscunque vocitentur nominibus commisit dividenda presenti conthorali sue Margarethe, cum qua heredem habet et aliis filio suo et filia, ex alia conthorali sua Ursula pie defuncte progenitos (!) inter se dividenda, secundum discretionem meliorem iudicis et iuratorum civium civitatis huius vel secundum agnitionem aliorum discretorum virorum, quos inter se (si debitum carnis persolvat) eligere debebunt.“

Papiroson, alul két, papirossal fedett fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 816.

1030. 1510. augusztus 14. Lőcse.

Lőcse város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy Márton késes (messersmid) feleségének, Dorottyának, akinek rokona (frewnth) Eperjesen elhunyt, a hagyaték iránti igény érvényesítésénél legyenek segítségére.

Papiroson, záró pecsétje elveszett. Levéltári száma: 817.

1031. 1510. szeptember 22. Eperjes.

Póhárnok Antal Eperjes város tanácsát 165 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 818.

1032. 1510. szeptember 23. Kassa.

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy Bártfa, Szeben és Lőcse városokkal együtt út ügyben tartandó gyűlésre jöjjenek Kassára, hogy tárgyalás után az ügyet a király és az urak elé terjeszthessék.

„Als dy erberem stetten etlichmoll von wegenn der newenn wegen, vorsommelt und betracht, was und wy in dyszszen sachenn zw thwenn were, auf das sollich trefflich vorderpnis der erberenn stetten hyngelegten und weytter vorkommenn wy das abgestelt wurde, solliche betrachtung und beschlus dorin zw thwenn yst alzeyt vorhyndert und endschafft bieszhererlangt“, jó lenne tehát ezt az ügyet minél előbb a király és az urak elé vinni és a többi városoknak, Bártfának, Szebennek és Lőcsének tudtára adni, hogy siessenek mielőbb Kassára „und von den sachen handeln und alzo eyntrechtiglich königliche maiestat und dy herren des landes dorunder ersuchenn, wen szo k. maiestat aus denn lande czyhenn würt, yst zw besorgen, das als den dy erbern stetten yren vornemen mitt grosser muhe und arbett noch kommen mogenn“.

Papiroson, kívül papirossal fedett vörös viasz záró pecséttel. Levéltári száma: 819.

1033. 1510. október 2.

Grefen Magdolna eperjesi polgárnő végrendelete.

Grefen Magdolna, „coram venerabili viro Valentino Spilner huius ecclesie parochialis cappellano, item coram prudentibus et circumspectis viris domino Berenhardo Kwnisch, Cristanno Czibner notario iuratis civibus necnon coram provido Johanne Hutter cohabitatore civitatis huius Epperies, végrendelezik.

„Imprimis honeste domine Margarethe amice et famule sue pretextu servitii sui legavit mastrucam et tunicam ipsius rubeam, unam tecturam wlgariter Czalawn unam togam, duo lintamina, duo velamina wlgariter

schlayer et duos cubulos tritici, qui sunt in brasiatorio.

Pallium ipsius brunaticum, nulla monilia habentem, ad fraternitatem Sacratissimi Corporis Christi.

Jacobi fratri suo carnali legavit pallium suum coloris flavei, etiam nulla monilia habentem.

Conthorali vero sue tunicam suam viridem cum una pellicea, similiter tunicam eius harniseam coloris brunatici. Eidem Jacobo etiam legavit duos cantharos stanneos medios.

Item fratribus ad Sowar pro memoria perpetua legavit unum quartale de ipsius brasiatorio, secundum quartale eiusdem brasiatorii legavit dominis cappellanis, ita tamen, quod dominus Petrus concionator debet fore dispensator et executor eiusdem et quod exinde una tricesima ob salutem anime sue cantetur.

Ceterum directam et equalem medietatem domus sue unicum suppellectilibus mediis ad braxationem cerevisie spectantibus legavit ad fabricam ecclesie sancti Nicolai episcopi, reliquam vero mediam partem cum predictis suppellectilibus mediis ad altare Sancte Anne in ecclesia parochiali fundatum pro missis ibidem habendis et pro candelis. Ita tamen, quod exinde florenos II dari debent fratri ipsius Nicolao, in civitate Casscha moram habenti.

Item Andre et Johanni de Swyna ex eo, quod ei robora pro edificio stube ipsius adduxerunt, legavit den Ic, qui recipi debent ex brasio, quod est pre manibus.

Preterea predictis fratribus suis Jacobo et Nicolao legavit omnia ipsius lectisternia et duos scrofas.

Item unum cantharum stanneum de tribus quartalibus domino Stephano ad Sanctum Leonardum dandum commisit.

Mensa, similiter tabula oblonga, sedile et due ciste manere debent penes domum.

Ad organum novum ecclesie civitatis huius parochialis legavit tres cantharos stanneos, unam pintam et duas medias.

Postremo dicta testatrix fassa est, quod ei quidam duo

rustici duo vasa cervisie obligarentur, pro uno fidei-
ussor factus esset Stephanus pannirasor, pro alio Ni-
colaus Pope, que debita ad ipsius anime salutem exponi
debent.

Item Ambrosius in domo Thomæ Rockenczani tenetur ei
den. XLII.

Pro executoribus prescripti testamenti sui elegit prefatos
dominos testamentarios, quorum adiutores esse debent,
si necesse fuerit iudex et iurati civis civitatis huius Eperjes.“

Papiroson. — Levéltári száma: 820.

1034. 1510. november 1. Czeke.

Czekei Márton Eperjes város tanácsának kérelmére egy
tolcsvai telküket mindenféle adózás és szolgáltatás alól felmenti.
Hártyán, alul selymen függő pecséttel. — Levéltári száma: 821.

1035. 1510. december 12. (Eperjes.)

Szaniszló eperjesi kereskedő (mercator) özvegyének, Ágnes asszonynak végrendelete.

„Et primo lego ad fraternitatem Corporis Christi triginta
duos florenos ad servandum per duos annos altartistam
pro illa pecunia.

Et ad altare S. Anne lego sedecim centos denarios ad ser-
vandum per annum unum altartistam.

Et lego piccarium meum argentum cum quinque cocleariis
argenteis ad hospitale pro fabrica ecclesie.

Et domum meam lego domino Georgio Cley pro tanta
pecunia in quantum valoris videbitur dominis, sic quod
pro illa pecunia debent semper servare altartistam
quamdiu durat et post mortem suam usque est finis so-
lutionis et si contigeret cum mori ante solutionem.

De comestibilibus autem omnia que in domo mea sunt lego
ad hospitale pauperibus.“

Végrendeletvégrehajtók: Márton hospitalensis, Cley
György és Bernát esküdtek.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott két pecsét-
tel. — Levéltári száma: 822.

1036. 1510. december 23. Kassa.

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához,

melyben tudatja, hogy a „her Gubernator von Erle“ írt nekik, „das wyr das gelt, das den wns in kegenwertikeyth ettlicher heren ausz ewer w. mittel wnnde auch der frawen: durch euch bey wns in wnszerem gefencknesz behalden, czw getrewen henden eyn geleet wnnnd gegeben worden ist: in dy hende des wurdigen heren Alberti pristers seyenes diners geben wnd antworten solden“, kéri tehát, hogy azokat, akik akkor személyesen jelen voltak, küldjék ismét ide, hogy a legközelebbi pénteken ebben a dologban tárgyalhassanak.

Papirosos, kívül papirossal fedett vörös viasz zárópecséttel. — Levéltári száma: 823.

1037. 1510—20. körül, augusztus 26.

Az Eperjesi városi borház építésére fordított költségek jegyzéke.

Papiroson. Levéltári száma: 823/a. szám.

1038. 1511. január 31. Eger.

Ferrarai Lardusi Tádé egri kormányzó az eperjesieket 43 arany forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 823/b.

1039. 1511, február 3. Kassa.

Kassa város tanácsának levele (Eperjes) város tanácsához, melyben írja, hogy „der her Zenthkyrali Isthwan“ kérte őket, hogy a legközelebbi vasárnap „von wegen der sachen dy den unszeren unnd den ewerenn in der Mawtt czu Noway gescheen ist“, jöjjenek össze, kéri tehát, hogy a legközelebbi szombaton ők is jelenjenek meg Szentkirályinál és hívják oda meg a többi várost is.

Csonka papiroson (a címzés egy része hiányzik), kívül papirossal fedett vörös viasz zárópecséttel. Levéltári száma: 824.

1040. 1511. február 5. Lőcse.

Lőcse város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben őket a Novajon történt kártétel miatt a legközelebbi szombaton Kassán tartandó gyűlésre hívja meg.

Vízfoltos papiroson, kívül papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 825.

1041. 1511. február 13. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Gáspár kovács (faber) eperjesi bírót a Barnabás prior ellen (contra „prioirem sancti Stanislai de Saros“) folyó perben a másodízbeni idézésre való meg nem jelenés miatt megbírságozzák.

Papiroson, kívül négy töredékes viasz pecséttel. Levéltári szán.a: 826.

1042. 1511. május 29. (Eperjes.)

Jakab eperjesi polgár „coram venerabili viro domino Georgio capellano confessore suo“, továbbá Czibner Keresztély jegyző, Czausz Bertalan esküdtek, Ambrus szabó és Telczke Albert előtt végrendeletet alkot.

„Pro ffabrica parrochialis ecclesie legavit den. VIIIc. — (= 800.)

Dominis capellanis pro lectione tricesime unius den. Ic. — (= 100.)

Pro uno balneo animarum, quantum constabit — fecit et solvit.

Duo stamina panni pro vestitu pauperum hominum expedivit.

Duo talenta cere ad fraternitatem sartorum, ad eandem fraternitatem den. LXXV, quos ei Valentinus sartor obligatur — solvit.

Ad fraternitatem pellificum alias sancte Kkatherine den. XXIX, quos ei Martinus pellifex obligatur.

Ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi tunicam suam coloris brunatici Lendisch dedit.

Schubam suam wlpinam de pellibus dorsinis ad fraternitatem sutorum, — dedit.

Michael Schinberger obligatur ei den. 1¹/₂c, quos ad fabricam ecclesie civitatis huius parochialis legavit.

Confessori suo domino Georgio legavit fl. ¹/₂, uti legeret missas in altari Sancte Anne.

Preterea amicis suis in Sylesia existentibus, si adhuc vivunt, legavit fl. VI.

Postremo omnia alia bona mobilia et immobilia quibuscunque censentur in omnibus legavit possidenda pariter et habenda conthorali sue Sophie.“

A pecsétek után:

valoris non fuerunt, sicut sales nunc illuc missi. Quare v. d. presentibus rogamus, quatinus sales regie maiestatis velint reclamare permittere, ut pretium earum ad dominum nostrum inmittere possemus.“

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma 828.

1044. 1511. június 12. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Gáspár kovács eperjesi bíró és a tanács kérelmére vizsgálatot tartanak Nagymihályi György deák ellen, aki Pasuth (Bazwth) András eperjesi polgár házába erőszakkal be akarván hatolni, „fenestras violenter intra percussisset.“

Papiroson, kívül öt zárópecsétje közül kettő van meg. Levéltári száma: 829.

1045. 1511. június 12. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Gáspár eperjesi bíró és a tanács kérelmére Pasuth (Bazwth) András eperjesi polgárt Nagymihályi György deák panaszára heted magával leteendő esküre ítélik arra nézve, hogy 1. az engedély elnyerése előtt Sóvárról javaiból eperjesi házába semmit sem szállított; 2. „quod ipse non fuisset in fideiussoria“; 3. hogy felesége Borbála „in domo prefati Georgii literari, ubi vinum solent propinare, unum . . . pecarium vitreum non defregisset.“ Az esküt András szabályszerűen letette.

Papiroson, kívül öt rányomott pecsét közül három részben töredékes van meg. Levéltári száma 830.

1046. 1511. június 12. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Gáspár eperjesi bíró és a tanács kérelmére vizsgálatot tartanak azon hatalmaskodás ügyében, amelyet Kálnay Mátyás és Fábrián az eperjesieknek Salgón lakó jobbágya. Pinkest Jakab ellen elkövettek.

Papiroson, kívül öt rányomott viaszpecsét közül, négy elveszett. Levéltári száma: 831.

1047. 1511. június 30. Eger vára.

Lardus Tádé, az egri püspökség kormányzója az eperjesieket 43 frtnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszpecséttel. Levéltári száma: 831/a.

1048. 1511. *julius 8. (Eperjes.)*

Thiczner Margit asszony „coram venerabili domino Martino hospitalensi et coram Cristanno Czibner iurato cive necnon notario civitatis huius. Item coram providis Petro cerdone et Petro Poler“ végréndeletet alkot.

„Imprimis fassa est se pretextu domus sue flor. X solvisse, et adhuc flor. VII obligari, ratione cuius domus ad festum trium regum proxime venturum post annum ad annum scilicet millesimum quingentesimum tredecimum, dumtaxat fl. II solvere tenebitur de anno ad annum, alias nemini quicquam obligaretur.

Item postquam domus eadem vendita fuerit, extunc illa pecunia que deponetur de anno ad annum servari debet unus sacerdos pro lectione missarum Requiem quousque pecunia eadem duraverit.

Preterea fassa est Blasium literatum ei pretextu tele recepte obligari den Ic, quos ad ecclesiam sancti Nicolai legavit pro sepultura.

Florenum $\frac{1}{2}$ quem ei obligatur dominus Michael Doma; similiter den. XXV, quos ei obligatur dominus Ambrosius pro nunc plebanus in Brisewicz legavit ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi, similiter flaveum pallium cum monilibus.

Florenum $\frac{1}{2}$, quem ei obligatur Andreas Teuling de Czibinio, legavit ad altare sancti Michaelis archangeli, similiter mastrucam suam.

Tunicam ipsius brunaticam cum monilibus ad fraternitatem sancte Anne in claustro.

Ad fraternitatem sutorum beate Virginis legavit fl. $\frac{1}{2}$, postquam tela vendita fuerit.

Item postquam tunica ipsius viridis nova cum duabus fibulis argenteis vendetur, fl. 1 dari debet pro lectione unius tricesime residuum pro uno balneo animarum quantum constabit et si quid super fuerit dari debet ipsis pauperibus.

Confessori suo, domino Mathie legavit unum pulvinar cum supraductura.

Marco germano suo Stropkovie vitam agens nihil legare voluit hac ratione interiecta, dixisse eum ad ea bono

soror: Ego nihil opto de bonis tuis, dispone cum eisdem ad placitum tuum.“

Végrendelet végrehajtók valának: Corschyer Márton, Péter cerdo, „cum genitrice sua Osanna“.

Papiroson, alul papirossal fedett három fekete viaszpecséttel. Levéltári száma: 832.

1049. 1511. július 10. Sáros.

Bertóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák előtt Orsolczi Kálnai Mátyás és Fábán egyrésztől, Salgói (Pinkest) Jakab az eperjesiek jobbágya másrésztől, a köztük folyó pereket illetőleg békésen kiegyeznek.

Papiroson, kívül négy rányomott viaszpecsétjei közül csak egy töredékes maradt meg. Levéltári száma: 833.

1050. 1511. augusztus 4. Eperjes.

Pohárnok Antal, Herendi Miklós királyi kincstárnok „commissarius specialis“-a, Eperjes város közönségét 375 frtnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszpecséttel. Levéltári száma: 834.

1051. 1511. augusztus 11. Eperjes.

A kassai, löcsei, bártfai, eperjesi és kisszebeni kádármeztérek egyezség levele, mely szerint 1. ezután minden boroshordó a nevezett öt városban kassai mérték szerint készüljön, régi hordó javítva nem lesz. 2. Ezen mesterség egy szabad segédje sem lehet addig mester, 4 forint birság terhe alatt, amíg Magyarországon nem volt. A többi nem olvasható.

Viztől rongált hártján, már alig olvasható írással. Levéltári száma: 834/a.

1052. 1511. szeptember 18. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák az Eperjes város tanácsa és György deák terebesi várkapitány közt folyó perben ez utóbbit arra ítélik, hogy a Pasuth (Bazwth) András eperjesi polgártól Sóváron jogtalanul lefoglalt terményeket adja vissza.

Papiroson, kívül öt rányomott pecsét helye. Levéltári száma: 835.

1053. 1511. október 3. (Eperjes.)

Grauscher János eperjesi polgár Cleyn György és Czibner Keresztély esküdtek előtt végrendeletet alkot.

„Imprimis ad fraternitatem matris misericordie claustrum civitatis huius fl. VII, — Solutio facta est, — qui expendi debent ad illas candelas septem, quo ibidem servantur, quas quidem candelas VII de anno ad annum faciendas, quousque prefata pecunia duraverit, commisit honeste domine Sophie conthorali sue legitime.

Item ad imaginem lapideam sicut itur ad Sowar penes pedagium fl. V vel VI, quod quatuor partes collaterales vel acies renovari debeant.

Ad fraternitatem sartorum ceram pro fl. 1. — Solvit.

Domino Martino Corschner fl. 1 pro missis animarum legendis, — solvit.

Monachis ad Sowar fl. III, uti Deum pro ipso exorarent, — solvit.

Monachis hic in civitate moram habentibus etiam fi. 1, pro una tricesima legenda, — solvit.

Dominis cappellanis penes ecclesiam civitatis huius parochialem fl. III pro una tricesima decantanda, — solvit.

Ad altare sancte Kkatherine, quod pellifices tenent fl. VI, — soluti sunt.

Martino nepoti suo si et in quantum sacerdos efficietur fl. X. — Soluti sunt eidem.

Interim autem certos libellos studii causa ei per dominam Sophiam conthoralem suam de prefata pecunia pro florenis scilicet duobus emi debent. Hii fl. II eidem per dominos in pretorio soluti sunt.

Postremo omnia alia bona sua mobilia et immobilia quibuscunque censentur nominibus legavit conthorali sue Sophie tenenda, habenda et possidenda, non obstante contradictione quorumcunque.

Preterea ultima voluntate sua et ad conscientiam suam fassus est, si filio suo Jacobo tam de bonis hereditariis paternis quam maternis, necnon fratrum et sororum omnibus modis contentum reddidisse, que quidem satisfactio in matricam seu librum civitatis huius esset inserta. Nichilominus tamen ex bona ipsius voluntate eidem filio suo Jacobo legavit tunicam suam quotidianam et mitram suam novam marduream. Similiter flor.

III solvit eidem coram dominis in pretorio den. IIIc tunicam et mitram prefatam.“

Papiroson, alul papirossal fedett két fekete viaszpecséttel. Levéltári száma: 836.

1054. 1511. október 16. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Bayor Bálintot az eperjesiek ellen beadott azon keresetével, hogy nagyanyja Gergellakai Zsófia és anyja Erzsébet részére a Gergellaka birtokból járó hozományt, hitbért és leánynegyedét adják ki, a Szent Szék elé utasítják.

(A város ügyvédje a kereset ellen azon kifogást emelte, „quod cause iurium rerum parafernaliū et quarte pueilaris non hic in sede iudiciaria huius comitatus verti solent et determinari, sed in foro ecclesiastico, ubi dum tempus erit, ipsi iudex et iurati cives de Eperies eidem Valentino de Bayor respondere prompti et parati erunt“, mire a bíróság kimondja, hogy Bayori „causam premissam non hic in sede nostra iudiciaria querat, sed querat ubi locus est querendi, in foro ecclesiastico“.)

Papiroson, kívül öt rányomott viaszpecsétje közül csak egy van meg. Levéltári száma: 837.

1055. 1511. december 8. Tolcsva.

Losonci Bánfi Péter és Gerendi László Eperjes város tanácsa kérelmére a város egy tolcsvai házát minden adózás alól felmentik.

Hártyán, alul selymen függő pecséttel. Levéltári száma: 838.

1056. 1512. február 6. (Kisszeben.)

Kisszeben város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy megjelent előttük „her Jorge, iczundt E. N. W. Caplan, an uns brengende etliche sachen, wy das im in E. N. W. Stadt gar grosse schmochet und vidervertikeyth enthanden yst von eyer unvorschemten dyren, als nemlich von der tochter Cristanni Stadt schreybers, dy yn offenbar eyn buven und eyn lotter genanth hath und noch mer yn auch on elych geboren gehesen hoth“, kéri a tettes megbüntetését (stroffung), mert „dy oben gemelte dyren hat gar beszlych an yn gethon und beslycht myt yrer czungen gereth, das sy doch nycht derweyszen kan“. A névezett György káplán tisztos szülők gyermeke („yst geborn von fromen und erlichten eldern,

von vatter und von mutter, noch ordenung und ausszeczung der heylygen remeschen kyrchen und noch dem standt der crystenheit“), mindig tisztéségesen viselte magát és „nye keyn makel der untugent an yn erfunden oder erkant yst worden“, kéri tehát az eset megvizsgálását és a bűnös megbüntetését.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 839.

1057. 1512. március 29. Buda.

Ákosházi Sárkány Ambrus „liber dominus de Olnod etc.“ levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy Rason olasznak (Rasoni Italo) járó pénzt neki vagy emberének Thezeri Miklós vice harmincadosnak „et factoris nostri Budensis“ kezeihez Szent György napra okvetlenül fizessék le.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 840.

1058. 1512. május 10. Datum in curia nostra Wyssegradensi.

II. Ulászló király Eperjes város közönségét 150 frtnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Atul: Relatio egregii Nicolai Herendi thesaurarii regie maiestatis.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viaszpecséttel. Levéltári száma: 841.

1059. 1512. május 15. Eger vára.

Bonzagnus ker. János, az egri püspökség kormányzója az eperjesieket 43 frtnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 841/a.

1060. 1512 junius 12. (Bártfa.)

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben a polgárok által vásárolt két hordó sör vételárának kiegyenlítése tárgyában ír.

Vízíoltos papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 842.

1061. 1512. julius 15. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák bizonyítják, hogy Salgai Boczvay András és Orsolczi Kálnay Mátyás a Salgó birtokon lévő rétek és földek határának megállapítása miatt folyó pert békésen elintézték.

Papiroson, kívül öt rányomott pecsét közül csak három töredékes van meg. Levéltári száma: 843.

1062. 1512. július 16. Buda.

Perényi Imre nádor meghagyja a jászai konventnek, hogy a szepesi káptalant a sárosvármegyei Salgó birtokába iktassa be.

Átírja a jászai konvent 1512. szeptember 16-án. Levéltári száma: 845.

1063. 1512. augusztus 9. Kassa.

Schewtzlich János kassai tanácsnok és harminczados levele Mihály eperjesi bíróhoz, melyben kéri, hogy a harmincad ügyben hozzá küldött emberének mindenben higgyen.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 844.

1064. 1512. szeptember 16.

A jászai konvent Perényi Imre nádor 1512. július 16-án *Budán* kelt iktatóparancsára jelenti, hogy midőn a szepesi káptalant a sárosvármegyei Salgó birtokába akarta iktatni, ennek Borsvay András és társai, továbbá Eperjes város közönsége ellent mondtak.

Papiroson, pecsétje elveszett. Levéltári száma: 845.

1065. 1512. szeptember 26. (Bártfa.)

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy azt a kérdést, hogy a király és a kincstárnok leveleivel szemben milyen magatartást tanusítsanak, elintézték az említett levelek felmutatójával.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 846.

1066. 1512. szeptember 29. körül — 1528.

Eperjes város 1512., 1513., 1526. és 1527. évi adólajstromai és számadási feljegyzések.

Hosszúkás, 93 lapos könyv. Levéltári száma: 846/a.

1067. 1512. október 6. Márkusfalva.

Máriássy István szepesi kapitány levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy fia adósságának kifizetésére 100 frtot kölcsönözzenek neki „sub pignus videlicet argentum vel super possessionem suam portionem“.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 847.

1068. 1512. november 27. (Kisszeben.)

Kisszeben város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy a bíró Budáról jó hírekkel jött haza. A

király emberét Bártfára küldi és az nyomozni fog a sörfőzés ügyében.

Papíroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 848.

1069. 1512. december 1. Szécs.

Tárczay János özvegyének Sárának levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy hozzájuk küldött emberének Chwda Dávid familiárisnak mindenben higgyenek.

Papíroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 849.

1070. 1512. december 10. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király a Szent Háromsághoz címzett eperjesi karmelita kolostornak megengedi, hogy „ipsi universa vina eorum, que in propriis vineis ipsorum quottannis procreari et provenire solent, libere semper ac pacifice et sine cuiuspiam contradictione ad claustrum ipsorum in dicta civitate nostra Eperyes constructum importare ac ea prout ipsis commodius videbitur sive ad usum et sustentationem eorum propriam retinere, sive educillare ipsa voluerint ad libitum et voluntatem ipsorum disponere, eisdemque ad necessitates claustrum et ecclesie eorum libere item et pacifice uti et frui possint ac valeant“, meghagyja tehát Eperjes város közönségének, hogy a karmelitákat ezen kiváltság gyakorlásában ne zavarják.

Kivül, alul a plicaturán más írással: Frater Wolfgangus privignus tunc temporis prior me procuravit in memoriam.

Hártyán, alul a királynak selymen függő titkos pecsétjével. Levéltári száma: 850.

1071. 1512. december 24. (Bártfa.)

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy a „lewczer meynunck“ ügyében most tárgyalnak, s hogy a legközelebbi kedden Eperjesre mennek.

Papíroson, melynek alsó részéből egy rész le van vágva, zárópecséttel. Levéltári száma: 851.

1072. 1513. január 31. Buda.

Perényi Imre nádor, dalmát, horvát és szlavon bán az eperjesieknek a zemplénavarmegyei Tolcsván lévő házát mindenféle adózás alól felmenti.

Hártyán, alul selymen függő gyűrűs gemmás pecséttel. Levéltári száma: 852.

1073. 1513. március 16. Eger.

(Bonznagnus) ker. János egri kormányzó az eperjesieket 43 frtnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 852/b.

1074. 1513. április 2. (Eperjes.)

Koch Istvánné Orsolya asszony „in presentiarum . . . . Petri *pictoris* et Martino Melczer notario“ végrendeletet alkot. „Pro primo legavit ad missam sancte Anne pro salute anime sue fl. 1.

Ad missam Corporis Christi legavit fl. 1.

Petrus doleator tenetur annotare domine super domo in qua residet fl. XVI. ex eis pecuniis idem Petrus expagare debet ecclesie sancti Nicolai ad structuram fl. VIII ea lege ut ad ecclesiam sancti Nicolai tumulari debeat.

Jorg Crop tenetur eidem domine Ursule fl. 1, quem legavit ad fraternitatem lanificum.

Item *Georgio scolari* et Sophie pueris videlicet Michaelis Bels ex supradicta pecunia legavit fl. II.

Papiroson, alul papirossal fedett két fekete viaszba nyomott pecséttel. Levéltári száma: 853.

1075. 1513. április 5. Kassa.

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy Thyrne György előtt rokonának, Reych Máté feleségének végrendeletét „coram eodem legere v. d. permittant, aut si optaverit transsumptum illius testamenti per dominationes vestras causa nostri sibi non abnuantur“.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 854.

1076. 1513. április 22. Kassa.

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben a tárnoki székre való utazás tárgyában ír.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 855.

1077. 1513. május 5. vagy szeptember 15. (Bártfa.)¹⁾

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben jelzi, hogy a király által kirótt adó ügyében írtak a lő-

¹⁾ Mivel II. Ulászló király 1513. szeptember 2-án kelt levelében 500 frtnyi adó haladéktalan lefizetését kéri, valószínűbb, hogy e levelek szeptemberben keltek.

cseieknek, kérve ezeket, hogy ennek tárgyalására tűzzenek ki helyet és időt.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma 856.

1078. 1513. május 7. vagy szeptember 17. Lőcse. (Sunbent noch Crucis.)¹⁾

Lőcse város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy a bártfaiakkal együtt, akik a király felszólítására hadisegélyt fizetni nem akarnak, a legközelebbi kedden Kisszebenben tartandó tanácskozásra jöjjenek el, de addig a királynak ők se adjanak semmit.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 857.

1079. 1513. május 15. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király levele Eperjes város közönségéhez. „Credimus vobis et unicuique vestrum iam satis et notum et manifestum esse, quali et quam extremo periculo regnum hoc nostrum in presentiarum laboret et qualiter etiam hiis diebus confinia eiusdem et maxime partes Themeskewz, totumque regnum nostrum Croatie per Turcos depredatum, igneque et ferro miserabiliter vastatum et adeo quidem depopulatum extiterit, ut nisi eorundem hostium assiduis impetibus debita provisione resistatur, verendum est, ne prope diem castra quoque ipsius regni nostri Croatie, que alioquin pene iam et gentibus et victualibus despoliata sunt fere omnia ad manus Turcorum deveniant, quibusquidem malis et periculis, volentes auxiliante Deo quam primum obviare, hostesque ipsos a cervicibus regnorum et confinium nostrorum procul repellere et remove, statuimus unacum dominis prelatibus et baronibus ceterisque universis nobilibus et regnicolis nostris, in eosdem hostes generalem expeditionem facere ac in illos vires nostras et totius regni convertere et quum ad tantam tamque grandem et celerrimam expeditionem“ pénz kell, elrendeli, hogy hozzájuk küldött emberének jószágvesztés terhe alatt 2000 forintot sürgősen fizessenek le.

Papiroson, kívül papirossal fődött vörös viasz zárópecséttel. Levéltári száma: 858.

¹⁾ Mivel II. Ulászló király 1513. szeptember 2-án kelt levelében 500 frtnyi adó haladéktalan lefizetését kéri, valószínűbb, hogy e levelek szeptemberben keltek.

1080. 1513. junius 22. Makovicza.

Borsvay Miklós makovicai vicevárnagy levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy a kerekesi (de Kerekech) soltész fiát Antalt, akit jogtalanul tartanak fogva, eresszék szabadon.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 859.

1081. 1513. julius 2. Varano.

Rozgonyi István levele Eperjes város tanácsához, melyben biztrai (de Byzthra) soltésze ügyében ír.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 860.

1082. 1513. július 4. Eprejes.

Chereny Gábor, „Byryzlo“ Péter veszprémi püspök és királyi kincstárnok familiárisa, Eperjes városát 200 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszpecséttel. Levéltári száma: 861.

1083. 1513. július 29. Eperjes.

Farnosi Zeley Márton és Bábfalvai Gál deák, sárosi adószedők Eperjes város tanácsától 54 forintot és 37 dénárt kölcsön vesznek.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott két gyűrűsgemmás pecséttel. Levéltári száma: 862.

1084. 1513. július 31. (Eperjes.)

Cromer György eperjesi polgár Belss Mihály bíró, Péter pictor, Albert pictor és Kolin János esküdtek előtt végrendeletet alkot.

„Item primo legavit ad fraternitatem Corporis Christi fl. VII.

Item secundo ad structuram ecclesie hospitalensi legavit fl. XX.

Item ad ecclesiam divi Nicolai legando deputavit XXIII jugera in vicinitatibus Saros habitis et situatis hoc pacto: annotata iugera domini consulares vendere debent et pecuniam eandem ad structuram ecclesie eiusdem expagare debebunt. Ista iugera vendita sunt Joanni lapicide pro fl. XXIII.

Item penes aquam Cix (vagy Tix?) legando deputavit IX

iugera ad aram sancti Georgii martiris ecclesie parochialis ad structuram *tabule* eiusdem.

Item quoddam picarium argenteum album non deauratum ad predictam aram legavit unacum coclearis argenteis octo. Prefatum picarium et octo coclearia dati sunt *Petro pictori* ad rationem prefate *tabule*, pro fl. XIII similiter prefata iugera IX.

Item capellanis pro tricesima decantanda legavit fl. III.

Item pro psalterio legendo *scolastico* legando commissit fl. I.

Item ad contubernium dive Katerine legavit fl. I.

Ad missam decantandam dive Anne legando commissit fl. I, quem dominus Michael Bels levare debet“.

Papiroson, alul papirossal fedett három fekete viaszpecséttel. Levéltári száma 863.

1085. 1513. augusztus 30. Esztergom.

Kwnisch Mátyásnak, György brandenburgi örgróf káplánjának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy a Buda város tanácsa részéről a sógorával szemben elkövetett sérelmes, káros és szégyenletes eljárás miatt a hét város elé fog fellebbezni.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 864.

1086. 1513. szeptember 2. Buda.

Commissio propria domini regis.

II. Ulászló király levele Eperjes város közönségéhez, melyben hivatkozva az ország súlyos helyzetére, elrendeli, hogy hozzájuk küldött emberének 500 forintot haladéktalanl fizessenek le.

Papiroson, papirossal fedett vörös viasz zárópecséttel. Levéltári száma: 865.

1087. 1513. szeptember 6. Varanó.

Rozgonyi István levele Eperjes város tanácsához, melyben Baraczkai Czwta Jób (Job Czwta de Baraczka) *varywpad-fwlde* nevű földrésze tárgyában ír.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 866.

1088. 1513. szeptember 24. (Eperjes.)

Córczolasch Györgyné Zsófia asszony Gáspár kovács és Godor Albert esküdtek előtt végrendeletet alkot.

„Primo legando deputavit fraternitati Corporis Christi pro decantanda missa fl. III tunicam brunaticam cum parvis moni(li)bus.

Item ad fraternitatem omnium Sanctorum deputavit fl. II. Ad fraternitatem dive Ane pro decantanda missa deputavit fl. III.

Ad fraternitatem sancti Michaelis pro decantanda missa fl. I.

Ad structuram ecclesie sancti Nicolai legando instituit fl. III.

Ad fraternitatem dive Katherine pro decantanda missa legavit fl. I.

Ad hospitale pro fabrica ecclesie huius deputavit fl. I den 25.

Capellanis pro tricesimis decantandis fl. I.

Domino Mathie capellano confessori eiusdem domine deputavit unum pulwinar cum linthamine similiter uno.

Executores huius testamenti domini consulares esse debent.“

Papiroson, alul papirossal fedett két fekete viaszpecséttel. Levéltári száma: 867.

1089. 1513. október 9. (Die dominico in festo Dionisii martiris), Buda.

Wárdai Pál királyi vicekincstárnok Eperjes város közönségét 125 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszpecséttel. Levéltári száma: 868.

1090. 1513. november 13. (Eperjes.)

Briczné Margit asszony Klain György, Kolin János és György presbiter előtt végrendeletet alkot.

Papiroson, alul papirossal fedett három fekete viaszpecséttel. Levéltári száma: 869.

1091. 1513. november 20. (Eperjes.)

Faynerné Borbála asszony Kolin György és Benedek lano esküdtek előtt végrendeletet alkot.

„Item omnia mobilia et inmobilia domus legando commisit genero suo et pueris videlicet eiusdem eadem habenda et possidenda nullis obstantibus ita ex his bonis fl. I pro

tricesima leganda, demum pro preparatione balnei pro salute anime etiam atque conficere debeant et teneantur. Series itaque testamenti in presentiarum prefatorum viro- rum roboravit et confirmavit per sigilla inpendentia“.

Papiroson, alul papirossal fedett három fekete viaszpecséttel. Levél- tári száma: 870.

1092. 1513. december 8. (Eperjes.)

Cromer Györgyné Orsolya asszony „in presentiarum . . . Georgii presbiteris confessoris sui Johannis Brengsain, Benedicti Ianii et Johannis Kolin iuratorum civium“ végrendeletet alkot.

„Portionem itaque mediam dicte domus, que annotate Ursule hereditario iure cessit legando commissit nepoti suo, postquam idem *annos perfecte sue etatis* atingerit, sui autem vita decesserit, extunc portio media dicte domus ecclesie sancti Nicolai cedere et evenire modis omnibus debeat.

Brasiatorium medium unacum allodio itaque medio legando deputavit fraternitati Corporis Christi.

Jugere videlicet novem in vicinitatibus aque Czix (?) vocato legavit are sancti Georgii martiris ecclesie huius, superinde picarium argenteum intus deauratum cum cocleariis videlicet octo etiam atque etiam ad dictum altare habenda et possidenda“.

Papiroson, alul papirossal fedett három fekete viaszpecséttel. Levél- tári száma: 871.

1093. 1513. december 15. Buda.

II. Ulászló király Eperjes város közönségét a jövő évi Szent György és Szent Mihály napi adó (melyet „fidelibus nostris prudentibus et circumspectis Paulo Polyak Budensi et Michaeli Maydel mercatori Cracoviensi ad exolutionem plenariam illorum trecentorum florenorum, quos nos eisdem mercatoribus pro rebus ab ipsis ad facta nostra mutuo levatis solvere pronunc debebamus, sese obligarunt et summam huiusmodi debitorum ad se omnino receperunt“) lefizetéséről nyugtatja és kijelenti, hogy 1515-ig az eperjesiektől semmiféle rendes vagy rendkívüli adót szedni nem fog.

Alul: Relatio reverendi domini Petri episcopi Vesprimiensis thesaurarii regie maiestatis etc.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 872.

1094. 1513. december 16. Buda.

Thasi Gergely vicetárnokmester Eperjes városát 5 frt. lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul gyűrűs gemmás pecséttel. Levéltári száma: 873.

1095. 1513. december 17. Buda.

Beriszló Péter veszprémi püspök, királyi kincstárnok Eperjes város közönségét az 1514. évi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 874.

1096. 1513. december 24. Brassó. (Brassovie.)

Brassó város tanácsa Brengdorff helység tanácsának (a tagok névszerint felsorolva) meghallgatása után bizonyítja, hogy Brengdorffer Pál tisztességes szülőktől, névszerint Vese- len Pétertől és nejétől Katalintól származik és eddig magaviselete ellen kifogás elő nem fordult.

„Presentes literas cum maiori sigillo nostro duximus ei concedendas“.

Hártyán, alul Brassónak papírral fedett köriratós vörös viasz pecsétjével. Levéltári száma: 874/a.

1097. 1514. január 23. Eger vára.

Bonzagnus ker. János, az egri püspökség kormányzója az eperjesieket 43 forintnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 874/b.

1098. 1514. április 2. Buda.

II. Ulászló király Eperjes város közönségét az 1515. évre járó 500 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

„Relatio venerabilis Pauli prepositi, vicethezaurarii regie maiestatis“.

Kívül Werner György regesztája: Quitancie taxae regalium persolutorum.

Papiroson, alul vörös viaszpecséttel. Levéltári száma: 875.

1099. 1514. május 6. Eger vára.

Bonzagnus ker. János, az egri püspökség kormányzója az eperjesieket 43 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja. •

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viaszpecséttel. Levéltári száma: 875/a.

1100. 1514. május 11. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Eperjes város tanácsának kérelmére vizsgálatot tartanak Fysi János és felesége Somosi Margit ellen, akik a Kassa felé haladó Gweryk Mátyás eperjesi polgárt kocsijával, négy lovával és állatjaival Ujfaluról Somosra hajtották.

Papiroson, kívül rányomott öt viaszpecsétje közül három van meg. Levéltári száma: 876.

1101. 1514. május 12. Buda.

II. Ulászló király Sáros vármegye hatóságának Eperjes város panaszára meghagyja, hogy mondjon ítéletet egy eperjesi asszony és Fysi János, felesége Margit és vejük Veszelei Ferenc közt folyó perben, mely azért támadt, mert az utóbbiak az eperjesi asszonyt erőszakkal somosi vámhelyükhöz kényszerítették és ott tőle jogtalanul 39 forintot csikartak ki.

Wladislaus, De gratia rex Hungarie et Bohemie etc. Fidelibus nostris comiti vel vicecomiti et iudicibus nobilium comitatus de Saros, salutem et gratiam. Expositum est maiestati nostre in personis fidelium nostrorum circumspectorum iudicis et iuratorum civium civitatis nostre Eperyes: Quod licet in decreto regnicolarum nostrorum generali cautum sit, ne quispiam tributa tenens de metis et territoriis aliorum ubi tributum non exigitur, quempiam itinerantium ad locum sui tributi impellere possit. Tamen nobilis Iohannes de Fys, dominaque Margaretha consors sua et Franciscus de Wezele gener ipsorum, de metis et territorio cuiusdam alterius possessionis, ubi nullum tributum exigitur, quandam dominam ibidem in Eperyes residentem, potencialiter ad locum tributi ipsorum Somos vocatum impellendo, ab eadem triginta novem florenos violenter extorsissent. *Cum tamen alioquin a feminis nulla solutio tributaria de iure recipi deberet*, supplicatione igitur pro parte ipsorum exponentium superinde intellecta, volentes ipsos hoc pacto opprimi, mandamus fidelitati vestre harum serie firmiter, quatenus acceptis presen-

tibus, vocatis coram vobis predictis ambabus partibus in uno brevi et certo termino, auditisque earundem propositionibus allegationibus et responsis ac evidentibus documentis partes inter easdem, super premissis bonum et rectum iudicium et iustitiam facere et administrare, preterea quoniam iidem cives asserunt, sese libertatibus eorum exigentibus non esse astrictos per locum illius tributi transire, nisi volentes. Itaque id quoque iure mediante revidere. Et si iidem exponentes super huiusmodi vestro iudicio contentari noluerunt, totam seriem huiusmodi negotii ad curiam nostram regiam, in presentiam videlicet personalis presencie nostre transmittere debeatis discutiendam. Secus non facturi, presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum Bude feria sexta proxima post festum beati Stanislai episcopi et martiris, anno Domini millesimo quingentesimo decimo quarto.

Relatio magnifici Iohannis Pethew
magistri curie serenissimorum li-
berorum regie maiestatis.

Lent a papir szélén: Relatio domini Iohannis Pethew. Franciscus prepositus.

Eredetije papiroson, alul a királynak papirossal fedett vörös viaszba nyomott pecsétjével. Levéltári száma: 877.

1102. 1514. május 12. Buda.

II. Ulászló király Eperjes város közönségének Szent András napjára (nov. 30.) országos vásártartás jogát adományozza.

Alul: Relatio magnifici domini Iohannis Pethew, magistri curie serenissimorum liberorum regie maiestatis.

A plicatura külső szélén: Relatio domini Iohannis Pethew magistri curie. Franciscus prepositus.

Hártyán, alul a királynak selymen függő titkos pecsétjével. Levéltári száma: 878.

1103. 1514. május 17. Buda.

II. Ulászló király Eperjes város közönségét a következő 1515. évi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 879.

1104. 1514. május 18. Buda.

Pemfflinger Márkus királyi vicekincstárnok Eperjes város közönségét az 1515. évi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 880.

1105. 1514. junius 13. Buda.

II. Ulászló király levele Eperjes város közönségéhez, melyben meghagyja, hogy a pórlázadás leverésére főleg hadiszerekkel legyenek segítségére; Perényi István királyi kamarásnak pedig, akit ezen ügyben hozzájuk küldött, mindenben higgyenek.

Wladislaus, Dei gratia rex
Hungarie et Bohemie etc.

commissio propria domini regis.

Prudentes et circumspecti fideles nobis dilecti. Notum est vobis, quali quo ve malignitatis animo populares et rustici sub nomine cruciate in hoc regno nostro insurrexerunt, qui ubique multa et horrenda mala atque latrocinia committunt, domos nobilium evertentes et bona ipsorum diripientes, personas vero eorum, ubi possunt, turpissima nece interimentes, quorum malicia cum in dies magis ac magis augeri videatur, eisdem omnia resistendum statuimus et commisimus per literas omnibus dominis et comitatibus partium illarum superiorum, ut per singula capita ipsorum insurgant et totis viribus maioribusque quo fieri poterit copiis ipsis popularibus, si ad mandata nostra resedere et ad propria reverti noluerint, resistant et eos reprimant, ad quosquidem dominos et comitatus misimus cum ipsis literis nostris fidelem nostrum magnificum Stephanum de Peren, cubicularium nostrum, ut ipse eos citissime ad insurgendum moneat, qui vobis quique nonnulla de hiis rebus nostro nomine est dicturus, volumus igitur et fidelitati vestre harum serie strictissime committimus et mandamus, quatinus statim visis presentibus, vos quoque eisdem dominis et nobilibus omni ope et auxilio opportuno ad reprimendos ipsos populares adesse et assistere et etiam ingenia et tormenta bellica eisdem nobilibus ad dissipandos ipsos populares dare et subministrare et tandem cum eisdem dominis et nobilibus una, quibus ut ad nos, post dissipationem ipsorum populariorum veniant, iussimus ad nos eiusmodi gentes vestras mittere debeatis, prout hec latius idem Stephanus Pereny nostro nomine est vobis dicturus, cui fidem in hiis indubiam prestetis, et aliud nullomodo facere presumatis.

Datum Bude, feria tertia proxima post festum Sancte et Individue Trinitatis, anno Domini millesimo quingentesimo decimo quarto.

Kívül: Prudentibus et circumspectis iudici ac iuratis civibus et toti consulatui civitatis nostre Eperyes, fidelibus nobis dilectis,

Papíroson, töredékes vörös viasz zárópecséttel. Levéltári száma: 881.

1106. 1514. junius 20. Bártfa.

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben tudatja, hogy Bebek kéri, „das wyr etczlich folck awszrichten sulden“. Jó lesz, ha a löcseiekkal együtt Kisszebenben e tárgyban a legközelebbi csütörtökön gyűlést tartanak.

Papíroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 882.

1107. 1514. junius 26. Buda.

II. Ulászló király levele Éperjes város közönségéhez, melyben ismételten sürgeti, hogy a pórlázadás leverésére sereget és hadiszereket küldjenek, még pedig ide ő hozzá, mert a felső részeken, Debrő és Gubacs körül a lázadók már leverettek, inkább ott lesz tehát szükséges a segély, a hol a lázadók zöme van.

Wladislaus, dei gratia rex
Hungarie et Bohemie etc.

commissio propria domini regis.

Prudentes et circumspecti, fideles nobis dilecti. Scripservamus vobis et mandaveramus proximis aliis nostris, ut cum dominis partium illarum, quos unacum omnibus viribus et gentibus eorum in presenti rerum nostrarum et regni nostri extrema pene necessitate ad nos accersiri iussimus, gentes similiter vestras dare et mittere deberetis, id quod vos nondum estis executi. Nunc rursus et iterum eisdem strictissime mandavimus, ut ex quo hostium vires indies augentur et indicibilia mala perpetrant, nobilesque nostros opprimunt et interficiunt, omni mora post habita, cum omnibus gentibus et viribus eorum pluribus quo poterunt, huc ad nos veniant, si tamen tale esset periculum et in tantum malefactores illi essent istic congregati, ut absque gravi et extremo periculo partium illarum, easdem partes relinquere non possent, in tali casu contra eosdem malefactores unacum omnibus comitatibus atque etiam civitatibus illarum partium superiorum proficisci, eosdemque profligare et dissipare debeant. Quibus profligatis seu dissipatis, citissime ad nos venire

debeant. Itaque rursus et iterum fidelitati vestre harum serie firmissime committimus et mandamus, ut gentes quanto plures poteritis citissime ordinare et unacum ingeniis et rebus bellicis, easdem unacum prefatis dominis ad nos mittere debeatis. Si tamen, casus, ut prefertur, ita se offerret, ut ibidem contra malefactores proficiscendum eisdem dominis videretur, quod tamen non putamus, nam in multis partibus, tam circa Debrew, quam hic prope Gwbach adeo profligati sunt, ut ubique locorum dispersi sint et iam fugiant, extunc in eo casu, omnino huiusmodi gentes vestras unacum ingeniis et rebus ipsis bellicis penes ipsos dominos ad resistendum eisdem malefactoribus citissime mittere debeatis. Speramus tamen ut diximus adeo necessarium non fore, quandoquidem vires ipsorum hostium in dies franguntur et debilitantur, sed potius opus est, ut ubi maior pars ipsorum hostium existit et magis sevit, contra eos proficiscamur et capita eorum contundamus. Iccirco, si prefati domini cum gentibus ipsorum huc ad nos venerint, vos quoque gentes vestras cum ingeniis cum eisdem huc ad nos mittere debeatis, et aliud facere non presumatis. Datum Budeferia secunda proxima post festum nativitatis beati Johannis Baptiste, anno Domini millesimo quingentesimo decimo quarto.

Kivül: Prudentibus et circumspectis iudici et iuratis civibus ac toti consulatui et communitati civitatis nostre Eperyes, fidelibus nobis dilectis.

Papiroson, papirossal fedett vörös viasz zárópecséttel. Levéltári száma: 883.

1108. 1514. július 1. Lőcse.

Lőcse város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben a pórlázadás leverésére a király által kért sereg tárgyában ír.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 884.

1109. 1514. október 10. Berzevicze.

Berzeviczi Frigyes levele Eperjes város bírójához, melyben kéri, hogy náluk lévő szolgálit Sakal Jánost és társait adja ki neki.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 885.

1110. 1514. október 23. Eperjes.

Mülner Gáspár lőcsei lakos krakkói Meydel Mihály helyett és nevében Eperjes város tanácsát 300 forint lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 886.

1111. 1514. november 19. Buda.

A II. Ulászló király által kiadott ezen évi törvények töredéke.

Hártyán, könyv alakban. Eredetileg Eperjes város 1523. augusztus 1—1554. évi számadáskönyvének bekötési táblája volt. Levéltári száma: 886/a.

1112. 1415. december 3. (Eperjes.)

Scholtis Istvánné Borbála asszony Kysch István Bálint, Czibner Keresztély jegyző, István Kovács és Jakab szabó előtt végrendeletet alkot.

„Imprimis fassa est se vendidisse domum suam provido Jacobo sartori pro fl. XXXV, in hoc sibi solvisset fl. XXIII, adhuc teneretur ei fl. XII per fl. IIII proxima dominica post electionem *novelli iudicis* solvendos.

Item fassa est se ecclesie parochiali debitam fuisse fl. XVI, cui de facto solvisset fl. XIII, adhuc teneretur eidem ecclesie fl. III prenotato termino Jacobo sartori prefixo solvendos, solvit eosdem fl. feria sexta ante Fabiani et Sebastiani“.

Papiroson, pecsétei elvesztek. Levéltári száma: 887.

1113. 1514. december 28. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák előtt Salgai Pál deák özvegye Anna, férjének összes ingatlanai után járó hitbérét és jegyajándékát Orsolczi Kálnai János fia Mátyásnak és feleségének Erzsébetnek (Anna asszony leánya) adományozza.

Papiroson, kívül rányomott öt pecsét közül egy van meg. Levéltári száma: 888.

1114. 1514. (Eperjes.)

Czimmermann Krisztina „in presentiam . . . venerabilis magistri Wolgangi (így!) concionatoris etc. et domini Johannis Brengsein et Bernahrdis Konis iuratorum civium“ végrendeletet alkot.

Ingatlan és ingó javainak egy része unokájáé, „altera siquidem pars ecclesie sancti Nicolai cedere debebit“.

„Brasium vinum simulcum medio commisit ad ipsius exe-

quias conficiendas, residuum itaque si quid extiterit, illud ad fraternitatem Corporis Christi et dive virginis Mariæ, ecclesie parochialis et sancte Catherine expagare debet.

Hortos videlicet duos legando commisit ad hospitale dive Virginis.

Tunicam viridi coloris ecclesie sancti Nicolai legando deputavit“.

Papiroson, alul papirossal fedett három fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 889.

1115. 1515. január 5. (Eperjes.)

András bodnárné (Binderin) Gertrud asszony, Clevn György, Perlen János és Czibner Keresztély jegyző előtt végrendeletet alkot.

„Mastrucam suam legavit ad fraternitatem sancti Johannis. Tunicam suam harniseam cum cingulo ad fraternitatem sancte Anne.

Tunicam suam aliam harniseam rubeam ad fraternitatem Sancti Leonardi.

Pelliceam suam de leporinis pellibus ad fraternitatem sartorum.

Item pallium suum harniseum cerasei coloris sine (?) monilibus legavit ad fraternitatem Corporis Christi.

Alliud pallium harniseum coloris flavei legavit ad fraternitatem sutorum non habentem monilia, conventui ad claustrum legavit V pulvinaria.

Reliqua bona omnia mobilia et immobilia quibuscunque censentur nominibus unacum domo et suppellectilibus eiusdem legavit filio suo carnali Michaeli et ex eiusdem bonis omnibus quicquid marito suo legitimo. Thome secundum civitatis consuetudinem cesserit“.

Papiroson, alul papirossal fedett három fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 890.

1116. 1515. január 13. — 1527.

Eperjes város számadáskönyve.

Börbe kötött, 276 lapos quarto könyv. Levéltári száma: 890/a.

1117. 1515. január 27. Buda.

Várdai Pál prépost, királyi vicekincstárnok és a főkincstárnok távollétében az összes királyi jövedelmek kezelőjének

levele Eperjes város közönségéhez, melyben kéri, hogy a király által rájuk rótt pénzüsszeget emberének kezeihez fizessék le.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 891.

1118. 1515. február 19. Eperjes.

Baranyaviszlói (De Baronyawyzlo) Pohárnok Antal Eperjes város tanácsától 10 frtot vesz kölcsön.

Papiroson, alul fekete viaszpecséttel. Levéltári száma: 892.

1119. 1515. február 22. Esztergom.

Nási Demeter „episcopus Sanctuariensis“ és esztergomi vikárius levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy János nyási plebános panaszt emelt „de quodam testamento matris sue adoptive, scilicet Ursule relicte quondam Georgii institoris, que mater sua adoptiva dum in humanis agens in sua ultima voluntate legasset quedam bona tum mobilia, tum etiam immobilia filio suo adoptivo, scilicet Joanni de Nyas presbitero, ut quedam bona pro refrigerio anime sue erogaret, quedam vero pro sui conservacione detineret et Deum pro eius salute exoraret, uti clarius in testamento constat, quare domini ac amici nobis charissimi, vos per presentes hortamur et monemus ut ultimis voluntatibus ad pias causas legatas non vos immisceatis, quia, uti iura volunt ultimam voluntatem testatorum executor infra annum tenetur exequi alias revolvitur ius executionis ad ordinarium, nec hunc presentium ostensore scilicet Joannem presbiterum legatis ad pias causas privare simpliciter poteritis, nisi renunciaverit iuri quod in legato habuit, sed consultius est agendum, ut contentetis eundem, ne strepitu iuris contra vos procedatur, quia ex litibus non solet oriri amicitia, potius odium et invidia“.

Papiroson, töredékes zárópecséttel. Levéltári száma: 893.

1120. 1515. február 22. Kassa.

Schewczlich János kassai tanácsbeli és harmincados levele Eperjes város tanácsához, melyben az Eperjesen fogva lévő („ÿn gefencknesz kommen ist“) András volt sztropkói harmincados ügyében ír.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 894.

1121. 1515. február 23. (Eperjes.)

András brassai deák „coram . . . Matheo capellano et con-

fessore suo . . . Petro *moler*, Albertho Godor et Martino Melczer iuratis civibus“ végrendeletet alkot.

„Item duo koeppenyek.

Item vocabularius unus Gemma gemmarum dictus Margaretam poeticam, Laurentium Valla, hii dicti codices apud magistrum scolo (így!) in Stropko habentes, preterea fassus est se unum gladium poszlar habere, qui non esset ipsius proprius, sed hospitis in Stropko, apud quem esset suus gladius horwatus proprius, quem postquam hospes ille reddet, debet sibi restitui predictus gladius poszlar.

Nodulos suos argenteos albos de hasucca sua rubea propria manu decisos in numero quinquaginta tres legando commisit fraternitati Corporis Cristi eomodo, ut de hiis florenus unus dari et assignari debent capellanis pro una tricesima legenda pro ipsius salute.

Pennaculum argenteum deauratum, quod portavit in pileo, domino Matheo confessori suo propriis manibus dedit.

Item unum koepponyek dare fecit Ladislao famulo suo, quam defacto percepit“. Ugyanez „pretextu servitii“ sui egy forintot kapott.

Papiroson, alul papirossal fedett négy fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 895.

1122. 1515. február 24. Kassa.

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy hozzájuk küldött emberüknek, Hayas Benedek familiárisnak mindenben higyjenek.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 896.

1123. 1515. március 2. Buda.

Perényi Imre nádor Sáros vármegye hatóságának meghagyja, hogy a Fysi János, felesége Somosi Margit és Oroszy Ferenc, továbbá Eperjes város közönsége közt a somosi vám miatt folyó pert ítélethozatal nélkül hozzá terjesszék fel.

(„Ratione talium negotiorum, que in abolitionem aversionemque rectorum ac verarum antiquarum viarum, per hocque diminutionem utilitatis proventuum immo anichilationem theolonii iuris scilicet hereditarii dictorum exponentium in posses-

sione ipsorum Somos vocata in dicto comitata de Saros existente exigi soliti vērgi et cedere dinoscerentur, vestri in presentiam traxissent in causam, in quaquidem causa dicti exponentes, se et partes suas sine certarum literarum privilegialium exhibitione defendere valerent minime. Quia vero cause factum exhibitionis literarum et literalium instrumentorum presertim privilegialium tangentes et concernentes, quibus mediantibus iura hereditaria ubilibet in hoc regno Hungarie habita teneri et conservari solent sic se habent, sicut et quemadmodum cause iurium possessionariarum, quarum neutra in presentia comitum parochialium et iudicum nobilium aliquorum comitatum, sed in curia regia coram iudicibus huius regni Hungarie ordinariis verti solent et adiudicari, ob hoc prefati exponentes causam ipsam per vos absque aliquali adiudicatione ad curiam regiam, nostram in presentiam transmitti vellent iure et consuetudine regni requirente“ ezért rendeli el, hogy e pert ítélet nélkül hozzá terjeszszék fel.)

Papiroson, kívül öt rányomott pecsét helye. Levéltári száma: 897.

1124. 1515. március 2. Buda.

Várdai Pál prépost és kir. vicekincstárnok Eperjes város közönségét 140 frtnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 898. — Ugyanezen dátum alatt ugyanezt tartalmazza a 899. levéltári számú oklevél is.

1125. 1515. március 17. Bártfa.

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben Wagner János és rokona, Ágnes kérelmére kimutatást közöl arról „quantum videlicet pecuniarum providus Martinus Rab artis suttorie magister, concivis p. vestrarum annis superioribus nomine dicte Agnetis pro tunc puelle nunc vero nurus sue a nobis levasset“. Ezen kimutatás szerint: „a nobis pretactus Martinus Rab suscepit in primis igitur anno Domini 1496. puelle prefate, filie condam Andree Steyn per dictum Martinum dedimus fl. II.

Item Zophie uxori Martini Rab pro conservatione dicte puelle Vlta post Prisce fl. III.

Item eidem Martino Rab *tutori* dicte puelle Vlta ante ad vincula Petri fl. IIII.“ stb.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 900.

1126. 1515. március 29. Kassa.

Schewczlich János kassai tanácsbeli és harmincados levele Eperjes város tanácsához, melyben az Eperjesen lefejezett András harmincados („dem den ewer N. seyn howt yn ewer Stad eylendigk wwnd yemmerlichen ab habt lossen schloen“) 32 forintnyi adósságának és egy nála volt ló árának megfizetését kéri.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 901.

1127. 1515. március 29. Gálszécs.

Jakab aranyműves, gálszécsi bíró és a tanács Planczer Tamás eperjesi bíró és a tanács részére bizonyítja, hogy György tímár, eperjesi polgárnak Zsófiától, Mihály kovács szécsi polgár feleségétől sörért járó követelését megítélték.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 902.

1128. 1515. április 10. Kassa.

Schewczlich János kassai tanácsbeli és harmincados levele Eperjes város tanácsához, melyben néhai András brassai deáknak Sztropkón lévő 32 forintnyi tartozása tárgyában ír.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 903.

1129. 1515. április 12. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy részére egy neki megfelelő lovat vegyenek.

Vízíoltos papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 904.

1130. 1515. április 12. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák előtt Polyi István a sárosvármegyei Nagyszilva és Som birtokokon lévő részeit Bencz Jánosnak és Nagyszilvai Matus (Mathws) Mátyásnak 12 forintért zálogba adja.

Papiroson, kívül öt rányomott pecsétje közül kettő van meg. Levéltári száma: 905.

1131. 1515. április 26.

János lelkész, nyási (de Nyasz) plébános Eperjes város tanácsát a György kereskedő özvegye Orsolya végrendelete szerint neki járó javak átadásáról nyugtatja.

„Idem Johannes presbiter plebanos
de Nyasz manu mea propria“.

Papiroson, pecsétje nincsen. Levéltári száma: 906.

1132. 1515. április 30. Fogaras.

Thomory Pál munkácsi és fogarasi várnagy levele Eperjes város tanácsához, melyben az Eperjes város piacán lefejezett brassai András deák kir. harmincados ügyében ír.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 907.

Kiadta: Fraknói: Thomori Pál kiadatlan levelei. Történelmi Tár, 1882. évf. 80. l.

1133. 1515. május 1. Brassó. (Ex Brassovia.)

„Jurati cives senioresque consulatus civitatis Brassoviensis et terre Barcza“ levele Eperjes város tanácsához, melyben írják, hogy megjelent előttük „Johannes Benckner iudex huius civitatis Brassoviensis, unacum ceteris fratribus et consanguineis suis Saxonibus videlicet Hungaris et Siculis, qui nobis lacrimose exposuerunt, qualiter dominationes vestre fratrem et consanguineum ipsorum Andream literatum tricesimatorem regium, in ipsa civitate vestra non observato iuris ordine, ad simplicem querelam in teatro civitatis vestre miserabiliter decollari fecissent ob injuriam et scandalum perpetuum genelogie ipsorum ita ut neque idem condam frater et consanguineus ipsorum verum testamentum de rebus suis facere potuerit et res etiam sue ibidem hinc et inde divise forent. Preterea et nos ducimur quandam admirationem ex eo, quod inter nos vectigalia huiusmodi regalia exigantur, ubi non est concessa libertas, servitores regios attingere, sed solum maiestas regia, dominus videlicet noster gratiosissimus habet cum illis agere et disponere quemadmodum voluerit. Optassemus autem, ut d. v. cum incolis civitatis nostre non habentur causare, quia qui cum d. v. inter aliarum regiarum civitatum vocamur libertati, potius alter alterum iuste auxiliaret, quam ita alternatim sevireremus, quare hunc presentium ostensorem cum plena et omnimoda auctoritate illo in medium d. v. miserunt, rogantes easdem, quatenus seriem rei illius nobis vestris in literis rescribatis et cum hoc etiam quo devente sint bona ipsius, quia scilicet, quod in ista terra ille quem decollari fecistis, non de mediocri genelogia fuit. Ceterum“ . . . stb.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 908.

1134. 1515. május 4. Buda.

Perényi Imre nádor meghagyja Sáros vármegye hatóság-

gának, hogy a somosi vámon egy eperjesi polgárnő ellen elkövetett hatalmaskodás ügyében tartson tanuvallomást.

Átírja Sáros vármegye hatósága 1515. május 31-én Sároson kelt oklevelében. Levéltári száma: 913.

1135. 1515. május 10. Pozsony.

II. Ulászló király (levele Eperjes (?) város tanácsához), melyben írja, hogy Meydel Mihály krakkói polgárnak és kereskedőnek járó pénzösszeg megfizetését „serenissimus etiam dominus rex Polonie, frater noster charissimus nos vehementer petivit et sollicitavit“, meghagyja tehát, hogy az illető kereskedőnek járó 1500 frtnyi összeg fejében az 1515. évi Szent Mihály napi és az 1516., 1517. és 1518. évi rendes adót fizessék le.

Papiroson, egyszerű, egykorú másolatban. Levéltári száma: 909.

1136. 1515. május 10. Pozsony.

II. Ulászló király Eperjes város közönségét a jelen évi Szent Mihály napi, továbbá az 1516., 1517. és 1518. évi adó fejében járó 1500 frt. lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel, melynek jobb oldalán a király kezével írt „W. rex“ olvasható. Levéltári száma: 910.

1137. 1515. május 13. Sztropkó.

Sztropkó mezőváros tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben tanúsítja, hogy András harmincados „qui truncatus est capite in vestra regali civitate“, Sztropkón semmiféle követelést nem hajtott be.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 911.

1138. 1515. május 17. Pozsony.

Várdai Pál prépost és királyi vicekincstárnok Eperjes város közönségét az 1515. évi Szent Mihály napi, továbbá az 1516., 1517. és 1518. évi 1500 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 912.

1139. 1515. május 22.*)

Bertóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Planiczar Tamás eperjesi bíró és a tanács kérelmére vizsgálatot tartatnak brassai András deáknak Eperjesen való lefejezése tárgyában, akit az eperjesi tanács Pohárnok Antal, Szentiványi

*) Helyesen 1515. május 24., noha az eredetiben hibásan 1505. van.

Pál és Zalai Gergely királyi adószedők ellen Eperjesen elköve-
tett hatalmaskodásért ítélt fejvesztésre.

Nos Sthanislaus de Bertholth vicecomes spectabilis et magnifici domini Emerici de Peren comitis perpetui comitatus Abawyuariensis et regni Hungarie palatini ac iudices nobilium comitatus de Saros, damus pro memoria, quod cum nos ad condigne petitionis instantiam prudentum et circumsectorum Thome Planiczar iudicis et iuratorum civium civitatis de Eperyes, duos ex nobis de sede nostra iudiciaria, puta nobiles Andream Borzway de Salgo et Laurencium Gombos de Rakos iudices nobilium et in persona vicecomitis nobilem Franciscum de Kelemes ad infrascriptam inquisitionem faciendam transmisissemus. Qui tandem exinde ad nos reversi, nobis in predicta sede nostra iudiciaria fideliter retulerunt in hunc modum: Quomodo ipsi feria tertia proxima ante festum beati Urbani pape proxime preteritum ad predictam civitatem Eperies pariter procedendo, ibique ab omnibus quibus decens et opportunum fuisset, ignobilibus probi et honeste conditionis hominibus, ad fidem eorum Deo debitam singulos seorsim et singillatim inquirendo, talem de infrascriptis omnimodam scire et experiri potuissent certitudinis veritatem. Quorum quidem testium fassiones et attestationes sic modo continentur: Item tota communitas predictae civitatis Eperles, necnon totus consulatus civitatis Chibiniensis et oppidi Saros, necnon circumspectus Stephanus pannirator et Benedictus sartor de prefata civitate Eperies, hospes condam Andree literati de Corona, omnes unomodo et unanimiter fassi fuissent in hunc modum, quod homines regie maiestatis, videlicet egregii Anthonius Pocharnock, qui venerat ad dicandum civitates hic in partibus superioribus existentes et habitas. Secundus Paulus de Sentywan, qui venerat cum literis regie maiestatis in sedem nostram, pro exactione subsidii per totum hoc regnum sue maiestatis oblatum et tertius Gregorius Zalay, qui venerat propter occupationem medie tricesime iuxta ordinationem et deliberationem regnicolarum, similiter hic in partibus superioribus. Dum igitur ipsi die dominico proximo in Carnis Brevio proxime preteritum in hospitio ipsorum, duo enim eorum in domo circumspecti Benedicti literati iurati civis et tertius in domo Benedicti carnificis prefuissent, eotunc contigerat venire prefatum condam Andream literatum ad eandem civitatem Eperies in nullis tamen

negotiis regie maiestatis, qui assumpsisset sibi hospitium in domo prefati Benedicti sartoris, quem ipsi homines regie maiestatis nunquam prius novisse retulissent. Eotunc ipsi homines regie maiestatis ad domum prefati Stephani pammirasoris recreationis causa ivissent, tunc prefatus condam Andreas literatus de Corona in medium ipsorum hominum regie maiestatis non vocatus, manibus armatis accessisset, ibique ipsos verbis illicitis et inhonestis afficiendo et cum ipsis hominibus regie maiestatis discordiam inchoando, quod cum ipsi homines regie maiestatis percipiendo talia verba illicita et inhonesta, per eundem Andream literatum ipsis intulisse, mox surgendo, abindeque ad hospitium ipsorum accessissent. Tandem vero altera die videlicet feria secunda econverso prefatus condam Andreas literatus ad hospitium prefatorum hominum regie maiestatis, ad domum scilicet prenominati Benedicti literati iurati civis manibus armatis et potentiarie accessisset, ibique ipsis hominibus regie maiestatis iterum incipiendo verba discordiosa referre, quequidem verba homines regie maiestatis percipiendo iterum, quod ibi etiam ante eum pacifice nullomodo permanere possent, rogantes prefatum Benedictum literatum hospitem eorum, quod cum eodem Andre literato loqueretur, ut exinde etiam ante ipsum possent ipsi pacifice recedere. Dum autem prefatus Benedictus literatus cum prefato Andrea literato loqueretur, preallegati homines regie maiestatis ad hospitium predicti Pauli de Senthyan, ad domum videlicet prefati Benedicti carnificis transsivissent, prefatum Benedictum literatum etiam ipsi homines regie maiestatis ad cenam convocare fecissent, dum autem in finali cene essent, tunc prefatus condam Andreas literatus iterum manibus armatis et potentiarie cum quadam cambuca ferrea et approdianus suus post eum portando clipeum et frameam, ad hospitium prefatorum hominum regie maiestatis, ad domum scilicet prenominati Benedicti carnificis accessisset, ibique stando ante mensam, ubi cenassent, picarium ante eos existens levasset bibendo dixisset, quod ipse biberet et que bestia doleret faceret de ea re. Iterum repicidendo unum coclear movit illud in scutella circumquaque, reiterando prefata verba inhonesta. Quibus auditis prefati homines regie maiestatis dixissent prefato condam Andre literato, quod pacifice viveret et maneret, quia ibi essent aliqui potiores eo et similes sibi, ideo

loqueretur cum honore. Mox prefatus condam Andreas literatus surgendo prefatam cambucam ferrcam cum furore arripiendo, salivisset ante mensam, quam si non prefatus Anthonius Pocharnock tam celeriter arrepiisset et de manibus suis ewulsisset, unum ex ipsis profecto nece miserabili interemisisset, deinde prefatus condam Andreas literatus ad puerum suum profugens, predictam frameam et clipeum arripendo, videns hoc prefatus Gregorius Zalay predictam frameam et clipeum etiam ex manibus suis auferens, tandem eandem Andream literatum de predicta domo propter bonum pacis extrusissent et postea prefati homines regie maiestatis surgentes ad domum prefati Benedicti literati iurati civis accessissent, rogantes iamfatum Benedictum literatum, quod portam et ianuam domus sue faceret claudere, quia neforte veniret post eos idem condam Andreas literatus et inter ipsos maiorem discordiam faceret. Tandem vero non post multum spatium temporis inter horas videlicet octavam et nonam noctis tempore, prefatus condam Andreas literatus, iterum manibus armatis et potentiarie vituperando ad domum memorati Benedicti literati irruens super portam et ianuam evaginato gladio validis ictibus secando dixisset, quod exirent bestie, quia aut sibi, aut ipsis mori oportet, quibus auditis prefati homines regie maestatis, quod prenomatus condam Andreas literatus ipsos huiusmodi verbis illicitis et vituperiosis pertractaret, volentes ad eum exire, sed prefatus Benedictus literatus iuratus civis et hospes ipsorum eos exire non permisisset, rogantes dicti homines regie maiestatis antedictum literatum, ut eos extramitteret aut eos defenderet, quia esset ipsis contra honorem, quid ipse Andreas literatus ageret super eos. Tunc prefatus Benedictus literatus locutus fuisset ipsis hominibus regie maiestatis, ut ipsi essent in liberam civitatem et si ipsis aliquid iniustum esset, in civitatem esset iudex, qui ipsis iudicium et iustitiam faceret et tandem ipsi homines regie maiestatis, mox omnia premissa acta potenciaria per prefatum condam Andream literatum patrata et commissa prefato iudici per hospitem eorum, qui per portam domus sue posteriorem exivisset renuncciasent. Mox iudex convocans certos iuratos suos et familiares civitatis accensis facibus ante domum dicti Benedicti literati accessissent, ibique prefatum condam Andream literatum in ewidentiam facti reperiendo, predictam portam et

ianuam creberimis ictibus secare et ibi eundem ad instantiam et ad postulationem prefatorum hominum regie maiestatis necnon hospitis ipsorum captivassent captivatumque eundem in carcerem ducere et portare fecissent. Altera autem die prefati homines regie maiestatis cum hospite ipsorum ad pretorium predictae civitatis, ubi prefati iudex et iurati cives insimul congregati extitissent, accessissent, ibique ab eisdem iudice et iuratis civibus postulando ex parte memorati Andree literati ipsis in premissis iuris equitatem iustitiaeque complementum. elargiri. Audientes hoc prefati iudex et iurati cives consultantes insimul, quid exinde essent facturi, volebant ipsis hominibus regie maiestatis ulteriorem terminum dare et assignare, sed tamen ipsi homines regie maiestatis nullum terminum expectare voluissent, dixissentque, quod ipsi nullum terminum expectare possent neque vellent, quia ipsi essent occupati in servitiis regie maiestatis, allegantes preterea, quod si facere noluissent esset iudicium, quod prefati iudex et iurati ipsum Andream literatum ad invadendum eos armatis manibus noctis tempore subordinassent, quod regie maiestati super ipsos conquerere voluissent. Videns prefati iudex et iurati cives, quod in hoc aliud facere minime possent, mox prefatum condam Andream literatum ad prefatum pretorium predictae civitatis ducere et portare fecissent, ibique prefati homines regie maiestatis omnia premissa acta potentiaria, per prefatum condam Andream literatum super eos patrata et commissa, contra prefatum condam Andream literatum facie ad faciem allegassent, quam quidem allegationem et premissam causam per prefatum Andream literatum inceptam sic facta fore cum probabilibus documentis videlicet cum hospitibus ipsorum et cum ceteris, qui tunc interfuissent, qualiter prefatus condam Andreas literatus in prima et secunde die egisset et quod etiam ad hospitium ipsorum manibus armatis et potentiariae accessisset et ibi portam et ianuam secasset violenter super ipsos intrare voluisset approbare assumpserunt, quibus auditis prefatus condam Andreas literatus nil in premissis negasset, sed solum omnia premissa per ipsum, ut profertur, patrata et potencialiter commissa, specialiter recognovisset, sic facte fore, ut premissa est. Et ideo prefati iudex et iurati cives de Eperies tanquam veri et iusti iudices ad actionem et postulationem stricti iudicii per procuratorem prefatorum hominum re-

gie maiestatis et hospitis ipsorum iure mediante pretatum condam Andream literatum octava die decolare fecissent. Datum in oppido feria quinta proxima ante festum beati Urbani pape, anno Domini millesimo quingentesimo*) quinto.

Kivül: Pro prudentibus et circumspectis Thome Ploniczar iudice et iuratis civibus civitatis de Eperyes ratione et pretextu condam Andree literati de Corona. — Inquisitoria.

Papiroson, alul öt rányomott viasz pecsétje közül kettő elveszett. Levéltári száma: 722.

1140. 1515. május 31. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Perényi Imre nádor 1515. május 4-én Budán kelt tanuvallató parancsára jelentik, hogy az Eperjes város tanácsa mint felperes, továbbá Fysi János, ennek felesége Margit, Oroszy (Orozy) János és Ferenc mint alperesek közt, ez utóbbiak által egy eperjesi polgárnőtől a somosi vámon elvett javak miatt folyó perben Kendi, Licsérd, Berzenke, Radács, Szent-Péter és Enyiczke helységeiben lakó embereket kihallgatva, ezek egybehangzóan mind azt vallották, hogy a Kendin, Ujfalun és Licsérden átvezető út mindig szabad volt és az alperesek csak újabban zálogolják az eperjesi lakosokat a Somóson való vámfizetés miatt.

(„Quod semper et ab antiquis illa via in predicta terra qua itur per villas Kendi predicta Wyfalw et predicta Licerd omnibus hominibus communis et libera fuisset et universi vectores et mercatores cum mercibus et aliis rebus eorum tam extranci, quam etiam in hoc regno commorantes per predictam viam in predicta terra existentem et habitam libere agere et ambulare potuerunt et absque omni impedimento ambulaverunt nullo penitus contradictore apparente“. Csak most újabban kezdte őket Fysi zavarni és vallják, hogy Margit asszony első férje Kapy Sandrin „predictam viam in predicta terra intra fecerat secare ac tamen civitatenses eidem minime consentierunt et mox idem condam Sandrinus de Kapi predictam viam iterum expurgare fecisset et quod etiam sexus muliebris nunquam theolonium in dicta possessione Somos exigere solitum solvere sed neque reconciliare tenetur.“ Gyakran megtörtént, vallják a tanuk, hogy „vectores de Polonia super predictam viam libere et sine omni impedimento ambulare et hospitati fuisse“, most pedig Fysi Já-

*) Kimaradt a *decimo* szó.

nos és felesége Rácz Máté eperjesi polgár özvegyét Licsérd birtok határából „ubi nullum theolonium est erectum, ad theolonium eorum in predicta possessione Somos exigi solito impulli fecissent“, ahol tőle 39 forintot, két darab vásznat és egy gyűrűt vettek el.)

Papiroson, kívül öt töredékes viaszpecséttel. Levéltári száma: 913.

1141. 1515. június 5. Pozsony.

Zsigmond lengyel király levele Eperjes város tanácsához, melyben a Spiss Mihály krakkói kereskedőnek és társainak járó pénz dolgában ír.

Alul: Commissio propria regie maiestatis.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 914.

1142. 1515. június 10. Brassó (Ex Brassovia.)

„Jurati consules civitatis Brassoviensis“ levele Eperjes város tanácsához, melyben írják: „Redidit nobis literas dominationum vestrarum is Georgius homo vester, quibus perspectis comprehendimus Andream condam literatum per eadem vestras dominationes iuste ac debito iuris ordine observato morti fuisse adiudicatum, quod si etiam demeritis suis id exigendis rite fuerit decollatus, mors eius per fratres et consanguineos suos equo animo ferenda est, verum si res aliter gesta et facta futuro comprobata fuerit, fratres et consanguinei prefati scient, quid in eo facere debebunt, de rebus autem per ipsum condam Andream literatum relictis dominationes vestre informationem ab illo egregio domino Paulo de Thomor accipient cui aut quibus res ille relicte dari et assignari debebunt. Ceterum . . .“ stb.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 915.

1143. 1515. június 12. Fogaras.

Thomory Pál munkácsi és fogarasi ispán és várnagy levele (Eperjes város tanácsához), melyben az Eperjesen lefejezett brassai András deák ügyében ír.

Két darab papiroson, a levél borítékban volt, ez azonban elveszett. Levéltári száma: 916.

Kiadta: Fraknói: Thomori Pál kiadatlan levelei, Történelmi Társ., 1882. évf. 81. l.

1144. 1515. június 26. Bártfa.

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy a király által a Meydell Mihálynak járó

pénzösszeg ügyében küldött levelét illetőleg legjobb volna a legközelebbi csütörtökön Kisszebenben a lócseiekkel együtt gyűlést tartani.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 917.

1145. 1515. június 28. Eperjes.

Perényi Imre nádor meghagyja a sárosvármegyei szolgabíráknak és nemeseknek, hogy Ellyevölgyi János nádori ítélőmester előtt jelenjenek meg, s tegyenek vallomást, hogy vajjon az eperjesiek a pórlázadókkal tartottak-e vagy sem.

Átírja Perényi Imre nádor, 1515. június 29-én Eperiesen kelt oklevelében. Levéltári száma: 918.

1146. 1515. június 29. Eperjes.

Perényi Imre nádor 1515. június 28-án Eperiesen kelt parancsára Ellyevölgyi János nádori ítélőmester vizsgálatot tart Eperjes város közönsége ellen azon, az országgyűlésen elhangzott, vád ügyében, mintha a város a pórlázadókkal tartott volna, azonban a kihallgatott nemesek tanuságot tesznek a vád alaptalan voltáról.

Nos Emericus de Peren comes perpetuus comitatus Abawyariensis, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum damus pro memoria, quod egregius magister Johannes de Ellyewelgh, prothonotarius noster, nostram veniendo in presentiam exhibuit nobis et presentavit quosdam literas nostras preceptorias egregiis et nobilibus Ladislao Farkas de*) Hassagh, Johanni similiter Farkas de eadem, Davidi de Kakasfalwa, Andree Borsway de Salgo, Michaeli de Therek, Emerico de Kellemes, Georgio de Kendy, Sigismundo de Enyske, Thome de Sebes, Stephano Polyanka, Michaeli Reslawycza, Emerico de Thernye, Laurencio Gombos de Rákos iudicibus nobilium, Michaeli Theryek de Therekffalws, Simoni de Kalnas, Petro Wz de Wzffalwa, Georgio de Balpathaka, magistro Anthonio Gyarmán de Proch, notario sedis iudicarie comitatus de Saros, Johanni Waryw de Warywfalws sonantes, ipsum magistrum Johannem in certa sui parte tangentes et concernentes, hunc tenorem continentes: *Emericus de Peren*, comes perpetuus comitatus Abawyariensis, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum, egregiis et nobilibus Ladislao Farkas de Hassagh, Johanni simili-

*) Ez a szó a szövegben kétszer van írva.

ter Farkas de eadem, Davidi de Kakasfalwa, Andree Borsway de Salgo, Michaeli de Therek, Emerico de Kellemes, Georgio de Kendy, Sigismundo de Enyske, Thome de Sebes, Stephano Polyanka, Michaeli Reslawycza, Emerico de Thernye, Laurencio Gombos de Rakos iudicibus nobilium, Michaeli Theryek de Theryekfalws, Simoni de Kalnas, Petro Wz de Wzffalwa, Georgio de Balpathaka, magistro Anthonio Gyрман de Proch notario sedis iudicarie comitatus de Saros, Johanni Waryw de Warywffalws salutem cum favore. Dicitur nobis in personis prudentum et circumsectorum iudicis ac iuratorum ceterorumque civium civitatis Eperyes, qualiter nonnulli fuissent nobiles, qui in congregatione generali regnicolarum novissime Bude de regio edicto celebrata, publice et manifeste coram omnibus, in denigrationem bone fame prefatorum civium exponentium dixissent et manifeste fabulassent, ut videlicet ipsi iudex et iurati, ceterique cives, in insurrectione crucesignatorum, rusticorum scilicet popularium, qui pridem contra regiam maiestatem et hoc regnum Hungarie ad delendam nobilitatem insurrexerant, adhessissent et sic per singula capita cruciferi extitissent, que vobis et aliis nonnullis nobilibus dicti comitatus de Saros, omnia premissa constarent suomodo evidenter. Unde ipsi cives fassionibus et attestationibus vestris et aliorum nobilium dicti comitatus de Saros superinde fiendis, pro iurium suorum defensione plurimum indigerent et essent necessarie, pro eo vestras egregietates et nobilitates harum serie requirimus et hortamur diligenter, quatenus acceptis presentibus, in uno certo et brevi termino insimul convenire et personaliter in presentiam egregii magistri Johannis de Ellyewelgh prothonotarii nostri accedere, ibique ad fidem vestram Deo debitam, fidelitatemque domino nostro regi et sacro eius regio diademati observandam, hoc et id qualis vobis de prescriptis constat certitudo veritatis suomodo dicere, faterique et refferre velitis et debeatis, super quaquidem fassione et attestatione vestra superinde fienda, tandem per eundem magistrum Johannem nostrum prothonotarium litteras nostras prefatis exponentibus iurium eorundem ad cautelam dari volumus, secus non facturi, presentibus perlectis exhibenti restituti. Datum in Eperyes predicta, in vigilia festi beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno Domini millesimo quingentesimo decimo quinto. *Quibus exhibitis et presentatis idem*

magister Johannes de Ellyewelgh retulit nobis in hunc modum: Quod, dum ipse in dicta vigilia festi beatorum Petri et Pauli apostolorum in dicta civitate Eperyes fuisset constitutus, prefati Ladislaus et Johannes Farkas et alii predicti nobiles suam venissent in presentiam et ad fidem eorum Deo debitam fidelitatemque prefato domino nostro regi et sacre corone eiusdem observandam taliter fassi extitissent, quod primo Ladislaus Farkas de Hassagh fassus extitisset istomodo, quod ipse sciret, ut prefati cives numquam cruce signatis adhesissent et neque ipsi cruciferi fuissent, quoniam ipse testis tempore disturbii, unacum uxore filiis et filiabus et aliis suis domesticis in ipsa civitate perseverasset audisset tamen magis ab ipsis civibus et ipsum testem superinde rogassent, ut si quos sciret nobiles pauperes, fortalitia non habentes, qui ad ipsam civitatem pro defensione sui ipsius intrare vellent, libenti animo in ipsorum medio susciperent et si etiam forent in tantum pauperes, ut se sustentare inter ipsos non valerent, eisdem omni auxilio et sustentatione adesse vellent et si necesse esset, etiam currus et equos post tales nobiles mitterent et sic in ipsam civitatem ducerent, prescriptos tamen clamores, ad ipsos cives in congregatione factos audivisset. Item Thomas Sebessy fassus extitisset sicuti Ladislaus Farkas et in nullo differendo David Chwda, Stephanus Polyanka fassi extitissent scitu, quod prefati cives numquam cruciferis adhesissent et nec cruciferi facti fuissent. Item Michael Reslawycza, Emericus de Kellemes, alter Emericus de Thernye, Laurencius Gombos de Rakos, Andreas Borsway de Salgo, Georgius de Kendy iudices nobilium comitatus de Saros, Michael Theryek de Theryekffalws, Simon de Kalnas, Petrus Uz de Wzffalwa, Georgius de Balpathaka, magister Anthonius Gyarmán notarius sedis iudicarie comitatus de Saros et Johannes Waryw de Warywfalws fassi extitissent, sicuti prefati David Chwda et Stephanus Polyanka et in nullo different. Datum in prefata civitate Eperyes secundo die termini prenotati, anno Domini millesimo quingentesimo decimoquinto supradicto.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 918.

1147. 1515. július 9. Pozsony.

II. Ulászló király Eperjes város közönségét a Meydell Mihály krakkói polgárnak és kereskedőnek járó 150 forintnyi 1519. évi Szent Mihály napi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, két példányban, egyik eredeti, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel, a másik egyszerű egykorú másolat. Levéltári száma: 919.

1148. 1515. július 27. Bécs.

Várdai Pál prépost és királyi vicekincstárnok Eperjes város közönségét az adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 920.

1149. 1515. szeptember 27. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák a Planiczar Tamás eperjesi bíró és Fysi János közt folyó per tárgyalását elhalasztják.

Papiroson, kívül rányomott pecséttel. Levéltári száma: 921.

1150. 1515. október 11. Buda.

II. Ulászló király Lócse, Bártfa és Kisszeben városok tanácsainak Eperjes város közönsége panaszára meghagyja, hogy Eperjes, továbbá Sayczlych János kassai polgár és harmincados és Kakuk Mihály kassai bíró közt néhai brassai András deák lefejezéseért elkövetett jogtalanságok miatt folyó perben tűzzének ki tárgyalási határnapot és hozzanak ítéletet.

(A panasz tárgya, hogy: Sayczlych és Kakuk „post mortem et interemptionem condam Andree literati, familiaris eiusdem Johannis Sayczlych tricesimatoris per indebitas arestationes et detentiones bonorum eorundem ac alias iniurias et exprobrationes varias vexarent et impedirent immo non solum ipsimet impedirent, sed aliosquoque fratres et amicos dicte condam Andree in Transsilvania existentes in ultionem et damnificationem eorundem civium scriptis et aliis rebus concitarent et provocarent absque omni prorsus iudicio et revisione“, ami által a panaszosok napról-napra nagyobb szegénységbe és nyomorúságba jutnak, „quos alioquin etiam satis exhaustos et inopes esse certo scimus“.)

Atul: Relatio venerabilis Pauli prepositi, vicecancellarii regie maiestatis.

Atul a papir szélén: P.(aulus) prepositus vicecancellarius.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 922.

1151. 1515. október 11. Buda.

II. Ulászló király levele Sayczlych János kassai polgárhoz,

harmincadoshoz és Kakuk (Kakwk) Mihály kassai bíróhoz, melyben meghagyja, hogy a köztük és Eperjes város közönsége közt „*nobilis condam*“ András deák lefejezése következtében történt jogtalan zaklatások miatt folyó perben Lócse, Bártfa és Kisszeben városok tanácsai előtt a kitűzött időben hűtlenség bűnének terhe alatt jelenjenek meg.

Alul: Relatio venerabilis Pauli prepositi vicecancellarii regie maiestatis.

Alul a papir szélén: Paulus prepositus vicecancellarius.

Papiroson, kívül papirossal fedett vörös viasz zárópecséttel. Levéltári száma: 923.

1152. 1515. október 25. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák jelentik II. Ulászló királynak, hogy előttük Fysi János panaszt emelt, hogy egy somosi jobbágyát, Zsigmondot, midőn Eperjesre heti vásárra ment, Plonczar Tamás eperjesi bíró letartóztatta és 40 dénárt csikart ki tőle. Ezzel szemben a bíró nem tagadja, hogy Zsigmondot letartóztatta, még pedig „Ewhwes“ Albert eperjesi polgár kérelmére „*propter debitum cervisie*“. Ugyanis Eperjes városa „*semper consuetudinem habuissent (így!) et etiam a condam divis regibus libertatem haberet propter debitum cervisie, sed non pro aliis debitis in eadem civitate Eperyes detinere et captivare, necnon etiam iuxta deliberationem regnicolarum in certo articulo decreti contentam, predictam civitatem Eperyes in predicta libertate unacum aliis liberis civitatibus relinquerunt et commiserunt, quia predicta civitas Eperyes cum proventu et utilitate (így!) cervisie viveret et uteretur et universas necessitates dicte civitatis de proventu cervisie disponere et etiam taxam regie maiestatis solvere solet et oportet*“, ennél fogva méltán és jogosan tartóztatta le Zsigmondot az eperjesi bíró és csak 37 dénárt fizettetett vele.

A vármegye törvényszéke az ügyet megvizsgálván, írja, „*et minime etiam in predicto articulo nobis reperiebitur predictam civitatem Eperies habere libertatem aliquorum nobilium colonos et iobagiones propter debitum cervisie vel etiam pro aliis debitis in dicta civitate Eperyes detinere et captivare*“, ezért Tamás bírót „*in facto minoris potentie*“ vétkesnek találván elítélik, mire a bíró a királyi kúria elé fellebbezván a vármegye a pert oda átteszi.

Papiroson, kívül öt-rányomott viasz pecséttel. Levéltári száma: 924.

1153. 1515. október havában.

II. Ulászló király Sayczlych János kassai harmincadoshöz és Kakuk Mihály ugyanottani bíróhoz intézett levelének másolata vagy fogalmazványa, melyben írja, hogy azon jogtalanságok miatt, amelyeket Eperjes város közönsége ellen „nobilis condam Andree literati“ lefejezése miatt nemcsak ők, hanem a kivégzett Erdélyben lakó rónonai is elkövettek, per támadt, melynek elbírálásával Sáros vármegye bírói székét bízta meg. Ennek idézőlevelére „sub pena perpetue infidelitatis“ tartoznak megjelenni.

Papiroson. Levéltári száma: 924/a.

1154. 1515. november 8. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Eperjes város közönségének kérelmére vizsgálatot tartanak néhai András brassai deák ügyében, akit Eperjes város tanácsa a Pohárnok Antal és Szentiványi Pál ellen elkövetett hatalmaskodás miatt „captus, detentus et mortu ad iudicatus extitisset“. (Ld.: a 722. levéltári számú, 1515. május 22-én kelt oklevelet.)

Papiroson, kívül rányomott öt viaszpecsétje közül három töredékes van meg. Levéltári száma: 925.

1155. 1515. november 8. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Ploniczar Tamás eperjesi bíró és a város közönsége kérelmére vizsgálatot tartanak Eperjesen, ahol Gergely szűcs a következőket vallotta: Midőn ő az eperjesi tanács engedelmével ezek és más urak levelével „ad egregium Paulum de Thomor ad Transsilvanium accessisset, ibique circumspectus Michael Regner de Colozwar ipsum interrogasset, quod si predicta civitas Eperyes haberet libertatem ad perdendum malefactores sicut civitas Cassovia, quia sibi retullisset servus circumspecti Michaelis Genterth de predicta civitate Cassovia, quod dicta civitas Eperyes non haberet libertatem ad perdendum malefactores, sicut predicta civitas Cassovia. Et postea prefatus Paulus de Thomor etiam ipsum interrogasset, quod si sic esset, quod dicta civitas Eperyes sine scitu et voluntate dicte civitatis Cassoviensis possunt (így!) malefactorem perdere an non. Et econverso prefatus Paulus Thomori dixisset, ut ipse universas et singulas literas universitatis nobilium comitatus de Saros necnon aliorum domi-

norum et literas predictarum civitatis Cassoviensis et Eperjensiensis sibi transmissas ad Brassoviam fratribus et amicis condam Andree literati ad revidendum transmittere vellet, uti ipsi intelligant et percipiant causam, quod si prefati iudex et iurati cives de Eperyes tales malefactores iuxta libertatem ipsarum perdere potuerunt an non? Datum . . .“ stb.

Papiroson, kívül öt rányomott viaszpecsétje közül csak három, részben töredékes van meg. Levéltári száma: 926.

1156. 1515. november 8. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Planiczar Tamás eperjesi bíró és a város közönsége kérelmére vizsgálatot tartanak Eperjesen, amidőn Kalmár (Calmar) János és Péter, továbbá Kis György eperjesi polgárok azt vallják, hogy mikor ők Kassán „currus ipsorum cum diversis bonis et rebus onerassent“ Sayslich János kassai harmincados kocsijaikat mindenestől lefoglalta „hac ratione, quod tempore decolationis condam Andree literati de Corona prefati iudex et iurati cives de Eperyes pecunias tricesime ab eodem Andree literato viginti florenos abstullissent et quod etiam pro cuidam famulo ipsius Johannis Sayslich, Mathie dicto prefatus condam Andreas literatus sex florenis pro uno equo obligator remanserit“ és a midőn a lefoglalt javakat a harmincados a zár alól feloldani nem akarta, megmondták neki, hogy jelentik a kassai bírónak „quod ipse cum ipsis taliter procederet et ageret potentialiter, quia tamen ipsi haberent iudicem et iura in dicta civitate eorum Eperyes et cuicumque psi essent culpabiles coram iudici ipsorum in dicta civitate Eperyes iure mediante cum ipsis procederet“. Erre elpanaszolták az esetet a bírónak, aki azonban azt felelte, hogy Sayslich János azt tesz, amit akar és mondá: „Sciunt universi domini in hoc regno ut ipse non esset talis traditor, sicut aliqui“. Erre visszamentek Sayslichhoz, aki csak akkor volt hajlandó a nevezett javakat a zár alól feloldani, amidőn 26 forintot lefizettek.

Papiroson, kívül öt rányomott pecsétje közül négy, részben töredékes van meg. Levéltári száma: 927.

1157. 1515. november 8. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák Planiczar Tamás eperjesi bíró és a város közönsége kérelmére a következőket írják: „Ratione et pretextu condam Andree literati

de Corona, quem propter ipsius demerita decolare fecissent, literas nostras pretextu iustitie ipsorum, quam in eundem Andream usi sunt, egregio domino Paulo de Thomor per quendam nuntium nostrum transmissemus, mox eodem tempore iamfatus Paulus de Thomor per eundem nuntium nobis literis suis responsionalibus mediantibus significavit, quomodo ipse literas nostras, quibus fidem omnimode creditivam adhibuisset unacum literis certorum aliorum dominorum et etiam literas dominorum Cassoviensium et Eperiesiensium, que in multis rigmis pariter discordarent, ad Brassoviam amicis scilicet prefati condam Andree literati ad revidendum transmisset, ex quibus eligere et intelligere debeant, quid exinde essent facturi. Datum . . .“ stb.

Papiroson, kívül négy rányomott viasz pecséttel. Levéltári száma: 928.

1158. 1515. november 18. Velezd.

Thomory Pál ispán és várnagy levele Eperjes város tanácsához, melyben az Eperjesen lefejezett brassai András deák ügyében és mindenféle erdélyi dolgokról ír.

Papiroson, zárópecséttel.

Kiadta: Fraknói: Thomory Pál kiadatlan levelei. Történelmi Tár 1882. évf. 84. l.

1159. 1515.

Az Eperjesen lefejezett brassai András deák javainak jegyzéke.

Res quondam Andree literati de Corona, per Cassovienses et Eperiesienses necnon per dominum Stephanum Fanczaly diligenter revise.

Unus cingulus de coreo latus.

Una tectura selle.

Duo tanistra.

Unum birretum cum mardure subductum.

Una framea cum argento in capulo cum ceteris pertinentiis.

Una cambuca ferrea.

Unus pileus civilis.

Duo calcaria.

Unum mensale cum uno manutergio.

Unus liber impressus et quatuor partes cum mensura.

Unum calmare.

Unum par sotularium alias crepidarum.

Una cathena argentea.

Unus grossus argenteus et deauratus.

Una crux argentea deaurata.

Una pera turcialis cum decem nodulis argenteis.

Eine litere cum appendentibus sigillis.

Tria paria nodulorum ad dolman.

Ibidem una parva portio de auro contexta.

Una copia.

Due selle et unus clipeus alias cottergal, et duo frena hwzarones.

Papiroson. Levéltári száma: 929/a.

1160. 1515—1516. május 16.

Számadási feljegyzések.

Kis papír szeleten. Levéltári száma: 929/b.

1161. 1515—1525.

Cromer Györgyné végrendeletének végrehajtásáról szóló feljegyzések.

„Item dasz regiszter auff der Jerg Cromerenn testament, dasz myr gelasszen yst worden yn yar nach Crist gepurth, alsz man hat geschryben 1515.“

Ennek némely pontjai:

„Item bay Gaspar szmydt geczeyten hab ych gemacht eyn seel badt vor II¹/₂ fl.

Item bay her Thomas Planczer geczeytten dem baccalaurio III fl. vor dasz salve.

Item bay her Cristannus geczeyten hab ich geben dem predicatori her Wolfgang 1 ffl. und LXII den.

Und auch dem her Nicolao Sibmbirger prediger LXIII den.

Item dem baccalaurio von dem salve 1 ffl.

Item dem drytten prediger her Nicolauo von der Gylnicz hab ich geben XXXVI den.

Item auff dy *schul* dem Lucat und dem Calefactor III den.

Item dem predicatori LXIII den.

Item *du* (igy!) der knab cranck yst gelegen hab ych auff yn vorzerth eyn ¹/₂ fl.

Item nach dem cranckheytt eyn par schuch VI den.

Item auff den Jarmerg Andre hab ych ym geben II den.

Item dem Calefactor yn der *Schul* II den.

Item dem her Paul prediger XVIII den.

Item ich hab geben magistro Johanni prediger eyn $\frac{1}{2}$ fl.

Item ich hab auff genommen eyn pryster czu dem altar
Georgi anno 1521.

Item ich hab ausz geben dasz gancze yar den prystem
XVI fl.“

Vett összesen 11 font viaszt.

„Item ich hab geben dem prediger dasz her dy gnodt
pryff auff geruffen hat IIII den.“

1522-ben újra felvett a szent György oltárhoz egy lel-
készt, aki 16 frtot kapott.

„Item ich hab ausz geben dem magistro Johanni prediger
L den.“

1523-ban magister Achaçius prediger $\frac{1}{2}$ frtot kapott.

Két hosszúkás papírlapon. Levéltári száma: 929/c.

1162. 1516. január 24. Bártfa.

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához,
melyben Rab Márton artis suttorie magistri eperjesi polgár ké-
relmére bizonyos pénzekről és azok felhasználásáról kimutatást
közöl.

Papíroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 930.

1163. 1516. február 7. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a szolgabírák előtt
Planiczar Tamás eperjesi bíró előadja, hogy midőn Gewryk
Mátyás eperjesi polgárnak Kassára kellett menni „cum ipse
descendendo ad theolonium in Somos exigi soliti pervenisset,
ibique ad prefatum Johannem de Fys ad theolonium intrasset
et literas suas ad predictum theolonium spectantes et pertinen-
tes *sub sigillo predictae civitatis* Eperyes emanatas ostendisset,
eotunc ipsum prefatus Johannes de Fys ad predictam civitatem
Cassoviam libere abire permisisset. Indeque tandem reverti vo-
lens prefatus Mathias Gewryk et dum ipse ad predictum theo-
lonium pervenisset iterum ad prefatum Johannem de Fys ad
dictum theolonium intrasset et predictas literas suas eidem Jo-
hanni Fisy presentasset, mox prefatus Johannes de Fys predic-
tas literas auferendo et sub pedibus calcando delecerasset (így!)

potentia mediante“. — Ezzel szemben Fysi azt állítja, hogy ő az egész dologban ártatlan. Erre a vármegye hatósága Fysit harmadmagával leteendő esküre ítélte, amelyet azonban Fysi nem tett le, mire őt elítélték és már az ítéletlevelet pecsételni akarták, amidőn megjelent Fysi János s kijelentette, hogy ő az esküt kész letenni, az ítéletlevelet tehát semmisítsék meg. A vármegye hatósága az eskü letételébe belétegyezett ugyan, de Tamás bíró ez ellen a kir. kuria elé fellebbezett, a hova az ügyet a megye felterjeszti.

Papiroson, Levéltári száma: 931.

1164. 1516. március 3. Eger vára.

Gyergyeyi Liptai László hevesi alispán és egri udvarbíró az eperjesieket 45 forintnak, a tizedbér felének lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul fekete viasz gyűrűs pecsét töredéke. Levéltári száma: 931/b.

1165. 1516. március 3. Eger vára.

Geregyeyi Liptai László hevesi alispán és egri udvarbíró Eperjes városát 45 forintnyi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 931/c.

1166. 1516. március 5. Lőcse.

Lőcse város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben bizonyos harmincadosról ír, aki urának haragjától fél.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 932.

1167. 1516. március 13. (Eperjes.)

György kádár (Pinder) felesége Dorottya Concz János plebános, Bálint káplán, Péter festő és Kádár (Cadar) András esküdtek előtt végrendeletet alkot.

„Inprimis confesori suo legavit septem ulnis dealbatis telis et unum cussinum weberczogen.

Item capellanis unum marcii pro tricessimis.

Item pro sacratissimi Corporis Christi unam tunicam virideam.

Item lego pro structura ecclesie sancti Nicolai den Ic.

Item mastucam lego ad cecham sancti Johannis pro floreno uno, ita tamen, quod filia mea Sophia redimat pro supradicto floreno uno.

Item lego ad claustrum unam vaccam rubri coloris pro tricesimis.

Item partem meam de rebus stanneis videlicet duas scutellas, unum cantharum de tribus mediis et unam pintam et duas medias lego pro ecclesia sancti Nicolai *ipse autem maritus meus* cum suis rebus stanneis libere teneat suam partem sine ullo impedimento a filiis et filiabus.“

Bevetett földjeit a bevetetlenekkel együtt s minden egyéb ingó és ingatlan javait hagyja „filio Valentino et filie Sophie, *secundum consuetudinem civitatis* possidere, domum autem *teneat maritus meus donec vixerit*, nec filius, nec filia audeant impedire, post mortem autem mariti mei heredes dividant inter se *secundum consuetudinem*.“

Papiroson. Levéltári száma: 933.

1168. 1516. május 23. Buda.

II. Lajos király Eperjes város közönségéhez! „Intelleximus, qualiter essent nonnulli ex vobis, qui de regno Polonie questum facientes et res mercimoniales lucri gratia asportantes, illas ad tricesimam nostram Cassoviensem in qua huiusmodi res polonicae antiqua lege et consuetudine requirente tricesimari consveverunt, non deferrent, sed in propriis edibus eas deponerent in manifestam diminutionem proventuum nostrorum regalium“, meghagyja tehát, hogy a jövőben ezt tenni ne merjék, hanem a kassai harmincadon, az árúk elkobzásának terhe alatt, a harmincadot fizessék le.

Kivül: Exhibite et presentate sunt civitati feria quarta post Conceptionis Marie.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 934.

1169. 1516. június 5. Eperjes. (Am Tag Bonifacii.)

Mülner Gáspár lőcsei lakos Meydel Mihály helyett Eperjes város tanácsát 150 forint lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 935.

1170. 1516. június 10. (Eperjes.)

Miklós „presbiter altarista sacratissimi Corporis Cristi in ecclesia parochiali civitatis huius Eperies fundati coram . . . Leonardo presbitero confessore scilicet suo, item coram . . .

Georgio Cleyn, Jacobo sartore et Cristanno Czibner iuratis civibus“ végrendeletet alkot.

„ . . . Calicem suum, ampullas argenteas *Missale et Breviarium suum* mayus impressum legavit ad ecclesiam civitatis huius parochialem sancti Nicolai, similiter duas ampullas stanneas et pomum eneum quo mediante manus calefiunt.

Pacificale suum argenteum et deauratum legavit ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi.

Item illos florenos XIII, quos ei soror sua carnalis Ursula obligabatur, illos ei integraliter relaxavit, *revocavitque illam legationem* prefatorum florenorum XIII ad fraternitatem Corporis Cristi factam ex eo, quod predicta soror sua extrema laboraret egestate.

Preterea fassus est, se habere florenos novem in auro, ex quibus florenos VIII legavit dominis cappellanis penes ecclesiam parochialem pro una tricesima decandanda (így!) et fl. 1 etiam eisdem pro visitatura sepulcri. Cum residuis vero florenis V debent ipsum honeste tradere sepulture. Quintus florenus debet dari pro sepultura, alias pro edificio ecclesie. Solutus est.

Oldalt: Ily floreni VIII dominis capellanis soluti sunt.

Item mayus coclear suum argenteum domino Johanni Concz plebano civitatis huius. (Eundem tulit.)“

Egy ezüst picariumot nővérének Orsolyának hagy „quod quidem picarium eadem Ursula *decedente devolvi debet* ad uxorem prefati Jacobi sartoris Elizabet, que filia carnalis est prefate domine Ursule etc.“

A pecsét alatt: Hoc testamentum fideliter executum est.

Papiroson, alul négy fekete viaszba nyomott, papirossal fedett pecséttel. Levéltári száma: 936.

1171. 1516. június 20. (Eperjes.)

Pinteck Jakab, Czibner Keresztély, Grinwalt András esküdtek és mások előtt végrendeletet alkot.

„Item confessori suo ex bonis suis florenum 1 exolvere iussit.

Item quosusque predicta conthoralis sua *potuerit* monachis de Sowor unum medium vas cervisie dare debebit postquam autem ex paupertate hoc facere non potuerit, di-

mittere debebit, vel saltem cum tunella, neque monachi ipsam ad fayore conpellere debebunt.

Uxore presente, filia Ursula et filio Johanne ad prenotata *favorabiliter consenserunt*“.

Papiroson, papirossal fedett pecsétei közül egy elveszett. Levéltári száma: 937.

1172. 1516. július 26. Crossen.

Crossen város tanácsa Eperjes város tanácsának bizonyítja, hogy előttük „Johann Zeyde freyer künsten baccalarius“ és bizonyos Wypert meghatalmazást adtak Melczer Péternek a Gergely páncélgyártó (panczermacher) eperjesi polgártól járó követelések behajtására.

Papiroson, pecsétje elveszett. Levéltári száma: 938.

1173. 1516. augusztus 21. (Eperjes.)

Cleyn György „coram . . . Leonardo capellano confessori scilicet suo, item coram . . . Thoma Plawniczer iudice, Cristiano Czibner iurato cive et coram domino Berenhardo Kwnisch“ végrendeletet alkot.

„ . . . Florenos VI legavit de bonis suis hereditariis ad fabricam ecclesie civitatis huius parochialis. — Soluti sunt omnimode.

Tria iugera terrarum arabilium legavit ad fraternitatem sacratissimi Corporis Cristi ita tamen, quod conthoralis sua Helena anno presenti seminaturam inde recipere debebit, deinde quicumque illis utetur, debet persolvere mercedem inde ad fraternitatem predictam.

Picarium suum maiorem argentum dandum commisit ad eandem fraternitatem Corporis Cristi, postquam aliquod ornamentum ad ipsam fraternitatem faciendum percipiet. Illae datum eset.

Domino concionatori penes ecclesiam parochialem fl. I solvit.

Dominis capellanis pro una tricesima decantanda fl. III solvit.

Item unicuique altariste penes ecclesiam parochialem per fl. $\frac{1}{2}$, similiter ad sanctum Leonardum et etiam hospitalem. Solvit omnibus.

Monachis ad claustrum civitatis huius fl. I. pro una trice-

sima, similiter ad Sowar ipsis monachis fl. I, similiter pro una tricesima. — Solvit ad ambo claustrum.

Series debitorum suorum.

Paulus pellifex fl. V et aliquas pelles, que *in registro* suo signata essent.“

Papiroson, alul papirossal fedett négy fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 939.

1174. 1516. augusztus 28. Buda.

II. Lajos király előtt Magyaródi Füsy (Fwsy) János és felesége Margit egyrésztől, másrésztől pedig Eperjes város tanácsa megegyeznek arra nézve, hogy Füsy az általa bizonyos Rachna nevű eperjesi asszonytól a somosi vámon elvett 43 frtot vissza fogja adni, ha pedig ezt megtenni elmulasztaná, akkor marasztaltassék el az összeg dupplájában.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 940.

1175. 1516. szeptember 8. Buda.

II. Lajos király Sárosvármegye hatóságának meghagyja, hogy a Plonyczer Tamás eperjesi bíró és Fysi János közt ennek Zsigmond nevű jobbágya jogtalan letartóztatása miatt folyó perben perújítás folytán újabb tárgyalás alapján hozzanak újabb ítéletet.

Kívül: Exhibita feria quinta proxima ante festum beati Francisci.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 941.

1176. 1516. szeptember 8. Terebes vára.

Perényi Imre nádor minden közigazgatási hatóságának és minden vámszedőjének meghagyja, hogy a védelmébe fogadott eperjesiektől sehol vámot szedni ne merjenek.

Emericus de Peren, comes perpetuus comitatus Abawy-wariensis, regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum, universis et singulis egregiis ac nobilibus comitibus vicecomitibus, capitaneis castellanis et officialibus nostris eorundemque vicesgerentibus necnon tributariis sew theloniatoribus in bonis nostris ubivis constitutis et existentibus nobis dilectis salutem et favorem. Quia nos certis et rationabilibus ex causis animum nostrum ad id moventes, universos cives et inhabitatores civitatis Eperyes sub nostra speciali recepimus protectione et tutela, quos vice nostra vestre et vestrum cuilibet defensionis com-

mittentes duximus, rogantes vos et committendo etiam vobis strictissime, quatenus presentibus visis dum et quandocunque ipsi cives predictę civitatis Eperyes ad vos vel alterum vestrum in eorundem negotiis et necessitatibus quibusvis refugium haberint, extunc eisdem omni auxilio, favore et defensione adesse, et item vos theloniatores nostri eosdem cives et quemlibet ipsorum, ubivis in locis theloniorum ac tributorum nostrorum, tam in eundo, quam in redeundo libere et pacifice ac absque ulla pecuniaria solutione abire permittere et permitti facere debeatis et teneamini, nostri ob respectum, secus non facturi, presentes vero post lecturam reddi semper volumus exhibenti. Datum in castro nostro Therebes, feria secunda in festo scilicet natiuitatis beatissime virginis Marie, anno Domini millesimo quingentesimo decimo sexto.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz gyűrűs pecséttel és ugyanez papiroson egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 942.

1177. 1516. szeptember 8. Terebes.

Perényi Imre nádor levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy ügyvivőjének (factor) a Sárosra való mézszállításában legyenek segítségére. „Ceterum rogamus magistrōs lapicidam et figulum sive politorem laterum qui apud vos sunt, medio illius civis, qui apud nos fuerat ad nos mittere velitis“. Végül megköszöni a csövet, melyet neki küldtek.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 943.

1178. 1516. szeptember 18. Sáros.

Berthóti Szaniszló és Barczai János sárosi alispánok és a szolgabírák Salgó birtokon vizsgálatot tartanak, hogy midőn „inter nobiles de predicta Salgo mensuratio fieri contingisset, nobili condam Georgio de eadem Salgo tres sessiones post ordinem mensurassent et divisissent et nobili condam Petro Serkes dicto de eadem Salgo inter curiam nobilitarem nobilis condam Pauli literati et sessionem condam providii Matho unam sessionem mensurassent et illam sessionem prefatus condam Petrus Serkes prefato condam Paulo literato pro uno equo et una suba cum pellibus wulpinis subducta dedisset et obligasset“.

Papiroson, kívül öt viasz pecséttel. Levéltári száma: 944.

1179. 1516. október 4. Krakkó.

Meydel Mihály levele Eperjes város tanácsához, melyben

kéri, hogy esedékes 150 forintját embere, Banck Erazmus kezeihez fizessék le.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 945.

1180. 1516. október 16. Lócse.

Meydel Mihály krakkói tanácsbeli Eperjes város tanácsát a Perle János esküdth által lefizetett 150 forintról nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 946.

1181. 1516. október 25. Buda.

II. Lajos király Brodarics Istvánnak és Mátyásnak, továbbá Ternyei Imrének és Györgynek érdemeik jutalmául a Salgaiak és Bonczok megszakadása folytán a szent Koronára háramlott sárosmegyei Salgó és egyéb birtokokat adományozza.

Nos Lodovicus, Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. Memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis, quod nos attentis et consideratis fidelitate et serviciis fidelium nostrorum venerabilis et egregii magistri Stephani Brodaryth decretorum doctoris, comitis capelle sancti Andree de castro Quinqueecclesiensi ac Mathie similiter Brodarych fratris germani eiusdem necnon nobilium Emerici et Georgii de Thernye, que ipse sacre imprimis huius regni nostri Hungarie corone et deinde maiestati nostre cum omni fidelitatis constantia exhibuerunt et impenderunt, totalem possessionem Syalgo in de Saros, aliaque universa bona. possessiones, portionesque et quelibet iura possessionaria ubivis et in quibuscunque comitatibus huius regni nostri existentes et habita, que nobilium quondam Georgii et Nicolai de Syalgo ac Ladislai, Floriani, et Johannis Boncz preuissent, sed per mortem et defectum seminis eorundem masculini, ad nos, consequenterque collationem nostram regiam per leges et statuta huius regni nostri Hungarie legitime devoluta forent et redacte, simulcum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus cultis et incultis agris pratis pascuis campis fenetis, silvis nemoribus montibus, vallibus vineis vinearumque promontoriis aquis fluviis piscinis piscaturis aquarumque decursibus molendinis et eorundem locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis, sub suis veris metis et antiquis existentibus, premissis

sic ut prefertur stantibus et se habentibus, memoratis magistro Stephano Brodaryth ac Mathie fratri germano eiusdem necnon Emerico et Georgio de Thernye, ipsorumque Mathie Emerici et Georgii heredibus et posteritatibus universis dedimus donavinus et contulimus, immo damus donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter tenendas, possidendas pariter et habendas, salvo iure alieno, harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante, quas in formam nostri privilegii redigi faciemus dum nobis in specie fuerint reportate. Datum Bude sabbato proximo post festum Sanctarum undecim milium virginum anno domini millesimo quingentesimo sextodecimo, regnorum nostrarum Hungarie et Bohemie etc. anno primo.

Relatio magistri Nicolai
Secretarii regie maiestatis.

Kivül: R^{ta} folio XXVII

Anno Domini 1516.

Eredetiye papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 947.

1182. 1516. november 2. Monyorós.

Horváth István monyorósi várnagy levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy urának szökött jobbágyát, Pohlod Antalt engedjék haza.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 948.

1183. 1516. november 9. Buda.

II. Lajos király Sáros vármegye hatóságának meghagyja, hogy Eperjes város tanácsa, továbbá Magyarádi Fywsy János és felesége Margit közt bizonyos Raaczna nevű eperjesi aszszonytól elvett 40 forint miatt folyó per tárgyalását vegye fel és hozzon ítéletet.

Kivül: Exhibita feria quinta proxima ante festum beate Lucie virginis.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 949.

1184. 1516—1517.

Számadások töredéke. — Ebben ilyen tételeket találunk: Capellanis pro orationibus circa sepulturam den. LXXV. Scolastico den IIc.

Notario pro registro conscripto den. XL.

Ratione venditionis domus Cristiano Czibner civitatis notario *in mercipotu* expositi sunt den. 28.

Domino Alberto *moler* ex eo quod iuvenem circa mensam suam quinque quartalibus anni tenuit, soluti sunt fl. V et ad scolam pro lignis den. XVI.

Scolari Osvaldo ex eo quod Stephanum per unum annum docuit den. XXXII.

Anno 1517. baccalaureo Gáspár pretextu certorum *librorum* ab eo emptorum et quod ipsum 3-bus annis docuit civitas solvit fl. III den. XLVIII.

Azután a: Res mercanciarum jegyzéke következik, s utánna:

Pretextu tritici notario Cristanno venditi percepti sunt den. LXXXXVI.

Azután jön János presbiternek, filio adoptivo átadott javak jegyzéke.

Hat papírlapon, hosszúkás könyvalakban. Levéltári száma: 950.

1185. 1517. január 9. Bártfa.

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy Radwan Simon szverzsói jobbágy panaszt emelt „wy das her an der mawten in ewer W. stat . . . awff gehalten ist worden durch eynen man von Rwzka von wegen eyner Buergkschafft, dy der forsichtige Andrasch Schyle ewer W. mitpurger vor eyn Peter Dlwhos unnszeren mitpurger umb eyn eczliche scholt gethon hat“ amiben a jobbágy tehát ártatlan és Schyle Andrásnak ki kellett volna jelenteni, hogy ő 2—3 nap alatt kárát meg fogja téríteni, kéri, beszéljenek a vámossal, hogy „unnszer pawer von yn gefreyth mocht werden.“

Vízfoltos papíroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 951.

1186. 1517. február 8. (Tolcsva.)

Demjen Pál és Fagyas Ferenc tolcsvai bírák és a tanács előtt Chodor Albert és Péter pictor eperjesi esküdtek a város közönsége nevében 62 forintért (és még „ad precium vinee cuiusdam swbam wlpinam ac pileum ex pelle mardurina wlgo *neesth*“ adva) megveszik Benédek tolcsvai oltár rectornak a „Kwtpatka“ szőlőhegyen lévő szőlőjét.

Hártyán, alul Tolcsva városának selymen függő szép viasz pecsétjével. Levéltári száma: 952.

1187. 1517. március 5. Sáros.

Sárosmegye közönsége Eperjes város tanácsának bizony-
ságlevelet állít ki arról, hogy Kassa város tanácsa „nullos alios
neque nobiles nec ignobiles mercatores infra et supra civitatem
Eperyes commorantes cum rebus eorum mercanciis polonicali-
bus et aliis rebus extraneis soluta prius de illis tricesima in op-
pido Liblo ad tricesimam predictae civitatis Cassoviensis ire co-
gerent et compellerent, sed solummodo inhabitatores et merca-
tores predictae civitatis Eperiesiensis contradicere volunt, ipsos-
que ad predictam tricesimam Cassoviensem cum ipsorum rebus
merceroniis (így!) ire cogent et astringent.“

Papiroson, kívül öt rányomott pecsétje közül egy maradt meg. Le-
véltári száma: 953.

1188. 1517. március 24. Buda.

II. Lajos király Eperjes város közönségének meghagyja,
hogy miután a lopás miatt Eperjesen perbe fogott és a perben
a költségek megfizetésére ítélt Koenisch Jakab eperjesi szűcs-
nek kegyelmet adott, őt a szűcs és más czéhbe régi helyére he-
lyeztessék vissza és a mesterek sorába ismét vétessék fel.

Lodovicus, Dei gratia rex Hungarie et Bohemie etc. Fide-
libus nostris prudentibus et circumspectis iudici et iuratis cete-
risque civibus civitatis nostre Eperies salutem et gratiam. Ex-
positum est maiestati nostre pro parte et in persona fidelis nostri
circumspecti Jacobi Khoenisch pellificis concivis vestri, quali-
ter dum superioribus temporibus, pretextu cuiusdam furti ipse
exponens ad instantiam certorum magistrorum pellificum eius-
dem civitatis nostre concivium similiter vestrorum in presen-
tiam vestri in ius citatus fuisset, licet iure mediante per vos ita
compertum et adiudicatum extiterit, ut prefatus exponens ipsis
magistris pellificibus adversariis videlicet suis, super eorum
expensis, quas causa inter eos pendentes fecisset plene satis
facere. Ex quo tamen ipse exponens ob sui inopiam et paupe-
riam id exequi et facere minime potuisset, ipsi magistri pelli-
fices et tabulam suam extensam, insigne videlicet sui magisterii
deiecissent et ipsum de cecha et confraternitate ipsorum exclu-
sissent. Et propter hec ipse exponens etiam de aliis cehis in qui-
bus fuerat velutii infamis eiectus esset. Quarum rerum causa
nec sciret iam deinceps unde vitam suam querrere posset, unde
supplicatum maiestati nostre pro parte ipsius extitit, ut nos hiis

rebus ex gratia nostra speciali consullere dignaremur. Quia vero principis esse existimamus supplicii misereri, nos prefato exponenti nonnullorum fidelium nostrorum supplicatione nobis propterea facta inducia, super premissis, gratiam fecimus specialem, expensas quoque premissas, in quibus ipse exponens condempnatus per vos extitit, eidem ex gratia nostra speciali remittendo ac eundem pristino honori, magisterio quoque suo restituentes, immo facimus per presentes. Ita tamen, et ea conditione, quod prefatos pellifices, concives, ut prefertur, vestros reconciliare et reconciliari facere verbis honestis teneatur. Quapropter fidelitati vestre harum serie firmiter committimus et mandamus, quatenus non obstante premissis iudicio vestro, prefatum exponentem in locum suum pristinum admittere et ipsis magistris pellificibus ac etiam aliis cechiis, in quibus ut premisimus ipse exponens fuisse dicitur, committere debeatis et per eundem exponentem prius reconciliati, ipsum in magisterium et consortium eorum iuxta huiusmodi nostram sibi factam gratiam, recipere debeant, ne enim contra formam eiusdem gratie nostre ratione iudicii premissi per vos facti, expensarumque prefatarum in persona rebusque et bonis suis quibusvis aliquo tempore impedire et dampnificare presumant. Secus non facturi, presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum Bude, feria tertia proxima post dominicam letare, anno salutis millesimo quingentesimo decimo septimo.

Relatio illustrissimi principis domini
Georgii marchionis Brandenburgensis

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 954.

1189. 1517. március 16. Sáros.

Berthóti Szaniszló sárosi alispán és a négy szolgabíró előtt Grechner Miklós „*ex centumviris de civitate Eperies*“ és Fysi János közt per folyt azért, mert ez utóbbi Grechnert „*traditorem et filium meretricis vituperasset*“. E perben a vármegye Fysit heted magával leteendő esküre ítélte, amellyel azonban Fysi nem volt megelégedve és a királyi kuria elé fellebbezett, mire a vármegye a pert ide terjeszti fel.

Papiroson, kívül rányomott öt pecsétje közül csak egy van meg. Levéltári száma: 955.

1190. 1517. április 4. Kassa.

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához,

melyben írja, hogy a király rendelkezése folytán a Köppel Péter és bártfai Schmetlyng Pál közt folyó perben a városok fog-
nak dönten, kéri, hogy a városok április 20-án Eperjesen jöjje-
nek össze.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 956.

1191. 1517. április 16. Eperjes. „In stuba communi domus
sancti Nicolai in Eperies“.

„Ego Petrus artium liberalium baccalaureus, natus Gre-
gorii Czepzer de Eperies“ közjegyző előtt Cristannus eperjesi
bíró megjelenvén, a Simon lelkész végrendelete ügyében általa
produkált tanukat kihallgattatja.

Az első tanu János eperjesi plébános, aki azt vallja, hogy
Simon lelkész „calicem suum, pacificale, casulas, duas ac *mis-
sale* custodi nominata ecclesie“ átadta azzal, hogy a sekres-
tyében őrizze, ha pedig meghalna, akkor ezen javak az egyházé
legyenek.

A második tanu: Kurszner Márton altarista Sancte Anna,
ez és a —

harmadik tanu: Nicolaus custos dicte ecclesie, ugyanazt
vallják, mint az első tanu.

Tanuságot tesznek még: Leonardus sacellanus et Petrus
pictor esküdt.

Hártyán, alul közjegyzői jeggyel. Levéltári száma: 957.

1191a. 1517. április 22. (Kisszeben.)

Kisszeben város tanácsának levele Eperjes város tanácsá-
hoz, melyben kéri, hogy Erzsébet és Hedvig asszonyoknak
az atyjuk elhalt nővére Gertrud után maradt javak megszer-
zése tárgyában legyenek segítségükre.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 958.

1192. 1517. április 24.

Maydl Mihály krakkói polgár Eperjes város tanácsát 150
forint lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári szá-
ma: 959.

1193. 1517. április 25.

Maydl Mihály levele Eperjes város tanácsához, melyben
kéri, hogy esedékes 150 forintját szolgálja kezeihez fizessék le.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 960.

1194. 1517. május 12. Eger vára.

Cistarellus Alfonz egri püspöki biztos az eperjesieket 45 forintnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 960/a.

1195. 1517. június 4. Kassa.

Sayczlich János kassai sókamárás és harmincados levele Eperjes város tanácsához, melyben tudatja, hogy Ambrus szolgáját sóval hozzájuk küldte, kéri, hogy azt adják el és hirdessék ki, hogy senki idegen sót behozni ne merjen.

Meynen grusz bevor. Namhafftige unnd weysze heren. Wisset, das ich mit dyszem meynem dyner Ambros hyn auff in ewer N. W. Stadt schicke ettlich salcz köniclicher Maiestet, noch dem alz myr befohlen ist, unnd yn kürcz mer schicken wyll, bitt ich ewer N. W. woldet sulchem salcz stel geben unnd vor-kauffen lossen czw nwcz seyner maiestet, unnd bitt auch das ewer w. woldet vorruffen lossen, das nymand frembd salcz fweren solde, alz den ewer N. W. von dyszem meynem dyner vorsteen wirtt, dem ewer W. glauben geben woltt, bitt ich dorinne ewer W. — Datum ausz Cassa, am donnerstag vor Trinitatis 1517.

Johannes Sayczlich koniclicher Maiestet
Salczgröff unnd dreysiger czw Cassa etc.

Kivül: Den namhafftigen weyszen heren richter und rottmanne der Stadt Epperies seynem erhafftigen frewnden.

Eredetije papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 961.

1196. 1517. június 18. (Eperjes.)

Fwrensyn Zsófia Godor Albert, Péter pictor és Melcer Márton előtt végrendeletet alkot.

A fraternitas Corporis Christi-nek $\frac{1}{2}$ forintot, „ad aram sancte Sophie“ $\frac{1}{2}$ forintot, temetésére két forintot hagy.

Négy és fél forintot „assignavit filie sue Margarethe conditione tali, ut cum ea tempore egritudinis sue procurare debebit post vero separationem anime sue rationem de premissis fl. III $\frac{1}{2}$ dominis coram reddere debebit et teneatur.“

Papiroson, alul papirossal fedett három fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 962.

1197. 1517. június 22. Visegrád.

Visegrád város tanácsának levele Hustapecz (Auspicz) város tanácsához, melyben írja, hogy előttük megjelenvén Kemley Benedek királyi jobbágy, visegrádi polgár előadta, hogy Hobblár Tamás és Miklós auspiczi polgárok az ő pénzét lefoglalták, kéri, hogy a város pecsétje alatt adjanak neki bizonyosság levelet. Erre a tanács megidézte Benedek tanuit: „videlicet iudicem anni quarti et etiam iudicem tertii anni atque etiam iudicem anni presentis simulcum suis iuratis“ és megkérdezték Benedeket, hogy tanuival mit kíván bizonyítani, mire Benedek azt felelte: „Hoc solo cum ipsis comprobari, quod ego nihil teneor neque obligor supradictis Thome Hoblar et Nicolao concivibus de Hustapecz et ex quo idem concives de Hustapecz pro concivibus Wyssegradiensibus fideiussores fuissent, non pro tota communi civitatis Wyssegradiensis sunt fideiussores, nec pro decem hominibus concivibus Wyssegradiensibus, quos iudex de Hustapecz et iurati de eadem per suas literas nominant et etiam volo probari, quod sepedicti Hoblar et Nicolaus quandocunque tempore iudicatus prescriptorum testium ad Wyssegrad venerunt, nunquam prescriptos decem homines iure mediante requisierunt, nec quendam unum concivem nostrum licet requisivissent, sed nunquam etiam ipsum concivem reoptinuerunt nec convictum fecerunt et promissioni sue obedierunt et sic semper de Wyssegrad recesserunt. Item etiam volo probari, quod circumspectus Paulus Magnus de Kenderes hic in sepedicta Wyssegrad omnia res et bona mea hic habita arrestavit et detineri fecit propter creditorium suum“. Mindezt a tanúk is igazolják. Igazolja továbbá a tanács, hogy a harmadévi bíró idejében két levelet írtak a város pecsétje alatt Auspic város tanácsának Kemley Benedek ügyében.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 963.

1198. 1517. július 9. Buda.

II. Lajos király Eperjes város tanácsához! „Expositum extitit maiestati nostre in persona circumspecti magistri Jacobi Khonisch pellificis civis et inhabitatoris istius nostre gravi cum querela, quod licet nos diebus superioribus ad supplicationem nonnullorum fidelium nostrorum nostre propterea porrecta ma-

iestati de et super quodam *crimine furti*, quo idem coram vobis per magistrōs pellifices istius civitatis nostre accusatus et convictus esse dicebatur ac expensis in quibus condemnatus utcunque fuisset ipse exponens, gratiam et misericordiam ea conditione fecissemus, ut idem exponens prefatos magistrōs pellifices *honestis verbis reconciliare* teneretur. Tandem, quia ipse exponens ex sua simplicitate et ignorantia, non intellecta huiusmodi literarum nostrarum serie eosdem magistrōs pellifices reconciliare nescivisset“, a tanács a szücs mesterek kérelmére Jakab mester házát és összes javait lefoglalta, mire a király meghagyja Eperjes város tanácsának, hogy a lefoglalt házat és javakat Jakabnak adassák vissza s őt személyében és javai-ban ne háborgassák.

A szöveg alatt: Relatio magistri Nicolai de Bachia secretarii regie maiestatis.

Alul: N. Bachiensis.

Papíroson, két példányban, egyszerű egykorú másolatban. Levéltári száma: 964.

• **1199. 1517. július 11. Budá.**

Perényi Imre nádor a Bernát eperjesi bíró és Uzfalvai Tóbiás közt az utóbbi emberei által a Gergellaka birtokon lévő Bedekwthá és Kyoparlaga nevű erdőkben elkövetett jogtalan favágásért Sáros vármegye hatósága előtt folyt pert, melyben a vármegye már ítéletet hozott, amelyet azonban Bernát bíró fellebbezésére a vármegye 1509. március 29-én Sároson kelt oklevelével a királyi curia elé terjesztett, újabb eljárás végett a vármegye hatóságához visszautalja.

Papíroson, vörös viasz zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 964/a.

1200. 1517. augusztus 17. Kassa.

Pohárnok Antal királyi adószedő Eperjes város tanácsát 125 forint lefizetéséről nyugtatja.

Papíroson, alul papírossal fedett fekete viasz pecsét alatt Pál prépost királyi kincstárnok sk. aláírása. Levéltári száma: 965.

1201. 1517 augusztus 24. (Eperjes.)

Mathien Katalin gyóntatója, György presbiter, továbbá Belsz Mihály, Péter *pictor* és Melczer Márton esküdtek előtt végrendeletet alkot.

„Tunicam impignoratam apud Petrum cerdonem pro fl. 1,

eandem eliberare debent et dare ad aram sancti Michaelis ecclesie huius.

Pro tricesima capellanis largire debent fl. 1.

Ad fraternitatem Corporis Cristi legando deputavit fl. 1.

Ad fraternitatem Marie Virginis legando assignavit fl. 1.

Ad missam dive Anne decantandam assignavit fl. 1.

Ad aram sancte Katherine virginis legavit fl. 1.

Ad aram sancte Marie Magdalene deputavit fl. 1.

Ad aram sancte Sophie legando assignavit fl. 1.

Ad fabricam ecclesie sancti Nicolai assignavit (soluti sunt) fl. 1.

Ad dalmaticas novas, que habentur ecclesie parrochialis huius deputavit fl. 1.

Lintheamen unum novum confessori suo legando assignavit“.

A végrendelet végrehajtók Bels Mihály és Péter pictor legyenek, ha pedig ezek elhalnának, legyen Eperjes város tanácsa.

„Martinus sartor, filius naturalis dicte domine Katherine in presentiarum predictorum dominorum testamentariorum *debito modo interrogatus* an contentus esse velit de ultima dispositione testamentaria sic ordinata, qui omnia . . . *favorabiliter consensit*“.

1517. István tímár „exolvit mediam partem census dicte domus den. videlicet XXXII, pro prefata domina Katherine.“

Papiroson, alul papirossal fedett négy fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 966.

1202. 1517. szeptember 11. Terebes.

Perényi nádor levele Sebessy Tamáshoz és Jánoshoz, melyben kéri, hogy hozzájuk küldött emberének, Sennyey Jakabnak („medio cuius ex parte deductionis aliquarum tegularum in Eperyes existentium vos rogatos facimus“) mindenben higgyjenek.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 967.

1203. 1517. szeptember 20. Trencsén vára.

Hedvig tesseni hercegnő levele familiárisához, Sebessy Tamáshoz, melyben meghagyja, hogy a hadi készülettel oda, a hova parancsolta, haladéktalanul induljon el.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 968.

azon ne akadjanak fenn, hogy nyugtája a három királyok (január 6.) utáni hétre van keltezve, mert „hab yem befoleonn er szold erst noch der heiligenn drey konigen tag czu E. W. reitenn.“

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 973.

1209. 1517. december 27. (Eperjes.)

Modra Mátyás „in presentiarum . . . Georgii presbiteri, confessoris sui, Petri *pictoris*, Alberthi Godor et Martini melczer iuratorum civium“ végrendeletet alkot.

„Ad structuram sancti Nicolai parochialis ecclesie huius legando assignavit fl. XV.

Ad structuram ecclesie hospitalensi legando commisit fl. V.

Uni altariste pro lectura missarum per unius anni circum in *capella Hungarorum* assignavit fl. XVI.

Ad claustrum Sancte Trinitatis civitatis situate huius pro edificatione ecclesie fl. VI.

Ad capellam sancti Leonhardi foris civitatis huius legavit pro structura eiusdem fl. II.

Ad ecclesiam parochialem in Kysz Scharos pro structura eiusdem fl. V.

Ecclesie parochiali ville Orkuthy vocate legando deputavit pro edificatione huius fl. IIII.

Ad structuram ecclesie in villa Zedekerth appellata legavit fl. V.

Ad ecclesiam sanctorum Andree et Benedicti in Sebes pro una casula fl. X.

Ad ecclesiam in Kelemes ad structuram dicte ecclesie assignavit fl. V.

Pro structura domus domini plebani in Epperyes assignavit fl. II.

Quatuor capellanis parochialis ecclesie civitatis huius assignavit fl. IIII.

Domino Stephano presbitero plebano ecclesie sancti Leonardi legavit fl. I.

Ad fraternitatem Corporis Cristi legando deputavit fl. IIII.

Pro sepultura sua assignavit fl. IIII.“

Két telkes jobbágyát három elhagyott telekkel együtt „in possessione Procz habitis prout clarius in literis suis obli-

gatoriibus desuper emanatis explicatur, legando assignavit modo pignoraticio capelle sancti regis Stephani in latere parochialis ecclesie civitatis huius modo tali, ut extunc flor. XIII capelle sancti regis Stephani assignare debebunt etc.

Executores huius testamenti dominus iudex e tiurati cives esse debebunt etc.“

Papiroson, papirossal fedett fekete viasz pécséttel. Levéltári száma: 974.

1210. 1517. december 29. (Eperjes.)

Plawniczer Tamás eperjesi bíró és a tanács kiadja az olajsajtoló czéh szabályait.

Wyr Thomas Plawniczer Richter und Rathherrenn als Hannes Schwob, Albirt Goder, Cristan Czibner, Piter Moler, Benedic Zwla, Hannes Feyner, Jocub Schnayder, Barthus Czausz, Nicles Zaffran, Andres Grinwalt und Hannes Scholcz, dyszer königlich frayen Stadt Eperies, thwn kondt ond wissen öffentlich mit dyszem unserem brief allen gemayniclich kegenwertigen und auch czwkemftigen dy yn sehen hören oder mit guttem vorstentnisz lesen, noch dem als der almechtige baremherczige Got noch der scheppung der ganczen wereld alle ding mit seyner ebigen weyszheit wol und auf das allerbeste geczirt hot und geordnet, ist es uns an eynbildung, das und wyr yn besamelung erbar lewthe bey der bemelten unszer Stadt eyn czemliche und bequeme ordnung durch unser regiment und gesecz sellen haben, welche ordnung szo ymancz czwstorenede wer, der czwstöret alle gutte werck dy dorausz möchten entsprüssen, als nemlich eyntocht libe und frewntschaft, welche frewntschaft allen mentschlichen wercken (als Cicero spricht) vorgesaczt sal werden, went worwmb das alleredlste geschlecht der schecze auf erden ist eyn gutter frewndt, welche frewntschaft aleyn yn den gutten frommen mentschen ist und nicht yn den bösen. Weshalben vor uns obgenanthen Richter und geschworen burger erschienen sint dy erbaren Hannes Ondal und Hannes Closz Czechmeyster des ölschleger hantwerchs alhy, mit besamelung al der anderen erbaren meyster des nemlichen hantwerchs fwerbbracht haben, wy wol das sy und yn vorschynner czeit von unseren vorforen seligen besehen weren gewest mit brieflicher aussaczung von wegen des iczt bemelten yres hantwerchs mit eyner loeblichen Czeche und dy auch bas

iczt czw besonderem lop und erwirdigung Gotis laichnames mit eyner brennenden lampen aufrichtig gehalden hetten, derbey auch yr vornemen wer das altare der hayligen sint Marie Magdalene czwbesehen und czwbelaichten, szo weren doch yn den nemlichen yrem alten brief yres hantwerchs anligende noth nicht allenthalben und clerlich begriffen, hynfwer uns alle yn gar demwtigem und besonderem vleys bittende, das wyr yn und allen yren noch kemling soelche vorgenommen artickel czw senderlichen nocz frommen und eren, noch unserem besten erkenntnisz geruchten czw vornewen auszczwseczen und czwbestetigen, soelche yre willige und demwetig werbung wyr nicht haben wellen vorachten, sunder auf yre czemliche beth, dy bemelte yre bruderschaft und Czeche yn craft aller dyser hernider geschriben und durch uns gestiften artickel, von bequemer ordnung wegen rwe und eyntracht czweschen yn, mit unserem czaythigen Roth vornewen bestetigen und domit grentlich ausseczen yn auch czw eyner fudrong und gerechtikait mit gebenn durch sy und alle yre nochkemling ebig und onvorrecklich yn der hernider geschriben weys czwhalden und czwgebrauchenn. *Zum ersten* hab wyr yn auf yre begyr mitgeben das sy czw hoch wirdigem lop Gotis laichnams vor dem Sacrament tag und nacht halden sellen eyn brennende lampe mit yrem eygen Czechen oel czw ebigen geczeithen der bey auch das altare der hayligen bwesseren sint Marie Magdalene bey der egenanthen unszer tpharkirchen mit aller nothdarff besehen sellen und belaichten. *Weyter* hab wyr czweschen yn geordent, welcher meyster dyszes hantwerchs yn yre Czeche treten wil und das oel schloen czw seyner aufhaldung bey dyszer erbaren Stadt gebrauchen der sol voran von dem ersamen Rath burgerrecht erwerben, dorczw kontschafft brieffe von wegen seyner elichen geburt und das er sich erbarlich gehaldenn hab und auch seyner leryar halben von wem er dyszes hantwerch gelernt hab, erczegen sol, welches szo er aufrichtig wirt haben gethon, als den sol er das hantwerch noch seyren besten vormwegen bewayszen mit schloung eines halben Kwebels hanfsomen und also vil leynsomen (welchen er ym selbest schaffen sol) und dorausz gut bewert oel machen und sol auch yn dysze erbare Czeche czw lob ere und aufhaldung des alters der hayligen sint Marie Magdalene czwyn gulden und fyr tphont wax geben,

dorczw den meysteren allen (noch des hantwerchs gewonhant) eyn mol czwrichten sol noch seynen besten vormwegen. *Item* welcher meyster oel schlet und auch tonn . . . ym selbest ader eynen anderenn, das sol allenthalben reyn seyn und eynesley onvormischt mit anderen als leynoel mit hanfoel und sol dy tonne (be)czeychen mit seynen eygen czeychen, welcher derwider thut als oft als er erfonden wirt vorlens . . . halbe Czeche. Hy bey sal eyn iczlichen yn sonderhait mercken das sy eyn kwebel hanfsomen schloen sellen wemb den. VII, nicht tewrer, hundert tfennig vor eynen gulden czw achten. Noch dem aber als sy ynwoner dyszer koeniclichen und erbaren Stadt seyn und alle czeit mit uns webel und gut leyden hab wyr sy mit Jyszen nochfolgenden artickeln betracht czw befartelen: *Das* niman cz ewserst halben dyszer Czeche sal frey seyn hanfsomen ader leynsomen eynczwkauffen, er bederfte yn den yn seyn hawsz ym und seynen gesinde czw der spaysze on der der busz der vorlisung des nemlichen samens. *Auch* keyn frender oel schleger sal frey seyn hy her das oel czwm marcke czw bringen es gescheg heymlich ader offembar, wentworumb dy erbaren meyster dyszer Czeche eyntrechtig vorsprochen und aufgenommen haben der ganczen Stadt genugsam und gut oel czw schaffen bey der busz noch erkenntnisz des ersamen Rothes. *Item* wen der hanfsomen mit der tayerung aufschweg, als den sal das oel gesaczt werden noch erkenntnisz des weyszen Rothes, of das dy gemeyn dyszer erbaren Stadt nicht beschwert wyrd und auch das dy oel schleger on wandel ader schaden der hey mechten bleyben und of das das iczlichem er wer ynwoner ader auszwoner gerecht gescheg, sal eyn tphont oel yn ym behaldenn eyn rechtfertig seytel, bey der busz noch erkenntnisz der herrren. *Weber das* hab wyr czweschen yn dysze ordnung gestift, das keyn meyster sal dem anderen was ausz den henden kaufen, es sey was es wer das czwm hantwerch gehoert onder der busz eynes tphont waxes. *Dorczw* keyn meyster sal dem anderen seyn gesind ader kaufleuthe ontpfhenden, und auch keynen gesellen yr keyne arbet czwsagen sal, er wer den fray von seynen anderen meyster, welcher dorynne erfonden wirt, der sal sevn busz nicht wissen. Es ist auch wol willig und czemlich, das eyn iczlicher vollkommener meyster dyszes hantwerchs sal erlich gesind bey ym halden noch des hantwerchs sitten und

gewonhait. *Und* eyn iczlicher lerknecht ydoch erlich ontsprussen und aufgenommen sal bey seynen meyster czwe yar mit geharsamkait lernen. *Auch von* wegen etliches handels czw noczbarkait yrer czeche, sellen sy alle fyrczehen tage yren eynganck haben czw welcher czeit er wer meyster meysterin oder witbe sellen sy noch der Czechen gewonhait eynem tphenig eynlegenn, und szo yrkeyn meyster, meysterin ader witbe sich yn der czeit des eynganges czweschen dy erbaren meyster ausz widersponikait nich fwegten, seyn busz ist eyn firtel wax, welcher aber mit ym do hyn brecht eyn gewer, das sellen ym dy meyster von frides wegen macht haben czwnemen und wemb eyn pinthe weyn czw vortrincken. *Szo es* aber gescheg das yrkeyner mit der hant yn frewel ader ausz czaren auf den tisch schweg ader eyner den anderen lwegenstrofte, seyn bwsz ist eyn fyrtel wax. *Keyner* sal auch den anderen weder mit onrrichtigen warthen, noch mit wercken schmeen ader ergeren, es wer yn der Czeche ym layt hawsz ader swest anderszwo onder der busz noch erkentnisz der meyster, wentworwemb das natwerliche recht gebeüt eynen iczlichen mentschen ionck und alt nemlich yn eyner soelchen leblichen besamelung erbar lewthe erlich czw leben. *Item* keyner sal von haders ader von ander cleyner sache wegen, yn seyner strofung, dem hantwerch nicht geharsam sunder widerspenig ader eygerwillig wold seyn, lofende ausz selchem eygen willen vor dy namhaftigen herren Richter und bwerger czw seyner czeit, seyn busz ist noch des hantwerchs gewonhait, fyr tphont wax, on dy busz der iczt bemelten Richter und bwerger. *Es lernen* uns auch dy kayserlichen recht, das eyn iczliches kint eelich ontsprussen natwerlich erbt yn dy gwetter seyner eldern, weshalben szo eynes meysters swn nem czw der ee eynes meysters ader eyner meysterin tochter, als den behalden sy miteynander gancze Czeche, wentworwemb iczliches von erbung wegen seyner elderen hot voran halbe czeche. *Hy bey sal* eyn iczlicher mercken, das eyn erbare witbe auch mag dyszes hantwerch czw yrem nocz und frommen handeln, szo sy der Czechen yn allen hy begriffen artickelen geharsam ist, gestellende sich yn der czeit des eynganges und eynlegende. *Hynfwer* hab wyr czweschen yn geordent, wen man yerlich am Sonntag negst noch dem neuen gericht neue Czechmeyster noch gewonhait der Czeche

wil seczen, szo sellen dy alten Czechmeyster ee alle dy scholt der eynlegung des vorschinen yares ader andere schelde vorhyn eynnemen und also allenthalben vor der erbaren Czeche berayt ligen sal bey der auszerwelung der newen, czw welcher czeit sy von frewntschafft und eyntracht wegen eyn mol mit eynander phlegen czw haben, czw welchen eyn iczlicher eyn gericht schaffen und schicken sal noch seynen vormwegen. *Auch* welcher erbar meyster der Czeche was schuldig wer ader eynen gesellen dyszes hantwerchs, den sellen dy Czechmeyster vormanen selche scholt auszczwrichten und czw czalen on bekemmernes der n. herrenn des Rathes. *Szo aber* yrkeyn meyster von der Stadt wesens halben anderszwo hyn czweg und also yar und tag auszblib, quem er den herwyderwemb wesenshalben czw der Stadt, der sal dy Czeche von newes an gewynnen, als es und yn anderen erbaren Czechen eyn gerechtikait ist. *Item* czweg eyn gesel dyszes hantwerchs von hynne on wrlob und bleb schuldig seynen meyster, der sol anderszwo von williger strofung wegen aufgetriben werden. *Es sol sich* auch of das venigste eyn teyl meyster ader meysterin (von wegen eynes wercks der baremherczikait) czw dem begrepnes fwegen szo ykreynen meyster ader meysterin eyn kint styrb ader swest an andere ionge layche wer bey der busz eynes fyrtel waxes, wer es aber eyn alte layche, szo sellen sy bey dersamot bey der filge und bestattung seyn grunde czwm opper czw hilf und trost der armen elenden szyle dy vorschayden ist onder der strofung eynes tphont waxes. *Item yn* der czeit der yarmerckte dysz erbaren Stadt sollen dy czwyn iengsten meyster am thore styn, der Stadt czw eren und aufrichtikait, wo hyn sy von dem ersamen Roth beschayden werden, als und andere erbare Czechen das der Stadt czw dinst und eren vorpflicht seyn czw thwn bey erenstlicher strofung der herrenn. *Auch* der iengste meyster noch gewonhait der Czeche vorpflicht ist und schuldig dy kerzen auf yrem altare welche sy halden anczcwzenden und czw seyner czeit auch auszczwleschen, onder der busz eynes halben fyrtel waxes. *Es ist* auch wol czemlich und gebwerlich das sich eyn iczlicher meyster mit sampt seyner betgenossen sich gestellen sal czwm kerzen machen auf dy octaf Gotis laichnams czw senderlichen lop und ere den hochwirdigen sacrament welches uns der herre Cristus Ihesus czw eynen testa-

ment und gedechnes seynes bitteren layden auf dysz werꝛld uns allen czw der szylen selikait gelossen hot. Darwemb wyr obgenanter Richter und Rothherrenn wellende das dysze erbare Czeche der oelschleger yn dysz koeniclichen Stadt mit allen obgeczeychenten artickelen und gewonhaythen iczt und yn czwkemftigen geczeythen alleweg bestendig und onvorrockt (als ym anfang begriffen ist) sal bleiben und yn der gestalt und weys gehaldenn sal werden, hab wyr dyszen brieff mit unserem gresten Stadt Sigel des wyr vorderlich yn selchen sachen gebrauchen, hernider hangende gerucht czw beweren und czw bestetigen, der geben ist am negsten dinstag noch allerhayligen kindleyn tag im yare der seliclichen geburt Cristi unsers herrenn tausint fwmfhundert unnd yn dem sybenczendenn.

Eredetije hártján, alul selymen függő töredékes pecséttel. Levéltári száma: 974/a.

Alul jobbra a plicaturán a következő feljegyzés: „Scripta et correcta per Cristannum Czibner iuratum civem necnon civitatis huius notarium, cuius memoria sit in benedictione.“

1211. 1518. január 6. után. (Krakkó.)

Meydel Mihály krakkói polgár Eperjes város tanácsát 150 frt. lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viasz pecséttel. Levéltári száma: 975.

1212. 1518. január 21. (Bártfa.)

„Dy meyster der Czech der Stat Bartpha“ levele az eperjesi szűcs czéh mestereihez, melyben négy forintot kérnek kölcsön azzal, hogy „wlt ynns swlchs gelt in kwrcz wyderkeren, wen wyr seyn nicht iczunder dy reychsten.“

Papiroson. Levéltári száma: 975/a.

1213. 1518. január 18. Eger vára.

Cistarellus Alfonz egri püspöki biztos az eperjesieket 45 forintnyi tizedbér lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 975/b.

1214. 1518. január 31. Bártfa.

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy a király embere még nem járt náluk, most

Löcsén van, innen jön át Bártfára. Arról, amit vele végeznek, a tanács rögtön tudósítást fog küldeni.

Papíroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 976.

1215. 1518. január 31. Bártfa.

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben kéri, hogy a király levele tárgyában a legközelebbi pénteken Kísszebenben a löcseiekkel tartandó gyűlésre jöjjenek el.

Papíroson, rongált zárópecséttel. Levéltári száma: 977.

1216. 1518. február 20. Tokaj.

Szapolyai János erdélyi vajda levele Sebesy Tamáshoz, melyben írja, hogy a király Sárosvármegye 20 dénáros hadiadóját sallárium fejében neki adta, ennek beszédese tárgyában beszéljen tehát a királyi adószedővel.

Papíroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 978.

1217. 1518. március 7. Tokaj.

Szapolyai János erdélyi vajda levele Sebesy Tamáshoz az adó beszédese tárgyában.

Papíroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 979.

1218. 1518. május 10. (Héthárs.)

Héthárs mezőváros tanácsa Eperjes város tanácsa részére bizonyítja, hogy egy bizonyos levelet a város pecsétje alatt ők nem állítottak ki.

Vízfoltos papíroson, papírossal fedett fekete viasz pecséttel, mely a tighanem Szent Mártont ábrázolja. (Héthárs mai pecsétje beszélő címert ábrázol — hét hársfát.) Levéltári száma: 980.

1219. 1518. június 1. Krakkó.

„Vyr schechen meyster von Crock“ levele Eperjes város tanácsához! A tanács írt hozzájuk Péter tímár (gerber) ügyében, aki ellen az a panasz, „dasz her sich dy gszellen hat lon stroffen, dasz doch wyder wnsz wnd wyder ander stete ysth, wen esz ist yn kener stath nicht, dasz dy gszellen dy meyster szollen stroffen“, ők Péter mestert ezért tisztán csak a tanács kérelmére nem büntették meg. — Továbbá megtudták, „wy das eyer schuster yn eyer stat selbesz gerben wnd ener vorkeft dem andern wnd vorkeft auf dasz landt, das do nicht recht yst, wyl eyner eyn schuster seyn, sew schuster und a gerber eyn

gerber, wen esz ist wnd steth ybel, wen eyner vyl hantwerck wyl treuben, wentworum esz ist yn keyner stat nicht schul twn, asz (igy!) dy schuster czw euch thwn. Dorum erszamer her richter wnd lyben heren byth wyr euch dymmithislichen, wold an sehen dy arme czeche der rothgerber czwm Epperies, dasz yr sy bew yre gerechtykeyt nicht beschycken wnd beschyrmnen, wnd dasz sy bey euch michten auf halden wnd yre narumck bessern wnd lyst eyn gerber eyn gerber seyn wnd eyn schuster eyn schuster.“

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 981.

1220. 1518. június 28. Kassa.

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben a Haske Miklós aranyműves, eperjesi polgár és az eperjesi posztónyíró, István fia János közt fenforgó becsület-sértés ügyében ír.

Kiadtam: Közlemények Szepesvármegye multjából, II. (1910.) évfolyam, 23. lap.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 982.

1221. 1518. augusztus 24. Buda.

Perényi Imre nádor levele Eperjes város közönségéhez, melyben kéri, hogy azonnal fogadjanak két kocsit lovastól és bocsássák őket Szabó Ambrus rendelkezésére. A kocsikat fizessék a Szent Mihály napi adóból.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 983.

1222. 1518. szeptember 7. Szent-György.

Perény Imre levele Eperjes város tanácsához („iudicis iuratisque civibus civitatis *nostrae* Eperyes“), melyben meghagyja, hogy 150 forintnyi adót és 90 forintnyi tizedet szolgájának, Szabó Ambrusnak kezeihez fizessenek le.

Papiroson, zárópecsétje elveszett. Levéltári száma: 984.

1223. 1518. szeptember 15. Eperjes.

Szabó Ambrus Eperjes város közönségét 150 forintnyi adó és 90 forintnyi egyházi tized lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson; alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott gyűrűs gemmás pecsét. Levéltári száma: 985.

1224. 1518. november 28. Buda.

II. Lajos király levele Eperjes város közönségéhez, mely-

ben tudatja, hogy Béltteki Drágffy Jánost tárnokmesterré nevezte ki, ennek tehát engedelmeskedjenek.

Commissio propria domini regis.

Ludovicus, Dei gratia
Rex Hungarie et Bohemie.

Prudentes et circumspecti fideles nobis dilecti. Sciatis, quod nos officium magistri thavernicatus nostri fideli nostro magnifico Johanni Dragffy de Belthewk comiti comitatum Zolnokmediocris et de Kraszna exigentibus meritis et servitiis suis contulimus. Ideo fidelitati vestre harum serie firmiter mandamus, quatinus a modo deinceps prefatum Johannem Dragffy pro vestro magistro thavernico tenere et recognoscere eidemque in omnibus que ad huiusmodi officium magistri thavernicatus pertinent obedire et obtemperare debeatis et teneamini et aliud nulla ratione facere presumatis. Datum Bude die dominico proximo post festum beate Katherine virginis et martiris, anno Domini millesimo quingentesimo decimo octavo.

Kivül: Prudentibus et circumspectis iudici et iuratis ceterisque civibus et toti communitati civitatis nostre Eperyes, fidelibus nobis dilectis.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 986.

1225. 1518. november 30. Buda.

Béltelki Drágffy János tárnokmester levele Eperjes város közönségéhez, melyben kéri, hogy hozzájuk küldött emberének mindenben higyjenek.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 987.

1226. 1519. január 5. Esztergom.

Demeter esztergomi vikárius levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy az elmúlt években *János mester eperjesi köfaragóval* (lapicida) a nyási parochiális templom építése tárgyában egyezséget kötött, amelyre János előleget is vett fel, de a nélkül, hogy a munkát befejezte volna, meghalt, mire — írja — „bona eiusdem arestari et sequestrari feceram“, nehogy a nyási egyház kárt szenvedjen, ami ellen azonban örökösei kifogást emeltek. Kéri tehát, hogy ezen ügyben szolgáltatassanak olyanképpen igazságot, hogy a nevezett egyház meg ne rövidüljön. „Sciant etiam dominationes vestre, conventionem inter nos istomodo factam fuisse, quod *columpuas ecclesie predictae idem condam magister Johannes ex lapidibus quadratis et*

excisis facere debuisset, ut tamen pro certo intellexi, fecit columnas ex parvis et minutis lapidibus, que iam ruinam minantur nec sunt duraturi, velim igitur, ut cogerentur heredes illius ad perficiendum opus et labores huiusmodi, prout antea inter nos conventum et ordinatum fuerat.“

Papiroson, két zárópecséttel. Levéltári száma: 988.

1227. 1519. január 26. Buda.

II. Lajos király meghagyja Sáros vármegye hatóságának, hogy a Bártfa, Eperjes és Kisszeben városok közönsége, továbbá Fysi János, felesége Margit és Somosi Berzeviczei Zsigmond közt a somosi vámszedés miatt („de libera et antiquo usitata via ad tributum ipsorum in dicta possessione Somos habitum, cum rebus et mercibus earum compellerent, illicque ab eisdem tributum exigerent, allegantes viam prescriptam falsam esse et non rectam“) folyó perben tüzzön ki tárgyalási határnapot és hozzon ítéletet.

Átírja Sárosvármegye hatósága 1519. október 6-án Eperjesen kelt oklevelében. Levéltári száma 1004.

1228. 1519. február 11. Bártfa.

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy a tárnoki szék megtartása miatt a tárnokmesterrel beszéltek, s az Szent György utáni 15-öd napon lesz megtartva. Kéri továbbá, hogy egy levelet továbbítsanak Kassán át Budára.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 989.

1229. 1519. március 31. (Eperjes.)

Schlimpmawl Tamás eperjesi polgár Mátyás gyóntató (confessor), Gáspár kovács és Godor Albert esküdtek előtt végrendeletet alkot.

„Pro edificio parochialis ecclesie legavit fl. 1. — Solutus est ecclesie.

Duabus sororibus suis Margarethe et Elene uniqueque illarum legando assignavit fl. 1, postquam fruges de territorio introducte fuerint.

Capellanis pro tricesimis decantandis fl. 1. — Solutus est. Domino Matheo confessori suo assignavit fl. $\frac{1}{2}$. — Solvit eidem.

Ad fraternitatem Corporis Cristi postquam fruges investe fuerint fl. 1. — Solvit ad fraternitatem eandem.

Ad hospitale dive Marie virginis iugera duo versus Tharcza iacentia iure perpetuo legavit, conditione vero tali interposita, ut conthoralis sua Margaretha illa iugera annę presenti utti (így!) et frui debebit.

Domino Stephano sacellano ecclesie sancti Leonardi pro tricesimis fl.

Postremo vero omnia mobilia et immobilia domus assignavit domine Margarethe consorti sue et liberis suis *iure hereditario* illa habenda et possidenda.“

Papiroson, alul papirossal fedett három fekete viasz pecséttel, amelyek alatt: Hoc testamentum in toto executum est szavak olvashatók. Levéltári száma: 990.

1230. 1519. április 30. (Eperjes.)

Riczkoney Erzsébet asszony Mock Pál és Kristóf szabó esküdtek előtt végrendeletet alkot.

„Pallium viridi coloris cum monile quodam argenteo ad fraternitatem Corporis Cristi legando assignavit.

Tunicam coloris rubei cum monilibus ad fraternitatem do-liatorum legavit.

Unum superpeliceum bonum ad fraternitatem Corporis (A: Cristi szó kimaradt) assignavit.

Pro tricesimis bina vice legendis fl. II deputatvit.

Ad preparandum balneum animarum fl. II.“

Papiroson, alul papirossal fedett két fekete viaszpecséttel. Levéltári száma: 991.

1231. 1519. május 1. (Eperjes.)

Rosenberger Zsigmond, confessora György káplán, továbbá Cibner keresztély és Mock Pál esküdtek előtt végrendeletet, alkot.

„ . . . Filie sue Anne legavit in pecuniis paratis fl. XXXI, ita tamen, quod si conthoralis sua Katherina virum in matrimonium superduxerit, *extunc* pecunia eadem ad pretorium per dominos recipere debebit usque ad annos pubertatis prefate filie sue, si autem puellula morietur, *extunc* pecunia illa ad genitricem devolvi debebit, similiter domum mediam et picarium argentum coclear nec-

non annulum similiter argentum et legibulum corallium eidem filie sue Anne legavit.

Ad fraternitatem sacratissimi Corporis Christi fl. 1. — Solvit.

Ad altare sancte Anne similiter fl. 1. — Solvit.

Ad fraternitatem beate Virginis in claustro etiam fl. 1. — Solvit.

Ad altare sancte Anne in claustro fl. 1. — Solvit.

Confessori suo domino Georgio unam tunicam papaverei coloris eidem datum est.

Ad altare sancte Sophie similiter fl. 1. — Solutus est.

Dominis capellanis pro una tricesima fl. 1. — Eidem solutus est.

Monachis in claustro civitatis pro una tricesima fl. 1. — Similiter solutus est.

Pro reformatione novi organi in subsidium fl. 1. — Illac solutus est.“

Papiroson, alul papirossal fedett három fekete viaszpecsétje közül egy elveszett. Levéltári száma: 992.

1232. 1519. május 3. Garadna.

Belsz Mihály és Albert „*moler*“ eperjesi polgárok levele Eperjes város tanácsához, melyben tudatják, hogy találkoztak Kosztka Szaniszlóval, aki pénzt kérő levelet hoz a királytól, megírják azt is, hogy Szaniszlóval mit beszéltek.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 993.

1233. 1519. május 8. Bártfa.

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy Kosztka Szaniszló Bártfán járt és pénzt kért, amit azonban a tanács azzal tagadott meg „*dasz wnszere herren und Eyden brüder czw Ofen szeyn*“, a hova utánuk követet küldenek, aki leveleket visz, s akivel ők is izenhetnek.

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 994.

1234. 1519. május 18. Buda.

Várdai Pál királyi kincstárnok Eperjes város közönségét 150 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 995.

1235. 1519. június 13.

Karácsondi Gergely jászai prépost és konventje előtt Enyiczkei Zsigmond a sárosvármegyei Enyiczkén lévő nemesi kuriáját és két jobbágy telkét (pronunc omnino prediales) „nobilis Sebastiano Lypolth sponso ac domine Katherine filie sue, eidem Sebastiano federe matrimoniali copulato, partim pro illa paterna caritate, partim vero pro illis centum et quinquaginta florenis auri“ eladja.

Papírcson, kívül rányomott pecsét töredéke. Levéltári száma: 996.

1236. 1519. június 14. Bártfa.

Bártfa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben tudatja, hogy némelyeket a város tanácsa a város ügyében a királyi udvarba fog küldeni, kéri, hogy „durch eyn lewffer“ tudassák, hogy ők is küldenek-e követeket, vagy pedig a most Budán lévők maradnak-e ott? „Mer auch ab der Mewthner von Somos nu geladen ist aber nicht.“

Vízfoltos papíroson, zárópecséttel, Levéltári száma: 997.

1237. 1519. július 6. Sáros.

Perényi Péter az eperjesiek kérelmére Perényi Imre nádor *1513. január 31-én Budán* kelt oklevelét átírja.

Hártyán, alul papirossal fedett vörös viaszba nyomott gyűrűs gemmás pecséttel. Levéltári száma: 998. (Ld.: a 852. számú oklevelet.)

1238. 1519. augusztus 4. Eperjes.

Varjúfalvai Varju János sárosi alispán és a szolgabírák Fysi János, ennek felesége Margit és Somosi Berzeviczey Zsigmond kérelmére vizsgálatot tartanak Somos birtokon, ahol Segnyei Sebestyén és János azt vallják, hogy „predecessores ipsorum predictam possessionem Sommos unacum tributo ibidem exigi solito et possessione Wyfalw, necnon via, qua itur per villas Kendy, Wyfalw predicta necnon Licerd, Lemes et Aboos a possessione Myrk ex ambabus partibus usque fluvium Harnyad, unomodo per concambialem permutationem, aliomodo pro quarta puellarie dedissent et contulissent nobilibus de predicta Sommos et hoc etiam bene scirent, quod predicta via esset intra certas et veras metas prescripte possessionis Sommos, et hoc etiam bene scirent, quod predicta via esset intra

certas et veras metas presipte posesionis Sommos, ubi theoloni-um exigitur et esset falsa et non recta et nunquam inhabitato-res ex predictis civitatibus Bartpha Eperyes et Kysszeben et ceteri etiam homines per illam viam liberi fuerunt ambulando sed semper tales homines per illam viam divagantes et ambu-lantes ad predictum tributum impulli fecissent, tanquam de via falsa.“ Ugyanígy vallanak a többi, nagy számban megjelent ta-nuk is.

Átírja Sárosvármegye hatósága az 1519. október 6-án kelt okleve-lében. Levéltári száma: 1004.

1239. 1519. augusztus 4. Eperjes.

Varjufalvai Varju János sárosi alispán és a szolgabírák Zwop János eperjesi, Rawber András bártfai és Sterenzer Sza-niszló kisszebeni bírák kérelmére vizsgálatot tartanak Kendi helységben, ahol a kihallgatott tanúk egyértelműen vallják, hogy „per aquam Tharcza vocatam esset meta dicte possessionis Kendy et non possessionis Sommos, quia per predictum fluvium Tharcza, versus predictam possessionem Kendy predicta posses-sio Sommos nullam habet metam, similiter illa via qua itur per predictum Kendy, recnon Wyfalw, Lycerd, Lemes et Aboos non esset in metis et territorio dicte possessionis, sed esset intra certa et veras metas predictarum possessionum Kendy, Wyfalw, Lycerd, Lemes et Aboos.“ Azt is jól tudják, hogy néhai Kapy Sandrin Bártfa, Eperjes és Kisszeben városok sérelmére „pre-dictam viam intra fecerat secare, ac tamen postea prefatus con-dam Sandrinus Kapy per predictas civitates compulsus iure me-diante e converso predictam viam expurgare fecit.“

Átírja Sárosvármegye hatósága az 1519. október 6-án kelt okleve-lében. Levéltári száma: 1004.

1240. 1519. augusztus 30. Kassa.

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben tudatja, hogy a közelmúlt napokban a tanács elé „eyn wanne myt putter gebrocht worden ist, dy den E. W. mytt-wonerin, myt namen dy Koschen hye czw vorkauffen gelassen hat, und in dy selbyge wanne vnden gleych sawe steyn gelegt seyn ,dorumb bytte wyr e. w. wolt von den eweren sulche fal-scherey nicht dulden, aber czw geben, off das gutte lewth nicht betrogen wurden, ond wo e. w. myt recht derczw ssehen wolde,

wyr wellen dy selbige wanne mytszamt der putter hyn auff e. w. schycken.“

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 999.

1241. 1519. augusztus 30. (Eperjes.)

Binder Gertrud asszony „ . . . coram . . . Cristiano Czibner, Cristoforo sartore et coram Urbano Fasekas iuratis civibus civitatis, prius tamen favore domini iudicis secundum consuetudinem liberarum civitatum in hoc inclito regno Hungarie obtento“ végrendeletet alkot.

„Preterea fassa est, quomodo presens maritus suus Thomas Calmar, domum suam in platea venditam ad bona sua comportasset, iugera tamen ipsius mariti adhuc premanibus haberentur, propterea, quicquid predicto marito suo Thome similiter filio suo Michaeli secundum civitatis consuetudinem cedere debebit relinquit arbitrio et discretioni iudicis et iuratorum civium civitatis huius.

Ceterum ad fraternitatem Corporis Christi in ecclesia parochiali fl. II.

Ad fraternitatem brasiatorum similiter fl. II.

Ad fraternitatem beate Virginis in claustro fl. II.

Ad fraternitatem doliatorum fl. II.

Paulus tuchmacher teneretur ei fl. $1\frac{1}{2}$, cum quibus ceram emi debet ad claustrum similiter ortum sub monte.

Domnis capellanis penes ecclesiam parochialem pro una tricesima legenda fl. I.

Monachis hic in civitate existentibus etiam pro tricesima fl. 1.

Similiter monachis in Sowar pro tricesima fl. 1.

Item tria caldaria ad campanam magnam quam domini fundere preintendunt et tres cantaros medios stanneos *ad organum novum* sive vixerit sive moriretur.

Ad testudinem in hospitali fl. 1. — Remansit in capitolio.

— — — — —
Ad fraternitatem sancte Anne in claustro fl. 1.

Executores esse debent iudex et iurati cives.“

Papiroson, alul papirossal fedett fekete viaszba nyomott három gyűrűs pecséttel. Levéltári száma: 1000.

1242. 1519. szeptember 7. Buda.

II. Lajos király Berzeviczi Zsigmond, Fysi János és felesége Somosi Margit kérelmére Sáros vármegye hatóságának meghagyja, hogy miután a nevezettek, továbbá Bártfa, Eperjes és Szeben városok közönsége közt a somosi vám miatt folyó perben perújítást rendelt el, az egész pert terjesszék fel a kir. kuriába.

Átírja Sárosvármegye hatósága az 1519. október 6-án kelt oklevelében. Levéltári száma: 1004.

1243. 1519. szeptember 16. Kassa.

Kassa város tanácsának levele Eperjes város tanácsához, melyben írja, hogy előttük megjelent meyster Balasch Kurschner, yczunder wnszer *marckrychier*, hatt angegebenn, wy dy erbare fraw Berleyn von yrer mutter wegen seyner hawsfrawen Barbara vor dem wyrdigen herrn Johanni tpharrer bey euch selyg vorscheyden flor. 9 recht und redlyche schult hett czw gestanden, und do bey dy selbige czeyt persoenlich gewesen yst der wyrdige magister Wolfgangus yczundt bey unnsz predyger der den vor unnsz auch off seyne gewyssen bekanth hatt, das dem nycht anders yst, unnd an selcher schuldt hette dy bestumpte fraw Berleyn der frawen Barbara marckrychteryen eyn manthel gegeben pro fl. III, der selbyge bey unnsz gescheczt yst worden, und nicht merer werdt sey als nemlich fl. 1^{1/2}, unnd das wberyge yr noch ausz stett“. Kéri, hogy legyenek a tartozás behajtásában segítségére.

Papíroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 1001.

1244. 1519. szeptember 29. körül. Eperjes.

Kostka Szaniszló Eperjes város tanácsát 150 forintnyi adó lefizetéséről nyugtatja.

Papíroson, alul töredezett fekete viaszpecséttel. Levéltári száma: 1002.

1245. 1519. október 5. Buda.

II. Lajos király Lőcse város tanácsához! „Superioribus diebus per certos cives fratres vestros nobis significaveratis, ut ex quo ista civitas nostra penuria aquarum laboraret, esset-

que in territorio vestro quidam fons aque in rivulum defluens, quem decrevissetis per aqueductum in dictam civitatem inducere et id fieri pateremur, nobisquoque supplicaveratis presertim cum ex hoc nemini fieret per vos preiudicium. Nos vero tunc supplicationibus vestris exauditis, gratiose supplicationi vestre annueramus, existimantes neminem vobis in ea re contradicturum. Nunc vero nobiles comitatus de Saros et cives civitatum nostrarum Epperies et Zebin declaraverunt nobis per nuncios suos, nichil ipsis fore damnosius, quam si fons ille a suo antiquo et perpetuo cursu ac alveo abduceretur, presertim ex eo quod abducto ipso fonte molendina eorum sufficientem aquam nec hiemis, nec estatis tempore habere passim possent, supplicantes nobis, ut prohibere dignaremur, ne fons ille perpetuum usum habuissent, ab eis“ a vármegye és a nevezett városok kárára „abduceretur et alio derivaretur. Quod cum ita sit et multi sint, qui huic vestro aqueductui contradicant, mandamus fidelitati vestre harum serie firmiter, quatinus acceptis presentibus . . . . ab opere aqueductus omnino cessare et laborem intermittere debeatis tamdiu, donec nostrum hominem istuc mittere poterimus, qui oculata fide revidebit et explorabit quale dampnum prefatis exponentibus ex huiusmodi aqueductione futurum esse possit“.

Kiadta, némi eltérésekkel: *Wagner*: Diplom. com. Sáros. 24. 1.

Papiroson, egyszerű egykorú másolatban. — Kívül Werner regesz-tája: Copia super aqueductus versus Leutschoviam. Levéltári száma: 1003.

1246. 1519. október 6. Eperjes.

Varjufalvi Varju János, Tárczai Miklós sárosi főispán alispánja és a szolgabírák az Eperjes, Bártfa, és Kisszeben városok, mint felperesek, továbbá Fysi János, ennek felesége Margit és Somosi Berzewiczei Zsigmond mint alperesek közt a somosi vámhoz vezető ut „qua itur per villas Kendy, Wyfalw, Lycerd, Lemes et Aboos“ hamis vagy igaz volta, továbbá a somosi vámszedés miatt folyó perben II. Lajos király 1519. január 26-án Budán kelt parancsára 1519. augusztus 4-én Eperjesen ítéletet hozván, kimondták, hogy a fent leírt utvonal nem esik Somos birtok határai közé, az nem hamis, hanem teljesen igaz és szabad utvonal, melyet a fentnevezett városok lakói szabadon használhatnak, s onnan ezeket az alperesek hamis ut hasz-

nálata címén a somosi vámhelyhez nem hajthatják. Mivel azonban a vármegye hatósága ezen ítéletről szóló levelet cséjtje alatt ki akarta adni, alperesek felmutatták II. Lajos királynak *1519. szeptember 7-én* Budán kelt perujitást elrendelő parancsát, amire a vármegye az egész ügyet a királyi elé terjeszti.

Papiroson, kívül rányomott négy viaszpecsétje közül egy e kettő töredékes és egy ép. Levéltári száma: 1004. — (Ld.: ezzel kapcsolatban Sárosvármegye *1515. május 31-én* kelt, 913. számú oklevelé.)

1247. 1519. október 22. (Schweidnitz.)

Schweidnitz város tanácsának levele Eperjes (Fürstliche) város tanácsához, (Bürgermeister und Rathe), melyben kéri, hogy Wolff Menyhértnek (a ki sógorának Thile Tamásnak is meghatalmazottja) az Eperjesen elhunyt Wolff Lőrincz után fennmaradt javak megszerzése tárgyában legyenek segítségére

Papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 1005.

1248. 1519. november 2. Buda.

[II. Lajos király] a sárosvármegyei Salgó birtokba való beiktatáskor történt ellenmondás miatt inter „venerabilem et egregium magistrum Stephanum Brodaryth, decretorum doctorem, comitem capelle sancti Andree de castro Quinqueeclésiensi et M[athiam] similiter Brodaryth, fratrem germanum eiusdem“ és Ternyei Miklós, továbbá Borsovai András és Kozma Bálint felesége Borbála közt folyó per tárgyalását a jövő évi szent Mihály nap oktavájára halasztja.

Egérárgta papiroson, zárópecséttel. Levéltári száma: 1006.

1249. 1519. november 19. Buda.

Báthori István nádor előtt Sebesi Tamás a maga és fivérei István és János nevében tiltakozik az ellen, hogy Butyka (de Bwthka) László és István a sárosvármegyei Komlóson lévő birtokrészeket, Németfalu birtokot és Malomfalva pusztát Kapy Miklósnak és Menyhértnek eladják, vagy bármi címen elidegenítsék.

Papiroson, alul papirossal fedett vörös viasz pecséttel. Levéltári száma: 1007.

